

JIŘÍ PRAŽÁK

Katalog rukopisů
křížovnické knihovny
nyní deponovaných
ve Státní knihovně ČSR

Státní knihovna ČSR · nositelka Řádu republiky

Praha 1980

Státní knihovna České socialistické republiky,
nositelka Řádu republiky

Jiří Pražák

Katalog rukopisů křižovnické knihovny, nyní deponovaných
ve Státní knihovně České socialistické republiky v Praze

Praha, Státní knihovna České socialistické republiky, 1980

č. 14880

Edice Sektoru služeb a speciálních oddělení.

**Vědecký redaktor Katalogu rukopisů křižovnické knihovny
akademik Václav Vaněček**

**Editio Ministeriorum bibliothecalium nec non partium
specialium corporis.**

**Catalogum manu scriptorum, qui ordinis Crucigerorum cum rubea
stella erant, Václav Vaněček, Academiae scientiarum
Bohemoslovacae sodalis ordinarius, redegit.**

P Ř E D M L U V A

V první vysokoškolské učební pomůcce, která byla u nás pořízena pro obor kodikologie, je mezi depozity Státní knihovny ČSR v Praze jako fond, jehož rukopisy mají "význam svým rozsahem resp. stářím", plným právem jmenován i soubor rukopisů kláštera křižovníků s červenou hvězdou.^x Soupis tohoto fondu, připravený Jiřím Pražákem, se v edici Státní knihovny ČSR zásluhou jejího "Sektoru služeb a speciálních oddělení" dostává konečně v důstojné podobě na veřejnost. Dochází k tomu po zralé úvaze a po dlouhém čekání, za něhož katalog, připravený již před lety v rámci katalogizačních prací řízených Komisí pro soupis a studium rukopisů na půdě Ústředního archívu Československé akademie věd mohl být v mnohém doplněn a doveden po všech stránkách do podoby, kterou lze považovat za konečnou.

Spolu s ostatními soupisy vydanými pracovníky Ústředního archívu Československé akademie věd - je jich už plná desítka - svědčí tento další katalog Pražákův o tom, že zájem o zachované bohatství rukopisů, o jeho udržení, evidenci a odborné studium je v naší socialistické společnosti vskutku hluboký a projevuje se edicemi, které mají vysokou úroveň. I u nás se rozvinula nauka o rukopisech, pro kterou se ujal název kodikologie a jež představuje jednu z pomocných disciplín středověké a zčásti už i novověké historické vědy, zatím zřetelně s těžištěm v medievistice a s bližším vymezením na oblast rukopisů literární povahy.

Zdůrazniti je třeba, že kodikologie usiluje v neposlední řadě nejen o analýzu uchovaných souborů resp. fondů rukopisů, ale - pokud jde o kodexy -, i o poznání vzniku, osudů a historické funkce jednoho každého z nich. Základním předpokladem pro tuto náročnou práci je sestavování podrobných, vědecky spolehlivých a co možná úplných katalogů, to jest evidenčních pomůcek, které jednak reprezentují národní kulturní úsilí v daném směru, jednak se stávají východiskem pro další vědeckou práci, zejména literárněhistorickou, právněhistorickou, uměleckohistorickou, etnografickou a jinou, a to

---

x) Ivan H l a v á č e k , Úvod do latinské kodikologie, Univerzita Karlova - Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1978, str.110.

zvláště tam, kde se tyto disciplíny pokoušejí o marxistické pojetí a plné historické osvětlení daných problémů.

V úvodu ke svému katalogu se Jiří Pražák zabývá "rukopisnou složkou" v rámci historie knihovny křižovníků s červenou hvězdou v Praze. Dochází k přesvědčivému závěru, že "její skladba a růst souvisely s životem řádu a působností jeho členů, takže jde vskutku o organický soubor". Ačkoli tento soubor má dnes "vysloveně novodobý ráz", jeho historická a kulturní cena je značná. To souvisí zejména s faktem, že křižovnické rukopisy mají ve svém celku typicky český charakter "daný hlavně domácím původem, v menší míře i českým jazykem kodexů", přičemž zvláště význačnou skupinu tu tvoří literatura dějepisná.

I tento rys, spolu se základními cennými hodnotami, které přinášejí údaje obsažené v jednotlivých položkách katalogu, byl rozhodující pro to, aby Pražákův soupis křižovnických rukopisů byl Státní knihovnou České socialistické republiky pojat do jejího edičního programu. Tato publikace je pak nejen svědectvím společných vědeckých a kulturních zájmů Státní knihovny ČSR a Ústředního archívu ČSAV, ale zároveň i dokladem plodné spolupráce obou uvedených socialistických institucí.

V Praze, 21. března 1978

Akademik Václav Vaněček

P R A E F A T I O

Vir doctissimus Ivan Hlaváček, in Universitate Carolina Pragensi docens, cum discipulos suos ad codices Latinos explicandos nuperrime hortatus esset,^x de libris quoque manu scriptis commonuit, qui olim ordinis Crucigerorum cum rubea stella erant, at nunc in Bibliotheca Rei publicae Bohemicae socialisticae depositi sunt. Crucigerorum enim codices aliis librorum manu scriptorum corporibus in eadem Bibliotheca asservatis non solum quantitate, sed etiam vetustate antecellere iure optimo dixit. Quorum codicum manu scriptorum catalogus etsi iam pridem ante multos annos a Georgio Pražák compositus atque sub auspiciis Commissionis libris manu scriptis conscribendis et explorandis (Komise pro soupis rukopisů) in Archivo centrali Academiae scientiarum Bohemoslovacae (Ústřední archiv ČSAV) typis divulgandus esset, tamen nunc demum - cum fere observatum sit Q. Horatii Flacci dictum illud praecipientis, ut opus quodcumque, priusquam editum esset, in annum nonum premeretur - E. Urbánková adiuvante Bibliothecae Rei publicae Bohemicae socialisticae sumptibus lucem condigne aspexit. Nec dubitari quidem potest, quin catalogi huius auctor inter tantas moras Q. Fabii Maximi exemplo ductus opusculum suum multis locis perfectius reddiderit et ad unguem decies fere castigatum lectoribus proposuerit.

Catalogus itaque, quem nunc Jiří Pražák e Commissione superius memorata publici iuris fecit, in numero aliorum catalogorum ponendus est, qui in Archivo centrali Academiae scientiarum Bohemoslovacae publicandi curabantur. Qui omnes - decem tomi a viris doctis nonnumquam dignissime laudati iam numerantur - studium codicum manu scriptorum explorandorum, describendorum, explicandorum asservandorumque in societate nostra socialistica summopere cultum esse optime testantur. Quos decem catalogos in lucem editos cum alii auctores apud nos saepius imitati essent, factum est, ut disciplina, quae codicologia nuncupatur, etiam in re publica nostra percrebresceret. Qua quidem disciplina medi aevi historia pridem adiuvari videbatur

---

x) Ivan Hlaváček, Úvod do latinské kodikologie (Codicologiae Latinae delineatio). Univerzita Karlova - Státní pedagogické nakladatelství Praha, Praha 1978, p. 110.

(codices enim describebantur, quibus litterarum monumenta nonnisi vetustiora contenta sunt), nunc autem recentiorum quoque temporum res gestae magis magisque illustrari persuademur: non solum enim codicum corpora, sed etiam origo, historia atque usus uniuscuiusque libri manu scripti examinantur. Quae omnia perfici non possent, nisi catalogi ita exacte componerentur, ut summa disciplinae cuiusvis a natione qualibet cultae reddatur, qua viri docti freti litterarum, iuris prudentiae, artium, rituum atque morum veterum studia gravissima procurent. Dubitari igitur non potest, quin omnibus quas adduximus rationes tempore nostro praecipue ii adiuventur, qui - sicut K. Marx philosophus proposuit - rerum causas cognoscere, via et ratione historica illustrare nec non cognita ad societatem nostram melius constituendam applicare volunt.

In catalogi huius isagoga Jiří Pražák cum enarravisset librorum manu scriptorum corpus, quod in bibliotheca Pragensi ordinis Crucigerorum cum rubea stella asservabatur, rationes satis copiosas adduxit, quibus nisus non solum bibliothecae originem et librorum incrementum, sed etiam codicum manu scriptorum contenta cum Crucigerorum ordine arctissime cohaesisse docuit. Corpus igitur undique vivum e libris manu scriptis conformatum esse nobis persuasum est. Quod etsi tempora aevi recentioris redoleat, quantos tamen fontes complectatur, quibus historiae nec non litterarum studia optime adiuventur, difficile exprimi potest. Quamvis enim Crucigerorum codicum libri plurimi sint, qui colore Bohemico praediti Bohemicam originem nec non linguam prae se ferunt (quod quidem momenti minoris ducendum esse auctor ipse admonuit), tamen magni eos libros praecipue aestimandos esse, qui fontes historicos temporum testes gravissimos contineant, opportune colligitur.

His igitur rationibus (si alia omiseris) praesides Bibliothecae Rei publicae Bohemicae socialisticae permoti catalogum, quem Jiří Pražák fecerat, edendum statuerunt. Omnia enim, quae ad scientiam propagandam nec non ad cultum humanum fovendum pertinent, semper Bibliothecae Rei publicae socialisticae et Archivi centralis Academiae scientiarum Bohemoslovacae communia fuisse liber hic optime testatur, qui utroque instituto socialistico cooperante plurima quoque profutura feliciter perficienda significat.

Dabam Pragae a.d. XII. Kal. Apr. MCMLXXXVIII.

Václav Vaněček,
Academiae scientiarum Bohemoslovacae sodalis ordinarius.

Vznik a prvá staletí historie pražské křižovnické knihovny jsou téměř neznámé a neobjasněny patrně již zůstanou. Hlavní podíl na tomto stavu má nepříznivé dochování, které u křižovnické knihovny udivuje tím více, srovnáme-li je s bohatstvím řádového archivu. Neboť patří-li tento archiv ve své středověké složce k nejrozsáhlejším klášterním fondům v Čechách, kde jej množstvím látky předstihuje vlastně jedině archiv johanitský, je středověká část křižovnické knihovny více než skromná. Jsou to necelé dvě desítky svazků, tedy asi jen desetina z dnešního celkového počtu, při čemž pouze o jednom kodexu, známém breviáři velmistra Lva z poloviny XIV.století¹, lze bezpečně tvrdit, že byl už ve středověku majetkem křižovníků, kdežto všechny ostatní jsou proveniencí nejisté nebo cizí. A pokud je aspoň zatím známo, nezachovaly se rukopisy středověké křižovnické proveniencí až na ojedinělé výjimky² ani v jiných sbírkách. Podobně chudé jsou i zprávy o knihovně, pro niž chybí především jakýkoli středověký nebo raně novověký seznam knih, který by při tak neutěšeném dochování byl dvojnásob cenným a vítaným pramenem. Tento nedostatek starého knihovního katalogu není pak vyvážen ani svědectvím starých vlastnických poznámek, neboť v žádném kodexu se dosud nepodařilo nalézt středověké exlibris pražského řádového domu, takže nejstarší vlastnické záznamy v rukopisech pocházejí až ze XVII.století.

Ale i za tohoto až překvapivě nepříznivého dochování a i při tomto mimořádném nedostatku přímých zpráv smíme existenci knih a knihoven v řádu předpokládat od samých jeho počátků. Tato domněnka se opírá o doklad, pocházející už z prvního století života křižovnického řádu, tj. o zmínku visitačních statut pražského špitálu z r.1292, podle níž řádoví představení, mistr, komendátoři a provisoři, měli kromě jiných potřeb pečovat také o knihy, a to proto, aby bratři mohli dodržovat řeholní chudobu.³ I když se jinak ve statutech o knihách nebo knihovně nemluví, je i tato letmá zmínka neobyčejně cenná, neboť dokládá již pro XIII.století knihovnu nejen v pražském řádovém centru, ale i ve špitálech venkovských, jejichž představení jsou vedle mistra mateřského špitálu ve statutech uvedeni.

Z těchto knihoven se ovšem nezachovalo patrně nic a není ani známo, jaký je stihl osud, s jedinou výjimkou knihovny řádového

domu u sv. Františka v Praze, o níž se soudí, že byla zničena nebo alespoň vážně poškozena ohněm, zachvátivším r. 1378 téměř celý staroměstský špitál.⁴ Z původní knihovny zachránila se do našich dnů vedle už vzpomenutého breviáře velmistra Lva snad jediná další kniha, která ovšem už dlouho není součástí křižovnické knihovny, totiž bible Velislavova, u níž se však dávné křižovnické provenience možno pouze dohadovat z pozdní katalogizační poznámky, datované až k r. 1725.⁵ Leč i tyto zbytky dosvědčují neklamně, že šlo o soubor mimořádné úrovně, neboť oba kodexy patří k nejpozoruhodnějším památkám českého knižního umění druhé třetiny XIV. století.

Jistě brzy po r. 1378 se v pražském řádovém domě přikročilo k budování nové knihovny, která by nahradila sbírku shořelou. Touto obnovou se začíná v dějinách knihovny nové období, pro historika ovšem neméně temné než předešlé. Za husitské revoluce převzali správu špitálu Staroměstští a vedli ji snad v dorozumění se zbylými řeholníky, takže se má za to, že knihy byly ušetřeny ztrát, jimiž byly postiženy jiné knihovny v zemi.⁶ Na konci XV. století slyšíme dokonce o nákupech knih za uměnilovného velmistra Mikuláše Puchnera (+1490)⁷, ale jinak zůstávají osudy pražské knihovny v husitském století neznámé. A k obratu nedochází ani v první polovině XVI. století, kdy v řádu lze po předchozím poklesu postřehnout známky nového vzestupu. Dokonce, jestliže v dřívější periodě bylo možné jmenovat alespoň jednu nebo dvě výjimky, nedovedeme mezi rukopisy XV. a XVI. století prokázat ani u jediného, že už v těchto dobách náležel pražským křižovníkům. V rukopisné části, na niž se tento úvod musí omezit, mění se situace teprve po Třicetileté válce, která sice také křižovnické knihovně způsobila značné škody, zároveň však, zdá se, dala nepřímo podnět k její reorganizaci.

Nová organizace knihovny a její správy, k níž došlo v druhé polovině XVII. století a již se začíná další, už třetí období její historie, je spojena se jménem významné postavy křižovnických dějin, převora a pozdějšího velmistra Jiřího Ignáce Pospíchala (+1699), který je právem považován za zakladatele dnešní knihovny. Jeho přičiněním byly knihy zejména nově umístěny a uspořádány a byl také ustanoven knihovník.⁸ Zvýšený zájem se zřetelně projevuje v řádových statutech, r. 1675 potvrzených papežem, jež pamatují na všechny základní potřeby knihovny, na uložení a zpracování i na její služby.⁹ V sedmé hlavě statut se především určuje, že knihy mají být bezpečně uchovávány, roztríděny do oddílů a sepsány v katalogu. Vedením katalogu měl být pověřován jeden z konventních bratří, obstarávající rovněž půjčovní agendu. Knihy se měly půjčovat spolu-

bratřím na stanovenou dobu a na písemné potvrzení, mimo konvent pak pouze se svolením převora, jenž také každoročně prováděl revisi celé knihovny.

Výsledky této péče se brzy projeví a není jistě náhoda, že nejstarší záznam o katalogisaci rukopisu je datován rokem 1662,¹⁰ tj. nedlouho poté, kdy Pospíchal převzal správu převorského úřadu. Podobné knihovnické poznámky, jako je uvedený doklad z r.1662, se od poslední třetiny XVII.století objevují v kodexech častěji a vítaně přispívají k poznání dějin pražské knihovny. Svým zněním (Ordinis Crucigerorum cum rubea stella cathalogo inscriptus Pragae anno ...) jsou totiž spíše zápisem o provedené katalogisaci než vlastnickým záznamem v pravém smyslu slova a umožňují tak spolu s jinými poznámkami a svědectvími sledovat, z jakých zdrojů rukopisný soubor rostl, a leckdy i zjistit, kdy kodex byl do knihovny vůbec získán.

Tak v r.1676 byl katalogisován Mandevillův Cestopis a Tannerova latinská historie šternberského rodu, r.1725 vedle skupiny právních textů XVII.století sborník s opisy pražských synodních statut, děl Husových a Rokycanových, r.1726, tj. rok po smrti řádového historika Františka Beckovského, neméně než dvacet kodexů, z nichž některé - Živoohošský misál, dva rukopisy Starých letopisů českých, Rokycanova postila, Ojíř z Očedělic, Všehrdovy Knihy devatery, Ferdinandus rex Marka Bydžovského z Florentina, spisy Budovcovy, Příhody Vratislava z Mitrovic a několik autografů Beckovského - patří k nejcennějším, jež se v křižovnické knihovně vůbec dochovaly; r.1728 byly do katalogu zapsány tři sborníky italských a latinských textů o papežských konkláve, kongregaci sv.oficia a o datarii a konečně v r. 1732 známý rožmberský urbář z druhé poloviny XIV. století.¹¹

Vedle jmenovaných kodexů přicházejí záznamy o katalogisaci ještě v dvaceti dalších rukopisech, celkem tedy asi ve čtvrtině dochovaných rukopisných svazků. Všechny tyto zápisy pocházejí ze XVII. a XVIII.století a vztahují se pravděpodobně ne k jednomu, ale ke dvěma různým katalogům, dnes ovšem nezvěstným. Starší z nich byl podle všeho založen právě někdy v letech 1661 - 1662, kdy se Pospíchal ujal správy převorství a kdy je také datován nejstarší záznam o katalogisaci, který byl v rukopisech zjištěn. Druhý katalog byl asi o padesát let mladší a vznikl, jak se z jednoho dokladu lze dohadovat, v první čtvrtině století osmnáctého¹², době nového růstu knihovny za velmistra Martina Beinlicha (+1721) a Františka Matěje Böhmba (1722-1750).

V XIX.století přibyly pouze čtyři nové záznamy, které se také značně liší svou formou od starších poznámek: nejsou to již zá-

pisy o katalogisaci, ale většinou skutečná exlibris.¹³ V této době však historik křižovnické knihovny není už odkázán na ojedinelé vlastnické záznamy, rozptýlené po rukopisech, ani jenom na stále hojněji se vyskytující signatury, ale dostává se mu nového vydatného pramene, který podstatně mění podmínky studia. Tímto pramenem je nejstarší zachovaný knihovní katalog.

Šestisvazkový katalog, uložený nyní v řádovém archivu¹⁴, sepisuje knihovnu v rozsahu, jehož dosáhla na sklonku XVIII.století, takže se lze domnívat, že vznikl nejpozději v prvních desetiletích století devatenáctého. Nás zde zajímá především tím, že je nejstarším zachovaným knihovním soupisem křižovnických rukopisů, které v něm ovšem nejsou zachyceny samostatně, ale v jednotné abecední řadě s tisky, s nimiž byly také – a z největší části jsou dodnes – společně a bez rozlišení uloženy. Rukopisy mají s tisky rovněž stejný typ signatur, složených z velkého písmena a arabské číslice, jak je dobře znám i z dochovaných kodexů: Tak vzpomenutá Rokycanova postila je zapísána jako *Knihy výkladův se značkou S 305*, *Pulkavova Kronika česká* má signaturu *H 286*.¹⁵ V uspořádání katalogu zvláštní zmínky zasluží oddíl *Boemici*, zařazený k písmenu *B*, ale jinak porušující abecední uspořádání, neboť shrnuje všechna česká díla bez ohledu na jejich titul.

Katalog sepisuje knihovnu zhruba ve stavu, známém z jejího prvního tištěného popisu, vydaného r.1788 *F.K.G.Hirschingem*.¹⁶ Tehdy měla křižovnická knihovna 10.000 svazků, uchovávaných ve čtyřech místnostech, z nichž tři, položené v přízemí klášterní budovy, nebyly prý pro knihovní účely vhodné, protože je ohrožovaly vltavské záplavy. Právě při poslední povodni v r.1784 bylo podle Hirschingova svědectví zničeno pět knih, z toho dva české biblické rukopisy, jeden pergamenový z r.1450, druhý papírový. Autor vypočítává více než čtyřicet kodexů, avšak jejich počet byl vyšší, jak je zřejmé ze zachovaných svazků a jak ostatně naznačuje sám Hirsching, když připomíná, že ve výčtu pomíjí postily a výklady Písma jakožto doklady temné minulosti. Z těchto čtyřiceti rukopisů se v knihovně dochovalo, pokud lze z autorových ne vždy přesných popisů soudit, něco více než polovina, zatím co téměř dvacet titulů v ní dnes chybí, mezi nimi *Velislavova bible*, uvedená hned v čele seznamu, a jedenáct kodexů arabských.

Nehledí-li se k těmto a dalším ztrátám, postihnouš jak tisky, tak i rukopisy¹⁷, bylo XIX. a první polovina XX.století v dějinách knihovny obdobím růstu. Ve srovnání se stavem, zachyceným kdysi Hirschingem, vzrostl její rozsah za tuto dobu na čtyřnásobek, tak-

že r.1950, kdy byla přejata do státní správy, měla více než 40.000 svazků.¹⁸ Ani vnitřní pořádací a soupisové práce, jež v rukopisné části možno sledovat nazpět až do let Pospíchalových, neustaly a knihovna byla nejméně dvakrát nově uspořádána a přesignována, než dosáhla podoby, v níž byla r.1950 převzata a je nyní spravována Státní knihovnou ČSR v Praze.

Při posledním, podnes platném uspořádání byla celá křižovnická knihovna rozdělena do 88 skupin - skutečný počet je o něco nižší, neboť některé nejsou obsazeny - jimž odpovídají třídílné signatury, složené z římské číslice, latinského nebo řeckého písmena a číslice arabské. Schéma, podle něhož jsou roztrženy tisky i rukopisy, vypadá takto:

I Církevní dějepis, Otcové, právo

I α - I ξ obrazová díla

II - VI biblistika

VII - X věrouka

XI - XIV E mravouka

XIV F - XVIII pastýřské bohosloví

XIX směs bohosloví

XX filosofie

XXI - XXVIII dějiny světské

XXIX přírodní vědy (fysika, matematika, hvězdářství)

XXX lékařství

XXXII jazykozpyt

XXXIII - XXXV E právo světské

XXXV G - XL písemnictví zábavné

XLI - LII směs

XLVII α - XLVII ξ atlasy

LIII - LXXXII

LIII D - LXXXVIII D vitriny

Dodatečně byla vyčleněna skupina rukopisů a tisků, jež byly uloženy v zasklených skříních a opatřeny novými tzv. vitrinovými signaturami, jež svou třídílnou podobou se shodují s platnými značkami ostatních knih.¹⁹ Klíčem k celému fondu je jednak lístkový, jednak svazkový místní katalog, doplňovaný až do poloviny XX.století.

Rukopisná složka pražské křižovnické knihovny, s jejíž historií jsme se v stručném nástinu právě seznámili, není sbírkou v běžném smyslu, nevznikla sběratelskou činností. Její skladba a růst souvisely s životem řádu a působností jeho členů²⁰, takže jde vskutku o organický soubor. Jistě, u řady svazků a zvláště u starších kodexů nelze vždy dnes jejich užší vztah k řádu postihnout a tím méně prokázat, jsou tu i kusy nepochybně cizorodé, jako je např. část zlomků, získaná teprve ve třicátých letech XX. století a pocházející podle všeho z knihovny pražské kapituly.²¹ Jádrem souboru jsou však kodexy buď přímo v řádových domech vzniklé anebo získané pro jejich potřeby odjinud. A jsou to nepochybně právě tyto rukopisy, které souboru dodávají charakteristický ráz a výrazně jej odlišují od jiných knihoven.

K tomuto organickému jádru patří především základní texty řádu, určující jeho postavení a poslání, totiž řehole a řádová statuta, jež nechyběla patrně v žádné knihovně toho druhu; statuta jsou v křižovnické knihovně dochována ve dvou opisech, z nichž mladší je opatřen podpisy účastníků generální řádové kapituly z r. 1725. K nim se druzí texty příbuzné, jako je pojednání o privilegiích maltského řádu, jehož výskyt v knihovně možno spojovat s úsilím o uznání rytířského charakteru křižovnického řádu a jeho připodobnění johani-tům, nebo kopiář listin ostřihomského arcibiskupského archivu, získaný snad v souvislosti se zakotvením českých křižovníků v tehdejších Uhrách, tj. v Bratislavě a Budíně, kde v XVIII. století vznikly jejich nové komendy.²² Patří sem dále liturgické a modlitební knihy řádových domů i příruční obřadní knihy jednotlivých řeholníků a také rukopisy, věnované k poctě představených, zvláště velmistřů, mezi nimiž nechybí ani práce naučná.²³ Nejpočetnější jsou ovšem zápisy přednášek ze XVII., XVIII. a XIX. století, poslouchaných na theologické, právnické a filosofické fakultě pražské university, v arcibiskupském semináři nebo křižovnickém auditoriu u sv. Františka. Většinou tu jde o studijní pomůcky křižovnických noviců, mezi nimiž jsou např. vlastnoruční záznamy pozdějšího převora a velmistra Jiřího Ignáce Pospíchala a jeho vrstevníka Jiřího Vojtěcha Neuwertha, jenž kromě dvou svazků theologických a filosofických přednášek a středověkého rukopisu děl Tomáše Akvinského po sobě zanechal ještě vlastnoručně psané lékařské recepty a inventář křižovnické fary u sv. Petra na Poříčí.²⁴

Neuwerthovy rukopisy stojí už na pomezí druhé hlavní složky jádra křižovnického souboru, vyrostlého z činnosti řádových domů a jejich členů, totiž na pomezí literárních pozůstalostí. Tyto pozůstalosti obsahují vedle opisů cizích děl vlastní práce členů řádu,

nejednou tiskem nevydané a dnes téměř neznámé. Zde na prvním místě třeba jmenovat pozůstalost řádového dějepisce a druha Pešinoва a Tannerova Jana Františka Beckovského (+1725). Z jeho děl byly v knihovně uloženy druhý díl Poselkyně starých příběhů českých o dvou svazcích, autograf O korunovacích českých králů a královen a nyní neznámé rukopisy herbáře a života zakladatelky řádu bl.Anežky, spolu s nimi pak dva soubory Beckovského excerpt, opisů a poznámek (Miscellanea spiritualia, Miscellanea curiosa), které s dalšími rukopisy, přešlými po jeho smrti do křižovnické knihovny – mezi nimiž je nejeden z pramenů jeho vlastních prací, především Poselkyně – dovolu-jí zajímavý pohled do světa zájmů a práce barokního historika.²⁵ Ještě obsáhlejší je pozůstalost mladšího Beckovského současníka a řádového druha, plodného, dnes však skoro zapomenutého homiletika a theologa Tomáše Josefa Zimmermanna (+1744), jehož spisy, ačkoliv byly určeny k tisku, zůstaly nevydány a vyplňují jedenáct rukopisných foliantů. Všechny vznikly z jeho dlouholetého pastoračního působení v Červené Řečici a potřebám duchovní správy byly také určeny. Nejdůležitější z nich je třídílná česká Poslední vůle, zachovaná ve dvou konceptech, čistopise a ve dvou výtazích.²⁶

U pozůstalostí ostatních křižovnických autorů, z nichž nejeden vynikl vědecky i za hranicemi, je rukopisné dochování méně příznivé: Z prací pozdějšího profesora pražské filosofické fakulty a velmistra Jakuba Beera (+1866) zůstal v knihovně jediný rukopis doktorské rozpravy o inkvisici z r.1823, pocházející z doby jeho působení při řádové komendě ve Vídni, z díla profesora pražské a potom vídeňské university Václava Kozelky (+1871) vlastnoručně revidovaná učebnice biblické hermeneutiky, datovaná k r.1845, a konečně z knih jeho současníka, profesora university ve Štýrském Hradci a v Praze Václava Beutela (+1850) dva německé rukopisy z oboru homiletiky a morální theologie ze čtyřicátých let XIX.století, oba patrně autografy.²⁷

Organický vznik není ovšem jediným význačným rysem rukopisného souboru, další, už přímo specifickou vlastností je jeho ústřední, vsutku řádový charakter. Za krystalizační základ souboru třeba bez pochyby považovat kodexy, určené k potřebám staroměstského kláštera, k nimž se pak přidružovaly knihy, které byly v osobním vlastnictví jeho členů a buď ještě za života nebo po jejich smrti přešly do konventní knihovny; tak darem byly získány rukopisy některých velmistrů, zatím co třeba knihy Beckovského se sem dostaly, jak už víme, až rok po jeho skonu. Konventní knihovna u sv.Františka však rostla ještě z jiných zdrojů a právě tyto přírůstky proměnily

její původně lokální charakter. Vedle staroměstského řádového domu měly své vlastní knihovny i další řádové instituce, zejména komendy v Chebu a Mostě, proboštství v Chlumu sv.Maří a na Hradišti sv.Hopolyta u Znojma a fary u sv.Petra na Poříčí, v Živohošti, Klučenicích a Vrbně nad Vltavou, a i v nich se uchovaly staré tisky a rukopisy. Od rozhraní XVII. a XVIII.století lze v řádu pozorovat snahy o soustřeďování zvláště vzácných knih a především rukopisů z těchto většinou venkovských míst do knihovny pražského domu, který byl od středověku přirozeným střediskem řádu a sídlem jeho nejvyšších představených. Z počátku, zdá se, působily tu spíše vlastenecké zájmy historiografické, k jejichž předním ohniskům staroměstský křižovnický klášter doby Pospíchalovy a Beckovského patřil, později však byly tyto zřetele vystřídány úsilím o budování ústřední řádové knihovny²⁸, úsilím, jež ovšem nevyklučovalo další existenci knihoven při ostatních působištích řádu. Těmito snahami, soustřeďujícími se především k získávání cimelií, připodobňovala se knihovna stále více archivu, který se rovněž z archivu pražského kláštera vyvinul v centrální archiv křižovnického řádu.

Historií rukopisného souboru jsou vysvětlitelné i ostatní jeho charakteristické rysy a v první řadě chronologický profil jeho látky. Pohromy, jež křižovnickou knihovnu v minulosti postihly a jež zavinily ztrátu téměř všech středověkých kodexů, způsobily, že soubor má dnes vysloveně novodobý ráz. Převážná část, celkem více než čtyři pětiny všech kodexů, pochází ze XVII., XVIII. a XIX.století²⁹, a - což je pro poznání jeho povahy zvláště důležité - novověku patří skoro veškeré rukopisy, tvořící jeho organické jádro a dodávající mu jeho vlastní svéráznou tvář. Na této výrazně novodobé podobě nic nemění ani již připomenuté oddělení zlomků, které se naopak většinou své látky hlásí do středověku. Jeho spojení s ostatní knihovnou je totiž volné, jak nejlépe dokládá ta část fragmentů, jež byla nalezena na Pražském hradě a odevzdána do křižovnické knihovny, kde se ovšem musela stát cizím, nesourodým prvkem³⁰; a jen málo odlišná je situace u druhé části, tj. zlomků sňatých z vazeb křižovnických tisků: ta sice s knihovnou souvisí, ale z hlediska vzniku nemůže být ani ona považována za ústrojnou složku rukopisného souboru.

Jinou neméně příznačnou vlastností souboru je výrazně český ráz, daný hlavně domácím původem, v menší míře i českým jazykem kodexů. I ten souvisí s historií knihovny, vytvořené řádem, jenž vznikl na české půdě a charakter domácího řádu, spjatého především s českými zeměmi a jejich metropolí Prahou, si uchoval i v době svého rozšíření do sousedních zemí, do Slezska, Uher a Rakous. Nepřekvapí

potom, že ze dvou set dochovaných rukopisných knih vzniklo nejméně sto třicet (skutečný počet je ještě vyšší, neboť řada kodexů není bezpečně lokalisovatelná), tedy plné dvě třetiny na domácí půdě a nejméně ve čtvrtině všech svazků jsou české texty.³¹ A možno připomenout, i když toto zjištění má pro posouzení charakteru souboru jen zčásti význam, že také mezi zlomky nejsou řídké kusy domácího původu a že ne jeden fragment je český rovněž jazykově.

A konečně se geneze křižovnického souboru, jeho organické sepětí s působností původce a vlastníka obráží v obsahové, textové náplni. Hojně je v něm ovšem zastoupena theologie různých oborů, od textů biblických a hermeneutických přes katechetiku až po kodexy liturgické, nechybějí ani texty filosofické a právnické, v menším počtu jsou tu práce lékařské a alchymistické i literatura básnická. Avšak žádný z těchto oborů není pro křižovnický soubor příznačný, žádným z nich se také neliší od jiných klášterních knihoven. Jeho charakteristickou složkou je literatura historická, hlavně práce o národních dějinách, o historii českých měst a práce monasteriologické. Základ k ní položil nejspíše sám Beckovský svými vlastními dějepisnými díly i prameny, shromažďovanými pro jeho životní dílo, Poselkyni starých příběhů českých³², a následovali jej další, vrstevníci-členové Pospíchalova okruhu, jako byl zejména Jan František Rivola (+1734)³³, i příslušníci pozdějších generací, mezi nimiž se u nejednoho projeví historické zájmy a sklony. A je to právě tato dějepisná literatura, která – spolu s texty řádového původu v užším smyslu slova, souvisícími s řeholním životem a působením křižovníků na špitálním a pastoračním poli – individualisuje tento rukopisný soubor po obsahové stránce nejvíce.

Rukopisy křižovnické knihovny nejsou v odborné literatuře neznámé. Historikové i filologové po dlouhá desetiletí těží z jejich textů, některé z nich, zvláště středověké české texty jsou i vydány.³⁴ A podobně jako k textům obracela se pozornost k iluminovaným kodexům, především k nejcennějšímu z nich, breviáři velmistra Lva, který se dočkal i částečného faksimilového vydání.³⁵ Zatím však vždycky šlo o znalost jednotlivých rukopisů nebo častěji ještě jejich textů nebo výzdoby, kdežto jako celek nebyl dosud rukopisný soubor systematicky prozkoumán. Vyplnit tuto mezeru a podat úplný přehled po křižovnických rukopisech, se pokouší předkládaný soupis, zpracovaný na půdě Ústředního archivu Československé akademie věd jako součást katalogizačních prací, řízených Komisí pro soupis a studium rukopisů.

Teprve soustavnou katalogisací, podávající komplexní kodikologický i textový popis³⁶, byly vytvořeny předpoklady, aby další badatelskou prací mohlo být vytěženo bohatství tohoto rukopisného souboru v celé jeho šíři a aby po obdobném soupise tisků mohly být zpracovány dějiny celé knihovny, jejíž jsou rukopisy jenom malou složkou. Vedle předpokladů pro další bádání poskytla však katalogisace i prvé příspěvky ke splnění obou úkolů.

Příspěvkem k objasnění historie křižovnické knihovny je jednak nástin osudů její rukopisné části, podaný v prvé oddíle tohoto úvodu, jednak pokus o vystižení celkového profilu souboru, jehož jednotlivé rysy – organický vznik, novověký původ, ústřední řádový charakter, český ráz, výrazná dějepisná orientace – byly vytčeny v předchozích odstavcích. A příspěvkem k odkrytí textového bohatství má být stručné upozornění na několik neznámých nebo neurčených textů anebo dalších exemplářů děl známých odjinud, jímž tyto úvodní poznámky chceme zakončit. Tak mohla být Beckovského bibliografie rozmnožena o zatím ani v řádové literatuře neuváděný spis O korunovacích českých králů a královen v letech 1527–1656, dochovaný v autografu.³⁷ Z jiných historických prací třeba jmenovat alespoň sborník *Varia accatholicorum acta tempore Mathiae imperatoris*, vztahující se hlavně k politicko-náboženským poměrům v Čechách a válečným událostem v Uhrách na počátku XVII.století, dále spis *Synopsis rerum gestarum archiducis Leopoldi Wilhelmi 1639–1656* a autograf Rohnových dějin Frýdlantu a Liberce.³⁸ Zájem právní historie může upoutat latinský výklad českého zemského zřízení i *Materialien zur neuen böhmischen Landesordnung*, souvisící snad s přípravou nového zřízení v Čechách v prvé polovině XVIII.století³⁹ a zařazené do křižovnické knihovny nejspíše také z historiografických zájmů, na něž bylo už dříve upozorněno, zatím co historii přírodních věd zaujme rozsáhlé alchymistické dílo *Mistra Antonína Michaela Misteria naturae misteriorum* z r.1582, věnované Vilémovi z Rožmberka.⁴⁰ Z básnických textů byly v citovaném sborníku zjištěny dvě české písně o pozdvižení země uherské a v konvolutu přibližně z téže doby česká protiturecká píseň, v konvolutu tisků z první poloviny XVIII.století pak rukopisná divadelní hra *Láska hořící dvouh bratří k otci svému* z r.1734.⁴¹ Mezi zlomky zasluhují pozornosti fragmenty českých biblických textů, zčásti ještě nezaznamenané, a zlomek kopiáře pražského špitálu u sv. Františka z XV.století.⁴² Avšak ani u známých a vícekrát studovaných děl nebyla komplexní katalogisace bez významu: Zvláště u sborníků nejednou přispěla k objasnění jejich genese a po obsahové stránce umožní soustavným popisem všech textových jednotek zkoumat i známé texty v nových spojitostech.

Katalogisace křižovnických rukopisů byla do programu rukopisné komise ČSAV zařazena z podnětu jejího předsedy akademika Václava Vojtíška a ukončena r.1970 za jeho nástupce akademika Václava Vaněčka. Oba sledovali její postup s účinným zájmem a vynaložili nemalé úsilí, aby soupis byl publikován. Velkou zásluhu o práci si získala vedoucí oddělení rukopisů a vzácných tisků Státní knihovny Dr.Emma Urbánková, která katalog posoudila a věnovala jeho vydání vytrvalou péčí; jejím přičiněním byl také přijat mezi publikace Státní knihovny ČSR. Správce křižovnického fondu Dr.Dalibor Balcar podporoval soupisové práce s milou laskavostí a nikdy neochabující ochotou. Všem je autor katalogu povinen upřímnou vděčností.⁴³

P o z n á m k y

1 Č. soupisu 66.

2 Takovou výjimkou, netýkající se ještě ani pražské knihovny, je kodex SK v Praze I E 18, který byl v druhé polovině XV.století odkázán křižovnickému kostelu v Živohošti. O Bibli Velislavově, patřící snad už ve středověku pražskému řádovému domu, v. níže v textu a pozn.5, o KNM VIII D 20 v. Monumenta Germaniae historica SS, NS II, 1923, LXXXII.

3 "Cupientes eciam omnem proprietatis materiam abolere, committimus magistro et commendatoribus ac provisoribus universis, ut in libris ac aliis necessariis pro sua possibilitate taliter sibi commanentibus studeant fratribus providere, quod nulla ipsis remaneat occasio, ut proprium aliquid recipiant aut reservent", RBM II, 679 č.1578.

4 F.K.G.Hirsching, Versuch einer Beschreibung sehenswürdiger Bibliotheken Deutschlands III/1, Erlangen 1788, 325, B.Lifka, Die Klosterbibliotheken in Böhmen, Sankt Wiborada III, 1936, 57 an., kde i zprávy o dalších dějinách knihovny. K historii knihovny v. i jubilejní sborník Kniha památní na sedmisetleté založení českých křižovníků s č.hv. (1233-1933), Praha 1933, 157 an.

5 SK Praha XXIII C 124. Pozdní datace poznámky není ovšem tomuto dohadu na překážku, neboť i do breviáře velmistra Lva, který byl pro křižovníky přímo určen, byla podobná poznámka vepsána až někdy na rozhraní XVII. a XVIII.století.

6 V.V.Tomek, Dějepis města Prahy IV, 2.vydání, Praha 1899, 170, dále Hirsching, op.c.

7 Hirsching, op.c., 326.

8 Dějiny českých křižovníků s červenou hvězdou, Praha 1930, I, 146.

- 9 Č. soupisu 205 (c), 206 (a).
- 10 Č. soupisu 70.
- 11 Č. soupisu 99, 139; 113, 150, 153, 159, 27; 63, 85, 86, 60, 87, 90, 81, 119, 126, 132, 133; 8, 10, 11; 112; dále SK Praha I C 18, XVII C 33.
- 12 Viz č. soupisu 22, katalogisační poznámky v tisku (1) k r.1672 a 1726.
- 13 Č. soupisu 17, 29, 61, 100.
- 14 Státní ústřední archiv v Praze, křižovnický archiv, kniha 3316-3321.
- 15 Č. soupisu 60, 86. Značky tohoto typu jsou v soupisu citovány mezi signaturami zpravidla na prvním místě před značkami třídičnými z XIX. - XX.století.
- 16 Op.c., 324 an., výčet rukopisů 342-351.
- 17 K těmto ztrátám třeba přičíst nejen nezvěstné rukopisy, označované v soupisu jako desiderata, ale také kodexy křižovnické knihovny, uložené nyní jinde, jako jsou rukopisy SK v Praze I C 18, VII E 19, XVII C 33, XXIII C 124, nesoucí křižovnické katalogisační poznámky, nebo křižovnický Nový zákon, uložený v Budapešti a snad totožný s jedním z biblických rukopisů, ztracených podle Hirschinga při povodni v r.1784.
- 18 K současnému stavu knihovny v D.Balcar, Pražské klášterní knihovny spravované Státní knihovnou ČSSR - Universitní knihovnou v Praze, Ročenka Státní knihovny ČSSR v Praze 1965, Praha 1966, 60 an. a F.Horák, Klášterní knihovny v českých zemích, Knihovna 6, 1966, 235 an.
- 19 Rukopisy, uložené ve skříních, nejsou v soupisu řazeny podle vitrinových signatur, ale - ve shodě s platnými katalogy - podle dřívějších značek; konkordance obojích signatur je na str.272.
- 20 O historii křižovnického řádu kromě Dějin českých křižovníků a Knihy památní, citovaných v pozn. 4 a 8, v. novou práci W.Lorenze Die Kreuzherren mit dem roten Stern, Königstein/Ts. 1964.
- 21 Původ zlomků sign. 1-15, č. soupisu 211-224, dokládá záznam knihovníka V.Bělohlávka ř.kř. na jejich obálce: "15 kusů pg. (zlomky) odevzdal dne 29.I.1933 do řádové křižovnické knihovny P.Alois Borecký ř.kř. Zjednal si je ... od příbuzného dělníka, který pracoval při opravě pražského hradu a který je vybral z pohozených papírů na odpadkových hromadách".
- 22 Č. soupisu 205, 206, 7, 137.
- 23 Č. soupisu 63, 64, 66, 180, 204, 142.

- 24 Č. soupisu 25, 162, 165, 24, 147 aj.
- 25 Č. soupisu 130, 121, 133, 188, 14, 43, 132.
- 26 Č. soupisu 31, 53, 54, 59, 68, 69.
- 27 Č. soupisu 29, 21, 174, 175.
- 28 Č. soupisu 28, 50, 63, 64, 74, 78, 182, 184, 185, 225, 229, 240, 242, 247, 250(?), 255.
- 29 Viz chronologický rejstřík, str.263-264.
- 30 Viz pozn. 21.
- 31 Viz provenienční a jazykový rejstřík, str.265, 266.
- 32 Č. soupisu 127, 139, 201.
- 33 Viz jeho pohřešovaná Diaria č. soupisu 118 a 128, dále deník Pospíchalův, nyní rovněž nezvěstný, uložený ovšem dříve v archivu.
- 34 Jeden z kodexů, č. soupisu 85, byl r.1959 vydán celý.
- 35 Č. soupisu 66.
- 36 O způsobu popisu v. úvod ke katalogu Rukopisy křivoklátské knihovny, Praha 1969, 16 an.
- 37 Č. soupisu 133(a).
- 38 Č. soupisu 9, 89, 126(a).
- 39 Č. soupisu 164, 157.
- 40 Č. soupisu 146.
- 41 Č. soupisu 9(ai, aj), 191(e), 131(b).
- 42 Č. soupisu 227, 229, 231, 258.
- 43 Poděkování patří i ostatním, kteří jakkoli k práci přispěli, zejména vědeckému pracovníku Ústavu teorie a dějin umění CSAV Dr.V.Plockovi CSc. za určení notace a vědeckému pracovníku Kabinetu pro studia řecká, římská a latinská CSAV Dr.J.Hejnicovi CSc. za překlad předmluvy a úvodu do latiny.

DE LIBRIS MANU SCRIPTIS, QUI IN BIBLIOTHECA
CRUCIGERORUM CUM RUBEA STELLA ASSERVABANTUR

Quamquam Crucigerorum tabulario fontes ad historiam medii aevi restituendam adeo copiosi continebantur, ut archivis ceterorum ordinum monasticorum postpositis Ioannitarum solum documentis frequentioribus in Bohemia superarentur, tamen in Crucigerorum bibliotheca Pragensi (cuius origines atque tempora antiquissima paene ignorantur nec - nisi fallit opinio - e tenebris in lucem umquam proferentur) codices paucissimi relictis sunt, quibus medii aevi saecula illustrarentur. Viginti enim vix innotuerunt (pars decima est fere codicum omnium, qui ad nos pervenerunt), qui ordinis Stelliferorum redolerent primordia. Non est dubium, quin horum e numero nonnisi Breviarium illud Leonis magistri generalis, quem medio saeculo XIV. egisse constat, ad domum Pragensem olim pertinuerit¹, cum ceteri codices omnes utrum Crucigerorum an aliorum possessorum primum fuerint ignorentur. Neque aetatis recentioris bibliothecam ullam adhuc cognovimus², cuius inter parietes libri manu scripti comprehenderentur, qui Crucigerorum iam pridem fuisse probarentur. Parum igitur de eorundem domus Pragensis bibliotheca pristina memoriae proditum est. Nam catalogo quoque caremus, qui medii aut sequentis aevi temporibus usurpatus sit, quo codicum inopia optime sublevaretur. Ne alia quidem ratione aut via catalogi veteris defectus sanari potest, quod insignia codicibus vetustis illata reperiuntur nulla, quibus Crucigeri cum rubea stella domini veri iique primi demonstrarentur. Possessionis enim adnotationes codicibus, qui ad huius ordinis domum Pragensem spectabant, saeculo XVII. demum inscribi coeptae sunt.

Quamquam igitur codicum veterum et aliorum historiae documentorum testimoniis indigemus, tamen iam inde a primordiis Stelliferorum bibliothecas libris ornatas exstitisse assumendum est. Cum enim a. 1292 Crucigerorum hospitale Pragense visitaretur, codices atque alia necessaria magistro generali et provisoribus commendata esse legimus, ne fratres paupertatem regulae ordinis debitam observare impedirentur.³ Quae verba gravissima domum Pragensem bibliotheca tunc temporis instructam esse significant, quamvis in visitationis statutis mentio propria de libris et libraria fieret nulla.

Quae cum ita sint, hospitalia etiam in aliis Bohemiae civitatibus sita bibliothecis non caruisse arbitramur, etsi codex nullus ad nos pervenerit, quo earundem memoria propagaretur. Quarum e bibliothecarum numero libraria s. Francisci domus Pragensis solum paulisper percrebruit, quamquam a. 1378 igne saeviente una cum hospitali aut perdita aut maxima e parte devastata esse dicebatur.⁴ Quam tamen aliis antecelluisse ideo iudicamus, quod Breviario Leonis magistri generalis excepto (cuius mentionem superius fecimus) Velislai quoque Biblia pulcherrime ornata complectebatur, quae Crucigerorum fuisse ex adnotatione a. 1725 adiecta perhibentur.⁵ Itaque bibliothecam hospitalis s. Francisci inter alias quondam enituisse putamus. Ambo enim codices, quos paulo ante adduximus, inter specimina gravissima numerantur artis pingendi, qua libri Bohemici medio saeculo XIV. illuminabantur.

Nec domo s. Francisci combusta anni longi effluxerunt, cum saeculo XIV. exeunte Crucigeri in hospitali restaurato codices denuo colligebant, quibus libri manu scripti igne deleti restituerentur. Bibliotheca igitur nova eaque altera fundata est, cuius historiae si autem studueris, tenebris atris brevi te obrutum pari modo senties, ac si bibliothecae pristinae res gestas illustrare statueres. Belli Hussitici tempore a Veteris Urbis civibus nec non a Crucigeris, qui Pragae remanserant, hospitale ita administratum esse arbitramur, ut codices manu scripti curiosius quam in aliis Bohemiae bibliothecis asservarentur.⁶ Saeculo XV. exeunte Nicolaus Puchner magister generalis, artium artificumque fautor primarius, libros etiam quosdam coemisse dicebatur.⁷ Qui cum a. 1490 decessisset, bibliotheca ita latebat, ut ne saeculo quidem XVI. innotesceret, quamvis ordo Crucigerorum vires denuo resumeret. Immo vero codex nullus adhuc inventus est, qui aut Hussitico aut posteriore aevo Crucigerorum cum rubea stella esset, cum saeculo XIV. duo saltem eorundem fuisse probarentur. Ita factum est, ut bello Triginta annorum peracto (quo saeviente bibliotheca Crucigerorum non mediocri iactura afficiebatur) fontes historici demum occurrerent, quibus illustrarentur codices, quos nobis hac in praefatione perstringendos depoposcimus.

Parte altera saeculi XVII. cum bibliotheca redintegrari maturaretur, etiam historiae suae partem novam eamque tertiam auspiciis Georgii Ignatii Pospíchal (+ 1669), primum prioris, deinde magistri generalis ingressa est. Hic enim miles bibliothecae fundator novus vere dicendus est, qui codices manu scriptos atque tomos typis excusos non solum collocavit et ordinavit, sed etiam bibliothecarium praefecit, qui libris praeesset.⁸ Statutis quoque ordinis Stellifero-

rum, quae a. 1675 a pontifice summo confirmabantur, bibliothecae collocatio, librorum descriptio, bibliothecarii officia nec non alia accuratissime definita continebantur, quae bibliothecae prodessent.⁹ Statutorum capite septimo libri bene asservandi, in classes ordinandi, catalogo inscribendi mandabantur, catalogo ipso e fratribus unus praeficiebatur, qui libros commodaret. Frater, qui librum tempore pacto legendum sumere vellet, nomine subscripto se redditurum testari obligabatur. Libri extra conventus muros exirent priore consentiente mittebantur, qui bibliothecam quotannis recensendam providebat.

Quibus diligentissime administratis itaque haud miraberis, si adnotationem antiquissimam, quae codicem catalogo inscriptum significaret, a. 1662 factam esse cognoveris.¹⁰ Hic enim idem annus erat, quo Pospíchal ille prioratus munus suscipiebat, cuius auctoritate bibliothecarii ducti inde a tertia parte saeculi XVII. codices adnotationibus ornandos curabant, quibus bibliothecae Pragensis historia miro modo illustrabatur. Cum enim codicibus "Ordinis Crucigerorum cum rubea stella catalogo inscriptus Pragae anno ..." inscriberetur, annus potius significabatur, quo codex unusquisque catalogo illatus esset, quam possessionis signum sensu stricto denotabatur. Quibus inscriptionibus aliisque adnotationibus diligenter collatis plerumque dici potest, qua e bibliotheca vel quo tempore libri hoc modo ornati a Crucigeris acquisiti sint.

Ea, quae enodavimus, exemplis paucis exponantur: Ex adnotationibus manu scriptis Mandevillae "Peregrinationem" nec non Tannerii "Historiam heroum de Stellis" a. 1676 acquisitas esse docemur, quas volumina duo a. 1725 secuta esse scimus, quibus (si textus iuridicos saeculi XVII. neglexeris) statuta synodalia Pragensia, M. Ioannis Hus, M. Ioannis de Rokycany opera continerentur. Anno, qui post Francisci Beckovský historici obitum (+ 1725) sequebatur, viginti saltem codices catalogo inscribebantur, quorum e numero plerique inter bibliothecae Crucigerorum cimelia serius deponebantur - e.g. missale Živohošticense, codices duo, quibus textus varii continebantur operis, cui "Staré letopisy české" (Annales Bohemorum veteres) intitulabatur, M. Ioannis de Rokycany "Postillae", Albrechti Ogerii de Očedělice scriptum Bohemicum "O náleziech koruny České" (De Coronae Bohemicae edictis), Victorini Kornel de Všeřdy opus lingua vernacula compositum, cui titulus "Knihy devatery" (Libri noveni), Marci Bydžovský de Florentino liber manu scriptus "Ferdinandus rex" appellatus, Venceslai Budovec de Budova tractatus, Venceslai Vratislav de Mitrovice liber Bohemicus, qui titulo "Příhody" (Casus varii) ornatur, scripta quaedam Francisci Beckovský manu propria exarata.

A. 1728 volumina tria catalogo inscribebantur, quibus textus Italici et Latini continebantur, quorum auctores ignoti de conclavi pontificio, s. officii congregatione, Datarii Romani officio agebant. "Registrum honorum Rosenbergicorum a. 1379 compilatum" catalogo a. 1732 inscriptum esse scimus.¹¹

Si codices superius adductos omittimus, viginti libri manu scripti alii adnotationibus instructi sunt - pars quarta est codicum omnium, qui adnotationibus bibliothecariorum ornabantur. Quae cum saeculi XVII. et XVIII. variis temporibus, manibus, cultu inscriptas esse cognoverimus, ad diversi generis catalogos duos, qui nobis nunc ignoti sunt, eas referendas esse constituimus. Quorum catalogorum vetustiore annis 1661 - 1662 componi coeptum esse ideo iudicamus, quod eodem fere tempore (quo etiam Georgius Ignatius Pospíchal prior factus est) adnotationem vetustissimam codici inscriptam esse scimus, e qua catalogum exstitisse docemur. Catalogum vero alterum quinquaginta post annis prima parte saeculi XVIII. fundatum esse proponimus.¹² Tunc enim Martino Beinlich (+ 1721) et Francisco Mathia Bohmb (1722-1750) generalibus magistris regentibus bibliotheca Crucigerorum miro modo aucta est.

Saeculo XIX. transeunte, quo Crucigerorum bibliotheca aetate quarta perfruebatur, codices quattuor adnotationibus ornabantur, quae more priore omisso Crucigeros cum rubea stella possessores esse tantum significabant.¹³ Huius temporis si quis bibliothecae historiam enarrare decreverit, neque possessionis adnotationes, quibus codices ornati sint, neque librorum insignia numero crescentia animadvertet, sed novo quodam fonte gravissimo fretus - catalogum dicimus - meliore iam condicione proposita studium procurabit. Catalogus hic antiquissimus, qui nunc in tabulario ordinis Crucigerorum asservatur, in sex tomos digestus est.¹⁴ Qui cum bibliothecae statum reddat talem, qualis saeculo XVIII. exeunte fuerit, primo aut altero decennio saeculi XIX. fundatus esse videatur. Cuius qui auctor exstiterit, ignoramus, nisi quod fratrem quendam ordinis Crucigerorum in bibliotheca administranda parum peritum fuisse arbitramur, qui codices manu scriptos seorsum non adduceret, sed libris excusis misceret atque eodem fere modo recenseret, quo in bibliothecae radiis deponerentur. Huc accessit, quod libri manu scripti et excusi omnes pariter signabantur: litteram enim Romanam grandem et numerum Arabicum prae se ferebant, ut e codicum asservatorum exemplaribus edocemur: e.g. Ioannis de Rokycany "Postillae", quas paulo superius nominavimus, sub titulo "Knihy výkladův" (Expositionum libri) S 305 signatae catalogo inscribebantur, mag. P. Pulkava de Radenín "Chronicon Bo-

hemorum" H 286 signabatur.¹⁵ Maximi momenti videtur esse classis, quae littera B signata est, quippe quae alphabeti ordine conturbato, titulis mixtis opera Bohemica amplectatur omnia.

Hoc in catalogo antiquissimo, quo nunc utimur, Crucigerorum bibliotheca ea fere ratione redditur, qua a Francisco Carolo Gustavo Hirsching descripta a. 1788 publici iuris facta est.¹⁶ Quam tunc temporis 10 000 tomos in conclavibus quattuor complexam esse non ignoramus. Conclavia tria, quae plano pede erant, libris asservandis inopportunistima concedebantur, quae fluvii Vltava appellati inundationibus periclitarentur. Inundatione a. 1784 facta libros quinque deletos esse F.C.G. Hirsching testatur, quorum in numero Scripturae sacrae lingua Bohemica exaratae codices duo - unus chartaceus temporis incerti, alter vero membranaceus a. 1450 confectus - periisse dicebantur. Codices circiter quadraginta in Crucigerorum bibliotheca asservari Hirsching afferebat. Re vera plures fuisse e tomis perhibitis concludi potest. Hoc idem Hirsching ipse significabat, cum Scripturae sacrae expositiones, postillas aliaque temporis acti monumenta obscura omittenda in catalogo typis excuso volebat. Codicum quadraginta, quos Hirsching enumerarat, dimidia solum pars in bibliotheca remanebat, altera vero desiderabatur. In codicibus amissis Velislai Biblia ponebantur (quae a Gustavo Hirsching in fronte indicis publici iuris facta sunt), quae undecim libri manu scripti Arabici secuti sunt.

Quamquam igitur codices et libri arte typographica editi non deerant, qui iam pridem desiderabantur,¹⁷ tamen saeculo XIX. nec non saeculi sequentis primo dimidio bibliothecam Crucigerorum auctam esse pro certo habemus, quae Hirschingi temporibus 10 000 tomos numeraverat, anno autem 1950 (quo Bibliothecae Rei publicae Bohemicae socialisticae pars facta est) 40 000 tomos comprehendebat.¹⁸ Quarta igitur aetate historiae suae quater amplificata est. Neque hac eadem aetate librorum ordinandorum et describendorum deerant studia, quae quidem in codices iam inde a Georgii Ignatii Pospíchal temporibus exercebantur. Bis saltem libri non solum ordinati, sed etiam de novo signati sunt, priusquam a. 1950 in Pragensi Bibliotheca Rei publicae Bohemicae socialisticae deponerentur, quae depositos curaret.

Crucigerorum bibliotheca cum recenseretur - ut ita dicamus - manu suprema, digesta est in classes LXXXVIII (quae hodie quoque observantur), quamquam earundem numerus re vera minor est (sunt enim, quae libris destitutae remanebant). Classes signis tripertitis ita distinguebantur, ut numerum Romanum littera Latina vel Graeca sequeretur, quae numero Arabico denique exciperetur. Itaque libri excusi

nec non manu scripti in classes sequentes dividebantur:

- I Církevní dějepis, Otcové, právo (Historia ecclesiastica, Patres, iurisprudentia)
- Iα - Iξ Obrazová díla (Tabulae pictae)
- II - VI Biblistika (Scripturae sacrae expositiones)
- VII - X Věrouka (Catechesis)
- XI - XIV E Mravouka (Ethica)
- XIV F - XVIII Pastýřské bohosloví (Theologia pastoralis)
- XIX Směs bohosloví (Varia theologica)
- XX Filosofie (Philosophia)
- XXI - XXVIII Dějiny světské (Historia profana)
- XXIX Přírodní vědy: fyzika, matematika, hvězdářství (Scientiae naturales: physica, mathematica, astronomia)
- XXX Lékařství (Medicina)
- XXXII Jazykozpyt (Philologia)
- XXXIII - XXXV E Právo světské (Ius civile)
- XXXV G - XL Písemnictví zábavné (Litterae)
- XLI - LII Směs (Varia)
- XLVIIα - XLVIIξ Atlasy (Tabulae geographicae)
- LIII - LXXXII
- LIII D - LXXXVIII D Vitřiny (Armaria vitrea)

Serius classis nova efficiebatur, qua libri continebantur, qui in armariis vitreis depositi erant. Cuius classis tomi signis novis iisque ad armaria vitrea pertinentibus describebantur, quae quidem tripertita cum librorum ceterorum signis optime conveniebant.¹⁹ Libri omnes in catalogis duobus comprehendebantur, quibus bibliotheca quasi clave quadam apposita facile recludebatur: quorum unus e schedis constabat, alter vero e fasciculis componebatur, quibus libri sic ordinati continebantur, prout in uniuscuiusque classis radiis disponerentur. Hic idem catalogus est, qui medio quoque saeculo XX. supplebatur.

Libri manu scripti, qui asservabantur in Crucigerorum domus Pragensis bibliotheca, cuius historiam paulo ante perstrinximus, nullo modo referebant codices, qui a variis librorum amatoribus colligebantur. Neque enim fortuito, sed per longum temporis spatium ratione adhibita ita componebantur, ut ordinis Stelliferorum fata atque confratrum singulorum acta miro modo amplectarentur.²⁰ Codicum igitur corpus, quod Crucigerorum erat, ab historia ipsa conformatum esse iure optimo dicas, quamvis libros manu scriptos plerosque (praecipue in vetustissimorum numero) exstitisse non neges, qui quomodo cum ordine

Stelliferorum coniuncti sint, ignorentur, et quamvis alii etiam sequantur, qui aliunde provenerint (e.g. fragmenta, quae a Capituli metropolitani Pragensis bibliotheca circa a. 1930 acquirebantur).²¹ Quae omnia si consideraris, non dubitabis, quin Crucigerorum libri manu scripti potiores aut in ordinis hospitalibus confecti aut eorundem usui comparati sint. Colorem igitur proprium servarent necesse erat, quo ab aliarum bibliothecarum collectionibus differebant.

Crucigerorum codicibus, quos potiores nominavimus, textus imprimis continebantur, quibus condicio nec non officia ordinis definiebantur (regulam et statuta monastica dicimus), quibus nullius domus bibliothecam caruisse arbitramur. Statutorum textus, qui in Crucigerorum bibliotheca Pragensi asservabatur, in duobus exemplaribus ad nos pervenit, quorum recentiore subscripserunt ii, qui ordinis Stelliferorum capitulo generali a. 1725 aderant. Statuta monastica textus proximi excipiunt, e.g. de militum Ioannitarum privilegiis tractatus, cuius argumento Crucigeri Ioannitarum aemuli ordinis proprii statum militarem probandum et propagandum curabant. Diplomatum librum (qui dependebat ab exemplarium primorum codice, qui in archiepiscopatus Strigoniensis tabulario asservabatur) saeculo XVIII. confectum esse putamus, cum Crucigeri e Bohemia in Ungariam vocati commendas duas novas Posonii et Budae fundabant.²² Quem librum manu scriptum domuum variarum codices liturgici et precarii, confratrum singulorum promptuarii nec non ea sequuntur, quae ordinis Stelliferorum praelatis offerebantur, quorum in numero etiam opera scientifica fuisse constat.²³ Maximus lectionum numerus occurrit, quae saeculis XVII., XVIII., XIX. a facultatis theologicae, iuridicae, philosophicae scholaribus conscribendae curabantur, deinde aliae in archiepiscopatus Pragensis seminario aut in s. Francisci auditorio conficiebantur, quibus noviciorum ordinis studia adiuventur, tum aliae accedebant, quarum Georgius Ignatius Pospíchal magister generalis et Georgius Adalbertus Neuwerth scriptores erant. Hic vir doctissimus, Georgii Ignatii Pospíchal aequalis, libros non paucos reliquit: primum lectionum theologicarum et philosophicarum tomos duos, deinde codicem medi aevi tempore confectum, quo Thomae Aquinatis opera continentur, tum recepta medicinalia autographa, postremum inventarium Crucigerorum parochiae, quae Pragae in vico Poříčí dicto ad s. Petri ecclesiam sita est.²⁴

Libros manu scriptos, quibus Georgius Adalbertus Neuwerth gaudebat, ad eos codices praecipuos spectare assumimus, qui aut in ordinis Stelliferorum conventibus usitabantur, aut confratrum singulorum industria conficiebantur. Qui cum decessissent, libri relict

ad ordinis bibliothecam redigebantur. Ita factum est, ut codicibus relictis (si aliorum auctorum opuscula omittimus) Crucigerorum ipsorum scripta continerentur, quae cum typis non ederentur, nonnumquam obscura latebant. Quorum e numero facile primum locum obtinent codices, quos Ioannes Franciscus Beckovský (+ 1725), Crucigerorum historicus nec non Thomae Pešina de Čechorod et Ioannis Tanner amicus, reliquit: dicimus partem alteram (quae quidem tomis duobus constat) libri, cui "Poselkyně starých příběhů českých" (Rerum gestarum Bohemicarum antiqui temporis commentarii) inscriptum est, deinde librum auctoris ipsius manu propria exaratum, cui titulus "O korunovaci českých králů a královen" (Quomodo Bohemiae reges atque reginae regni corona ornati sint), tum Herbarii cuiusdam et "Beatae Agnetis, Crucigerorum fundatricis, vitae" exemplaria prima, quae nunc desiderantur. Libros hos tomi sequebantur, quibus excerpta, apographa, adnotationes comprehendebantur, quae titulis "Miscellanea spiritualia" et "Miscellanea curiosa" auctoris ipsius manu inscriptis donabantur. Quibus si codices ceteros addideris, qui post viri docti decessum in Crucigerorum bibliotheca deponebantur, multos fontes a te inventos esse cognosces librorum, quos Beckovský auctor fecerat, quorum e numero "Poselkyně" loco primo ponenda est. Quibus omnibus libris manu scriptis etiam ea demonstrantur, quae Beckovský, rerum gestarum scriptor temporis sui clarissimus, aut senserit aut elucubranda proposuerit.²⁵ Plures vero codices erant, qui post Thomae Iosephi Zimmermann obitum (+ 1744) in bibliothecam revertebantur. Qui vir theologiae atque orationum recte praedicandarum arti deditus, a Francisco Beckovský natu maiore ad amicitiam ascriptus etsi inter auctores gravissimos numeratus sit, tamen nunc paene ignoratur. Cuius scripta praelo subicienda, re vera autem numquam impressa tomis undecim manu scriptis continebantur, qui tunc exarabantur, cum Zimmermann in oppido Červená Řečice appellato pastoris munere perfungebatur. Ita factum est, ut in tomis supra nominatis res praecipue in ecclesiis et parochiis procurandis necessariae reportarentur. Quarum Bohemicum opus tripartitum "Poslední vůle" (Voluntas suprema) inscriptum maximi momenti esse videbatur, quod manu celeri bis conceptum, semel exemplari nitidissimo exaratum nec non bis excerptum asservabatur.²⁶

Ceterorum auctorum Crucigerorum (quorum nonnulli studiis colendis etiam extra fines Bohemiae eminebant) codices si recenseas, paucissimos fatis iniquis restitisse animadvartas. Quae cum ita sint, trium saltem cognatae artis virorum scripta quae manserunt referenda hoc loco satis habemus: nempe Iacobi Beer (+ 1866) generalis magistri et in universitatis Pragensis facultate philosophica professoris de

inquisitione dissertationem, quam a. 1823 in commenda Vindobonensi commoratus defendebat, Venceslai Kozelka (+ 1871), primum Vindobonae, deinde Pragae in universitate professoris praecepta (a. 1845 auctoris manu correctiora et auctiora facta), quibus usus Scripturam sacram explicandam docebat. Tertius Venceslaus Beutel (+ 1871), Venceslai Kozelka aequalis sequitur, universitatis Graecensis et Pragensis professor, cuius manu forsitan propria duo scripta Germanica, annis 1840 - 1850 exarata in Crucigerorum bibliotheca deposita esse scimus, quibus ars praedicandi et theologia moralis optime enarrabatur.²⁷

Qui codices superius temporum ordine passim confecti et cum Crucigerorum bibliothecae fati coniuncti dicebantur, ii nunc quomodo cum ipsa domo Pragensi, ordinis capite, cohaeserint demonstrantur. Non est dubium, quin maximi momenti codices fuerint, qui in conventu Veteropragensi usitarentur. Adnectebantur alii, quos fratres conscribendos curabant et postea conventus bibliothecae aut vivi dono offerebant aut mortui testamento legabant. Non aliter libros condonatos esse putamus, quos magistri generales adhibuerant, cum codices manu scripti, qui Francisci Beckovský erant, in bibliotheca non deponerentur, priusquam anni unius spatium, ut paulo ante diximus, post viri clarissimi exitum effluxisset. Sed conventus s. Francisci bibliotheca etiam aliis e fontibus ita aucta esse perhibetur, ut colorem pristinum, qui loci genium miro modo redoluisset, quasi fucata amitteret. Domo autem Veteropragensi postposita etiam ordinis instituta alia exstitisse pro certo habemus, quae bibliothecis ornata essent. Quorum e numero primum commendae duae, Egrensis et Pontensis, deinde s. Mariae Magdalenae praepositura in Chlum sita nec non ea, quae in s. Hippolyti monte prope Znojmo eminebat, tum parochiae plures nominandae: s. Petri, quae Pragae in vico Poříčí dicto iacet, aliae vero in Živohošť, Klučnice, Vrbno sitae, quas omnes libris manu scriptis et arte typographica excusis instructas esse percepimus.

Saeculo XVII. exeunte libri rariores a parochiis extra Pragam sitis in domum Pragensem (quam inde a medi aevi temporibus ordinis Stelliferorum caput et magistrorum generalium sedem fuisse inter omnes constat) reponendi curabantur, quibus bibliotheca iam eo tempore, quo Pospíchal et Beckovský, uterque rerum gestarum cultor praecipuus agebat, non solum ornaretur, sed etiam ita provideretur, ut historiae patriae studia optime sustentarentur. Quae virorum doctorum consilia diu observabantur.²⁸ Ita factum est, ut domus Pragensis bibliotheca semper ita coleretur, ut inter alios ordinis conventus prima atque summa aestimaretur. Quae cum cimeliis exornanda curaretur, potius domus Pragensis referebat tabularium, quod eodem tempore

ad primum idque summum Crucigerorum institutum redactum esse scimus.

Codicum manu scriptorum vim nec non annorum ordinem, quo exarati sunt, vel optime illustrandum arbitramur, si conventus, quo continebantur, fata animadvertimus. Quae cum iniquissima fuisse pluribus locis superius admoneremus, haud miramur, quod bibliotheca codicibus medio aevo descriptis fere omnibus exuta aevi recentis colorem praebet, quippe quae codices plurimos complectatur (quorum quatuor partes efficiantur, si libros, qui nunc asservantur, in quinque partes dividas), qui saecula XVII., XVIII., XIX. repetunt.²⁹ Aevo recenti igitur fere omnes adnumerandi sunt libri manu scripti, quos potiores nominavimus. Ita factum est (quod maximi momenti esse ducimus), ut codices asservati colore proprio distinguerentur. Quod ne fragmentis quidem commutabatur, quorum non pauca mediis aevi temporibus orta et bibliothecae seorsum adiuncta esse scimus, ut vel optime ex iis fragmentis edocemur, quae in Arce Pragensi reperta nec non Crucigerorum bibliothecae asservanda committebantur. Quae cum a ceterorum librorum manu scriptorum origine abhorruissent, cum bibliotheca minime convenirent necesse erat.³⁰ A fragmentis superius adductis ea quoque parum differunt, quae olim involucris librorum impressorum applicata exuebantur. Quae loco quidem cum ordinis Stelliferorum bibliotheca cohaerebant, origine autem differebant a codicibus asservatis.

Si nunc ad militum Crucigerorum codices redeamus, colore Bohemico insignitos esse statuimus, qui non solum origine, sed partim etiam sermone patrio distinguantur. Quae omnia ducenda esse e fatis bibliothecae putamus, quae fundaretur a Crucigeris, qui in Bohemia orti atque cum Bohemia semper coniuncti paternum, immo vero Pragensem colorem sibi vindicabant, etsi saeculis posterioribus a nationibus vicinis etiam in Silesiam, Ungariam, Austriam vocarentur. Mirandum igitur non est, quod e ducentis codicibus, qui asservati sunt, centum triginta in Bohemia confecti erant. Re vera plures in Bohemia descriptos fuisse assumendum est, quod multi, quibus locis orti sint, ignorantur. Codices igitur omnes si divideris in partes tres, partes duas (quarum tomis circiter quinquaginta textus Bohemici contineantur) in Bohemia factas esse cognosces.³¹ Huc accedit, quod etiam in fragmentorum numero textus nonnumquam offeruntur, qui Bohemicam originem redolent aut lingua Bohemica conscripti sunt. Quae res (etsi minoris momenti ducenda sit) codicum originem nec non naturam denotat.

Cum igitur libri manu scripti cum Crucigerorum fatis arctissime cohaereant, dubitari non potest, quin etiam ea, quae iis contineantur, cum ordine Stelliferorum genuine cognata sint. Discipli-

nae variae theologicae ita colebantur, ut primum Scripturae sacrae textus, exegetice, catechesis, contionandi ars, caerimoniarum expositiones, deinde textus philosophici et iuridici inveniantur, tum medicinae et alchymiae opera rara occurrant, denique libri poetici non desint. Quarum e numero disciplina nulla autem codicum frequentia atque gravitate alias ita superabat, ut Crucigerorum bibliotheca ceteris conventibus singulariter emereret. Historia vero patria, quae Bohemorum res gestas, civitatum Bohemiae origines, monasteriorum foundationes complectebatur, sola erat, qua Crucigerorum bibliotheca aliis conventibus antecellebat. Cuius rei fundamenta a Francisco Beckovský iacta esse superius memoravimus. Hic enim vir historiae patriae deditus fontes multos colligebat operi conficiendo, cui "Poselkyně" inscribebat.³² Quem alii fratres ordinis Crucigerorum sequebantur, praecipue ii, qui Ioannis Francisci Rivola (+ 1734)³³ exemplo ducti Georgium Ignatium Pospíchal aequalem et patronum colebant. Quibus alii natu minores succedebant, quorum plurimi historiae diligentissime studebant. Dubitari igitur non potest, quin - si textus respiciamus - partes duae praeter alias inveniantur, quae Crucigerorum bibliothecae colorem nec non vim singularem dent: partim libri manu scripti offeruntur, quibus res gestae illustrantur, partim vero codices sensu strictiore cum ordine Stelliferorum cohaerentes traduntur, qui in Crucigerorum regula observanda, hospitalibus colendis, parochiis administrandis procurati sunt.

Qui in ordinis Stelliferorum bibliotheca Pragensi asservabantur codices, non ignorabantur a viris doctis, qui historiae nec non philologiae colendae dediti diurna atque nocturna manu Crucigerorum exemplaria multis annis versarent. Ita factum est, ut librorum quorundam textus (praecipue ii, qui medii aevi temporibus lingua Bohemica compositi sunt) ederentur.³⁴ Ab artium historicis studiosissime examinabantur codices illuminati, quorum Leonis magistri generalis Breviarium illud in exemplaribus codicis veteris formam nec non colorem imitantibus arte typographica partim edebatur.³⁵ Quibus consideratis aut textus singulos aut ea solum, quae arte pictoria ornabantur, adhuc inter omnes constituisse facile colligi potuit, cum codicum omnium corpus ratione adhibita nondum examinaretur. Quae cum ita essent, Crucigerorum codices in uno corpore conferendos et omnibus humanitatis amicis proponendos nunc primum catalogi huius auctor decrevit, qui in Tabulario centrali Academiae scientiarum Bohemoslovacae (Ústřední archiv Československé akademie věd) sub auspiciis Commissionis libris manu scriptis conscribendis et explorandis (Komise pro soupis rukopisů) opusculum hoc exaratum esse libenter profitetur.

Codicibus omnibus revisis et accurate descriptis³⁶ multa fore nobis persuasum est, quibus viri docti usi studio diligenter collato e codicum corpore melius iam cognito fontes abunde hauriant, quibus res gestae illustrentur. Nec paucos fore credimus, qui ad historiam bibliothecae totius (cuius libri manu scripti partem minorem faciunt) enarrandam accedant, cum libri arte typographica excusi pariter ac manu scripti enodati erint. Quorum omnium studia varia catalogo nostro adiuta tunc quoque profectura speramus.

In huius praefationis parte priore librorum manu scriptorum fata adumbravimus, deinde bibliothecae Crucigerorum historiam perstrinximus, tum in capitibus, quae sequebantur, ea exposuimus, quae codicum naturam passim illustrarent, quos ab ordine Stelliferorum cultos, aevo recenti ortos, cum conventu Pragensi cognatos, colore Bohemico nec non vi historica insignitos esse cognovimus. Nunc redeamus ad textus, qui adhuc obscuri ignorabantur aut incertae originis ducebantur, qui nonnumquam librorum manu scriptorum aliis bibliothecis contentorum proximi sunt. Quibus omnibus perspectis quanta textuum copia adhuc ignota donemur, ex iis vel maxime apparet, quae inferius enumerantur: Opera litteraria, quae a Francisco Beckovský faciebantur, tractatu Bohemico autographo suppleri possunt (qui ne Crucigerorum quidem actis continebatur), cui "O korunovaci českých králů a královen v letech 1527 - 1656" (Quomodo Bohemiae reges atque reginae annis 1527 - 1656 regni corona ornati sint) inscribatur.³⁷ Aliis ex opusculis, quae ad historiam pertinent, "Varia acatholicorum acta tempore Mathiae imperatoris" adducenda sunt, quorum tractatibus singulis status religionis nec non utriusque regni Ungariae et Bohemiae res saeculo XVII. ineunte gestae illustrantur. Nec "Synopsis rerum gestarum archiducis Leopoldi Wilhelmi 1639 - 1659" nec "Historiae" omittendae, quas de civitatibus Frýdlant et Liberec nominatis Ioannes Carolus Rohn manu propria exaravit.³⁸ Viri, qui historiae iuridicae faveant, constitutionis regni Bohemiae expositionem Latinam animadvertant aut operi studeant, cui "Materialien zur neuen böhmischen Landesordnung" inscribitur. Quorum utrumque opus, quod in praeparatione constitutionis renovatae exstitisse perhibetur, Crucigerorum bibliothecae addictum fratrum cum rubea stella studia historica miro modo adiuvabat (cf. superius p. XXXIII)³⁹ Ad historiam naturalem opus maximum spectat, cui M. Antonius Michael auctor "Misteria naturae misteriorum" a. 1582 inscripsit et Guilhelmo de Rosenberg dedicavit.⁴⁰ E numero poematum, quae in volumine superius adducto inveniuntur, carmina duo Bohemica de motibus Ungaricis nominanda sunt. Alio in volumine librorum typis excusorum, quod eadem fere aetate compactum est,

carmen Bohemicum extat, quo Turcae hostes invehuntur. Est quoque volumen codicis paulo ante nominati undique simile (saeculo XVIII. compactum), quo tragoedia "Láska hořící dvouch bratří k otci svému" (De duorum fratrum ad patrem amore ardentissimo) sermone patrio facta continetur.⁴¹ In fragmentorum numero sunt, quibus Scripturae sacrae textus Bohemici redduntur, qui viris doctis adhuc ignoti non recensebantur. Fragmenta alia libri partem comprehendunt, quo litterae variae saeculo XV. in hospitali s. Francisci datae referebantur.⁴² Codices ceteri quamquam a viris doctis saepius afferebantur, tamen hoc in catalogo non sine quodam emolumento denuo funditus descriptae sunt. Cum enim plerumque diversorum auctorum opera mixta diversis temporibus descripta continerent, textus iam pridem noti quo cognationis nexu inter se coniuncti essent descriptione accuratissima demonstrabantur. Ita factum est, ut luce nova donarentur.

Commissionis libris manu scriptis conscribendis et explorandis (Komise pro soupis rukopisů) praeses primus Václav Vojtíšek, Academiae sodalis, auctor exstitit, ut ordinis Crucigerorum codices conscribendi curarentur. Cui cum Václav Vaněček, etiam hic Academiae sodalis, successisset, opus iam pridem inchoatum (quod quidem a. 1970 finitum est) humanissime prosequabatur. Quorum virorum doctorum utrumque operi nascenti numquam defuisse, immo vero ut feliciter confectum lucem aspiceret, summo studio providisse libenter profiteor. Legit catalogum totum Emma Urbánková, in Bibliotheca Rei publicae Bohemicae socialisticae librorum manu scriptorum custos, quae de catalogo nostro optime merita est. Ipsa enim auctor erat, ut opusculum hoc poneretur in numero librorum, qui Bibliothecae Rei publicae Bohemicae socialisticae sumptibus edendi essent. Difficultates, quibus obruebar, Dalibor Balcar, librorum manu scriptorum Crucigerorum custos, tempestive sublevabat, qui mihi omnia necessaria, quae adhibenda requirebam, animo prompto semper procurabat. Itaque his omnibus, qui me auxilio vel consilio adiuverunt, gratiae sunt habendae quam maximae.⁴³

A d n o t a t i o n e s

1 Catalogi n. 66.

2 Codex I E 18 signatus excipiendus est, qui nunc in Bibliotheca Rei publicae Bohemicae socialisticae (SK) asservatur, quippe qui altera parte saeculi XV. testamento legatus sit ecclesiae in vico Živohošť sitae, quae tunc temporis Crucigerorum erat. De Velislai Bibliis, quae temporibus medi aevi ad Crucigerorum domum Pragensem pertinuisse dicuntur, inferius (cf. adnot. 5) incidet mentio. Cf. Monumenta Germaniae historica SS, NS II, 1923, LXXXII, ubi Musaei Nationalis Pragensis (KNM) liber manu scriptus VIII D 20 signatus adducitur.

3 "Cupientes eciā omnem proprietatis materiam abolere, committimus magistro et commendatoribus ac provisoribus universis, ut in libris ac aliis necessariis pro sua possibilitate taliter sibi commanentibus studeant fratribus providere, quod nulla ipsis remaneat occasio, ut proprium aliquid recipiant aut reservent", RBM II, 679 n. 1578.

4 F.K.G. Hirsching, Versuch einer Beschreibung sehenswürdiger Bibliotheken Deutschlands III/1, Erlangen 1788, p. 325; B. Lifka, Die Klosterbibliotheken in Böhmen, Sankt Wiborada III, 1936, p. 57sq., ubi etiam alii fontes historiam bibliothecae illustrantes recensentur. De Crucigerorum bibliothecae historia quaedam etiam in libro sollemni invenies, cui titulus Kniha památní na sedmisetleté založení českých křižovníků s č. hv. (1233 - 1933), Praha 1933, p. 157sq.

5 SK Praha XXIII C 124. - Quod quidem adnotatio serius demum ascripta est, propositioni superius citatae nullo modo obstat, nam etiam Leonis magistri generalis Breviarium saeculo XVII. exeunte aut XVIII. ineunte adnotatione non dissimili ornatum esse scimus.

6 V.V. Tomek, Dějepis města Prahy, editionis alterius pars IV., Praha 1899, 170; Hirsching, op.cit.

7 Hirsching, op.cit., 326.

8 Dějiny českých křižovníků s červenou hvězdou, Praha 1930, I, 146.

9 Catalogi n. 205 (c), 206 (a).

10 Catalogi n. 70.

11 Catalogi n. 99, 139; 113, 150, 153, 159, 27; 63, 85, 86, 60, 87, 90, 81, 119, 126, 132, 133, quibus omnibus SK Praha I C 18, XVII C 33 adnumerandi sunt; 8, 10, 11, 112.

12 Vide catalogi n. 22 nec non adnotationes, quae libro typis excuso (1) ad a. 1672 et 1726 illatae sunt.

13 Catalogi n. 17, 29, 61, 100.

14 Státní ústřední archiv v Praze (Rei publicae archivum, quod Pragae est), křižovnický archiv (Crucigerorum tabularium), kniha (liber) 3316-3321.

15 Catalogi n. 60, 86. Locis quibusdam catalogi nostri libri manu scripti offeruntur, qui signa vetustiora (quae quidem e grandi littera Romana et numero Arabico constant) nec non recentiora (saeculo XIX. aut XX. inscripta) tripartita praebent. Quorum signum vetustius recentiori semper praetulimus.

16 Op.cit., 324sq., libri manu scripti inferius (342-351) citantur.

17 Codices amissi supplendi sunt primum libris manu scriptis, qui iam inde a saeculo XVIII. exeunte desiderantur, deinde iis libris, qui nunc in aliis bibliothecis asservantur. E.g. libri manu scripti I C 18, VII E 19, XVII C 33, XXIII C 124 signati, qui nunc in Bibliotheca Rei publicae Bohemicae socialisticae (SK Praha) depositi sunt, Crucigerorum adnotationibus iam pridem ornabantur. Testamentum Novum, quod Crucigerorum erat, Budae nunc asservatur. Quod utrum idem sit ac Scripturae sacrae codex, quem a. 1784 in inundatione periisse Hirsching testabatur, an non, pro incerto habemus.

18 De Crucigerorum bibliothecae statu praesenti optime D. Balcar disseruit (Pražské klášterní knihovny spravované Státní knihovnou ČSSR - Universitní knihovnou v Praze, Ročenka Státní knihovny v Praze 1965, Praha 1966, 60sq). Cf. F. Horák, Klášterní knihovny v českých zemích. Knihovna 6, 1966, 235sq.

19 Libri manu scripti, qui in armariis vitreis deponuntur, in catalogo nostro signis ad armaria vitrea pertinentibus omissis ita ordinabantur, ut signis vetustioribus convenirent; quae quidem signa catalogis praesentibus minime differunt. Signorum discordantium concordantiam inferius (p. 272) invenies.

20 Crucigerorum ordinis historia optime in libris typis excusis enarratur, qui superius in adnot. 4 et 8 adducuntur. Cf. etiam librum, quem W. Lorenz (Die Kreuzherren mit dem roten Stern, Königstein/Ts.) a. 1964 edidit.

21 De fragmentis 1-15 signatis (Catalogi n. 211-224) cf. verba, quae V. Bělohlávek O.Cr. bibliothecarius involucro inscripsit: "15 kusů pg. (zlomky) odevzdal dne 29.I.1933 do řádové křižovnické knihovny P. Alois Borecký ř.kř. Zjednal si je ... od příbuzného dělníka, který pracoval při opravě pražského hradu a který je vybral z pohozených papírů na odpadkových hromadách". (Fragmenta membranacea, quae P. Aloisius Borecký O.Cr. 29. Ianuarii 1933 bibliothecae ordinis obtulit. Sunt autem fragmenta, quae Borecký a fabro quodam caementario affinitate sibi coniuncto accepit. Qui faber in Arcis Pragensis muris reficiendis occupatus ea ramentorum acervis abiecta exemit).

22 Catalogi n. 205, 206, 7, 137.

23 Catalogi n. 63, 64, 66, 180, 204, 142.

24 Catalogi n. 25, 162, 165, 24, 147 et alii.

- 25 Catalogi n. 130, 121, 133, 188, 14, 43, 132.
- 26 Catalogi n. 31, 53, 54, 59, 68, 69.
- 27 Catalogi n. 29, 21, 174, 175.
- 28 Catalogi n. 28, 50, 63, 64, 74, 78, 182, 184, 185, 225, 229, 240, 242, 247, 250 (?), 255.
- 29 Vide tabulam chronologicam (inferius p. 263-264).
- 30 Vide adnot. 21.
- 31 Vide tabulam, qua libri manu scripti quibus locis provenerint vel quibus linguis conscripti sint continentur (inferius p. 265, 266).
- 32 Catalogi n. 127, 139, 201.
- 33 Cuius viri "Diariis", quae nunc desiderantur (cf. Catalogi n. 118, 128) nec non Georgii Ignatii Pospíchal "Diario" (desideratur nunc etiam hoc opusculum, quod in ordinis tabulario asservabatur) multorum virorum nomina laudata esse scimus.
- 34 Quorum librorum manu scriptorum codex unus (Catalogi n. 85) a. 1959 totus publici iuris factus est.
- 35 Catalogi n. 66.
- 36 Consilia nostra, quae hoc in catalogo secuti sumus, iam pridem exposuimus in libro, cui inscribitur Rukopisy křivoklátské knihovny, Praha 1969, 16sq.
- 37 Catalogi n. 133 (a).
- 38 Catalogi n. 9, 89, 126 (a).
- 39 Catalogi n. 164, 157.
- 40 Catalogi n. 146.
- 41 Catalogi n. 9 (ai, aj), 191 (e), 131 (b).
- 42 Catalogi n. 227, 229, 231, 258.
- 43 Opusculo huic praeter ceteros etiam Václav Plocek, vir doctissimus ex Instituto rationis nec non historiae artium investigandae (Ústav teorie a dějin umění) non defuit, qui notas musicas veteres optime interpretatus est.

SEZNAM ZKRÁCENĚ CITOVANÉ LITERATURY A EDICÍ

OPERA BREVITER CITATA

- AČ Archiv český, Praha 1840 sq.
- AH *Analecta hymnica Medii Aevi*, Leipzig 1886 sq.
- Bartoš, Soupis F.M.Bartoš, Soupis rukopisů Národního musea v Praze I-II, Praha 1926, 1927
- Bartoš-Spunar, Soupis pramenů F.M.Bartoš-P.Spunar, Soupis pramenů k literární činnosti M.Jana Husa a M.Jeronyma Pražského, Praha 1965
- Bělohlávek, Seznam spisů J.F.Beckovského V.Bělohlávek, Seznam spisů J.F.Beckovského, Od Karlova mostu I, 1928, 93 sq.
- Briquet C.M.Briquet, *Les filigranes. Dictionnaire historique des marques du papier*, 2.éd., Leipzig 1923
- CDB *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, Pragae 1904 sq.
- CIB *Codex iuris bohemici*, Pragae 1867 sq.
- Copinger, Supplement W.A.Copinger, *Supplement to Hain's Repertorium Bibliographicum I-II*, London 1895-1902
- ČČH Český časopis historický
- ČNM Časopis Národního musea (*Časopis Musea Království českého*)
- Dějiny V.Bělohlávek a J.Hradec, *Dějiny českých křižovníků s červenou hvězdou I-II*, Praha 1930
- Dekkers, Clavis Patrum Latinorum Clavis Patrum Latinorum, qua in novum Corpus Christianorum edendum optimas quas-

- que scriptorum recensiones a Tertulliano ad Bedam commode recludit E.Dekkers, Editio altera, Steenbrugis 1961
- Fellner-Kretschmayr, Die österreichische Zentralverwaltung Th.Fellner-H.Kretschmayr, Die österreichische Zentralverwaltung, Wien 1907 sq.
- Glorieux, Répertoire P.Glorieux, Répertoire des maîtres en théologie de Paris au XIIIe siècle I-II, Paris 1933
- GW Gesamtkatalog der Wiegendrucke, Leipzig 1925 sq.
- Hain, Repertorium L.Hain, Repertorium Bibliographicum I-II, Stuttgartiae et Lutetiae Parisiorum 1826 sq.
- Hirsching, Versuch F.K.G.Hirsching, Versuch einer Beschreibung sehenswürdiger Bibliotheken Teutschlands IV, Erlangen 1791
- Hübl, Catalogus A.Hübl, Catalogus codicum manu scriptorum qui in bibliotheca monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur, Vindobonae et Lipsiae 1899
- Chevalier, Repertorium hymnologicum U.Chevalier, Repertorium hymnologicum, Louvain 1892 sq.
- Kapras, Rukopisy Děčínské J.Kapras, Rukopisy Děčínské, ČNM 78, 1904, 340 sq.
- Klabouch, Osvícenské právní nauky J.Klabouch, Osvícenské právní nauky v českých zemích, Praha 1958
- Kniha památní Kniha památní na sedmisetleté založení českých křižovníků s č.hv. (1233-1933), Praha 1933.
- Knihopis Knihopis českých a slovenských tisků od doby nejstarší až do konce XVIII.století. Díl II. Tisky z let 1501-1800, Praha 1939 sq.
- LF Listy filologické
- Little, Initia A.G.Little, Initia Operum Latinorum quae saeculis XIII., XIV., XV. attribuuntur, New York 1958 (reprinted)

- LThK Lexikon für Theologie und Kirche, 2., völlig neu bearbeitete Auflage, Freiburg 1957 sq.
- Patera-Podlaha, Soupis A.Patera-A.Podlaha, Soupis rukopisů knihovny metropolitní kapitoly pražské I-II, Praha 1910, 1922
- PL J.-P.Migne, Patrologiae cursus completus, Series latina
- RBM Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae, Pragae 1855 sq.
- Rezek, Dodatky a opravy A.Rezek, Dodatky a opravy k biografii starších spisovatelů českých a k starší české bibliografii, ČNM 52, 1878, 154 sq.
- Rukověť humanistického básnictví Rukověť humanistického básnictví v Čechách a na Moravě. Založili A.Truhlář a K.Hrdina. Pokračovali J.Hejnic a J.Martínek, Praha 1966 sq.
- Thorndike-Kibre, Catalogue L.Thorndike-P.Kibre, A Catalogue of Incipits of Mediaeval Scientific Writings in Latin. Revised and Augmented Edition, Cambridge, Massachusetts 1963
- Tomek, Dějepis V.V.Tomek, Dějepis města Prahy, 2.vydání, Praha 1892 sq.
- Truhlář, Catalogus J.Truhlář, Catalogus codicum manu scriptorum latinorum, qui in ... bibliotheca ... universitatis Pragensis asservantur I-II, Pragae 1905, 1906
- Truhlář, Katalog J.Truhlář, Katalog českých rukopisů ... Universitní knihovny pražské, Praha 1906
- Walther, Initia H.Walther, Initia carminum ac versuum Medii Aevi posterioris latinorum, Göttingen 1959
- Zíbrt, Bibliografie Č.Zíbrt, Bibliografie české historie, Praha 1910 sq.

ZKRATKY A ZNAČKY - COMPENDIA

b.	beatus
c.	circa
č.	číslo (numerus)
čes.	český (Bohemicus)
ed., edd.	edice (editio); vydal(i) (edidit, ediderunt)
ex.	ke konci (století) - exeunte (saeculo)
ff.; fol.	listy (folia); list (folium)
fr.	frater
in.	na počátku (století) - ineunte (saeculo)
KK	kapitulní knihovna (Capituli metropolitani Pragensis bibliotheca)
KNM	Knihovna Národního musea (Bibliotheca Musei nationalis)
lat.	latinský (Latinus)
med.	uprostřed (století) - medio (saeculo)
milit.et equestris ord.Crucig.c.r.st.	militaris et equestris ordinis Crucigerorum cum rubea stella
ms.	rukopis - liber (codex) manu scriptus
něm.	německý (Germanicus)
O.Cr.	ordo Crucigerorum
op.c.	opus citatum
pag.; pp.	strana (pagina); strany (paginae)
pap.	papír - chartaceus (codex)
perg.	pergamen - membranaceus (codex)
pol.	polovina - (saeculi) pars (prima, altera)
pozn.	poznámka (adnotatio)
ř.kř.s č.hv.	řád křižovnický s červenou hvězdou (ordo Crucigerorum cum rubea stella)
s.; ss.	sanctus; sancti

SK	Státní knihovna ČSR (Bibliotheca Rei publicae Bohemicae socialisticae)
sq.	následující - sequens (sequentes) pagina(e)
stol.	století (saeculum)
v.	viz (vide)
var.	varianta (forma alia)

SOUPIS RUKOPISŮ

CATALOGUS CODICUM MANU SCRIPTORUM

SOUPIS RUKOPISŮ

CATALOGUS CODICUM MANU SCRIPTORUM

1 I C 91/1
 Pap., XVIII.ex./XIX.in., 215 (recte:216) pp. 17,5 x 11 cm,
 vazba dobová polokožená.

Původní paginace, chyba: pag.67 bis. Pp. 207-215 prázdné.
 - 1 ruka, patrně totožná s rukou A č.32. - Kodex byl studijní pomůckou nejspíše některého křižovnického novice nebo profesora, z jehož rukou se dostal do řádové knihovny.

1-206: "I u s e c c l e s i a s t i c u m p r i v a -
 t u m".

Zápisy přednášek, rozdělených do 2 částí (Sectiones), I De his, quae ad statum personarum ecclesiasticarum pertinent, II De rebus spiritualibus, De decimis, primitiis et oblationibus, De administratione et alienatione rerum ecclesiasticarum (výtah). Titul na hřbetu.

2 I C 91/2
 Pap., XVIII.ex., I+104 ff. 18,5 x 11,5 cm, vazba dobová polokožená.

Za fol.104 chybějí 3 listy. Ff.Iv, 32r-v, 93v-104v prázdná.
 - 1 ruka. - Datace podle vlastnického záznamu na fol.Ir: "Canonicum privatum, Pragae die 23.Aprilis (1)798. Slunečko Wenceslaus manu propria". Z rukou V.Slunečka, jenž žádal o přijetí do křižovnického řádu r.1795, kdy absolvoval filosofii, a r.1797 složil sliby, se kodex dostal do řádové knihovny.

1r-93r: "I u s c a n o n i c u m p r i v a t u m".

Zápisy přednášek, rozdělených do 2 částí (Sectiones), I De personis ecclesiasticis, II De matrimonio (výtah). Na fol. 34r nadpis: "Compendium iuris ecclesiastici. Cursus IIdus".

3 I F 64
 Pap., 1696, 87 ff. 31 x 20 cm, ilum., vazba dobová kožená.

Původní číslování jednotlivých textů 1-98, foliace nová. Mezi texty prázdné strany. - 1 ruka. - Výzdoba: Na ff.8r, 17r, 22r, 30r, 39r, 48r, 57r a 66r malované ilustrace s oslavnými texty, na ti-

tulní straně malovaná výzdoba ornamentální. Čísllice v chronogramech, nadpisy, řešení aj. červeně. - Vazba bílá, na hřbetu: "Genethliacon poëticum Georgio Pospíchal a conventu Pragensi oblatum" (soudobou rukou). - Na fol.1r: "Ord.Crucig. c.r.st. catalogo insertus anno 1726".

- Signatury: XVII B 14, F 33 (opraveno na:) I F 64, LXXXVIII D 6 (vitrinová). - Datace: Na ff.18r, 49r a 65r se uvádí r.1696, k němuž se hodí chronogramy, podávající letopočet i stáří oslavence (62 let).

Lit.: A.Borecký, Kniha přání k narozeninám J.I.Pospíchala r.1696, Od Karlova mostu I, 1928, 56-58.

1r-67r: "M i s c e l l a n e a v a r i o r u m q u a e -
s i t o r u m n e c n o n i n h o n o r e m . . . G e o r g i i
I g n a t i i P o s p í c h a l , s . a c m i l i t . o r d . C r u c i g . c . r . s t . p e r
Bohemiam, Moraviam, Silesiam et Poloniam supremi ... magistri, dum ...
natalis sui diem anniversaria revolutione celebraret, in urnam fortu-
nae collecta et sortibus ad explorandum palam proposita iis, qui nata-
lem eius celebraturi convenerant, a submisissimis eiusdem ordinis con-
ventus Pragensis filiis cum voto: Mane Deo Constans reX CoetVI"
(=1696).

Chronogramy, epigramy, elogia, hádanky, otázky (Quaesita) a odpovědi na témata biblická, politická, historická, fyzikální a další, antilogie a jiné texty k oslavě Pospíchalových narozenin. Viz Dějiny, 143.

4

I G 52

Pap., XVII.med., 48 ms.ff. 19,5 x 15 cm, vazba mladší polo-
lokožená.

Konvolut 3 rukopisných textů a 2 tisků, přivázaných za rukopisy. - Vazba bílá tlačená. - Signatury: H 245, XXI F 24.

Ms.: Ff.lv, 2lv, 30v, 45v-48v prázdná. - 1 ruka. - Datace: Termínem a quo je rok vydání tisků (1634), jichž je rukopisná část přepisem.

(a) 1r-20v: "P r o p o s i t i o i n c o n v e n t u
o r d i n u m , d a s i s t w a s z u e F r a n c k f u r t a m
M a y n a u f d e n i t z w e h r e n d e n h o c h n ü t z -
l i c h e n K o n v e n t t a g e a m 28. M a r t i i i m
1634 J a h r d u r c h 8 A r t i k e l s e h r s c h ö n

propouir ist worden. Im Jahr 1634. (fol.2r) Mit was hoher Sargfalt und recht getreuem höchst angelegenem Eifer der kön. Majestät" x "zue Erweisung dienstlichen Willens auch angenehmer wolbeliebiger Fraundschaft beharlich wolgeneigt. Franckfurt am Mayn den 28.Martii anno 1634".

(b) 21r-30r: "A p o l o g i a u n d V e r a n t w o r t - u n g s s c h r i f t , a u s w a s h o h e n . . . U r s a - c h e n e t l i e c h e z u e E g e r i n B ö h a i m b a n w e s e n d e I h r k a i s . M a j e s t ä t g e t r e u - e s t e K r i e g s o f f i c i r i a n d e n g e w e s t e n k a i s . G e n e r a l i s s i m u m A l b r e c h t e n H e r - z o g e n z u e F r i e d l a n d . . . d e n 15. (25.) F e b r u a r i i a n n o 1634 g e w a l t t ä t i g e H a n d a n z u e l e g e n u n d . . . d e n s e l b e n v o m L e - b e n a b z u e h e l f e n b e w o g e n u n d g e d r u n - g e n w o r d e n . . . G e d r u c k t i m J a h r . . . 1634".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie V, č.13106.

(c) 31r-45r: "R e l a t i o n a u s P a r n a s s o ü b e r d i e e i n k o m e n e A d v i s e n d e r m ö r - d e r i s c h e n G e w a l t a t u n d M e ü c h e l m o r d s v e r ü b t a n . . . G e n e r a l i s s i m o H e r z o g e n v o n F r i e d l a n d . . . d u r c h O b r i e s t e n B u t t l e r . . . u n d d e r o s e l b e n a u s g e - s p r e n g t e v e r m e i n t e A p o l o g i a m . G e d r u c k t i m J a h r . . . 1634".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie V, č.13107. Na fol. 48v poznámka: "Toto sou někderý spisy (?) ... knížete z Fridlandu, dobře shovati. N^o1" (XVII./XVIII.stol.)

Tisky:

(1) Siegmund Jacob Baumgartens Abhandlung von den Freiheiten der Kirche von Frankreich, Halle 1752, 48 pp.

(2) Benedicti Poiger Theologia ex-magica seu magia ex theologia proscibenda, 1780, IV, 38 pp.

5

I G 62

Desideratum.

D e s i m o n i a , 1 svazek, perg. (Místní seznam)

6

I H 43

Pap., XVIII., 542 ff. 36 x 22,5 cm, vazba mladší polokožená.

Ff. 1v-2v, 3v, 540r-542v prázdná. - 1 ruka. - Na zlaceném hřbetu titul. - Signatury: S 1, G 236, XXIII A 5, I H 42 (opraveno na:) I H 43.

3r-539v: "G e o r g i i D r a s k o v i c h . e p i s c o -
p i Q u i n q u e e c c l e s i e n s i s e t c a e s a r e i
i n c o n c i l i o T r i d e n t i n o o r a t o r i s ,
l i t t e r a e e t a c t a".

Opisy listů a akt, mezi nimiž převažuje korespondence vyslanců na Tridentuském koncile s císařem Ferdinandem I. z období od prosince 1561 do dubna 1563. Látka je rozčleněna na oddíly podle měsíců. Jiný opis v kodexu SK Praha I C 18, který podle poznámky na přední předsádce náležel v r.1726 rovněž křižovnické knihovně, v. Truhlář, Catalogus I, 3S č.109.

7

I J 15

Pap., XVIII.², X + 434 pp. 35 x 20,5 cm, vazba dobová polokožená.

Původní paginace. Pp. I, II, IV, 428-434 prázdné. - 1 ruka. - Signatury: W 242 2do, W 245. - Kodex patrně není italského původu.

Lit.: Hirsching, Versuch, 347 č.16.

III-X, 1-427: "T r a t t a t o d e i p r i v i l e g g i
d e l l a S a c r a R e l i g i o n e G e r o s o l i m i t a -
n a d e l v e n e r a n d o P r i o r C a r a v i t a".

V-X: "Indice".

1-427: "Capitolo I. Della concessione dei nostri privilegi

e della loro irrevocabilità. Sommario. 1.Divisione delle materie che s'hanno à trattare ... 1.Nel presente Trattato de privilegi favellarò, primo, della concessione de nostri privilegi" x (pag.402) "Capitolo (XXXVII) ultimo ... (pag.427) ancor che non fusse giudice sinodale, registrato in cancellaria nel Bollario 3° fol.426".

Pojednání o právním postavení johanitského řádu ve vztahu k světské i církevní vrchnosti. Totéž v kodexu maltéžské knihovny v Praze R 220.

8

I J 24

Pap., XVII², I + 175 ff. 25,5 x 19,5 cm, vazba dobová pergamenová.

Původní foliace 1-45 (= text a). Ff. 57v, 123v, 175v prázdná. -lruka. - Vazba bílá, na hřbetu soudobý titul. - Na fol.Ir: "Milit. ord. Crucig. c.r.st. catalogo librorum inscriptus Pragae a^o 1728". - Signatura: W 19. - Kodex podle písma italského původu.

(a) Ir-Iv, 1r-45v: "P r a t t i c a p e r p r o c e d e r e n e l l e c a u s e d e l S . O f f i c i o".

Iv: Introduzione. "Consiste questa sacra congregazione d'un corpo di almeno dodici cardinali" x "giudicando sopra le materie e cause d'inquisitione e di heresie".

1r-1v: "Indice de capitoli contenuti in questa Prattica".

2r-45v: "Le cause del S. Officio o sono d'heresia o di sospitione d'essa" x (fol.42r) "Capitolo XXVII ... (fol.45v) che si chiamano extases o vero raptus ab aegritudine".

Příručka procesního práva kongregace sv.Oficia. Úvod na fol. Iv jedná o složení kongregace, jejím sídle a zasedáních. Text ve zkráceném znění v kodexu Státního ústředního archivu v Praze, archiv pražského augustiniánského kláštera u sv. Tomáše III a 4. Dále v. M.Vattasso, H.Carusi, Codices Vaticani Latini ... 10301-10700, Romae 1920, 103 č.10408/16 (explicit odlišný).

(b) 46r-175r: "A l c u n e o s s e r v a t i o n i c i r c a g l i o f f i t i i d e l l a D a t a r i a".

46r-171v: "Del datario. La persona del datario essendo lui l'organo del papa egli è capo della Dataria" x "quando passano venti quattro ducati".

172r-175r: Le tasse.

Pojednání má tyto oddíly: Úvodní (ff.46r-57r), obsahující vedle výkladu o jednotlivých úřednících datarie "Registro di diverse concessioni" (seznam udělovaných milostí), "Parte 2^a nella quale si discorre di tutte le materie e divisioni beneficiali" (58r-115v), "Terza parte delle dispense matrimoniali" (116r-125r), "4^a parte dell'ordini" (125r-134r), "Quinta parte, la quale contiene negotii minuti e di tutti generi absolutiones" (134r-167r), "Trattato delle materie pontificali più frequenti che si spediscono nella corte di Roma" (167r-171v). V textu, jehož titul se vztahuje především k první části, se projevuje zvláštní zřetel k taxám.

9

I L 34

Pap., XVII¹, 156 ff. 19⁻ x 15,5 cm, vazba mladší polopergaménová.

Sled folií při vazbě porušen, v. popis textů (a, t, af). Kodex je defektní, v. poznámku k textu (g). Ff. 1v, 17v, 98v, 99v, 156v prázdná. - Několik rukou. - Na fol. 1r: "Duch náboženství" (XVIII./XIX.stol.) a titul (XIX.stol.), v. níže v čele textového popisu; na fol.99r, jinak prázdném: "Georgschof" (XVII.stol.) - Signatury: E 97, XVI G 2, I N.

Kodex se obsahově zčásti shoduje se sborníkem Jana Vokála ve Strahovské knihovně DA IV 9, o němž v. J.Jireček, O některých sbornících obsahu historického z 15. až 17.století, Zprávy o zasedání král. České společnosti nauk v Praze 1876, 94-96, i s dalšími sborníky, o nichž v. J.Volf v ČNM LXXXI, 1907, 311-313.

"V a r i a a c c a t h o l i c o r u m a c t a t e m -
p o r e M a t h i a e i m p e r a t o r i s i n c a u s a
p r a e c i p u e c o m m u n i o n i s s u b u t r a q u e
s p e c i e".

(a) 8v, 2r-5v, 9r: R e k t o r , d ě k a n a m i s t ř i
p r a ž s k é h o v y s o k é h o u č e n í ž á d a j í R u -
d o l f a I I . o p o t v r z e n í a r o z m n o ž e n í
p r á v a d o n a c í , n a v r á c e n í o d c i z e n ý c h
n a d á n í a p o v o l e n í k v ý m ě n ě v z d á l e -
n ý c h g r u n t ů z a b l i ž š í .

Text čes. a lat., ne zcela shodné. V.text (c).

(b) 6v-7v: "E x e m p l u m l i t e r a r u m r e n o v a -
t a e p a c i f i c a t i o n i s c u m T u r c a . Nos Ioannes
Brenner liber baro, comes Georgius Thurzo ... a serenissimo principe
... archiduce Mathia, gubernatore regni Hungariae, ad tractationem pa-
cis Turcicae designati commissarii ... Universis et singulis ... quod
cum propter denegationem muneris" x "28. Martii anno 1608".

(c) 7v-8v: R e k t o r , d ě k a n a m i s t ř i p r a ž -
s k é h o v y s o k é h o u č e n í o z n a m u j í s t a v ů m
Č e s k é h o k r á l o v s t v í , s h r o m á Ź d ě n ý m n a
s n ě m u , o d e s l á n í s v é Ź á d o s t i k R u d o l -
f o v i I I . a p r o s í j e o p ř í m l u v u .

V. text (a).

(d) 9r-12v: "K o p i e p s a n í , k t e r é . . . M a -
t y á š , a r c i k n í Ź e r a k o u z s k é , k u r f i ř t ů m
a k n í Ź a t ů m S v a t é ř í š e . . . s t r a n y s v é -
h o d o m a r g k r a b s t v í M o r a v s k é h o p ř e d -
s e v z a t é h o t a Ź e n í z m ě s t a Z n o j m a 26.
d n e m ě s í c e A p r i l i s l é t a 1608 u č i n i l".

Zíbrt, Bibliografie IV, č.978.

(e) 12v-14r: "O d p o v ě ě C h r i s t i a n a I I . k u r -
f i r š t a s a z s k é h o a r c i k n í Ź e t i M a t y á š o -
v i . Docházejí nás pravdivé správy" x "Dán v Drážďanech 30/20.
Aprilis léta 1608".

V. Zíbrt, Bibliografie IV, č.981 (datováno v Řezně).

(f) 14r-17r: "N o v i n a p r a v d i v á , c o s e v
p ř e s l a v n ě m m ě s t ě L i o n u v z e m i f r a n -
c o u s k é l é t a t o h o t o 1607 v o u t e r e j p o
P r o m ě n ě n í P á n a K r i s t a , t o j e s t 7. d n e
m ě s í c e s r p n a s t a l o , k t e r a k p ř i s l a v -
n é k o m e d i i ' o d h r o m o b i t í (f o l . 14 v) z d o -
p u š t ě n í b o Ź í h o 10 o s o b z a h y n u l o".

(g) 18r-20v: P o ž a d a v k y t ř e t í h o s t a v u k o b r a n ě n á b o ž e n s t v í p o d o b o j í . "V nynějším usilování nepřátel pravdy, kdež odporná strana třetí stav podobojí od jiných dvou předních odciziti a jim svobody v náboženství zbrániti usilují ... toto za slušné vidí se učiniti: Jedno. Aby stav třetí stavům dvěma předním suplikací hned v počátku sněmu podal" x (fol.20r) "Jedenácté ... (fol.20v) a protož stav třetí od jiných vyšších nikoli odcizován býti nemá".

Na fol. 18r před textem (g) závěr lat. textu, datovaného "Excudebatur Augustae Windelicorum 21. Martii anno MDCVIII".

(h) 20v-25v: "P o z n a m e n á n í n ě k t e r ý c h h l a v n í c h p l a t n ý c h v ě c í , k t e r é ž n a n y n ě j š í m s n ě m u o b e c n ě m n e j p r v ě p ř í š t í m k b e d l i v ě m u u v a ŷ o v á n í s t a v ů m p ř e d n e š e n y b ý t i m o h o u . P r v n í a r t y k u l . O n á b o ž e n s t v í k ř e š ť a n s k ě m " x (fol.25r)"Šestý artykul ... (fol.25v) tak aby budoucí prokurátorové království ... obeslání takové před sebe brali".

(i) 25v-29r: "P a m ě t i s n ě m ů v k r á l o v s t v í Č e s k ě h o , k d y k o n s i s t o ř e n a ř í z e n a a o d k o h o k d y o b n o v e n a b y l a . L ě t a 1421 d n e 7 . I u l i i s n ě m d r ŷ á n b y l " x (fol.26v) "Snešení pak konsistoře pražské léta 1572 ... (fol.29r) to by nyní mnohem vejš činili".

(j) 29r-30r: "P a m ě ť J . M . s t a v ů m k r á l o v s t v í Č e s k ě h o , j a k é p ř í m l u v y k J . M . C . o b e c S t a r ě h o M ě s t a p r a ŷ s k ě h o o d J . M . p á n ů v p o t ř e b u j e . N e j p r v ě s t r a n y v o l e n í o s o b n a o u ř a d y k o n š e l s k é " x "přímělvou svou učiniti pomínouti neráčí".

(k) 30v-32r: "O d p o v ě ě J . M . C . p á n a . . . v š e m t ř e m s t a v ů m p o d o b o j í p ř i j í m a j í c í m d a n á z s t r a n y n á b o ž e n s t v í 12.F e b r u a r i i (1609)".

Ed. J.Jireček, Paměti Viléma hr. Slavaty I, Praha 1866, 202-203. Viz Zíbrt, Bibliografie IV, č.1262.

(l) 32v-37v: Královská propositice na českém zemském sněmu r. 1609. "J.M. římský císař ... ráčí ode všech tří stavův Království českého ... předně ten artykul o náboženství a některé jiné obecné artykule" x "jich milostivým císařem, králem a pánem býti a zůstatí ráčí".

Viz Jireček, op.c., 192.

(m) 38r-41r: "Poznamenání, co jest v sněmu obecném promlouváno 6. (-9.) Februarii 1609". V pátek J.M. páni stavové ráčili se sjíti do soudní světnice" x "a překážka aby se jim nečinila".

(n) 41r-43r: Petr Vok z Rožmberka nejvyššímu komorníku Království českého Volfovi z Kolovrat na Lnářích posílá kopii svého psaní všem stavům podobojí, přimlouvá se za náboženskou snášeniivost a omlouvá svou nepřítomnost na sněmu. 6.XI.1608. Třeboň.

Zíbrt, Bibliografie IV, č.1116.

(o) 43r-43v: Petr Vok z Rožmberka radovi české komory Kašparovi Kaplíř ze Sulevic posílá kopii svého psaní všem stavům Království českého a žádá jej, aby se přičinil o jeho vyřízení. 6.XI.1608. Třeboň.

Zíbrt, Bibliografie IV, č.1116.

(p) 44r-48v: Petr Vok z Rožmberka všem stavům Království českého podobojí, shromážděným na zemském sněmu, sděluje své stanovisko k sněmovnímu jednání o náboženských záležitostech. 6.XI.1608. Třeboň.

Zíbrt, Bibliografie IV, č.1116.

(q) 49r-53r: "Replika na odpověď J. M. C. od stavův podobojí daná 18. Februarii anno 1609".

Zíbrt, Bibliografie IV, č.1264.

(r) 53v-57r: "Odpověď J. M. C. na repliku pánům stavům daná 21. Februarii léta 1609".

Zíbrt, Bibliografie IV, č.1267.

(s) 57r-59r: Fridrich a Filip Ludvík falckrabata a další píší arciknížeti Matyášovi o Rakousích. 26.X.1608.

(t) 59v-67v, 151r-156r: "Replika druhá od pánův stavův J. M. C. na odpověď 27. Februarii (1609) daná i podaná".

Viz Zíbrt, Bibliografie IV, č.1269.

(u) 68r-68v: "Ad regem Galiae (de Sigismundo Bathorio, Sigismundo, Poloniae rege, et Rudolpho caesare). Advertite cives molem detestandi parricidii indicem" x "aut regum habere animos. Valette".

(v) 68v-69v: Mathias, archidux Austriae, de induitiis in Hungaria. "Nos Mathias. Universis et singulis ... Significamus hisce ... quod cum ... cuncta in pacificationem et reconciliationem Hungarorum agendi" x "Datum Viennae 13. Ianuarii anno 1606".

(w) 69v-74r: "Nejjasnějšího ... monarchy Dimitra Ivana ... cara, velkého knížete moskevského ... kratičké poznamenání života jeho, o kterémž vnově v Polště složeno a vůbec vytištěno, jest vybrané".

69v-73r: "Bazylides, veliké kníže moskevské, otec tohoto mladého Dimitra Ivana ... zplodil tři syny" x "Datum z Krakova 14. Ianuarii anno ReprIME beLLa DeVs" (= 1606).

73v-74r: "Poznamenání těch klenotův, kteříž sou nevěstě mozskevské darování".

(x) 74r-90r: "Excusationes et protestatio regni Hungariae, praesertim Partium Superiorum, coram Deo ac toto orbe Christiano. Agnoscere et fateri certe vicinos Hungariae Christianos oportet ... Hungaros plus quam 200 annos durum cum gente Turcica bellum gessisse" x "pro Christianorum pace, securitate et tranquillitate sustinere".

(y) 90v-91v: "Exemplum literarum asscuratoriarum seu confederationis Austriae" (et Hungariae contra Turcas. l.II.1608).

Ed. Hammer-Purgstall, Khlesl's ... Leben II, Wien 1847, Urkundensammlung 76 č.207. Zíbrt, Bibliografie IV, č.944.

(z) 92r-94v: "Conditiones pacis inter Romanorum et Turcicum imperatorem Rudolfum 2. et Hehomatem 1. sultanum, ut illae anno ... 1606 inter utrosque tractatae et conclusae sunt. Prima conditio. Ut advenientibus ad utrosque imperatores legatis" x (fol.94r) "Decima septima ... (fol.94v) Eodem modo ex parte Hungarorum fiat et intelligatur".

Výpis z tisku (Pragae typis Othmarianis 1607), Zíbrt, Bibliografie IV, č.737.

(aa) 94v-98r: "Artykulové v Vídni na sněmě podané od Matyáše, arciknížete rakouzského ... ad festum Georgii (23. IV.) anno 1606".

Viz Zíbrt, Bibliografie IV, č.725.

(ab) 100r-103r: "Status regni Hungariae ad serenissimum Mathiam archiducem Austriae. Serenissime princeps ac domine ... Accepta et

intellecta benigna Serenitatis Vestrae duplici replicatione" x
"Actum Pozonii 30. Ianuarii anno 1608".

(ac) 103r-104v: "E x e m p l u m l i t e r a r u m a d
S. C. R. M^{tem} a r e g n i c o l i s (H u n g a r i a e)
m i s s a r u m . S a c r a t i s s i m a c a e s . r e g i a q u e M a i e s t a s ... a c c e -
p i m u s ... m a n d a t u m e x e o q u e c o g n o v i m u s S. M^{tem} V. c l e m e n t i s s i m e
i n t e l e x i s s e" x "D a t u m P o z o n i i e x c o n g r e g a t i o n e n o s t r a 1. d i e
F e b r u a r i i a n n o 1 6 0 8".

(ad) 104v-108r: "I l l u s t r i a c m a g n i f i c o
d o m i n o A d a m o a S t e r m b e r g a . . . I l l u s t r i s
a c m a g n i f i c e d o m i n e ... (f o l . 1 0 5 r) F l o r e n t i s s i m u m q u o n d a m H u n g a r i a e
r e g n u m q u i b u s e t q u a n t i s c a l a m i t a t i b u s f u e r i t o b n o x i u m" = "D a t u m
P o s o n i i i n c o n g r e g a t i o n e n o s t r a d i e 1. m e n s i s F e b r u a r i i a n n o 1 6 0 8 ...
n o m i n a t i s t a t u s e t o r d i n e s r e g n i H u n g a r i a e".

(ae) 108v-110r: M a t y á š , a r c i k n í ž e r a k o u s -
k ý , h e j t m a n ů m k r a j e č á s l a v s k é h o , a b y
s e 4. k v ě t n a s p o l u s o s t a t n í m i s t a v y
d o s t a v i l i n a s j e z d d o Č á s l a v i . 1 6 . I V .
1 6 0 8 . K l o s t e r n e u b u r g .

110r-110v: "P o s t s c r i p t a d o k r a j e h r a d e c k é h o".

Viz Zíbrt, Bibliografie IV, č.970. Na fol.110 r: "Toto psaní jest na Nový Dvory dodáno v pátek po sv. Jiří (25.IV.) mezi 12. a 1. hodinou německou".

(af) 110v-111v, 6r: "O d p o v ě ě n e j v y ž š í m p.
ú ř e d l n í k ů m a s o u d c ů m z e m s k ý m v K r á -
l o v s t v í č e s k ý m 1 8 . A p r i l i s d a n á l é t a
1 6 0 8" (o d s t a v u p a n s k é h o a r y t í ř s k é h o
M a r k r a b s t v í M o r a v s k é h o o p o m o c i K r á -
l o v s t v í č e s k é m u) .

(ag) 112r-120v: "N a r r a t i o c u i u s d a m n o n
i n f i m a e s o r t i s h o m i n i s , q u o m o d o p a -
p a c u m s u m m i s q u i b u s d a m p r i n c i p i b u s
c o n s p i r a v e r i t c o n t r a e v a n g e l i c o s .
C u m b e n i g n i s s i m u s D e u s m e e x d e n s i s s i m i s t e n e b r i s p a p a t u s ... e r e x e -
r i t" x "a d c o m m u n e m e v a n g e l i c o r u m u t i l i t a t e m . I n t e r i m v i g i l a t e ...

Deo gratias agite. Conteret DeVs papaM" (= 1605).

Čes. překlad v č.90 (c).

(ah) 121r-127r: Nova et epitome rerum anno 1605 gestarum. Causae seditio num Hungaricarum.

Zprávy, týkající se hlavně válečných událostí a povstání v Uhrách, na ff.126v-127r čes. zpráva o pustošení Moravy.

127r-150r: "P í s n ě h i s t o r i c k é j i s t é a p r a v d i v é o p o z d v i ž e n í z e m ě u h e r s k é , k t e r a k s e s t a l o a j a k s e t y b í d n é v ě c i d á l y , z l a t i n s k é ř e č i v č e s k o u p o e z y m p ř e l o ž e n é l é t a P á n ě 1064 (!) a 1605".

(ai) 127r-135v: "První o příčinách toho pozdvižení ... Před Bohem, anděly jeho volej v uši světa všeho" x "nás na každý čas chrániti a budem tebe chváliti. Amen".

Akrostich: Pánu Kristu, soudci a králi nejvyššímu, všickni věrní podobojí na ukrutné nepřátely souží.

(aj) 135v-150r: "Píseň druhá. Jaké bitvy, šermicle a škody skrze to se dály ... Pravdivé jest povědino, též i při mnohých spatřino" x "všechny tyrany potřítí, své zachovati, spasiti. Amen".

Akrostich: Pane, dobrotivě nalož s církví svou milou pro slávu tvou i pravdu svatou libou.

(ak) 150r-v: Capitanei militum Stephani Boczkay auxilium contra Ioannem Iacobum Barkanum, capitaneum generalem Rudolphi II. imperatoris, rogant. "Prudentes et circumspecti Dei amici ... Quantas miserias quantasque calamitates, vastationes et depraedationes passum sit hoc regnum Hungariae" x "Datae Cassoviae ultimo die Octobris ...".

Pap., XVII², 314 ff. 23,5 x 18,5 cm, vazba dobová pergamenová.

Řada prázdných ff. a stran, zvláště mezi jednotlivými texty.
- 1 ruka, táž jako v č.11. - Vazba bílá, na hřbetě soudobý titul textů (a), (b). - Na fol. 1r: "Milit. et equestris ord. Crucig. c.r. st. catalogo inscriptus Pragae anno 1728". - Signatura: W 698 (opraveno na:) W 708. - Kodex podle písma italského původu.

Lit.: Hirsching, Versuch 347 č.19.

(a) 1r-56v: "I l c o n c l a v i s t a d e l (G i o a n F r a n c e s c o) L o t t i n o . (fol.2r) Io posso giustificare come di cosa veduta" x "che piace a lui".

Totéž v. G.S.Cozzo, I codici Capponiani della Biblioteca Vaticana, Roma 1897, 24 č.29/III, 85 č.87/I aj.

(b) 59r-73r: "D i s c o r s o s o p r a i l c o n c l a v e d e l s i g n o r F r a n c e s c o V i s d o m i n i , s e g r e t a r i o c o n c l a v i s t a d e l s i g n o r c a r d i n a l d i C o m o . (fol.60r) Per rimediare efficacemente à un male" x "come si è fatto troppo arditamente insino adesso".

Totéž v. J.B.Borino, Codices Vaticani Latini ... 10701-10875, Bibliotheca Vaticana 1947, č.10714/I, 2.

(c) 75r-107v: "D i f e s a d e l c o n c l a v i s t a d e l G u a l t i e r i . (fol.76r) Io pensavo d'esser uscito d'un gran fastidio" x "siano sempre li suoi alti e proposti misterii".

(d) 111r-170r: "R i s p o s t a a l c o n c l a v i s t a d i M^r F e l i c e G u a l t i e r i . (fol.112r) Se gl'huomini fossero sempre più riservati" x "che si può da se stesso e questo è, quanto vi posso dire".

Totéž v. Fr.A.Berra, Bibliothecae Apostolicae Vaticanae ... Codices Ferrajoli I, Bibliotheca Vaticana 1939, 230 č.177/1, Borino, op.c., 416 č.10849/1, 575 č.10868/I, 2,4. Text se zčásti shoduje s č.11 (e).

(e) 171r-188r: Gioan Francesco Lottino "Considerationi intorno l'ultimo scritto venuto fuori, circa quello si deve fare in sede vacante. (fol.172r) Mi domanda la Signoria Vostra quello" x "Bacio le mani di Vostra Signoria ... si che di gratia mi tenghi per tale".

Totéž v. Borino, op.c., 575 č.10868/I, 3 aj.

(f) 189r-223v: "Scrittura intorno all'electione in sommo pontefice del cardinal Ludovisio del Mascardi. (fol.190r) Sono finalmente comparse alla luce le favole" x "fu da tutto il collegio de cardinali adorato".

(g) 225r-248v: "Relatione all'ecc^{mo} signor marchese di Leganes, governatore di Milano, sopra tutti li trattati seguiti durante l'indispositione di papa Urbano VIII. del 1637. (fol.226r) Domenica di sera passata Sua Santità si trasferì dal Vaticano al Quirinale" x "che ricerca lo stato da tempi presenti".

Totéž v. Berra, op.c. III, Bibliotheca Vaticana 1960, 47 č.757/20.

(h) 249r-290r: "Pronostico del conclave di Urbano Ottavo, nel quale fù creato Innocenzo Decimo. (fol.250r) Io voglio pur credere" x "e se ne dolse assai".

Viz Berra, op.c. II, Bibliotheca Vaticana 1948, 612 č.725/6 (explicit odlišný).

(i) 291r-314v: "Vera relatione di quanto è passato nella creatione della Santità di papa Innocenzo Decimo, nella quale dissolvendosi alcune false voci publicate contro l'integrità dell'ecc^{mo} signor di S.Chiamond, ambasciatore straordinario di Sua Maestà Christianissima appresso Sua Santità. (fol.292r) La calunnia vanta i suoi natali" x "che meritano i suoi lunghi e fedeli servitii".

Totéž v. Cozzo, op.c., 37 č.39/III.

Pap., XVII², 257 ff. 24 x 19 cm, vazba dobová pergamenová.
 Řada prázdných ff. a stran. - 1 ruka (text i marginální rubriky), táž jako v č.10. - Vazba bílá, na hřbetě soudobý titul textu (a). - Na fol.1r: "Milit. et equestris ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus Pragae anno 1728". - Signatura: W 251 (opraveno na:) W 254. - Kodex podle písma italského původu.

(a) 1r-16v: "Ordine del conclave per la creatione del novo papa con le provisioni, che si fanno dal camerlengo e dal collegio dell'emⁱ e revⁱ cardinali per la sede vacante. (fol.2r) Soleano anticamente quei, ch'elegger doveano il papa ragunarsi" x "non si può eleggere se non per voto secreto in scriptis".

(b) 17r-112v: "Instructione politica sopra li conclavi del Mascardi. (fol. 18r) Conclave, cioè cum clave, è voce latina" x "hora di questo, hora di quell'affetto et interesse".

Totéž v. J.B.Borino, Codices Vaticani Latini ... 10701-10875, Bibliotheca Vaticana 1947, č.10714/1 (autor Lanfrancus Margotti), 577 č.10869/2.

(c) 113r-125v: "Ristretto dell'attioni de conclavi cavato dall'antiche et moderne scritture. (fol.114r) Non potendo esplicarsi chiaro" x "come ricerca tanto negotio".

Totéž v. Borino, op.c., č.10714/4.

(d) 126r-161v: "Theorica del conclave. (fol.127r) Il conclave è un'adunanza de cardinali" x "che nell'uno e nell'altro modo fa i papi".

Totéž v. Borino, op.c., č.10714/3 aj.

(e) 162r-189r: "Trattato del conclave, in quanto è attione humana et effect -

to delle cause seconde, sapendosi essere opera particolare dello Spirito Santo. (fol.163r) Quando si trovasse ne cardinali tanta perfettione" x "che si può da se stesso".

Viz G.S.Cozzo, I codici Capponiani della Biblioteca Vaticana, Roma 1897, 235 č.170/X (explicit odlišný). Text se zčásti shoduje s č.10 d.

(f) 190r-214v: "Ratio, cur conclavis in creatione romani pontificis inventus fuerit. (fol.191r) Anno dominicae nativitatis MCCLVIII Clemens papa Quartus Viterbio, ubi cum sua curia ... permanserat" x "Pii papae IV. conclave et eiusdem leges constitutae et iuratae, Pii papae Quinti".

(g) 216r-227v: "Capitula conclavis ab eminentissimis d.d. cardinalibus iurata anno Domini 1644. (fol.217r) Capitula ab eminentissimis et reverendissimis d.d. cardinalibus in conclavi iurata ... ante electionem summi pontificis Innocentii X. 1644. Nos universi et singuli episcopi, presbiteri et diaconi ... cardinales infrascripti ... iuramus, vovemus" x "quorum tenores pro insertis haberi volo et mando".

(h) 228r-254r: "Varie sorti di eletioni del papa e de cardinali et origine loro. (fol.229r) La prima fù per via d'institutione" x "sub quo militant omnes monaci occidentis, Cistersienses ... et alii omnes".

Desideratum.

Bullae, gratiae et privilegia
S. milit. ord. Crucig. concessa. (Místní seznam)

13

Pap., XV.² + XV.ex./XVI.in., 16 ms. ff. 21,5 x 16 cm, vazba dobová kožená.

Konvolut 6 tisků a 2 rukopisných textů. - Průběžná foliace. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, zdobený razítkovým slepotiskem, obě spony chybějí, na kování k sponám: "mar". Jako přední a zadní před-sádky užito 2 pergamenových zlomků dvoulistů z lat. kodexu 2.pol. XV. stol. gramatického obsahu (bastarda). - Na posledním foliu tisku (4): "Iste liber donatus est mihi Patri Fri(derico), quardiano Litomericii per Ioannem Widliczka (?) anno 1622". - Signatury: X 14, LXXIII D 1 (vitrinová).

Ms.: Skladba: (a) VII (ff.188-201), (b) I (ff.220-221). Fol. 201v prázdné. - Písmo: 2 ruce, A gothica cursiva 2.pol. XV.stol., ff. 188r-201r (= text a), B gothica cursiva currens XV./XVI.stol., ff.220r-221v (= text b). - V textu (a) prosté iniciálky, nadpisy, podtrhávání a zdobení písmen červeně. - Datace textu (a) podle filigránu (var. Briquet 5550 z let 1457-1468), textu (b) podle písma.

(a) 188r-201r: G u i l l e l m i P a r i s i e n s i s (?)
"T r a c t a t u s d e o b s e r v a c i o n e d i e (i) s a b -
b a t i".

188r: Praefatio. "Quia ex dominicorum implecione precepto-
rum vita dependet hominum" x "transgreditur et violatur".

188r-201r: Textus. "Utilitates et fructus tanguntur, quas
consecuntur observantes Dei mandata. Capitulum primum. Ad primum dico,
quod plura sunt in lege Dei posita" x "Capitulum decimum ... ad exer-
cicium paciencie sue et augmentum sue glorie. Ad quam siquidem gloriam
dignetur nos perducere Cristus Ihesus in secula seculorum benedictus.
Amen. Et sic est finis istius tractatuli".

Totéž v kodexu SK Praha IV F 2, ff.105r-132r, v. Truhlář,
Catalogus I, 282-283 č.708 a UK Brno Mk 69, ff.36r-49v, v.
V.Dokoupil. Soupis rukopisů Mikulovské Dietrichsteinské
knihovny, Praha 1958, 118.

(b) 220r-221v: P a s s i o s . C a t h a r i n a e . "Tradunt
annales hystorie, quod Constantinus, qui gubernacula imperii" x "Pas-
sa est autem anno Domini trecentesimo decimo etc."

Viz Bibliotheca hagiographica latina, Bruxellis 1898-1899,
252 č.1663.

Tisky:

(1) 1r-65r: Tractatus ... de fine quinti flagelli ecclesie super textum divinarum revelationum beati Methodii martyris ... cura et ingenio Wolffgangi Aytinger, Basilee 1516.

Na fol.23v čes. marginální poznámky (XVI. stol.)

(2) 67r-88v: Tractatus quidam de Turcis, prout ad presens ecclesia sancta ab eis affligitur ... collectus anno Domini 1474 a quibusdam fratribus ordinis Predicatorum, Nuremberge 1481.

Hain, Repertorium č. 15681.

(3) 90r-137v: Glosa super Apocalipsim de statu ecclesie ... Magistri Iohannis Viterbiensis, Lipczk 1481.

Hain, Repertorium č. 1127.

(4) 138r-162v: Resolutorium dubiorum misse ... Iohannis de Lapide s. theologie professoris, Lyptzck 1497.

Hain, Repertorium č. 9913.

(5) 164r-186r: Tractatus Magistri Iohannis Andree super arboribus consanguineitatis et affinitatis adiunctis certis additionibus, figuris et enigmatibus, Nuremberge 1506.

Index Aureliensis I 1, Aureliae Aquensis 1965, 529.

(6) 202r-219v: Pán rady, Staré Město pražské 1505.

Knihopis č.6829 (křižovnický exemplář uveden).

Desideratum.

B e c z k o v s k ý , A g n e s K l a r i s s e r i n
(C r u g e r i u s ?) . (Místní seznam)

15

I P 47

Pap., XVII², 65 ff. 18 x 14,5 cm, vazba dobová polokožená.

Fol.65v prázdné. - 1 ruka, opis. - Vazba poškozena. - V.Bělohávek, Slovesné památky úcty bl.Anežky v křižovnickém řádě, Od Karlova mostu III, 1930, 8 se zmiňuje o 2 rukopisech Crugeriovy legendy v řádové knihovně, svázaných v 1 celek, ale považuje je za neznámé.

1r-65r: "V i t a b. A g n e t i s d e B o h e m i a
e x m s s . B o h e m i c i s c o n c i n n a t a à G e o r -
g i o C r u g e r i o S o c i e t a t i s I e s u . § p r i m u s .
N a t i v i t a t i s a n n u s e t d i e s , p a r e n t e s e t c o n s a n g u i n e i b . A g n e t i s . l . A n n u s
m i l l e s i m u s d u c e n t e s i m u s q u i n t u s v e r t e b a t u r " x " § 17 m u s ... v o t u m q u e
P r a g a e m a g n a p i e t a t e p o s t p a u l o e x c o l u i t . A . M . D . G . , B . V . M . e t B . A . h o -
n o r e m " .

Ed. Acta Sanctorum Martii I, Antverpiae 1668, 513-532.

16

I Q 27

Desideratum.

M a n u s c r i p t a l a t i n a e t b o h e m i c a
c o n t r a P i c a r d o s . (Místní seznam)

17

II C 5

Pap., 1798, 18 ff. 17,5 x 11 cm, vazba dobová kožená.

Polovina fol.7 chybí. Ff.1v, 18r-v prázdná. - Písmo: Ruka kněze Antonína Pišelyho z Litomyšle, hlaholice. Přepis z kodexu SK Praha XVII A 1, v.Truhlář, Katalog českých rukopisů, 1 č.1, dokončený podle kolofonu na fol.17v v Solopiskách u Kutné Hory 1.června 1798. - Výzdoba: Prosté iniciálky červeně, zeleně a modře podle vzoru citované předlohy. Jméno "Fran. Kestrzanek", napsané hlaholicí v iniciálce na fol.15v, patří snad autorovi výzdoby. Nadpisy a kolofon červeně. - Vazba zlacená. - Na fol.1r: "E bibliotheca sacri ac milit. ord. Crucig. c.r.st. XXX G 5a" (XIX.stol.)

2r-17v: P í s e ň p í s n í .

Přepis z čes. bible hlaholské z r.1416 SK Praha XVII A 1, ff. 153va-156vb. Jiný Pišelyho přepis v kodexu KNM Praha IV D 10, v.Bartoš, Soupis I, 198 č.1013 a XVIII C 41, v. J.Vašica - J.Vajs, Soupis staroslovanských rukopisů Národního musea v Praze, Praha 1957, 387 č.165, kde i další literatura a údaje o Pišelym, dále v. hlaholské zlomky SK Praha XVII A 20 s lat. transkripcí Pišelyho z r.1801, v.Truhlář, Katalog českých rukopisů, 11 č.20.

18

II D 7

Pap., 1743, IV+457 (recte: 458) pp. 20,5 x 17 cm, vazba dobová kožená.

Původní paginace, chyby: pp.42, 124 bis, 323 vynechána. Pp. I-IV, 430-457 prázdné. - Ruka J.J.Mayera, 1743 (p.417). Začátky textových oddílů a citáty červeně. - Vazba hnědá, na přední i zadní desce řádové znamení, na hřbetě titul, obojí zlaceně. - Signatury: B 18; II D 9.

(a) 1-417: "I n t e r p r e t a t i o A p o c a l y p s i s s . I o a n n i s a u c t o r e . . . B a r t h o l o m a e o H o l t z h a u s e r I n s t i t u t i c l e r i c o r u m s a e c u l a r i u m i n c o m m u n i v i v e n t i u m . . ."

3-416: "Liber I in Apocalypsim ... Caput I ... § I Primo student plerumque scriptores suis libris tales praefigere titulos" x "Liber VI ... Caput XV ... § VIII ... Imo et daemones credent. Iacobi 2 v.19. Hucusque venerabilis dominus Bartholomaeus Holtzhauser ... Dicitur praedixisse, quod opus hoc unus de Instituto suo ... sit perfecturus ..."

417: "Si mea me citius quam te tua fata vocarent" x "Com mendat pie, dans se memoriae nomen, vicissim memor futurus ... Ioannes Iosephus Mayer MDCCXLIII".

Visionářské dílo Expositio in Apocalypsin 1 - 15,5, přičítané zakladateli bartolomitů B.Holzhauserovi (1613-1658), tiskem vydané r.1784₂ v Bambergu. Autorství bylo považováno za sporné, v. LThK V², 1933, 123, v dalším vydání z r.1960, V², 458 se však dílo jmenuje mezi Holzhauserovými spisy bez pochybností. V rukopise výklad končí 4.veršem 15.kapitoly Apokalypsy.

(b) 418-419: "Brevis delineatio vitae . . . Bartholomaei Holtzhauser, presbyteri saecularis et vitae communis clericorum saecularium in Germania restitutoris. Venerabilis vir Bartholomaeus Holtzhauser . . . in pago Langnau . . . 1613 natus" x "fuerit stabilitum. Plenius haec videri possunt in historia vitae fusiore impressa Incolstadii nunc".

Odkaz k ingolstadtskému tisku z r.1707 (1723).

(c) 420-429: "De huius viri virtute quaedam scribit . . . Ioannes Laurentius Helbich . . . in sua Pandesia sacra in Gen. cap. 18 Q.1 fol.566".

Výňatek z J.L.Helbiga Pandesia sacra mysticis epulis copiose instructa, Coloniae 1713, 566-568.

Perg., XIII.ex./XIV.in., 526 ff. 21 x 16 cm, illum.,
vazba mladší kožená.

Skladba: 9.X (fol.180) + VIII (fol.196) + 3.VI (fol.232) + 13.X (fol.492) + VIII (fol.508) + IX (fol.526). 2 řady kustodů: I^{us} - XI (=ff.1-208), a - n (=ff.233-492), tj. v částech ruky A. Reklaman-ty ojedinělé v částech rukou A i B. Na prvních pp. složek udáván římskou číslicí počet ff. ve složce. Psáno ve 2 sloupcích, ff.493r-526v ve 3, přípisek na ff.488v-490r v 1 sloupci. 46 řádků (mimo uvedený přípisek). Ff.490v-492v prázdná.

Písmo: 2 základní ruce, A ff.1ra-208vb, 233ra-488rb, 493ra-526va, B ff.209ra-232vb, obě gothica. Přípisek ruky C ff.488v-490r, gothica cursiva 1.pol.XV.stol. - Výzdoba: Ornamentální iniciálky malované s výběhy, výška 4-6 řádků, na fol.4r mezisloupcová iniciálka I-n malovaná a zlacená se zoomorfními motivy, reprodukce Kniha památní, příloha XLII. Menší perokresebné iniciálky, číslování kapitol a živá záhlaví (v části ruky B chybějí) červeně a modře, nadpisy červeně. - Vazba XVIII.stol., desky dřevěné, potah bílý zdobený slepotiskem, na přední i zadní desce zlacené řádové znamení, 2 spony.

Na fol.1r: "Ord.milit.Crucig. c.r.st. cathalogo adscriptus

Pragae 1723". - Signatury: A 255, 273, 292; I H 19, VI F 7, II D 13, LIII D 3 (vitřinová).

Kodex v základní části podle písma západního, připssek ruky C patrně středoevropského původu.

Lit.: Hirsching, Versuch 343 č.5 (? z knihovny J.Beckovského).

lra-526vc: B i b l i a s a c r a V e t e r i s e t
N o v i T e s t a m e n t i .

lra-3va: "Incipit epistola s.Ieronimi presbyteri ad Paulinum presbyterum de omnibus Divine hystorie libris. Frater Ambrosius mihi tua munuscula perferens detulit" x "facile contempnit omnia, qui se semper cogitat esse moriturum".

3va-4ra: "Incipit prologus in Pentatheucum. Desiderii mei desideratus accepi litteras" x "in latinum eos transferre sermonem".

4ra-488rb: "Incipit liber Genesis. (fol.4rb) In principio creavit Deus celum et terram" x "Apocalipsis ... veni, domine Ihesu. Gracia domini nostri Ihesu Christi cum omnibus vobis. Amen".

Knihá Žalmů před Jobem, Skutky apoštolské za Epištolou k Zidům. Ezdráš I, Nehemiáš, Ezdráš II.

488v-490r:Capitula. "Liber Genesis habet quinquaginta capitula. Sex opera dierum" x "Thobias 14. 7 Uxor fit Sara".

Připssek rukou C.

493ra-526vc: Interpretatio nominum hebraicorum. "Aaz apprehensens vel apprehensio" x "Zuszim consiliantes eos vel consiliatores eorum".

Pap., XV², 238 ff. 31 x 21 cm, vazba mladší polokožená.
Skladba: (VI+1, fol.13) + 15.VI (fol.193) + VII (fol.207) + 2.VI (fol.231) + (VI-5, fol.238). Kustody (v pravém dolním rohu, většinou seříznuty) a reklamanty. Za fol.1 přivázán lístek menšího formátu s vsuvkou do textu (fol.2). Kodex na konci defektní, v poslední dochované složce chybí za fol.238 5 listů. Psáno ve 2 sloupcích.

Písmo: 2 ruce, A bastarda currens, ff.lra-213ra, B gothi-

ca cursiva, ff.213ra-238vb. - Prosté iniciálky, nadpisy, živá záhlaví, interpunkce, podtrhávání a zdobení písmen červeně. - Vazba XVIII. stol., hřbet a rohy kožené bílé, potah desek papírový hnědý. Pergamenové záševky s textem XIV.stol., theologickým latinským (gothica currens) a německým (gothica cursiva).

Na fol.1r: "Biblia cum 12 patriarchis XX^{ti} pro bosakonybus" (konec XV.stol.), na pergamenové přední předsádce verso exlibris Petra Voka z Rožmberka (J.Sadeler 1609), na fol.1r: "Monasterii Borowanensis" (XVII.stol.). - Signatury: I 19 (? XVIII.stol., na hřbetě), A 124, I D 46, 149, II H 7.

Datace podle písma a filigránu (Briquet 2441 z r.1467). Písmo ani celková úprava nevylučují domácí původ kodexu, doloženého poznámkou "pro bosakonybus" na fol.1r nejpozději koncem XV.stol. v českém prostředí.

lra-238vb: B i b l i a e s a c r a e p a r s II.

lra-lva: "Incipit prologus seu argumentum in Ysayam prophetam et sequitur. Nemo, cum prophetas versibus viderit esse descriptos" x "ne Iudei de falsitate scripturarum ecclesiis eius diucius insultarent".

lva-238vb: "Incipit Ysaias propheta. Capitulum primum. Visio Isaye filii Amos, quam vidit super Iudam" x "Secundus liber Machabeorum ... et ita animis eorum erectis, simul" ///

Za Proroky následuje kniha Přísloví - Sirach a 2 knihy Machabejské. Text končí 2.Mach 15, 10, ostatek chybí. Na fol. 213ra za Sir "Incipit oratio Salomonis" (2.Par 6, 14-22). Na fol.1r titul: "Pars II. Bibliorum" (XVII.stol.) Soudobé lat.marginální a interlineární poznámky a přípisky (v. na fol.174r rukou B), ručky.

Pap., 1845, VI+342 (recte: 344) pp. 27,5 x 22,5 cm, vazba dobová papírová.

Původní paginace. Za pag.162 přivázán lístek menšího formátu (pp.162 bis, ter). Pp.II, 162 ter prázdné. - Vlastnoruční podpis autora na konci textu (pag.332) a touž rukou provedené opravy svědčí, že jde o originální revidovaný čistopis, datovatelný k r.1845, který se uvádí v předmluvě ("Viennae die 30.Decembris 1845", pag.VI). - Signatura: VIII D 33a.

I-VI, 1-342: "H e r m e n e u t i c a b i b l i c a g e n e r a l i s , u s i b u s T h e o l o g i a e s t u d e n - t i u m a c c o m m o d a t a a W e n c e s l a o K o z e l - k a , o r d . m i l i t . C r u c i g . c . r . s t . p r e s b y t e r o e t c o n s u l t o r e , s . T h e o l o - g i a e D o c t o r e e t ... p r o f e s s o r e s t u d i i b i b l i c i N o v i T e s t a m e n t i i n u n i - v e r s i t a t e V i e n n e n s i " .

Učebnice profesora biblického studia od r.1826 pražské, od r.1836 vídeňské university V.Kozelky (1795-1871). Skládá se kromě předmluvy (pp.III-VI) a úvodu (1-52) ze 2 částí, I De investigatione sensus s.Scripturae, II De sensus s.Scripturae expositione, celkem o 146 §§ (53-332). Pp.333-342 obsah. Tisk nezjištěn.

22

VI A 2

Pap., XVI.ex./XVII.in., 15 ms. ff. 37,5 x 24,5 cm, notace, vazba dobová kožená.

Konvolut 2 tisků a rukopisných textů, přivázaných za tisky.
- Vazba: desky dřevěné, potah bílý zdobený válečkovým slepotiskem, s hranovým kováním, pukly (po 5 na každé desce) a jedna ze 2 spon chybějí. - Na titulní straně tisku (1): "Ex libris Ioannis Mattes Kladecký milit. ord. Crucig. c.r.st. manu propria" (Jan Matouš Kladenský nebo Kladenský, farář u sv.Petra na Novém Městě pražském, +1664), "Milit. ord. Crucig. c.r.st. cathalogo Pragaе inscriptus 1672", na fol. III tisku (1): "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo insertus anno 1726". - Signatury: 75 X 4 (štítek s titulem na hřbetě), A 14, I A 15.

Ms. Skladba: I(fol.2) + IV(fol.10) + III. Posledního listu poslední složky užito jako zadního přideští. Fol. 15v prázdné. - Písmo: 1 ruka fractura. - Prosté iniciálky (na fol.1r jednoduchá ornamentální), nadpisy, interpunkce a paragrafy červeně nebo modře. - Notace mensurální bílá, chorální rombická, osnova o 5 linkách.

P í s n ě a ž a l m y .

(a) 1r-3v: "Píseň vzývání Pána Buoha a žádání jeho za čas jasný a příhodný i všem ourodám potřebný. Pane Bože náš, jenž si Buoh Abrahámův a otec Pána Krista" x "ó by od nás byl ctěn, chválen v duchu, pravdě všudy. Amen".

S notací.

(b) 3v-4r: "Jiná za věci časné, spívá se jako Léto chvíle této veselé vydává. Stvořiteli věčný, myí k tobě voláme, ó smiluj se nad námi" x "a s tebou věčně zůstanem, dejž to, náš králi. Amen".

Viz J.Kouba, Blahoslavův Rejstřík autorů českobratrských písní a jeho pozdější zpracování (Edice a komentář), Miscellanea musicologica XVII, 1962, 73, 155 (br.Wolf).

(c) 4v-5v: "Opět jiná píseň v čas zármutkův o pravém pokání, zpívá se jako Ó, jak hrozná trápení. Volámež z hlubokosti z žaláře temného" x "A přiveď po cestách svých života milosti v nebe do stánův věčných, Pane Kriste, k té věčné radosti".

Viz Kouba, op.c., 77, 163 (Jan Blahoslav).

(d) 5v-6v: "Píseň pokání činících, spívá se jako Děkujemež, obránce náš. Milosrdný, litostivý Bože, rač s námi (fol.6r) býti" x "ostříhej, Pane, ovcí tvých od ďábla vlkův lýtých".

(e) 6v-7r: "Píseň za čas jasnej a za déšť, zpívá se jako Jezu Kriste vykupiteli. Uslyš, Pane, v nynějším čase snažnou žádost a prozby naše" x "pro smrtí Krista Ježíše spasiž duše naše".

(f) 7r-8r: "Jiná píseň za příhodný čas a zachování od zlého ourod zemských, zpívá se jako Ó, jak hrozná trápení etc. (fol.7v) Stvořiteli všech věcí, Bože od věčnosti, s nebe na všecko patříš" x "(fol.7v) Amen, ať se tak stane skrze tvého (fol.8r) syna, prostředníka našeho, též i smírce, Krista Hospodina".

(g) 8r-8v: "Písnička v času hřímání a krupobití, spívá se jako Kdo chce v dobré naději smrti své čekati. Ó všemohúcí Bože, živilův stvořiteli, nebe, oblohy, moře mocný řediteli" x "A to pro svého syna, jenž jest náš milý pán, Ježíše Hospodina. Amen, všecko se staň".

(h) 8v-9r: "Pro serenitate. Bože Abrahámův, králi, páne pánův, myí prosíme tebe" x "ať dá slunce z výsosti, Pane Bože náš".

(i) 9v-10r: "Patrem k libosti na čtyry hlasy. Věřmež v Boha jediného, stvořitele všech milého" x "budiž milostivým pánem, dej nám život věčný. Amen".

S notací.

(j) 10v-11r: "Pro serenitate. Bože, jenž sám vše mocně spravuješ, na časy jisté rozděluješ" x "a po smrti učiniti rač nás oučastné sebe".

S notací, čtyřhlasně.

(k) 11v-12r: "Žalm III. Domine, quid multiplicati. Popatř, pane milý, jak se velmi sílí" x "tak jim potěšení i svého spasení uděluješ v hojnosti".

S notací, čtyřhlasně.

(l) 12v-13r: "Žalm XXV. Ad te, Domine, levavi (Ps 24). K toběť duše své pozdvihám, pane můj, s důvěrností" x "Izrael svých těžkostí an zbyl všech, dejž ať uhlídám".

S notací, čtyřhlasně.

(m) 13v-14r: "Žalm XXXVI. Dixit iniustus, ut (Ps 35). Zlost urputná bezbožného jest mi jistý svědek toho" x "s hřmotem ať sou poraženi, žádný ať neokřívá".

S notací, čtyřhlasně.

(n) 14v-15r: "Žalm LXV. Te decet hymnus, Deus (Ps 64). Na Syonu tvé, Bože, služby řádně se konají" x "všecko vedle způsobu svého ctí tebe a chválí".

S notací, čtyřhlasně.

Tisky:

(1) Psalterium Davidis iuxta translationem veterem, alicubi tamen emendatam et declaratam et accuratius distinctam iuxta ebraicam veritatem additis etiam singulorum psalmorum brevibus argumentis, 1565, VIII, 216 ff.

(2) Psalmi seu cantica ex sacris literis in ecclesia cantari solita cum hymnis et collectis seu orationibus piis in usum ecclesiarum et iuventutis scholasticae, Witebergae 1564, 116 ff.

Pap., 1504 + 1496, IV+20 ms. ff. 21 x 15 cm, vazba dobová kožená.

Konvolut 7 tisků a 4 rukopisných textů, rukopisný rejstřík (a) přivázán před tisk (1), text (b) mezi tisky (1) a (2), texty (c-d) mezi tisky (6) a (7). - Vazba XVI.stol., desky dřevěné, potah hnědý zdobený slepotiskem, pukly (po 5 na každé desce, na přední jedna chybí), 2 spony. - Na předním přideštití: "Si dubitas, qui sim dominus torque libelli, continuo dicam, quod mihi nomen erit", "Praesentem timeas furax auferre libellum, ni tua vulteribus membra terenda velis" (1.pol. XVI.stol.), "L H V. manu propria" (XVI.stol.) a lat.výpisky (XVI.stol.). Na titulní straně tisku (1): "Ex libris P.Ioannis Clementis ord. Crucig. c.r.st. manu propria. Donatus a ... P.Ioanne Zateczano, ... decano Kostelecensi cis Labe" (XVII.stol.), na přední předsádce recto: "Ord.Crucig. c.r.st. Pragae 1671", na titulní straně tisku (1): "Ord. Crucig. c.r.st. cathalogo inscriptus Pragae 1672". - Signatury: A 395, XII C.C. 40, IV B 8.

Ms: Skladba: (a) II (fol.IV), (b) V (fol.10), (c-d) V (fol.20). Ff.7r-10v, 20v prázdná. - Písmo: 3 ruce, A ff.Ir-IVv (= text a), B ff.Ir-6v (= text b), obě 1504 (ff.IVv, 6v), C ff.11r-20r (= texty c,d) 1496 (fol.20r), všechny gothica cursiva (C humanistické vlivy). - V textech (a-b) prosté iniciálky, podtrhávání, zdobení písmen aj. (v textu a nadpisy, v b paragrafy) červeně, v (c-d) iniciálky nedoplněny. - Soudobé marginální poznámky a ručky. - Podle vlastnických záznamů a čes. přípisků v tiscích (2, 3) byl konvolut nejpozději v XVII.stol. v českém prostředí.

(a) Ir-IVv: "Registrum psalmodiarum et primo nocturnorum" (ff. Ir-IIIr), "Registrum psalmodiarum vesperarum" (IIIr-IVr), "Sequuntur cantica" (IVr-IVv).

Rejstříky k tisku (1), datované v závěru na fol.IVv k r. 1504:

Psalterium beati Brunonis episcopi Herbipolensis, 1497, (170) ff.

Hain, Repertorium č.4013.

(b) Ir-6v: "E x magni inter sanctos A t h a n a s i i archiepiscopi Alexandrini interpre -

tacione in psalmos ad Marcellinum
 stilus et character admodum devotissimus ... e
 greco in latinum nuperrime redac-
 tus per ... Angelum Policianum Flo-
 rentinum, eiusdem civitatis ecclesie maioris canonicum, fe-
 liciter incipit. Omnis quidem Scriptura divina magistra est et virtu-
 tis et vere fidei" x "que dominus nobis beneficia per passionem con-
 tulit. Talis est igitur stilus et character psalmorem ad hominum utili-
 tatem".

In margine fol.6v: "Deo gracias 1504" (rukou B). Viz prvo-
 tisk z r.1492 GW č.2762.

(c) 11r-16v: Epistola Iohannis presby-
 tery. "De Iohanne, qui dicitur presbyter Indie. (P)resbyter
 Iohannes, potentia Dei et virtute domini nostri Hiesu (!) Christi rex
 regum et dominus dominancium, amico suo Emanueli, Rome gubernatori ...
 Nuntiebatur apud Maiestatem nostram" x "sic dinumera dominium et
 potestatem nostram".

Ed. F.Zarncke, Der Priester Johannes, Abhandlungen der Phi-
 lol.-hist. Classe der kön. sächsischen Gesellschaft der Wis-
 senschaften 7, Leipzig 1879, 909-924. Viz F.M.Bartoš, Za
 královstvím kněze Jana, CNM CXVI, 1947, 175-179, kde další
 literatura a rukopisy (křížovnický neveden).

(d) 16v-20r: De adventu patriarchae In-
 dorum ad Urbem sub Calisto papa II.
 "De eodem".

16v-17r: Prologus. "Temporibus antiquis consuetudo fuisse
 legitur" x "significare curavimus".

17r-20r: Textus. "Temporibus itaque Calixti pape II" x
 "operari non desinit, cum Patre et almo Spiritu vivens et regnans per
 omnia secula seculorum. Nonagesimo sexto".

Ed. Zarncke, op.c., 837-843.

Tisky:

(1) viz při (a)

(2) Sancti Isidori Ispalensis archiepiscopi Soliloquiorum alias
 sinonimorum liber, Liptzk 1502, (22) ff.

(3) Dyalogus fratris Bernardi ordinis Carthusiensis immensam et innumerabilem immaculate Dei genitricis virginis Marie misericordiam per multa miracula atque exempla elucidans necnon amplificans, Lyptzick 1497, 55 ff.

GW č.3903.

(4) Oratio declamatoria de gloriosa beatissime Dei genitricis virginis Marie assumptione edita a beato Hieronymo ad beatam Paulam et Eustochium filium eius, 19 ff.

Hain, Repertorium č.8576.

(5) Declamatio magistri Pauli Niausis de conceptione intemerate virginis Marie sub genere demonstrativo perscripta, 6 ff.

Hain, Repertorium č.11742.

(6) Textus dominice passionis ex quattuor evangelistis accuratissime collectus et per quinque decades figuraliter ... per fratrem Iacobum Gaudensem ordinis predicatorii ... conventus Coloniensis distinctus, Colonie 1503, 16 ff.

(7) Tractatus de arte loquendi et tacendi ... ab Albertano causidico Prixiensi ... compositus, Liptzk 1490, 10 ff.

GW č.550.

24

VII B 22

Perg., XIV., II+158 ff. 16 x 11 cm, vazba dobová kožená.
Skladba: (a) I (fol.II) + (b-h) 13.VI (fol.156) + (i) I (fol.158). Reklamanty. Stará foliace XV.stol. (? , na obou stranách ff.) Při vazbě došlo k přehození 4 dvoulistů za fol.50, pořadí: ff. 50, 54, 53, 52, 51, 58, 57, 56, 55, 59, 60 atd. Většina fol.158 chybí. Psáno ve 2 sloupcích.

Písmo: Základní ruka A gothica 1.pol.XIV.stol., ff. 1ra-156vb (= texty b-h). Na fol.92r, tj. na konci textu (b), v pravém dolním rohu soudobá poznámka: "Cor(rectum)". Přípisky rukou B gothica, fol.IIra-vb (= text a), a C gothica cursiva primitiva, ff.157ra-158ra (= text i), obě 2.pol.XIV.stol. - Výzdoba: Prosté filigránové iniciálky s výběhy, živá záhlaví a paragrafy červeně a modře. Reprezentanty. Nadpisy, marginální značení kapitol a zdobení písmen červeně. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, zdobený razítkovým slepotiskem. Obě spony chybějí. Na kování k sponám: "Maria".

Marginální poznámky soudobé i mladší (XV.stol), ručky. Na fol.Iv rasura (text XV.stol.), na fol.Ir z textu XVI./XVII.stol. zřetelná jen číslovka "1362", na zadním přidešті: "20 archů pargamini" (XVI.stol.) - Na předním přidešті: "Iosephus Redlich donavit ... domino Naivert, curato ad s.Petrum ... anno 1699". - Signatura: X D 10a.

Kodex podle písma i pergamenu západního původu. V českém prostředí doložen až v XVI.stol. poznámkou na zadním přidešті. Do řádové knihovny se dostal z rukou křižovníka Jiřího Vojtěcha Neuwertha (+1709).

T h o m a e d e A q u i n o O p e r a .

(a) IIra-IIvb: Tituli capitulorum 1-137 Compendii theologiae.

Přípisek rukou B. Viz text (g).

(b) Ira-92rb: T h o m a e d e A q u i n o S u m m a c o n t r a G e n t i l e s .

Ira-88vb: Textus. "Liber I. Capitulum 1. Quod sit officium sapientis. Inter alia, que de sapiente concipiuntur a Philosopho" x "Liber IIII ... Capitulum 97 ... rebus omnibus ultimam suam perfeccionem consequentibus gaudeant in sempiternum in eo, qui in eis regnabit in secula seculorum. Amen. Explicit. Deo gracias".

89ra-92rb: Tituli libri I-IV.

Viz Glorieux, Répertoire I, 89 č.14 y (incipit odlišný, neshodují se ani incipity dalších kapitol, v II. a III. knize ani jejich počet).

(c) 92va-93vb: T h o m a e d e A q u i n o "T r a c t a t u s D e m o t u c o r d i s . Quia omne, quod movetur, necesse est habere motorem" x "ex quibus cor calefit et infrigidatur. Hec de motu cordis ad presens dicta sufficiant".

Viz Glorieux, Répertoire I, 96 č.14 cd.

(d) 93vb-94va: T h o m a e d e A q u i n o "D e m i x t i o n e e l e m e n t o r u m i n m i x t o . Dubium apud multos esse solet" x "salvatur enim virtus eorum. Explicit".

Viz Glorieux, Répertoire I, 96 č.14 ce.

(e) 94va-95ra: Thomae de Aquino "Tractatus de iudiciis astrorum. (fol.94vb) Quia petisti, ut tibi scriberem, an liceret iudiciis astrorum uti" x "iudiciis astrorum uti. Explicit".

Viz Glorieux, Répertoire I, 97 č.14 cn.

(f) 95ra-96vb: Thomae de Aquino "De eternitate mundi (adversus murmurantes). Supposito secundum fidem catholicam mundum ab eterno non fuisse" x "quod sua debilitate contrarie parti videntur probabilitatem afferre. Explicit".

Viz Glorieux, Répertoire I, 96 č.14 ch.

(g) 97ra-151va: Compendium theologiae. "Assit principio sancta Maria meo. Incipit brevis compilatio theologiae edita a fratre Thoma (de Aquino). Capitulum primum. Que intencio actoris. Eterni Patris verbum sua immensitate universa comprehendens" x "Capitulum 257 ... Sunt igitur in universo secundum hanc computationem XII articuli. Et hec de fide dicta sufficiant. Explicit".

Viz Glorieux, Répertoire I, 97 č.14 cs. Přehled kapitol 1-137 v (a).

(h) 151vb-156vb: Thomae de Aquino "Tractatus brevis De articulis fidei et sacramentis ecclesie. Postulavit a me vestra dilectio, ut de articulis fidei et ecclesie sacramentis aliqua vobis compendiose pro memoriali transcriberem" x "surget corpus spirituale. Ad quam gloriam nos perducatur, qui vivit et regnat in secula seculorum. Amen".

Viz Glorieux, Répertoire I, 87 č.14 h.

(i) 157ra-158ra: Expositio super Ave Maria. "(A)ve, Maria, gracia plena etc. In salutacione ista 3 continentur" x "Benedictus fructus ventris tui".

Přípisek rukou C. Viz F.Stegmüller, Repertorium biblicum Medii Aevi V, Matriti 1955, 351-352 č.8070.

3 svazky, pap., 1713-1715, II+474, 360, 697 (recte: 698) pp. 20,5 x 16/16,5 cm, vazba dobová papírová.

Původní paginace, v 1. a 3.svazku dvojí, první při popise prodloužena do konce. Chyby: V 2.svazku pp.141 vynechána, 321 bis, v 3.svazku 384 bis. V 1.svazku pp.223-226 patří za pag. 234. Vložené nepaginované lístky s přípisky ruky textu. V 3.svazku za pag.677 chybějí 24 pp. Zvláště za jednotlivými texty prázdné pp. - Ruka křižovnického studenta S.F. (1.svazek pag.I), snad Samuela Finkause, jenž r.1712 složil řádové sliby (text i marginální poznámky). - Vazba: Desky dřevěné, v 1.svazku poškozené. - Signatury: B 41, VIII C 29 (1.svazek), C 62, VIII C 32 (2.svazek), B 42, VIII C 30 (3.svazek). - Datace podle chronogramů a dat na konci textů i jinde (v.níže v textovém popise).

C u r s u s   t h e o l o g i c u s   a d   m e n t e m
T h o m a e   d e   A q u i n o .

Zápisy přednášek, konaných v pražském křižovnickém klášteře (1.svazek pag.469) P.Sieghardtem a Seidelem.

(a) 1.svazek I, 1-238: "Q u a e s t i o n e s   d i s p u t a t a e   i n   3 t i a m   p a r t e m   D o c t o r i s   A n g e l i c i   a   q u e s t i o n e   6 0   u s q u e   a d   8 3 .   D e   s a c r a m e n t i s   i n   c o m u n i   e t   i p s o r u m   3   i n   p a r t i c u l a r i ,   n e m p e   b a p t i s m o ,   c o n f i r m a t i o n e   e t   e u c h a r i s t i a" (pag.1).

Úvod (pag.1), text o 2 částech, všeobecné a zvláštní (1-220), a Index rationalis seu compendium assertionum cum suis probationibus (223-238), datované od 6.XI.1713 ("Tempore quo Pestilenti Pragae plaga perCVssit DeVs Dobrzhoviti 6. Novembris. S.F. (?)", pag.I) do 18.I.1714 (pag.160). Viz text (c).

(b) 239-474: "Q u a e s t i o n e s   d i s p u t a t a e   i n   P r i m a m   S e c u n d a e   D o c t o r i s   A n g e l i c i   a   q u a e s t i o n e   5 5   d e   v i r t u t i b u s ,   v i t i i s ,   p e c c a t i s ,   g r a t i a   e t   m e r i t i s".

Úvod (pag.239), text o 5 částech (Disputationes, 239-469) a Index quaestionum (470-474), datované od konce března ("27.

Martii venimus Dobrzichowitio Pragae 30.Martii 1714", pag. 321) do 23.VI.1714 ("SanCto Ioanni Vero ReDemptoris PraeCVrsori. Finivimus in vigilia eiusdem festi ... Pragae in auditorio nostro theologico in hospitali s.Francisci ad pedem pontis", pag.469).

(c) 2.svazek 1-355: "T r a c t a t u s t h e o l o g i c u s d e p o e n i t e n t i a , e x t r e m a u n c t i o n e , o r d i n e e t m a t r i m o n i o i n 3. p a r t e m D. T h o m a e a q u a e s t i o n e 84. u s q u e a d f i n e m s u p p l e m e n t i".

Úvod (pag.1) a text o 4 částech (Disputationes, 2-355), datované od 5.XI.1714 (pag.1) do 7.IX.1715 ("Anno 1715 7.Septembris sub P.Sieghardt", pag.355). Viz text (a).

(d) 3.svazek 1-410: "T r a c t a t u s t h e o l o g i c u s i n T e r t i a m p a r t e m S u m m a e t h e o l o g i c a e D o c t o r i s A n g e l i c i".

Úvod (pp.1-2) a text o 5 částech (Disputatio I-IV De incarnatione, V De scientia, gratia, sanctitate et impeccabilitate Christi, 3-410), datované od 2.I. (pag.77) do 25.VIII.1713 ("XXV^{ta} AVgVstI fInIVIMVs De InCarnatIone SaLVatorIs IesV et hoc propter imminens grande pestis periculum", pag.410).

(e) 414-694: "T r a c t a t u s t h e o l o g i c o - s c h o l a s t i c u s d e v i r t u t i b u s t h e o l o g i c i s f i d e , s p e e t c h a r i t a t e".

Úvod (pag.414) a text (za pag.677 defektní), datované od 5.XI.1714 (pag.414) do 7.IX.1715 ("Anno 1715 7.Septembris sub P.Seidel", pag.694).

2 svazky, pap., 1666-1668, 692, 587 ff. 18,5/19 x 15 cm, vazba dobová pergamenová.

Obsah některých textů 2.svazku psán ve 2 sloupcích. Řada prázdných ff., zvláště za jednotlivými texty. - 1 základní ruka J.H. A.Voiticia, alumna pražského arcibiskupského semináře (1.svazek ff.1r, 232v aj., 2.svazek 37v). - Vazba: potah z pergamenového lat.graduá-

lu XV.stol. (gothica formata; filigránové iniciálky červeně a modře, rubriky a notová osnova červeně; notace chorální rombická, osnova o 4 linkách). - Signatury: VIII C 28 (1.svazek), VIII C 31 (2.svazek). - Datace podle údajů na konci textů i jinde (v. níže v textovém popise).

C u r s u s   t h e o l o g i c u s   a d   m e n t e m
I o h a n n i s   D u n s   S c o t i .

Zápisy přednášek, konaných v pražském arcibiskupském semináři profesory Antonínem Ferallem, P.Patritiem a Bernardinem Clanchym (v. jeho disertaci *Universa Theologia ad mentem Doctoris Subtilis, Pragae 1658*).

(a) 1.svazek 1r-17r: "Incipit Prologus in universam theologiam ad mentem Doctoris Subtilis Scoti a me Ioanne Hermanno Ernesto Voiticio, alumno archiepiscopali, die 4.Novembris anno 1666 dictante ... P. Ferrallo, eiusdem theologiae lectore et professore ordinario".

V kolofonu na fol.17r datum 29.XI.1666.

(b) 17v-66v: "Tractatus de Deo uno et trino eiusque modis intrinsecis et attributis".

2 disputace, datované "Finitum 10.Martii anno 1667 dictante professore Ferrallo" (fol.66v).

(c) 66v-103r: "Tractatus de theologia beatorum seu visione beata visiva Dei".

2 disputace, datované na fol.103r k 22.V.1668.

(d) 103v-116v: "Tractatus 3us de fruibilitate occasione cuius de fruitione Dei seu de beatitudine".

Disputace o 8 kvestiích, datovaná "Extra ordinem descriptus est hic tractatus 23.Maii anno 1668" (fol.116v).

(e) 117r-153v: "Tractatus III de intellectu et voluntate Dei".

2 disputace, datované "Extra ordinem scholasticum descripta est haec questio l.Iulii anno 1668" (fol.138v) a "24.Maii anno 1667 R.P. professore Ferrallo" (fol.153v).

(f) 154r-188v: "T r a c t a t u s 4^{tus} d e p r o v i d e n -
t i a e t p r e d e s t i n a t i o n e D e i".

2 disputace, datované "Tractatus finitus 5.Augusti anno 1667 sub P.Ferrallo" (fol.188v).

(g) 187r-232v: "T r a c t a t u s q u a r t u s d e s s.
T r i n i t a t i s m y s t e r i o a d m e n t e m D o c t o -
r i s S u b t i l i s I o a n n i s D u n s S c o t i".

4 disputace, datované "20.Septembris anno 1667 finitus est sub professore Ferrallo Ioanne Voiticio materiam tunc conscribente" (fol.232v).

(h) 233r-238v: "T r a c t a t u s u n i c u s d e o p e -
r e 6 d i e r u m".

(i) 239r-251v: "D i s p u t a t i o d e s t a t u i n n o -
c e n t i a e p r i m o r u m p a r e n t u m".

(j) 252r-255r: "D i s p u t a t i o I V . . . d e m o d o ,
q u o e x c l u s i s u n t l m i p a r e n t e s a f e -
l i c i s s i m o i l l o s t a t u , e t d e e f f e c t i -
b u s s e q u e n t i b u s p e c c a t u m i p s o r u m".

(k) 257r-442v: "T r a c t a t u s I d e v i r t u t i -
b u s e t v i t i s a m e I o a n n e H e r m a n n o E r n e s t o V o i t i c i o c o n -
s c r i p t u s d i c t a n t e . . . P . P a t r i c i o H i b e r n o , p r o f e s s o r e
m e o . A n n o 1 6 6 7 2 4 . N o v e m b r i s i n c e p i s c r i b e r e".

6 disputací, datovaných na fol.442v k l.IX.1668.

(l) 445r-522v: "T r a c t a t u s d e l e g i b u s a d
m e n t e m D o c t o r i s S u b t i l i s".

9 disputací a dodatek De modo citandi leges canonicas et ci-
viles, datované "Sub professore Klanchi 28.Ianuarii anno 1666" (fol.519v).

(m) 523r-691r: "T r a c t a t u s d e i n c a r n a t i o -

n e f i l i i D e i a d m e n t e m D o c t o r i s S u b -
t i l i s".

16 disputací, datovaných "Finis ... 20.Septembris anno 1666
P.Klanchi" (fol.69lr).

(n) 2.svazek 1r-176ra: T r a c t a t u s d e f i d e , d e
s p e , d e c h a r i t a t e .

3 části o 5, 1 a 3 disputacích (ff.1r-174v) a obsah (175ra-
176ra, jinou rukou), datované "Finita est haec disputatio de
fide in vigilia s.Thomae dictante ... P.professore Clanchi.
Voiticus" (fol.37v), "Finitus tractatus hic(de spe theo-
logica) erat 18.Iunii anno 1668 ..." (fol.140v), "Finitum
... anno 1668 die 7.Augusti" (fol.174 v).

(o) 177r-220v, 222ra-222rb: "T r a c t a t u s u n i c u s
d e a c t i b u s h u m a n i s s e u m o r a l i b u s a d
m e n t e m D o c t o r i s S u b t i l i s".

3 disputace a obsah (fol.222ra-rb, jinou rukou jako v textu
n), datované "Iste finitus tractatus est anno 1667 ... P.
Clanchi professore primario dictante mense Ianuario die 22"
(fol.220v).

(p) 220v-221r, 223ra-307v: "T r a c t a t u s 1 d e
a u x i l i o g r a t i a e d i v i n a e" (fol.225 r).

3 disputace a obsah (fol.223ra-vb, jinou rukou jako v textu
n), na fol.307v: "Dictavit ... P.Feral".

(q) 307v-382va: "T r a c t a t u s d e i u s t i f i c a -
t i o n e h o m i n i s".

3 disputace a obsah (fol.382ra-va, jinou rukou jako v textu
n), datované "Tractatus hic finitus est 30.Iulii dictante
professore P.F.Clanchii anno 1667" (fol.381v).

(r) 383r-494v: "T r a c t a t u s 1us d e i u s t i t i a
e t i u r e".

4 disputace, datované "Tractatus hic finitus est anno 1668
die 24.Aprilis sub ... professore Antonio Ferallo" (fol.494v).
Obsah v.text (s).

(s) 494v-581ra: "T r a c t a t u s 2us d e c o n t r a c -
t i b u s i n g e n e r e e t s p e c i e".

3 disputatione a obsah, společný pro texty (r-s) (ff.580ra-581ra, jinou rukou jako v textu n).

27

VII G 3

Pap., XV², II+545 (recte: 548) pp. 21,5 x 15 cm, vazba dobová kožená.

Skladba: 18.VI (pag.429) + V (pag.449) + 4.VI (pag.545).

Reklamanty. Mladší paginace, chyby: pp.68 vynechána, 186 a 204 ter. Pp.70-72 prázdné.

Písmo: 5 rukou, A pp.1-4, 5 řádek 17-37, B pag. 5 řádek 1-16, C = Michel de Costen (pag.65) pp.6-69 (= texty a-m), D pp. 74-148, E pp.149-545 (= texty n-q), všechny gothica cursiva, C-E currens. - Prosté iniciálky, nadpisy, živá záhlaví, značení kapitol, paragrafy, podtrhávání a zdobení písmen červeně. - Vazba: Desky dřevěné, potah modrý, 2 spony. Pergamenové záševky z lat.kodexu XIV./XV. stol. Jako přední předsádky užito zlomku pergamenového listu s lat. kalendářem z 2.pol.XIV.stol. (listopad 29.-30., prosinec 27.-31., gothica formata).

Soudobé marginální rubriky k textu a poznámky. Na přední předsádce recto soudobý přípisek: "Pro jedenie vyhnanie bylo z města rajského, tak již pro nejedenie nepuojdem do něh(o). Protož z vážný a vděčný náhody prospěštež a podte, s dietkami se vypravte, nebt' všecko hotovo jedno rucě umyjíc siesti k stolu jeho etc." (gothica cursiva) a zkoušky písma (XV.stol.) Na pp.I, II obsah kodexu rukou Tomáše Pešiny z Čechorodu a jinýma rukama XVII. a XX. stol., na pp.61, 69, 73, 189 aj. tituly textů a poznámky rukou Pešinovou. - Na předním příděští: "Liber decani" (XV.stol.), na zlomku papírového lístku, vloženého za přední desku: "Honorabilis domine decane, peto sicuti /// donare aliquot ... Valete" (XV.stol.), na pag.I: "Hic liber est sacerdotis Benedicti, ... decani ecclesiae Horzicensis, quem concessit M.Gallo Gelasto feria IIIII^a in vigilia Laurentii (9.VIII.) anno 1553", na pag.1: "Ord.Crucig. c.r.st. cathalogo inscriptus Praga anno 1725". - Signatury: A 236, I G 33.

Datace podle písma a filigránu (var. Briquet 5547 z r.1452). Podle přípisků T.Pešiny se lze dohadovat, že do křižovnické knihovny se kodex dostal z jeho rukou; do katalogu byl zapsán v posledním roce života J.Beckovského. Pešinovo exlibris chybí.

Lit.: Hirsching, Versuch, 347 č.20.

1-69: C o n s t i t u t i o n e s s y n o d a l e s e t
m a n d a t a a r c h i e p i s c o p o r u m P r a g e n s i u m
e o r u m q u e v i c a r i o r u m i n s p i r i t u a l i b u s
g e n e r a l i u m .

(a) 1-33: "I n c i p i u n t u r c o n s t i t u c i o n e s (c o n -
c i l i i p r o v i n c i a l i s P r a g e n s i s 11. - 12.
X I . 1349) . I n n o m i n e s a n c t e e t i n d i v i d u e T r i n i t a t i s ... A r n e s t u s ,
D e i ... g r a c i a s a n c t e P r a g e n s i s e c c l e s i e a r c h i e p i s c o p u s , u n i v e r s i s
p r e l a t i s ... R e x m a g n i f i c u s , q u i f a c i t m i r a b i l i a m a g n a s o l u s " x " s i
l u p u s o v e s c o m e d i t e t p a s t o r n e s c i t " .

Ed. B.Dudík, Statuten des ersten Prager Provincial-Concils vom 11. und 12. November 1349, Brunn 1872, 33-82, R.Zelený, Councils and synods of Prague and their statutes (1343-1361), Roma 1972, 30-81 (rkp.Cr).

(b) 33-35: "S t a t u t u m s y n o d a l e d o m i n i
A r n e s t i , a r c h i e p i s c o p i P r a g e n s i s (18.
X . 1355) . I n n o m i n e D o m i n i . A m e n . A r n e s t u s , D e i g r a c i a ... s a n c t e
P r a g e n s i s e c c l e s i e a r c h i e p i s c o p u s , u n i v e r s i s p r e l a t i s ... E t l i c e t i n
l i b r o c o n s t i t u c i o n u m s i v e s t a t u t o r u m p r o v i n c i a l i u m s i t p r o m i s s u m (!)"
x "D a t u m e t a c t u m a p u t p r e d i c t a m e c c l e s i a m n o s t r a m P r a g e n s e m a n n o D o -
m i n i M ^o C C C ^o v o ^t o (!) i n d i e b e a t i L u c e e v a n g e l i s t e , a r c h i e p i s c o p a t u s
n o s t r i a n n o X I I " .

Ed. C.Höfler, Concilia Pragensia 1353-1413, Prag 1862, 4-6
č.2, Zelený, op.c., 94-96 (rkp.Cr).

(c) 35-36: M a n d a t u m . "V o b i s d o m i n o a r c h i d i a c o n o B e l i n e n -
s i i n v i r t u t e s a n c t e o b e d i e n c i e i n i u n g i m u s e t m a n d a m u s , q u a t i n u s i n f r a -
s c r i p t o m o d o f e s s t a (!) b e a t o r u m A d a l b e r t i e t M a r c i i p e r p l e b a n o s ...
(p a g . 3 6) i n v e s t r o a r c h i d i a c o n a t u c o n s t i t u t o s c e l e b r a r i f a c i a t i s " x
"D a t u m P r a g e a n n o D o m i n i M ^o C C C ^o L (. .) d i e X I I I ^o m e n s i s F e b r u a r i i " .

Jednotky v letopočtu nezřetelné. Následuje poznámka "Et ora-
cio Dei. Post hec sequitur psalmus ..." (pp.36-37).

(d) 37-58: M a g i s t r i T h o m a e H i b e r n i c i
P u n c t i r e l i g i o n i s c h r i s t i a n a e . "R e l i g i o
m u n d a e t i n m a c u l a t a a p u d D e u m h e c e s t : v i s i t a r e p u p i l l o s e t v i d u a s "

x "in quo debet esse maior discrecio. Hii sunt Puncti religionis christiane, collecti per magistrum Thomam Ybernicum anno Domini M^oCCCXVI^o ... nec nimis prolixum compilare decrevit. Et sic est finis supradictorum".

Ed. Dudík, Statuten, 83-113, o souvislosti s provinciálními statuty 11 a n.

(e) 58-61: "S t a t u t a s y n o d a l i a (18. X. 1361) . In nomine sancte et individue Trinitatis ... Arnestus, Dei ... gracia sancte Pragense ecclesie archiepiscopus, universis prelatis ... (pag. 59) Mutabilitas condicionis humane propter eius provitatem (!) inbeticum (!) sicut frequenter exigit" x "Dant (!) apud ecclesiam nostram Pragensem anno Domini M^oCCC sexagesimo primo die octavo mensis Octobris etc. Et sic est finis statutorum synodalium".

Ed. Höfler, Concilia Pragensia, 6-8 č.3 (18.X.1361), Zelený, op.c., 97-99 (rkp.Cr).

(f) 61-64: M a n d a t a v i c a r i o r u m i n s p i r i t u a l i b u s I o h a n n i s a r c h i e p i s c o p i P r a g e n s i s g e n e r a l i u m 16. VI. 1368 . "Ienczo, prepositus ecclesie s.Crucis Vratislaviensis, Borso, archidiaconus Bechinensis, vicarii in spiritualibus ... generales, universis prelatis ... Ex zelo devocionis urgente ... sollicitamur" x "ferimus in hiis scriptis. Datum Prage anno Domini millesimo tricentesimo LXVIII° die sexta decima mensis Iunii etc."

Viz Höfler, op.c., 16-17 č.7 (16.VI.1374) a passim.

(g) 64: S t a t u t a s y n o d a l i a . "Item prohibitum est synodaliter, ne cum pluribus candelis ... visitetur" x "Item ne quis vagus vel ignotus cupiens celebrare ... ac reliquis necessariis instrumentis etc."

(h) 64-65: M a n d a t a a r c h i e p i s c o p i P r a g e n s i s . "Tunc sequitur ali (?). Vobis dominis plebanis ... dominus noster archiepiscopus iniungit infrascripta. Et primo mandat vobis, ut si quis vestrum sciunt (!) ... aliquos hereticos" x "habentes inpensas de pecunia communi contributa per confraternitatem. Amen. Explicit, explicuit, iam in bursa denarii deficiunt. Finito libro isto

sit laus et gloria Christo. Ego Michel de Costen".

(i) 65: "D e c e s s a c i o n e a d i v i n i s . Quicum-
que exsecuntur decani" x "festum Visitacionis s.Marie celebretur".

(j) 65-67: "M a n d a t u m s y n o d a l e . a n n o D o -
m i n i M^oCCC^oXC^o . Primo ut supra mandatur, ut vitent tabernas,
coreas ... presbyteri sub pena X gr." x "Item ubi res rapte ecclesie
... consumuntur, ibi cessetur a divinis".

(k) 67: M a n d a t u m s y n o d a l e 18. X. 1399 . "Anno
M^oCCCLXXXIX in die Luce synodaliter mandatur, ut statuta legantur,
concupine rep(e)llantur" x "Item Gastuli et s.Valentini teneantur
IX lecciones".

(l) 67-69: M a n d a t u m s y n o d a l e 1400 . "Anno
M^oCCCC^o. Octava (?) Margarete teneatur" x "Item ut statutum de maio-
ritate, et obteneatur etc. et ministrent superpelicia etc."

(m) 69: M a n d a t u m s y n o d a l e 1414. "Anno
M^oCCCC^oXIIII^o. Mandatur, quod mox concubinas (!) evadant sub pena
trium sex." x "Item tonsuram et manicas etc. sub XV. gr. etc."

(n) 74-188: "I n c i p i t (M a g i s t r i I o h a n n i s
R o k y c a n a e) T r a c t a t u l u s pulcrius (!) et utillis-
simus de existencia divinisissime euka-
ristie corporis et sanguinis Domini
nostri Ihesu Christi".

74-180: Textus. "Hereses ipsas licet utile sit in Dei eccle-
sia esse" x "Capitulum XXIII ... sicut scribit Eusebius de morte
Ieronimi etc. Ave, gracia plena".

180-188:"Incipit registrum antescripti tractatuli contra pik-
harditas inclitissimi predicatoris ... qui strenue contra tales erro-
neos insistit glorioseque devicit eos in Montibus Cuthnis ... (pag.
181) Accidencia contingencia sacramento ... capitulo XVIII°" x
"Christus licet sit in multis locis ... capitulo XXI^oE. Deo gracias".

Viz F.M.Bartoš, Literární činnost M.Jana Rokycany, M.Jana
Příbrama, M.Petra Payna, Praha 1928, 34-35 č.22 (křížovnícký
rukopis neuveden).

(o) 190-441: M a g i s t r i I o h a n n i s H u s D e e c c l e s i a .

190-433: Textus. "Cum quilibet viator debet fideliter credere" x "Capitolium XXIII^m ... relictis aliis in posterum disserendis etc. et cetera. Finito libro sit laus et gloria Christo".

433-441: "Sequitur registrum et primo de A. Absolvere quomodo non possunt presbyteri X K" x "Christus non citavit ... 21 G".

Viz Bartoš-Spunar, Soupis pramenů, 118-119 č.70 (křížovnický rukopis označen VII E 3).

(p) 441: "Nota. In convivio sacerdotum 6 sunt observanda, que habentur d.64" x "Plus valet pauperi celum stellatum quam divitti pallacium deauratum".

(q) 442-531: T r a c t a t u s c o n t r a c o m m u n i o n e m l a i c o r u m s u b u t r a q u e s p e c i e . "Estote sine offensione Dei. I^a Cor. 10, (32). Anno nativitatis Domini M^oCCCC^o15^o currente in Praga sunt nonnulli, ut reor, incuriosi, qui plus quam oportet sapere videntur" x "Capitolium 15 ... quia non sunt ad idem, sed ad diversa modo opposita, debent esse ad idem. Et sic est finis huius operis".

Text není úplný, neboť podává jen 15 kapitol I.části. Ed. H.von der Hardt, Tomus III rerum concilii Constantiensis, Francofurti et Lipsiae 1698, 658-714 (po kapitulu 14 I. traktátu II.části, text i jeho dělení se liší). O traktátu, vzniklém v r.1415 a namířeném proti Jakoubkovi ze Stříbra, v.J.Sedlák, Počátkové kalicha, Casopis katolického duchovenstva LV, 1914, 78-80 (soupis rukopisů 79 pozn.158, křížovnický neuveden).

(r) 531-545: D e c o m m u n i o n e l a i c o r u m s u b u t r a q u e s p e c i e . "Sanguis Christi triplex est, scilicet sacramentalis, intellectualis et spiritualis" x "Item Augustinus super Iohannem sermone XX° dicit: Manducare panem meum est credere in eum ... invisibiliter vestitur etc".

Poznámky a citáty, obracející se proti přijímání krve Kristovy laiky. Na pag.541 usnesení kostnického koncilu o přijímání pod obojí.

Pap., XVI.in., 24 ms. ff. 21 x 14 cm, vazba dobová kožená.
 Konvolut 5 tisků s rukopisným rejstříkem, přivázaným za tisk
 (1). - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, zdobený slepotiskem, ná-
 rožnice a pukly. Jedna ze 2 spon chybí. Na kování k sponám: "Ma". Na
 vnitřní straně hřbetu perg. se stopami písma. - Na titulní straně
 tisku (1): "Parochiae s.Petri Neo-Pragae in Poržicž anno 1687° exis-
 tente loci parochia ... Georgio Adalberto Neüwerdt ord. Crucig. c.r.st."
 - Signatura: D 37 (XVIII.stol., na hřbetu).

Ms.: Skladba: 2.VI (fol.24). Ff.22v-24v prázdná. - Písmo:
 1 ruka gothica cursiva. - Podle marginálních latinských i českých pří-
 pisků XVI./XVII.stol. v tiscích byl konvolut nejpozději v této době v
 českém prostředí.

1r-22r: "Theoloyce veritatis compendium alphabetico ordine
 registratum. (A)bsolvere quis possit libro 6 capitulo 25" x "Yperdu-
 lia quid sit libro quinto capitulo 57 circa medium. Finis".

Rejstřík k tisku (1).

Tisky:

(1) Epitome alias compendium theologicæ veritatis non minus publi-
 cis concionatoribus quam scholasticis proficuum, Coloniae 1503, (88) ff.

(2) L.A.Senece Libellus de quattuor virtutibus cardinalibus cum
 familiari explanatione. Epistolę Senecę ad Paulum et Pauli ad Senecam.
 Coloniae 1499, (22) ff.

Hain, Repertorium, č.14628.

(3) Rev. fr. Baptistae Mantuani Carmelitae De patientia aurei
 libri tres, Daventrię 1501, (70) ff.

(4) Georgii Morgenstern Sermones contra omnem mundi perversum
 statum, Liptzk 1501, XCIII, (7) ff.

(5) Secreta sacerdotum magistri Heinrici de Hassia ... per ...
 magistrum Michaelem Lochmeyer correctæ et in hanc formam redacta,
 Liptzk 1498, (12) ff.

Hain, Repertorium č.8385 (v.R.Proctor, An Index to the early
 printed books in the British Museum I, London 1898, č.3030).

29

VIII D 49

Pap., 1823, 86 ff. 26 x 21 cm, vazba dobová papírová.
 Ff. 1r-v, 2v-3r, 86r-v prázdná. - Text psán do poloviny stran, v druhé poznámky. - Vazba zelená, zlacená ořízka. - Na fol. 1r: "Pro bibl. dom. 1824". - Datace na fol.2r.

2r-85v: "D i s s e r t a t i o h i s t o r i c o - e c - c l e s i a s t i c a d e s a c r a e I n q u i s i t i o n i s t r i b u n a l i p r o c o n s e q u e n d a s u p r e m a i n s s . t h e o l o g i a d o c t o r a t u s l a u r e a i n u n i v e r s i t a t e V i n d o b o n e n s i c o n c i n n a t a a I a c o b o B e e r , s a c r i m i l i t . o r d . C r u c i g . c . r . s t . p r e s b y t e r o , a d . . . e c c l e s i a m s . C a r o l i B o r r o m a e i c o o p e r a t o r e e t i n A c a d e m i a r e a l i . . . p o l y t e c h n i c i i n s t i t u t i c a t e c h e t a e t a r t i s d e c l a m a t o r i a e p r o f e s s o r e p r o v i s o r i o . V i e n n a e 1 8 2 3 " .

Rozprava pozdějšího profesora náboženství a vychovatelství na pražské filosofické fakultě a v letech 1840-1866 křižovnického velmistra J.Beera se vedle obsahu (ff.4r-5v) a předmluvy (6r-9r) skládá ze 3 částí, I Historia s.Inquisitionis interna, II Historia s.Inquisitionis externa, III Succinctae epicrisis instituti huius periculum, celkem o 62 §§ (9v-85v). Tisk nezjištěn.

30

VIII D 50

Pap., 1723+1724, 354 ff. 21 x 16,5 cm, vazba dobová papírová.

Ff.lv, 169v-170v, 190r-195v, 196v, 354v prázdná. - Ruka Martina Josefa Šefčíka 1723 a 1724 (ff.1r, 196r), jenž r.1723 složil řádové sliby. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, červená ořízka. - Signatura: N. 44 (opraveno na:) 52.

C u r s u s t h e o l o g i c u s a d m e n t e m
 T h o m a e d e A q u i n o .

Zápisy pražských universitních přednášek.

(a) 1r-189v: "T r a c t a t u s i n p r i m a m p a r t e m
 D o c t o r i s A n g e l i c i D e D e o u n o e t t r i -
 n o . D i e 5 . N o v e m b r i s a n n o 1 7 2 3 ."

Úvod (fol.2r) a text o 2 disputacích (2r-189v), jejichž látka, uvedená v titule, byla předmětem jednoho roku theologického studia. Liší se od 1.svazku tištěných přednášek autora textu (b), profesora pražské university Fr.Kolbeho o téže látce, citovaných níže.

(b) 196r-354r: "D i s p u t a t i o n e s s p e c u l a t i v o - t h e o l o g i c a e i n 3^{tiam} p a r t e m D. T h o m a e D e a d m i r a b i l i v e r b i d i v i n i i n c a r n a t i o n e a b . . . P. F r a n c i s c o K o l b e , s s . t h e o l o g i a e d o c t o r e e t s e n i o r e , t r a d i t a e , a M a r t i n o I o s e p h o S c h e f f c z i k , C r u c i g e r o c . r . s t . , e x c e p t a e a n n o 1 7 2 4".

Úvod (fol.197r-v) a text o 7 disputacích (197v-354r), o jejichž látce se na fol.197v praví: "Ordinemur ... a 1ma S. Doctoris quaestione usque ad 26 inclusive, reliquas 33 tamquam evangelicae literae magis inhaerentes Sacrarum paginarum interpreti relinquemus". Viz posmrtné vydání přednášek, Fr.Kolbe, Disputationes speculativo-theologicae ... de verbi divini incarnatione, Tomulus VI, Praegae 1740.

31

IX B 3

Pap., ante 1744, VIII+524 ff. 34 x 22 cm, vazba dobová položená.

Kustody. Původní foliace 1-18, při popise prodloužena do konce. Ff. VIIIv, 505r-524v prázdná. - 2 ruce, A text, B, totožná s č.54, 69 a s rukou B č.68 a příbuzná č.53, 59, autor?, opravy. Koncept (na přední předsádce recto rukou V.Bělohlávka: "II.makulář"). Margiální rubriky k textu. - Vazba bílá. - Na fol.1r: "Ad usum Patris Antonii Suchánek, sacri milit.ord. Crucig. c.r.st. professi" (řádové sliby 1735, velmistrem 1755-1795). - Signatury: I B (? na hřbetu), I 91, XXXIII B 1, IX B 7 (opraveno na:) IX B 3. - Datace: Kodex byl napsán patrně v období 1733, kdy původní znění spisu shořelo, až 1.I.1744 (úmrtí autorovo), pravděpodobně blíže staršímu mezníku. Viz č.54.

Lit.: V.Bělohlávek, Faráři z doby "Temna", Od Karlova mostu III, 1930, 162 a n.

Ir-VIIIr, 1r-504v: T o m á š J o s e f Z i m m e r m a n n ř. k ř. , "V ů l e p o s l e d n í d í l p r v n í : O p o v i n n o s t i č l o v ě k a k B o h u".

Obsah (ff.Ir-VIIIr) a text o 3 rozdílech, 0 víře, 0 naději, 0 lásce (1r-504v), nedokončen (přestává uprostřed 1.článku 6.napomenutí 3.rozdílu, obsah končí 3.článkem 8.napomenutí). 0 autorovi, jmenovaném na přední předsádce recto ("P.Thomae Zimmermann Expositio articulorum Symboli apostolici", rukou 1.pol.XIX.stol.), spise a jeho členění i vzájemném poměru dochovaných textů v. č.54. V č.31 zachovala se starší, v č. 68 (Bělohlávkův I.makulář) mladší podoba konceptu.

32

IX D 25

Pap., XVIII.ex./XIX.in., 192 ff. 19 x 11,5 cm, vazba dobová polokožená.

Fol.192r-v prázdné. - 2 ruce, A, patrně totožná s rukou č.1, ff.1r-64v, B ff.65r-191v. - Zlacený hřbet. - Kodex byl studijní pomůckou nejspíše některého křižovnického profesora, z jehož rukou se dostal do řádové knihovny.

1r-191v: T h e o l o g i a d o g m a t i c a .

Zápisy přednášek, rozdělených kromě úvodu (ff.1r-26v) do 3 knih, I De Deo et homine, II De Deo humani generis redemptore, Messia, eius persona, vita et officiis, III De Deo felicitatis largitore (27r-191v). Titul podle fol. 1r. Začátek II.knihy dvakrát (ff.62r a n., 65r a n.) V úvodě na fol. 26v zmínka o reformách Josefa II.

33

IX D 36

Pap., XVIII¹, 221 ff. 21,5 x 17,5 cm, vazba dobová papírová. Řada ff., zvláště v textu (b) prázdných. - 1 ruka, část textu (b) doplňována zběžnějším písmem. - Vazba hnědá, červená ořízka. - Patrně studijní pomůcka křižovníka Ignáce Josefa Jungwirtha (v.vloženou rytinu sv.Šimona a Judy s tištěným textem, k němuž soudobou rukou připsáno: "... pro professo Jungwirth"), jenž v r.1739 složil sliby. Z jeho rukou se kodex dostal do řádové knihovny.

C u r s u s t h e o l o g i c u s a d m e n t e m
T h o m a e d e A q u i n o .

Zápisy přednášek.

(a) 1r-131r: "D i s p u t a t i o n e s t h e o l o g i c a e
i n 1^{am} p a r t e m D i v i T h o m a e a q u a e s t i o -
n e 1^a u s q u e a d 50 d e D e o t r i n o e t
u n o".

Úvod (ff.2r-3v) a text o 3 disputacích, I De Deo uno, II De Trinitate, III Nonnulla Dei attributa (4r-131r).

(b) 133r-218v: "T r a c t a t u s t h e o l o g i c o - s c h o -
l a s t i c u s D e a n g e l i s , d e b e a t i t u d i n e
e t d e a c t i b u s h u m a n i s".

Úvod (fol.133r) a text o 3 částech, jejichž látka je jmeno-
vána v titule (133r-218v). O přednáškách se na fol.133r pra-
ví: "Ducem sequemur in omnibus ... D.Angelicum, qui totam
hanc materiam de angelis pertractat 1^a parte a quaestione 50
usque ad quaestionem 64 inclusive et a quaestione 106 usque
ad quaestionem 114 inclusive, materiam vero de beatitudine
seu fine ultimo hominis et actibus humanis 1^a 2^{dae} p. (?) 20
et unam quaestionem". V textu mezery (volná místa, jež neby-
la doplněna, v. výše v poznámce o písmu).

Pap., XIX., II+238 pp. 19 x 12 cm, vazba dobová plátěná.
Původní paginace. Pp.II, 238 prázdné. - 1 ruka, opis. -
Vazba černá, zlacený hřbet, žlutá ořízka.

I, 1-237: "Z u r R e l i g i o n s l e h r e . Lösung der
Probleme durch B e r n a r d B o l z a n o".

1-196: "Fräulein Nina: Warum wurde Jesus, der Heiland der
Welt, unter den Juden geboren? Gelehrt nennt man denjenigen" x
"die reinste sittliche Güte erlöst von allem Übel".

Výklad podáván formou otázek a odpovědí.

196-237: "Erklärung der Messe. I.Jesus spricht von seinem
Leibe als einer Speise. Während der drei Jahre, in denen Jesus lehrte"
x "IX. Die Lehre der katholischen Kirche von der Verwandlung ... als
die Lehre der andern christlichen Gemeinden".

Bolzanovo autorství nejisté. Další opis obou částí v Bolza-
nově pozůstalosti, uložené v Literárním archivu Památníku
národního písemnictví v Praze. (Sdělení dr.M.Pavlíkové)

35

IX I 18

Desideratum.

J o s e f K o s t e l e c k ý . V ě r o u k a d l e
p ř e d n á š e k p r o f . N á h l o v s k é h o , P r a h a 1863,
8°. (Místní seznam)

36

XI D 13

Perg.+pap., XV², 148 ms. ff. 14 x 10,5 cm, vazba dobová
kožená.

Konvolut 7 rukopisných textů a 1 tisku. - Vazba: Desky
dřevěné, potah hnědý, zdobený razítkovým slepotiskem, spona chybí. Ja-
ko předního a zadního přideščí užito 2 papírových zlomků lat.textu o
sv.Janu Ev. (?), jako zadní předsádky pergamenového zlomku lat. textu
o sv.Michalu (obojí XV.stol., gothica cursiva). - Signatury: XI G 1^a
(opraveno na:) XI D 13.

Ms.: Pergamenová ff.1-26, v částech ff. 27-62 a 126-137
vnější a vnitřní dvojlisty složek, v sexternu ff. 63-74 jen vnější
dvojlist, ostatní papírová. Skladba: (a) (V+2-4 ?, fol.8) + VI (fol.
20) + (VI-6, fol.26) + (b) 4.VI (fol.74) + (c-d) VI (fol.86) + (e)
(VIII-1, fol.101) + VIII (fol.117) + (III+2 ?, fol.125) + (f) (VI+1-1,
fol.137) + (g) (VI-1, ff.175-185). Stopy foliace v 3.složce. Za fol.
4 chybějí 4 (?), za fol.26 6, za ff.101, 137 a 185 po 1 listě. Ff.26v,
58r, 70v-74v, 87r, 89v, 94v, 99v-125v prázdná. - Písmo: 5 rukou, A
ff.1r-26r (= text a), B ff.27r-99r, 135v-137v (= texty b-e, část f),
C ff.126r-135r (= část textu f), D ff.175r-185v (= text g), E sou-
dobý přípisek na fol.26r, A, E bastarda bez smyček, B-D cursiva (vět-
šinou bez smyček). - Prosté iniciálky červeně a modře nebo zeleně,
paragrafy červeně nebo modře, rubriky, interpunkce, podtrhávání, zdo-
bení písmen a části textu červeně, na fol.17v ornamentální výzdoba v
textu. - Datace podle písma a filigránů (var. Briquet 2467 z let
1446-1479).

O f f i c i a . O r a t i o n e s e t c o n t e m p -
l a t i o n e s . D e c o n f e s s i o n e e . a .

(a) 1r-26r: O f f i c i a . Officium defunctorum. "Circumdederunt me gemitus mortis ... " (fol.15r) Officium s.Mariae. "In honore gloriosissime ... virginis Marie ... Domine, labia mea aperia" x "Esto nobis, Domine, turris fortitudinis a facie inimici ...".

Text na začátku patrně defektní, na fol.26r v závěrečné modlitbě (soudobý přípisek) zmínka o "nostre congregacionis fratres et sorores".

(b) 27r-70r: O r a t i o n e s e t c o n t e m p l a t i o - n e s d e p a s s i o n e I e s u C h r i s t i . "Domine, exaudi oracionem meam et clamor meus ad te veniat" x "Genu flectatur ... tibi enim revelavi causam meam. Kyrie, eleyson".

(c) 75r-79v: "Incipit oracio beatissimi Ieronimi contemplativa de septem verbis domini nostri Iesu Christi in cruce prolatis. Erigo mentis oculos ad imaginem tuam" x "et habeam te mercedem copiosam et gaudium sempiternum. Amen".

(d) 80r-86v: Q u i n d e c i m a m m o n i t i o n e s s. Brigittae de passione Iesu Christi. "Fuit quedam devotissima et sancta femina Brigitta nomine ... (fol. 81r) "Prima ammonicio. O domine Iesu Christe, eterna dulcedo te amancium" x "Conclusio ... O domine Iesu Christe, qui in cruce extendi voluisti ... laus sit tibi pro morte tua".

(e) 87v-99r: D e c o n f e s s i o n e , e x t r e m a u n c t i o n e e t p a e n i t e n t i a . "Si infirmus confitens habet bullam pape" x "Postquam sacerdos audivit penitentis confessionem ... cum intencione bene regulata".

(f) 126r-137v: "Hystoria de veneracione beate Marie virginis per estatem", (fol.135v) "infra Pasca et Penthecostes". (fol.126r) "Gaude, regina nobilis, virgo incomparabilis" x "cuius mater es".

Za explicitem: "Cantica habentur ante omeliam et ibi quere".

(g) 175r-185v: O r a t i o n e s a n t e m i s s a m ,

p o s t m i s s a m e. a. "Summe sacerdos et vere pontifex, qui te obtulisti ...".

Tisk:

138r-173r: Centum meditationes passionem domini nostri Ihesu Christi ac compassionem beate Marie virginis exprimentes.

Hain, Repertorium č.10996 (viz Copinger, Supplement č.10996).

37

XI D 41

Pap., XVII.², 113 ff. 13,5 x 8,5 cm, vazba dobová kožená.
Ff.1r-v, 98r-113v prázdná. - Vazba hnědá, 2 spony. - Na fol.2r: "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus anno 1726". - Signatury: N 251, XXVI H 35, XIII D 49.

2r-97v: "V u l n e r a I e s u . Habitatio animae in morte seu meditationes piaae de sacratissimis quinque vulneribus Christi pro consequenda felici morte in singulos hebdomadae dies dispositae".

Rozjímání a modlitby. Od fol.96r doplňky.

38

XI E 35

Perg.+pap., 1620 + XVII., II+158 pp. 11,5 x 7,5 cm, ilum., vazba dobová kožená.

Pp. I-II, 1-142 pergamenové, 143-158 papírové. Původní paginace. Za pag.154 mezera v textu (?). - 1 základní ruka = fr.Ioannes Meuskönig, 1620 Oberzell (pag.141), pp.I, 1-141, přípisky rukama XVII. stol. pp.142-158. - Výzdoba: Titulní strana (pag.I) a ornamentální iniciálky na počátcích oddílů malované a zlacené, na pag.130 v pravém dolním rohu monogram iluminátora (?): "F.C.B. 1620". Nadpisy, velká písmena i části textu červeně. Na pag. II nalepena rytinka (Salvator mundi, C.de Mallerii ex.) - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, 2 spony. - Na zadním přideští: "Anno 1640 21.Octobris ingressus ss. ordinem ... 1650 28.Augusti supprior factus. Scripsit P.Augustinus Ardini, Teplensis professor", na pag.I: "Nunc possessor est P.Georgius Antonius Constantinus Ludwig s.ord.milit. Crucig. c.(r.) st.(...)"

anno 1678 3.Decembris (...)” (J.A.K.Ludwig 1654–1729, kaplan v Chlumu sv.Maří, farář v Pšově), na pag.158: "Hic liber usui deservit Ioannis Ludovici Werner, Crucigeri milit. stellati. Orate pro eo". (Jan Krist.Werner ?, 1720–1788, kaplan a nakonec probošt v Chlumu sv.Maří, děkan v Karlových Varech. - Signatury: I 108, XXXIII F 24, XIV B 37. - Z premonstrátského kláštera v Oberzell, kde byl napsán, dostal se kodex brzy do Čech, a to do opatství téhož řádu v Teplé; od 2.pol. XVII.stol. náležel již křižovníkům.

(a) I, 1-141: "M a n u a l e p i a r u m p r e c u m i n u s u m f r . I o a n n i s M e u s k ö n i g k c o l l e c t u m 1 6 2 0".

Modlitby, zpytování svědomí a zpovědní formule, datované na pag.141: "Anno 1620 22.Septembris feliciter finitum in Superiori Cella Dei prope Herbipolim per fr. Ioannem Meuskönig manu propria". Mladší marginální lat.přípisky.

(b) 142: Decem virtutes. "Castitas" x "in dolore constantia".
Přípisek rukou XVII.stol.

(c) 143-158: Litanie, orationes.
Přípisky rukama XVII.stol.

39

XI E 40

Pap., 1667, XII+248 pp. 12 x 7 cm, vazba dobová pergamenová.

Původní paginace. Stránkové reklamanty. Pp.I-VIII, X-XII, 176, 198-200, 210-248 prázdné. - 1 ruka, 1667 (pag.175). - K pag. přiložena rytinka P.Marie (Mater amabilis). - K vazbě užito pergamenu z lat.liturgického kodexu XV.stol. (gothica formata; notace chorální rombická, osnova o 4 linkách, červeně). - Za přední desku vložen papírový proužek: "P.P.Paulus Beránek" (XVII./XVIII.stol., vlastník kodexu ?) - Signatury: XIV B 35, G H 38. - Kodex českého původu, v.text (a).

(a) 1-175: "I n s t r u c t i o c a t e c h e t i c a t y r o n u m S o c i e t a t i s I e s u".

Text podle obsahu českého původu, incipit "Caput 1um De quidditate et essentia Societatis Iesu. Quaestio 1^a. Quis dicendus est verus Societatis Iesu religiosus? Qui accensus gloriae Dei desiderio", dělí se na 3 traktáty, 1 De Societate in genere, 2 De distinctione et differentia graduum et personarum, quae sunt in Societate, 3 De votis Societatis. Rejstřík v (c). Na pag.175 chronogram: "Anno qVo reCtor eCClesIae CLeMens 9. eLeCtVs fVIt" (= 1667).

(b) 177-197: "M e d i t a t i o n e s a l i q u a e e t e x a m i n a e x e r c i t i o r u m t e m p o r e f a c i e n d a".

(c) 201-209: "Index rerum, quae in hoc libello continentur".
Rejstřík k textu (a).

40

XI E 87

Pap., XVIII², 816 pp. 17 x 10 cm, hřbet i desky chybějí.
Původní paginace, chyby: pp.323, 464, 744 vynechány, 572, 573, 746 bis. Kodex na konci defektní. - Nadpisy i jiné části červeně a modře, paginace červeně, prosté iniciálky, barevná výzdoba počátků textových oddílů. - Kodex patrně cizího původu, v.poznámku k textovému popisu.

1-816: G e b e t b u c h .

Text, rozčleněný na 12 oddílů (pp. 1-810), a obsah (811-816, na konci neúplný). Modlitby k českým národním patronům chybějí.

41

XI F 29

Pap., XVIII¹, VIII+172 pp. 17 x 10,5 cm, vazba dobová kožená.

Původní paginace. Pp. I-VI, VIII, 156-172 prázdné. - Vazba hnědá, na hřbetě tištěný titul. - Na předním přideštití: "Audri"

(XVIII./XIX.stol., vlastník kodexu ?) - Signatury: XI G 23^a (opraveno na:) XI F 29.

VII, 1-155: "A l p h a b e t u m a n g e l i c u m s i v e s. Angeli custodis in cliente suo adolescente ad conservandam castitatem instruendo conatus a R. P. G a b r i e l e H e v e n e s i e Societate Iesu".

Nábožensky vzdělávací texty, jejichž oddíly začínají písmeny v pořadí abecedy. Na pp.149-155 litanie a modlitby. Bibliothèque de la Compagnie de Jésus I/IV, Bruxelles-Paris 1893, Nouv. éd., 354-355 č.27 zaznamenává vídeňský tisk z r.1709 a trnavský z r.1716.

42

XI G 4

Pap., 1821-1836, VIII+528 pp. 21 x 17,5 cm, vazba dobová polokožená.

Původní paginace, chyby: pag.9 bis, 23 vynechána. Pp. I, II, IV, VI-VIII, 512, 524-528 prázdné. - Patrně ruka Ignáce Vocta ř.kř. (1797-1874), text (a) 1821 (v.vlastnickou poznámku na pag.V a další na pag.511), další texty jsou přípisky z 20.-30.let XIX.stol., kdy po složení řádových slibů v r.1821 působil v duchovní správě v Kníně, Unhošti a Praze, v letech 1832-1837 jako administrátor v karlínské Invalidovně; od r.1867 byl knihovníkem řádové knihovny v Praze. - Na pag. V: "E libris Ignatii Henrici Wocet, auditoris theologiae in annum III^{ium} in universitate Pragensi 1821". - Signatura: XIII G 8^a.

(a) III, V, 1-518: "T h e o l o g i a m o r a l i s i n u s u m s s. t h e o l o g i a e a u d i t o r u m i n a n n u m I I I ^{ium}. I I ^{dus} c u r s u s . (pag.V) T r a d i t a a . . . F r a n c i s c o p r o f e s s o r e F r i t s c h , D o c t o r e t h e o l o g i a e".

Zápisy přednášek, datovaných "Completa et parata die 14ta Maii anni 1821, hora 8va matutina in cubili novitiorum in domo Crucigerorum c.r.st. praesenti meo collega Cysař" (pag. 511) a obsahujících §§ 164-326 o 3 oddílech, III De officiis erga nos generalibus, IV De officiis hominis christiani erga se specialibus, V De officiis erga alios homines comunibus (pp.1-327), Ethica particularis, 2.část o 2 oddílech, I De officiis ex societatum privatarum conditione

oriundis, II De officiis ex societatum publicarum conditione oriundis (328-427), Ascesis christiana, 4.část o 2 oddílech, I De virtutis christianae subsidiis naturalibus, II De virtutis christianae subsidiis positivis (428-511) a obsah (513-518). Viz Fritschovu vysokoškolskou příručku Einleitung in die Sittenlehre des Christenthums, Prag 1792.

(b) 519: "Partitiones quaedam concionum".

Osnovy kázání.

(c) 520: Bemerkungen über die Prüfungen und Weihen im Jahre 1822.

(d) 521-523: "V o r z ü g l i c h e V o r f ä l l e i m k. k. I n v a l i d e n h a u s e" (1832-1836).

43

XI G 7

Pap., c.1689, II+148 ff. 20 x 15,5 cm, vazba mladší polo-kožená.

Původní foliace 1-94, při popise prodloužena do konce. Ff. Iv, Iiv, 98v, 141v-148v prázdná. - Ruka J.F.Beckovského. - Na fol. 1r: "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo insertus anno 1726". - Signatury: N 37, XIV F 9, XXVI C 8. - Datace v. poznámku k textovému popisu.

1r-141r: I o h a n n i s F r a n c i s c i B e c k o v - s k ý M i s c e l l a n e a s p i r i t u a l i a .

Výpisky z Písma, patristické a jiné literatury, poznámky, drobné stati a úvahy. Hlavní oddíly: citáty, poznámky a odkazy, sestavené do větších tematických celků, např. De patientia habenda in infirmitatibus corporalibus, De verbo Dei, De conformitate voluntatis nostrae cum divina (ff.1r-94r) s rejstříkem (94v-95v), Anthologia ex ss.Patribus et aliis authoribus excerpta (abecedně sestavená A-V, 99r-119v), Notata quaedam utilia ex opere R.D. Iacobi Marchantii decerpta (abecedně sestavená A-C, 121r-129v), Adagia (přísloví aj., 130r-133r), Paroemiae, proverbiales gnomae, axiomata moralia ex operibus s.P.Bernardi decerpta (133v-136r), Instructio, quomodo homo possit in bono proficere et placere Deo (136r-137r), Varia et brevia documenta pie seu religiose vivendi (137r-139v), Facilior laicorum conversio quam religiosorum profectus (140r). Titul podle fol. Iir (XIX./XX.stol.). K r.1689 jako přibližnému datu vzniku ukazují Prognosticon in annum 1689 (ff.97r-98r) a Prognosti-

ca pro anno 1689 (120v), zvláště pak údaj "Turcarum imperium iam durat 390, quod iam inclinatur ... Haec computatio facta est anno ... 1689" (96v).

44

XI G 17

Desideratum.

A d a l b e r t D v o r ž a k , G e i s t l i c h e r
W e g w e i s e r n a c h M a r i a K u l m (G e b e t -
b u c h) , 1818. (M í s t n í s e z n a m)

45

XI G 18/1

Pap., XIX.in., 148 ff. 22 x 17 cm, vazba dobová polokožená.

Ff.1r-v, 2v prázdná. - Táž ruka jako v č.46, 47, patrně Václava Kačera ř.kř. (1780-1842), jehož podpis je na fol.2r (Kačzer). O přijetí do křižovnického řádu žádal 1801, kdy byl ve 3.roce filosofie, sliby složil 1804. Z jeho rukou se kodex dostal do řádové knihovny. - Na hřbetu tištěný titul. - Signatura: XI I 33. - Datace podle studijních let Kačerových.

2r-148v: "E i n l e i t u n g i n d i e S i t t e n -
l e h r e d e s C h r i s t e n t h u m s".

Zápisy přednášek, rozčleněných vedle předmluvy (ff.3r-12r) na 4 oddíly, I Von den vorzuglichsten psychologischen Wahrnehmungen und der Anwendung derselben auf die Sittenlehre, II Moralische Pathologie, III Von der moralischen Verbindlichkeit, dem Gesetze, der Moralität der Handlungen, der Zurechnung und dem Gegenstande der Zurechnung, IV Von den Erkenntnisquellen, Hilfsmitteln und der Literargeschichte der christlichen Sittenlehre (12r-148v). Místní seznam knihovny přičítá autorství prof. Františku Fritschovi (v. č.42 a).

46

XI G 18/2

Pap., XIX.in., 64 ff. 22,5 x 19 cm, vazba dobová papírová.
 Táž ruka jako v č.45, 47, patrně Václava Kačera ř.kř., o něm v. č.45. - Na hřbetu zlacený titul. - Signatura: XI J 35. -
 Datace jako v č.45.

lr-64v: "C h r i s t l i c h e M o r a l".

Podrobná osnova přednášek, rozdělených vedle úvodu (fol.1r) na 2 části, 1 Pflichtenlehre, 2 Aszetik (lr-64v). Další členění látky se celkem shoduje s č.47, kde však oddíl Von den hypothetischen Pflichten je širší. Místní seznam knihovny přičítá autorství prof. Františku Fritschovi (v. č.42 a).

47

XI G 19

2 svazky, pap., XIX.in., 247, 208 ff. 22 x 17 cm, vazba dobová polokožená.

Ff. lr-v v 1.svazku, 52r-v, 83v-84v, 156v, 208r-v v 2. svazku prázdná. - Táž ruka jako v č.45, 46, patrně Václava Kačera ř.kř., o něm v. č.45. - Na hřbetech zlacený titul. - Signatura: XI I 34. - Datace jako v č.45.

1.svazek 2r-247v, 2.svazek lr-207v: "D i e c h r i s t l i c h e M o r a l".

Zápisy přednášek, rozdělených na 2 části, 1 Pflichtenlehre (1.svazek, 2.svazek ff.lr-155v), 2 Aszetik (156r-207v). O dalším členění látky v. č.46. Místní seznam knihovny přičítá autorství prof. Františku Fritschovi (v. č.42 a).

48

XII B 40

Pap., 1796, II+212 pp. 13,5 x 9 cm, vazba dobová kožená.
 Původní paginace. Pag.II prázdná. - Vazba hnědá, na přední desce: "A.J.Z.", "1796" (zlaceně).

I, 1-212: "M e t h o d u s v a r i a i n d i e s
a r d e n t e r D e u m t r i u n u m a d o r a n d i , D e i
v i r g i n e a m m a t r e m h o n o r a n d i , s a n c t o s
q u o q u e c a e l i c o l a s i n v o c a n d i".

Modlitby.

49

XIII B 5

Pap., XIX¹, 124 ff. 19 x 11,5 cm, vazba dobová papírová.
Ff.122r-123v, 124v prázdná. - Na přední předsádce recto:
"Fr.Przihonsky" (František Přihonský ř.kř. 1799-1844, 1821 sliby, po
vysvěcení 1823 v duchovní správě v Praze, Kynšperku, Lokti a Vídni),
z jeho rukou se kodex dostal do řádové knihovny. - Na fol.124r:
"Den vierten Mai is(t) eine dreijährige enge Verbindung durch unnö-
tige Zänkerei getrennt worden 1822". - Signatura: XI F 37a.

1r-121r: "E n t w u r f d e r c h r i s t l i c h e n
S i t t e n l e h r e n a c h d e m v o r g e s c h r i e b e n e n L e h r b u c h e z u r E r -
g ä n z u n g d e s s e l b e n".

Osnova textu, rozděleného na 2 části, I Christliche Tugend-
lehre, II Aszetik, první o 350, druhá o 68 §§. Na fol.121v:
"Renbirs Gedanken über die den Klostergeistlichen im General-
konkurse vorgelegten Fragen, Wien 1784, zu einer Disputation
vortreflich" (v. vídeňský tisk z r.1784, 2.vydání).

50

XIII D 21

Perg., XIV., 267 (recte: 269) ff. 22,5 x 16 cm, ilum.,
vazba mladší kožená.

Jihoevropský pergamen. Skladba: 13.VI (fol.154) + 5.V (fol.
204) + VI (fol.216) + 5.IV (fol.256) + (VI-1, fol.267). Kustody: I -
VIII (= ff.1-95, na prvních stranách složek uprostřed dole). Reklaman-
ty (v částech ruky A v ozdobných rámečcích). Nová foliace, chyby:ff.
72, 122 bis. Za fol.266 chybí 1 list. Psáno ve 2 sloupcích, 29-33

řádků, přípisek na fol.267v v 1 sloupci. Fol.267r prázdné.

Písmo: 2 základní ruce, A ff.1ra-154vb, 205ra-266va, B ff.155ra-204vb, obě gothica XIV.stol. Přípisek ruky C gothica cursiva XV.stol., fol.267v (= text b). - Výzdoba: Figurální malovaná iniciálka s rozvilinovým výběhem se zoomorfním motivem na fol.1ra *Preparare* (poprsí dominikánského řeholníka-kazatele), výška 7 řádků. Ostatní iniciálky prosté filigránové střídavě červeně a modře nebo modře a červeně. Nadpisy, marginální číslice a písmena, zdobení písmen červeně, paragrafy střídavě červeně nebo modře. - Vazba XVI./XVII.stol. (?), desky dřevěné, potah hnědý. Jako přední předsádky užito pergamenu z lat. liturgického kodexu patrně XIV.stol. italského původu (*gothica formata Bononiensis*).

Lat. marginální poznámky soudobé i mladší, čes. překladové glosy XVI.stol. (*gothica cursiva*), ručky. - Na přední předsádce recito: "*Iacobinus de tempore Nigri Procopii*" a další poznámka (2 ruce XV.stol., *gothica formata*), na fol.1r: "*Parochiae s.Petri Neo-Pragae in Poržicích existente loci parochia ... Georgio Adalberto Neuwerdt ord. Crucig. c.r.st. anno 1690°*". - Signatury: XVIII G 8^a, LIII D 2 (vitrinová).

Kodex podle písma západního původu (kolofon na fol.266va, obsahující snad údaje o vzniku knihy, vyškrabán). Vlastnický záznam na přední předsádce a o něco mladší glosy dokládají, že ho bylo již v XV. a XVI.stol. užíváno v českém prostředí.

(a) 1ra-266va: "*Incipiunt Sermones de dominicis compilati per fratrem Iacobum de Voragine de ordine fratrum Predicatorum. Dominica prima in Adventu Domini. Sermo primus. Preparare in occursum Dei tui, Israel. Amos IV (12). Quando rex vel alius princeps maxime dignitatis ad civitatem aliquam est venturus*" x "*(Dominica XXV.) Sermo tertius. Ut autem impleti sunt etc. (J 6, 12) Per istam igitur refectionem, qua omnes sunt repleti ... sicut ipsa vita erit communis ... Qui sine fine vivit ... per infinita secula seculorum. Amen. Amen. Amen*".

Viz J.B.Schneyer, *Repertorium der lateinischen Sermones des Mittelalters* 3, Münster 1971, 221-233 (křížovnický rukopis uveden). Za explicitem rasura.

(b) 267v: Excerpta ex s. Bernardo, Gregorio Magno, Iohanne Chrysostomo, Isidoro, Hieronymo, ex Seneca e.a.

Přípisek rukou C.

51

XIII E 2

Pap., 1738-1739, 545 ff. 21,5 x 17,5 cm, vazba dobová papírová.

Kodex vzniklý svázáním složek nestejného formátu. Mezi texty prázdné strany i ff. - Patrně ruka křižovnického novice Josefa Antonína Vögla, 1738-1739 (ff. 13r, 29r, 325r, 363r, 383r, 441r, 509r), jenž v r.1739 složil sliby. - Signatury: N 29, XXVI C 1, XIII G 5.

(a) 1r-4v: "Regulae novitiorum. Cum unicus religiosi hominis conatus" x "17 ... iustificabuntur".

(b) 5r-12v: Orationes. "Brevis methodus meditandi". "Ordo exercitiorum octiduanorum tempore servandus". "Formula confessionis".

13r-532v: Meditationes novitii Iosephi Vögl.

(c) 13r-28r: "Sacra hebdomada seu septem sacrae meditationes super illud, quo s. Bernardus se saepius interrogando ad religiosam perfectionem incitavit: Ad quid venisti?, pro prima septimana ingredientibus novitiatum s.milit. ord. Crucig. c.r.st. Vetero-Praegae ad ruminandum et meditandum propositae anno 1738 die 1. (-10.) Octobris ... Novitius Vögl".

(d) 29r-324r: "Meditationes super regulas D. P. Aurelii Augustini. Novitius Vögl".
(11.X.1738 - 29.VII.1739)

(e) 325r-362v: "Meditationes de quatuor

novissimis. Novitius Vögl. (30.VII. - 4.IX.1739)

(f) 363r-381v: "Meditationes et brevis declaratio de tribus religiosis votis. Item de aliis quibusdam necessariis. Novitius Vögl". (5.IX. - 3.X.1739)

(g) 383r-440r: "Meditationes sacrae de passione . . . Iesu Christi tempore Quadragesimae novitiis s.milit.ord.Crucig. c.r.st. Praegae . . . ad ruminandum propositae (11.II. - 23.III.) anno 1739. Novitius Vögl".

(h) 441r-495r: "Solitudo spiritualis seu octiduana exercitia pro sacra professione . . . Novitius Vögl". (21. - 27.IX.1739)

(i) 498r-508v: "Compendium seu extractus ex meditationibus super regulam s. P. Augustini".

(j) 509r-532v: "Dictio et meditationes publicae, dictae coram . . . conventu s.milit.ord.Crucig. c.r.st. Vetero-Praegae . . . ab . . . novitio Iosepho Vögl" (24.IX.1738 - 9.IX.1739)

(k) 535r-545v: Predigten J. Vögls.

2 kázání před konventem u sv.Františka v Praze 29.IV. a 18.VIII.1739.

Pap., 1807, 112 ff. 17,5 x 10,5 cm, vazba dobová kožená.

Ruka Jana Procházky, jehož podpis je na fol.1r: "Gian Grisostomo Prochaska, theolog. 4^{ti} anni, chierico minorista de 'Crocigeri colla stella rossa, li 8 di luglio 1807" (řádové sliby 1807), tamže: "Joseph Artl, Gemeiner Iuv. von Klenau aus Chambreè N° 17 et 18" (XIX.stol.). - Vazba hnědá zlacená. - Signatura: XIV G 3.

3r-111v: O r a z i o n i , p r e g h i e r e , e s e r -
c i z i e d e v o z i o n i .

Texty italské, latinské a francouzské.

53

XIV A 19

Pap., ante 1744, 264 ff. 35 x 21,5 cm, vazba dobová papírová.

Kustody. Ff.1v-2v, 3v, 264r-v prázdná. - 1 ruka, totožná s č.59 a příbuzná ruce B č.31 a č.54, 68, 69. Čistopis. - Vazba bílá jako č.54, 59, na hřbetu soudobý titul. - Na fol.1r: "Hic liber ex mandato ... generalis extraditur ... domino priori ad revidendum ... 1.Martii 1763". - Signatury: I 200, XXXIII A 10. - Datace: Kniha památní 188 klade kodex asi k r.1730, bezpečnějším termínem ante quem je datum autorova úmrtí (1.I.1744).

Lit.: V.Bělohlávek, Faráři z doby "Temna", Od Karlova mostu III, 1930, 161 č.1.

1r-263v: "C o m p e n d i u m s c i e n t i a e p e r -
f e c t i s s i m a e : I e s u s C h r i s t u s p r o n o -
b i s c r u c i f i x u s , i n q u o d o c e m u r p a t i a s u p e r i o r e , a e q u a -
l i e t i n f e r i o r e , v i v e r e b e n e , i n f i r m a r i m e r i t o r i e , m o r i b e a t e , s e u R e -
g u l a e a s c e t i c a e e x e m p l o C h r i s t i p a t i e n t i s p r a e s c r i p t a e a d c o n s e r v a n -
d a m i n o m n i s t a t u , v i t a e t m o r t e p a t i e n t i a m . C o n s c r i p s i t ... i n s u u m
e t o m n i u m , q u o s s o r s a d v e r s a p r e m i t e t p r e m e t ... , s o l a m e n (f o l . 3 r)
T h o m a s I o s e p h u s Z i m m e r m a n n s . m i l i t . o r d .
C r u c i g . c . r . s t . , R u b r o - R z e c z i c z e n s i s d e c a n u s " .

Pojednání o snášení životních utrpení, dělicí se vedle předmluvy k čtenáři (ff.4r-5v) na 4 části, členěné dále na pravidla a články (6r-263v).

54

XIV A 20

4 svazky, pap., 1733/1744, 587, 188, 557, 376 ff. 34,5/36 x

22/22,5 cm, vazba dobová papírová.

Kustody. Ff.1v, 2v-3v, 9r-v, 586r-587v v 1.svazku, 1v, 187v-188v v 2., 1v, 372r-v, 557v v 3., 1v,374v-375v ve 4.svazku prázdná. - 1 ruka, totožná s rukou B č.31, s č.68, 69 a příbuzná č.53, 59, autograf ? Opravy velmi řídké (v. č.31,68). Marginální rubriky k textu. - Vazba bílá jako č.53, 59, na hřbetech soudobý titul. - Signatury: I 201, XXXIII A 13. - Datace: Kniha památní 188 klade kodexy asi k r.1730, mohly však být napsány až v období 1733, kdy původní znění spisu shořelo (v. níže poznámku k textovému popisu), až 1.I.1744 (úmrtí autorovo).

Lit.: V.Bělohlávek, Faráři z doby "Temna", Od Karlova mostu III, 1930, 162-165.

1r-585v, 1r-187r, 1r-557r, 1r-374r: "P o s l e d n í v ů - l e a p o r u č e n s t v í kněze T o m á š e J o s e f a Z i m m e r m a n n a , sv.rytířujícího řádu křižovníka s č.hv., čer-venořečického děkana, to jest nejpotřebnější a nejužitečnější římské katolické naučení svým dětem duchovním chrámu ... sv.Maří Magdaleny a děkanství staročervenořečického osadním ... odkázané místo dědictví ...".

Třídílný spis o 4 svazcích, z nichž první vedle předmluvy (ff.4r-8v) podává 1.rozdíl I.dílu, jednající o víře (10r-585v), 2.svazek rozdíl 2-3 I.dílu o naději a lásce (1r-183v) a seznam textů, které mohou být čteny o jednotlivých nedělích a svátcích (184r-187r), 3.svazek vedle předmluvy (2r-v) rozdíl 1-2 II.dílu o povinnostech k bližnímu (3r-557r), 4.svazek vedle předmluvy (2r-3v) rozdíl 1-5 III.dílu o povinnostech k sobě samému (4r-374r); rozdíly jsou dále členěny na napomenutí a články. Paralelní lat. titul Ultima voluntas seu testamentum Th.I.Zimmermann. Původní znění bylo zničeno při požáru řečického děkanství v r.1733, dílo napsáno znovu a určeno pro tisk, avšak patrně nevydáno. Z dochovaných textů mají č.31 a 68 povahu konceptu, č. 54 čistopisu, č.69 (a,b) jsou výtahy. O autorovi a jeho hlavním spise, obracejícím se často proti kacířským učení, v. Kniha památní 152 aj.

6 svazků, pap., XVIII.ex./XIX.in., 244, 213, 201, 182, 104, 158 ff. 24/25 x 19,5 cm, vazba dobová papírová.

Svazky kázání, podle škrtnů a oprav koncepty, autograf. Vložené lístky a poznámkami. Řada stran prázdných . - Svazky značeny na hřbetech: I-VI. - Signatury: 40a-40f (na hřbetech), XVIII S 1. - K dataci a knihovnické příslušnosti v. poznámku k textovému popisu.

K á z á n í J a n a W e b e r a .

Sbírka nedělních a svátečních kázání, přednesených v týnském, výjimkou v jiných pražských (u sv.Ducha, sv.Petra na Poříčí) nebo venkovských kostelech (Kopanina, Tuchoměřice). V řazení kázání je někde zřetelná snaha o uspořádání podle církevního roku. O autorovi a vzniku sbírky v. např. titul na fol. lr v 1. svazku: "Conciones ... Ioannis Weber alias Societatis Iesu, quas ab anno 1773 usque ad annum 1819 potiori ex parte in ecclesia Teinensi ... atque in aliis ecclesiis cum magno fructu populi praedicavit, atque zelosi confessarii ad ... moniales Elisabethinas in Nova civitate Praegae munus obivit, post mortem huius ... viri collectae a quodam sacerdote ... ord.Crucig. c.r.st. Praegae anno ... 1820" (obdobný titul i v ostatních svazcích), ukazující zároveň, jak se kázání dostala do křižovnické knihovny (mezi Weberovými působišti byl i výše uvedený křižovnický kostel na Poříčí). Na volných místech řada lat., čes. i něm. poznámek, výpisků, citátů, kázání (z r.1822) a písní (v 1. a 6.svazku na ff.211v a 68r chronogramy "LVDoVICVs XVI InnoCens MortVVs", "LVDoVICVs XVI gaLLIae reX MartIr" = 1793, 1794, v 1.svazku na ff.124r-126r "Hrobový nápis" Tovaryšstva Ježíšova). Společně s rukopisnými kázáními svázány i tisky (písně, kázání, v 4.svazku "Proslav před provozováním českých her v král. stavovském divadle ... 1.zář 1823"). V 2. a 4.svazku obsah (ff. 213r-v, 1v).

56

XIV F 24

Pap., XV.ex./XVI.in., 22 ms. ff. 21 x 16 cm, vazba dobová kožená.

Tisk s rukopisným přívazkem. - Vazba (poškozena): Desky dřevěné, potah zdobený razítkovým slepotiskem. Obě spony chybějí (na přední desce uprostřed stopy po 3.sponě?). Jako předního i zadního přídeští užito 2 pergamenových listů z lat. formulářové sbírky XIV.stol. západního původu (gothica cursiva, prosté iniciálky červeně a modře nebo červeně a fialově; na předním přídeští zmíněn "Thomas prior ecclesie Christi Ca(n)tuariensis"). - Na titulní straně tisku: "Ord.Crucig. c.r.st. cathalogo inscriptus Praegae" (XVII.stol.) - Signatury: I 243, XXXIII C 24, XVIII G 7.

Ms.: Skladba: 2.IV (fol.16) + III (fol.22). Ff. 1r-16v psána ve 2 sloupcích, 17r-22v v 1 sloupci. Ff.11v, 13r-14r prázdná. - Písmo: 1 ruka A gothica cursiva (humanistické vlivy), text i práce rubrikátorská. - Prosté iniciálky a zdobení písmen jen do fol. 5rb, na fol. 1rb ozdůbka červeně a modře. - Datace podle písma a filigránu (var. Briquet 15374 z r.1488). Rukopisný přívazek podle zmínky o Brně na fol.19v českého původu.

(a) 1ra-11ra: *Registra in Sermones Fratris Roberti.*

1ra-10vb: *Incipit registrum in Quadragesimale Roberti. Amor sive dileccio Dei quid est ... sermone VI capitulo I" x "Christi anima ubi supra capitulo de c".*

10vb-11ra: *"Post Quadragesimale hii ponuntur sermones ..."*

Rejstříky k předcházejícímu tisku:

Fr.Roberti episcopi Aquinensis ... Sermones quadragesimales, de Adventu et de timore iudiciorum Dei cum quibusdam aliis annexis, In civitate Venetiarum 1490, 338 ff. GW č.6042.

Ff.141-144 prvotisku chybějí, nahrazena 5 vevázanými listy s textem ruky A. Marginální poznámky, většinou rukou A, již je na fol.1r poznamenán lat. recept s dodatkem "Hoc mihi dixit ... frater Stanislaus"; na fol.122r čes. překladová glosa (jinou soudobou rukou).

(b) 12ra-22r: *S e r m o n e s .*

12ra-12va: *"De novo sacerdote sermo placidus. Hodie incipiam te exaltare coram omni populo Israel ... Iosue III c.(7). Verba ista locutus est Dominus ad Iosue" x "Hinc dicitur in ecclesia ter: Agnus Dei, qui tollis peccata mundi etc".*

Viz V.Dokoupil, *Soupis rukopisů knihovny Augustiniánů na St. Brně, Praha 1957, 41 kodex A 37, ff.208r-211v (explicit odlišný).*

14va-16va: *"Deus de celo prospexit super filios hominum, ut videat, si est intelligens ... LII.Ps (3-4). Hic unus mediator Dei et hominum Christus est. I ad Thi II (5). Factus pro nobis obediens usque ad mortem. Ad Philipp. II (8). Sunt scripta originaliter, nobis 2°, quis sit Dominice passionis fructus, origo et profectus" x "factus pro nobis obediens usque ad mortem".*

Sloupec 15vb prázdný.

17r-19r: "Sermo magistri Simonis. Universi principes sacerdotum et populus prevaricati sunt inique ... primo Par ultimo (2, 36, 14). Scripta sunt hec verba historice et originaliter, nobis 2°, ne sacris edibus ... quicquam iniurie importemus" x "quod idem de negligentibus executoribus est intelligendum".

19v-21r: "Sermo predicatoris s.Iohannis Brunne de dedicacione. Elegi mihi locum istum in domum sacrificii II. Par VII (12). In quibus verbis duo tanguntur in presenciarum declaranda" x "Iezabel quoque uxor eius misera morte interiit. III.Reg XXI. Videte ibidem".

21v-22r: "Hodie salus huic domui facta est. Luce XIX (9). Pro introduccione thematis assummo dictum apostoli ad Romanos V (20-21). Ubi autem habundavit delictum" x "nihil obmittendo. Deinde de liberalitate dic indulgencias, si tempus patitur".

(c) 22v: Notae de praedicatione. "Considerandum circa thema sollicite est" x "Luciper cecidit ipse".

57

XIV M 17

2 svazky, pap., c.1845 + XIX.med., 46, 46 ff. 23,5 x 14,5 cm, sešity v papírové obálce.

1 ruka. - Datace: R.1845 uveden na fol.1r v 1.svazku, v 2.svazku kázání na fol.24r datováno k l.I.1848, jiná však pocházejí patrně z různých let.

1r-46v, 1r-46v: K á z á n í n e d ě l n í a s v á - t e ě n í .

Na ff.3r-v a 20r-v v 2.svazku kázání na den sv. Václava.

58

XIV M 76

Pap., XIX.med., 164 pp. 22,5 x 14 cm, vazba dobová plátěná. Původní paginace, chyby: pp.41 vynechána, 44 bis.

1-164: P r e d i g t e n .

Soubor 14 promluv, v úvodní na pag.1 se mluví o duchovních cvičeních v době předvelikonoční.

59

XV A 1

3 svazky, pap., ante 1744, 417, 289, 233 ff. 35,5/36 x 22,5 cm, vazba dobová papírová.

Kustody. Ff. 1v-2v, 3v, 6r-7v, 413r-v, 416v-417v v 1.svazku, 1v, 287r-289v v 2., 1v-2v, 3v, 229v-233v v 3.svazku prázdná. - 1 ruka, totožná s č.53 a příbuzná ruce B č.31 a č.54, 68, 69. Čistopis. Marginální rubriky k textu, podtrhávání. - Vazba bílá jako č.53, 54, na hřbetech soudobý titul. - Signatury: I 200; XXXIII A 9 (3.svazek), XXXIII A 11 (2.svazek), XXXIII A 12 (1.svazek). - Datace: Kniha památní 188 klade kodexy asi k r.1730, termínem ante quem je však až datum autorova úmrtí (1.I.1744); v. i poslední kázání textu (b), datovaná k r.1742 a 1743. V titulu 1.svazku na fol.3r nebyl letopočet doplněn.

Lit.: V.Bělohlávek, Faráři z doby "Temna", Od Karlova mostu III, 1930, 161-162 č.2-4.

(a) 1.svazek 1r-416r, 2.svazek 1r-286v: "S e c u r i s a d r a d i c e m a r b o r u m p o s i t a s e u c o n c i o n e s l a t i n a e p a n e g y r i c o - m o r a l e s T h o m a e I o s e p h i Z i m m e r m a n n s . m i l i t . o r d . C r u c i g . c . r . s t . , R u b r o - R z e c z i c z e n s i s d e c a n i".

V 1.svazku vedle titulu (ff.1r, 3r) a předmluvy k čtenáři (4r-5v) jsou sváteční kázání od Obřezání Páně (1.I.) do sv. Anny (26.VII., 8r-412v) a obsah, společný pro oba svazky (414r-416r), v 2.svazku vedle titulu (1r) kázání od Rozesláání apoštolů (15.VII.) do sv. Jana Ev. (27.XII., 2r-286v). Společný obsah i časová souvislost obou řad dokládají, že jde o jedinou sbírku.

(b) 3.svazek 1r-229r: "C o n c i o n e s l a t i n a e i n q u i b u s d a m e x t r a o r d i n a r i i s f e s t i v i t a t i b u s d i c t a e a T h o m a I o s e p h o Z i m m e r m a n n s . m i l i t . o r d . C r u c i g . c . r . s t . , R u b r o - R z e c z i c e n s i d e c a n o".

Titul (ff.1r, 3r), text (4r-226v, 229r) a obsah (227r-228v). Kázání byla proslovena při skládání řeholních slibů v Želiví, při primicích, instalacích duchovních, při konání přísahy věrnosti poddaných (De obligationibus subditorum respectu suorum dominorum, fol.32v an.) i jiných slavnostních příležitostech, a to během více než třicetileté autorovy činnosti v Červené Rečici. Prvé kázání pochází patrně z r.1709 (fol.4r a n.), z posledních je promluva po osvobození Prahy 26.XII.1742 (fol.206v a n.) a v den pražské korunovace Marie Terezie 12.V.1743 (fol.214r a n.)

60

XVII F 3

Pap., XVI.in., 446 (recte: 431) ff. 28 x 19,5 cm, ilum., vazba dobová kožená.

Skladba: Většinou sexterny. Kustody (rukou odlišnou od textu): A - z, A - M. Prvá ff. složek značena I - VI (VII). Stará foliace XVII.stol., 1-420, v novější době prodloužena do konce, chyby: ff. 171, 377 vynechána, 285 bis (foliace 285 bis - 376 opravena na 286 - 377). Kodex silně poškozen vlhkem a působením inkoustu, papír proděravělý a text místy špatně čitelný. Některé listy vytrženy a nahrazeny novými (ff.110-135, místo nich 13 nových nečíslovaných listů, dále 155, 161, 162, 165, 166, 173, 174, 217, 422), jiné přelepeny, většinou jen zčásti (136vb, 137ra, 138vb, 139vb, 140vb, 141vb, 142va-vb, 143rb, 143va-vb, 146ra-rb, 153ra, 157ra-rb, 158va-vb, 163va-vb, 164ra-rb, 167va-vb, 168rb, 168vb, 169ra-rb, 170vb, 175rb, 175vb, 176ra, 177ra, 178va-vb, 179ra-rb, 180va, 181vb, 188ra, 193vb, 218ra, 223vb). Fol.421, přivázané obráceně, patří výše, kde je přepsáno na fol.173. Psáno ve 2 sloupcích.

Písmo: Patrně 2 ruce, A ff.1ra-240vb, B ff.241ra-446va, obě bastarda (B zčásti bez smyček), dvojí modul: epištoly a evangelia psány větším a těžším písmem. Náhradní ff., nalepené lístky a přípisek na fol.446va-vb (= text f) psány rukama XVII.stol. - Výzdoba: Větší malovaná ornamentální iniciálka s rozvilinami a erb (na podélně rozděleném červeném štítě 2 zkřížené vidlice a Jeruzalemský kříž) na fol.1r (reprodukce: V.Flajšhans, Písemnictví české slovem i obrazem od nejdávnějších dob až po naše časy, Praha 1901, příloha 17, Kniha památní, tab.příloha XLIV). Ostatní prosté iniciálky a nadpisy červeně, zdobení písmen červeně a žlutě. - Vazba (poškozena): Desky dřevěné, potah

hnědý zdobený válečkovým slepotiskem, nárožnice, z nichž jedna na zadní desce chybí. Obě spony chybějí. Na hřbetu štítek s čes. titulem (XVII.stol.) Ve hřbetu pergamenové proužky s nezřetelným textem.

Marginální čtenářské přípisky a opravy rukama asi vesměs XVII.stol. (některé psány z hlediska utrakvistického, také protiluteránského, např. ff.14v, 96v, 160r, 204r). - Na fol.1r: "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus anno 1726". - Signatury: S 305, XVII H 6, LV D 3 (vitrinová).

Datace: Kodex byl dosavadní literaturou kladen do konce XV. (F.Černý) nebo do XVI.stol. (V.Flajšhans, F.Šimek), podle písma a filigránů (Briquet 816 z r.1513, var. 12268 z let 1508-1513, 12270 z let 1518-1532) vznikl na počátku XVI.stol.

Lit.: F.Černý, Klasobraní po rukopisích XLIII. Rokycanova postilla, LF XXI, 1894, 112-113, F.Šimek, Postilla Jana Rokycany I-II, Praha 1928-1929 (popis křížovnického rukopisu XXII-XXVI, reprodukce ff.71v-72r za str.98 I.svazku).

M i s t r J a n R o k y c a n a , P o s t i l l a
č e s k á s p ř í l o h a m i .

(a) lra-378rb: K á z á n í n e d ě l n í . "Počínají se knihy výkladův dobré paměti mistra Jana Rokycany na nedělní čtení do roka ... První neděle v advent. Epištola k Římanům v XIII^{té} kapitole (11-14). Bratří! Věduce ten čas, že hodina jest již nám ze sna vstáti ... (fol.1rb) Čtení sv.Matú(še) v XXIe kapitole (1-9). V ten čas, když se přiblížil Ježíš k Jeruzalemu ... (fol.1vb) Výklad na čtení. Dnes pamatujeme čas a hod velmi znamenitý adventu svatého" x "Ku posviecení kostela. Epištola v Zjevení sv.Jana v jedenmezcítmé kapitole (2-5). V těch dnech já Jan viděl sem město svaté Jeruzalem ... Čtenie sv.Lukáše v XIX.kapitole (1-10). V ten čas vyšed Ježíš procházel jest Jericho ... V (t)ento hod posviecenie křesťané věrní a ona prvnie cierkev svatá ... a což jsme kdy vyvinuli při těch posvieceních, rač odpustiti, milý Bože, pro tvú hořků a nevinnú smrt. Amen".

I.recense Rokycanovy Postilly. Kázání "ve čtvrtek po Velice noci" na ff.441va-445va, odkaz na fol.175rb. Viz F.M.Bartoš, Literární činnost M.Jana Rokycany, M.Jana Příbrama, M.Petra Payna, Praha 1928, 48-49 č.45. Ed.Šimek, op.c. I, 1-864, II, 5-719.

(b) 378rb-381va: "Item o v o č i s t c i že jest podle svatých Písem. Dvojí lidé jsou, ještě těžce hřešie" x "jsouce zde vycištění, k tobě se dostali, kdež kraluješ se všemi svatými".

Viz Bartoš, op.c., 49. Ed.Šimek, op.c. II, 906-913.

(c) 381va-382va: "0 s e d m i p o v a h á c h (s p a - s e n c ů a z a t r a c e n c ů). Jest sedm znamení a povah zvláštních" x "jestliže se nebudeš hořce káti".

Viz Bartoš, op.c., 51 č.47. Ed.Šimek, op.c. II, 901-905.

(d) 382va-423vb: K á z á n í n a s v á t k y . "Na Nové léto kázanie. Tento dnešní den křesťané mají přivstati s chválami" x "V pondělí po neděli Křížový. Evangelium sv.Lukáše 11.kapitola. Věru, věru pravím vám: Až za něco prositi budete otce mého ... Proč tuto die Pán dvakrát věru, věru ... abychom se tam shledali, milý Bože. Amen".

Viz Bartoš, op.c., 48-49 č.45. Ed.Šimek, op.c. II, 723-897.

(e) 423vb-446va: N a u č e n í s p a s i t e l n á . "Na mladé slušie, aby se takto měli" x "a poddānu býti".

Viz Bartoš, op.c., 49. Ed.Šimek, op.c. II, 915-970.

(f) 446va-446vb: "P í s e ň o v e č e ř i P á n ě složená od ... m i s t r a J a n a R o k y c a n a ... léta 1436 ... 1. Ježíš Kristus milostivý vydal věrným pokrm pravý ...".

Přípisek rukou XVII.stol. Zčásti čitelné 4 sloky na fol. 446va, pokračování a další přípisky z větší části přilepeny k přídeští (mj. tu letopočet 1610). Viz Bartoš, op.c., 52 č.49.

Perg., XVI², 249 ff. 57,5 x 38 cm, ilum., notace, vazba dobová kožená.

Skladba: 10.IV (fol.80) + III (fol.86) + 5.IV (fol.126) + III (fol.132) + IV (fol.140) + (IV-3, fol.145) + IV (fol.153) + (IV-3, fol.158) + IV (fol.166) + III (fol.172) + I (fol.174) + 2.IV (fol.190) + 2.V (fol.210) + (IV-2, fol.216) + (IV-1, fol.223) + IV (fol.231) + (IV-4, fol.235) + (IV-4, fol.239) + IV (fol.247) + I (fol.249). Reklamanty (většinou seříznuty). Prvá polovina ff. ve složkách číslována (většinou seříznuto). Za fol.143 chybí 1, za fol.145 2, za ff.154 a 216 po 3, za fol.235 8 listů, za ff. 132 a 190 asi po 1 složce. Ff. 56v, 174v prázdná.

Písmo: Patrně 2 ruce, z nichž základní ruka je totožná s č. 62, fractura. - Výzdoba: Figurální iniciálky malované a zlacené s rozvilinami na ff.1r P-oslal (zvěstování, na dolním okraji nedokončený erb a stužka bez textu) 16 x 16 cm, 24v G-iž (polopostava muže s knihou v pravici, na levém okraji v rozvilině P.Marie s Ježíškem) 15,5 x 15,5 cm, 57r N-už (Kristus v předpekli) 15,5 x 16 cm, 175r W-šemo-húci (Bůh-Otec s beránkem, symboly evangelistů, dole klečící postava se sepjatýma rukama) 16 x 16,5 cm; ornamentální iniciálky na ff.172r, 206v. Prosté iniciálky a zčásti i text červeně a modře, rubriky, živá záhlaví, paragrafy a notová osnova červeně, zdobení písmen žlutě. - Notace chorální rombická a černá mensurální, osnova o 5 linkách, červeně. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, v tlačené výzdobě mj. medailon s M.Janem Husem, dále letopočet 1546, nárožnice, středové a hranové kování, 2 spony, jako č.62.

Na předním příděští: "E bibliotheca sacri milit.ord.Crucig. c.r.st. Pragae" (XIX.stol.) - Signatury: 4 b (na hřbetu), H 321, XX A 1, LXX D 1 (vitřinová).

Datace jako č.62, s nímž kodex souvisí textově (2 díly graduálu) i shodným nebo příbuzným vypravením, písmem, výzdobou, notací a vazbou.

1r-249v: G r a d u á l t ý n s k é h o k ů r u . II.
d í l .

1r-171v: Prozy.

Na ff.125r-129r o M.Janu Husovi "Pamatujmež radostně tento den ...", 142v-143v o sv.Ludmile "Srdcem, ústy, také skutkem ..." (konec chybí), 144v-145v o sv.Václavu "Kriste, tvého rytíře ctnosti připomínáme ..." (konec chybí).

172r-174r: "Te Deum laudamus".

175r-249v: Ordo missae.

Tropované zpěvy k Sanctus, Agnus Dei, Ite a Credo (pokračování z I.dílu), na ff. 199v-200r Communio.

62

XVIII A 7

Perg., XVI², 277 ff. 57,5 x 38 cm, ilum., notace, vazba dobová kožená.

Skladba: (IV-2, fol.6) + 6.IV (fol.54) + III(fol.60) + 14. IV (fol.172) + III (fol.178) + (IV-1, fol.185) + 6.IV (fol.233) + (IV-2, fol.239) + (IV-1, fol.246) + (IV-1, fol.253) + 3.IV (fol.277). Reklamanty (většinou seříznuty). Původní foliace a(1)- 30 ... h 1 - 15 (= ff.1 - 190), platná nová průběžná foliace. Před fol.1 a za ff. 1, 182 a 253 chybí po 1, za ff.30, 68, 124 a 132 po 8, za fol.239 3 a za fol.277 neznámý počet listů. Fol.67v prázdné.

Písmo: 1 ruka, totožná se základní rukou č.61, fractura.

- Výzdoba: Miniatury a iniciálky malované a zlacené s rozvilinami se zoomorfními motivy, na ff.61r ornamentální iniciálka, na dolním okraji strany obraz zvěstování 9 x 15 cm, erb (na modrém štítě 3 klobouky), letopočet 1573 a na stužce: "Ondřej Hradecký"; 68r ornamentální iniciálka, na dolním okraji strany klečící postava se sepjatýma rukama, erb (na modrém štítě zlaté znamení), na stužce: "Václav Daub" a vpravo Kristus na kříži; 88r D-ítě (narození Páně, v rozvilinách na všech 4 okrajích rodokmen Páně) 16,5 x 16,5 cm, dole monogram iluminátora "FP" (= Fabian Puléř) s letopočtem 1559 a erb (na modrém štítě 3 kapři a monogram "ZK"), viz K.Konrád, Dějiny posvátného zpěvu staročeského od XV.věku I, Praha 1893, 186, reprodukce příloha 4; 97v G-ižt (křest Páně) 16 x 16 cm; 100v W-ím (obrácení sv.Pavla) 12 x 12 cm, na dolním okraji strany: "Na toto versale náklad učinil Martin Hron 1574"; 102v P-o (obětování v chrámu) 16 x 16 cm; 119r ornamentální iniciálka, v pravém dolním rohu strany: "Jan Kotva Plzenský corfysst správce tohoto kůru i u Matky Boží před Tejnem v Starým M. p. anno 1592 ..."; 122v C-hláb (kalich s hostií) 10,5 x 10,5 cm; 139v S-pasení (vjezd Kristův do Jeruzaléma, iniciálka nedokončena, bez rozvilin) 15,5 x 17 cm; 199v M-uži (nanebevstoupení Páně 16 x 16 cm, na dolním okraji strany 3 medailony: P.Marie s Ježíškem, erb (na modrém štítě 3 klobouky, na

stužce: "Nákladem Vondřeje Hradeckého 1581"), sv.Ondřej; 208r D-uch (seslání Ducha sv.) 16 x 16 cm, v pravém horním rohu erb (na modrém štítě 3 klobouky), na stužce: "Václav Chrudimský klobučník", letopočet 1575, na dolním okraji obraz křtu (světec křtí černocho, na kočáře 2 erby, na modrém štítě zlatá šesticípá hvězda a půlměsíc, v pozadí město, monogram iluminátora "MH" s letopočtem 1575) 9 x 26,5 cm; 216r P-ožehnána (sv.Trojice) 16 x 16 cm, na pravém okraji klečící postava se sepjatýma rukama, na stužce: "Ondřej Hradecký 1574" a erb (na modrém štítě 3 klobouky), na dolním okraji obraz tří andělů u Abraháma 8,5 x 25 cm, reprodukce Kniha památná, příloha XL; 222v v ovále klečící postava s knihou, v oblacích Kristus 20:28 cm, na levém okraji erb (na modrém štítě zlatá střela a monogram "SW"), na dolním okraji: "Valentin Stříbrský, maje přes L let věku svého, zaplatil od tohoto slova malovaného, aby zůstala věčná památka jeho, léta 1576° dokonáno"; 223r N-akrmil (poslední večeře) 16 x 16 cm, v rozvilinách obrazy s biblickými náměty 16 x 7 cm, na dolním okraji strany obraz padání manny na poušti 16 x 31,5 cm, v pravém dolním rohu obrazu monogram iluminátora "MH", reprodukce ff.222v-223r Kniha památná, příloha XLI; 257v O(žebřík Jakubův) 15,5 a 15,5 cm; další ornamentální iniciálky na ff.115v, 233r, 270r, 277r. Menší iniciálky červeně, modře, zeleně, žlutě a zlatě, některé zdobeny ornamentálně a maskami. Text a notace zčásti červeně, modře a zlatě, rubriky, živá záhlaví, paragrafy, notová osnova a zčásti původní foliace červeně, zdobení písmen žlutě. - Notace chorální rombická a černá mensurální, osnova o 5 linkách, červeně. - Vazba jako č.61, obě spony chybějí.

Signatury: 4a (na hřbetu), H 321, LXXI D 1 (vitřinová).

Datace podle písma, výzdoby a vazby. Kodex byl napsán asi v polovině XVI.stol., zdoben byl pak postupně na náklad členů týnského literátského kůru (v. jejich jména, monogramy a erby na ff.61r, 68r, 88r, 100v, 119r, 199v, 208r, 216r, 222v) od 50. do 90.let, nejstarší datovaná vrstva je z r.1559 (v. monogram Fabiana Puléře na fol.88r), nejmladší z r.1592 (fol.119r); termínem a quo svázání kodexu je r. 1546, který se opakuje na deskách. Kodex souvisí textově (2 díly graduálu) i shodným nebo příbuzným vypravením, písmem, výzdobou, notací a vazbou s č.61.

Lit.: Hirsching, Versuch, 344-345 č.10.

1r-277v: G r a d u á l t ý n s k é h o k ů r u . I.
d í l .

1r-60v : Ordo missae.

Tropované zpěvy ke Kyrie a Gloria, začátek chybí.

61r-66v: "Počínají se antifony v advent".

66v-67r: "Veršikové".

68r-231r: Proprium de tempore. "Officium o Vtělení Krista
Pána" x "Officium o neděli".

Vsunuty antifony a responsoria.

231v-233r: "Tuto notována sou Gloria Patri všech tonův
vosmi".

233r-277v: "Počínají se officia o svatých. O sv.Vítu" x
O sv.Mikuláši, o P.Marii, o apoštolích.

Na ff.239r-v o sv.Prokopu (konec chybí), 240r-241r o českých
mučednících (začátek chybí), 256v-257v o sv.Ludmile, 261v-
263r o sv.Václavu. Text na konci defektní.

63

XVIII E 2

Perg., XIV.ex., 277 ff. 34 x 24 cm, ilum., notace,
vazba dobová kožená.

Skladba: III (fol.6) + 15.V (fol.156) + IV (fol.164) + VI
(fol.176) + 6.V (fol.236) + III (fol.242) + V (fol.252) + (V-1, fol.
261) + V (fol.271) + (III-1, fol.276) + (I-1, fol.277). Reklamanty.
Za ff.261, 276 a 277 chybí po 1 listu. Psáno ve 2 sloupcích o 33 řád-
cích, od fol.262r o 38-39.

Písmo: Základní ruka A, přípisek o málo mladší ruky B na
konci fol.277vb, obě gothica formata. - Výzdoba: Celostranný kano-
nový obraz malovaný a zlacený na fol.130v 22,5 x 14,5 cm. Figurální
iniciálky malované a zlacené s výběhy na ff.7ra A-d (polopostava sv.
papeže s křížem), reprodukce Kniha památní, příloha XXXVII; 16vb
P-uer (P.Marie s Ježíškem na pravé ruce) výška 13 řádků; 96ra R-esur-
rexi (Kristus zmrtvýchvstalý); 107vb U-iri (nanebevstoupení Páně);
112ra S-piritus (seslání Ducha sv.); 131ra T-e (polopostava Krista

Trpitele); 157vb T-erribilis (chrám); 159va D-ominus (Kristus se sv. Petrem a Ondřejem na loďce); 166va S-uscepimus (P.Marie a Ježíškem na pravé ruce); 171ra R-orate (zvěstování); 198rb G-audeamus (Kristus s P.Marií); 219ra E-go (polopostava apoštola s holí); 262ra G-rates (P.Marie s Ježíškem na pravé ruce) výška 12 řádků; mimo 2. a poslední iniciálku výška 10 řádků. Ornamentální iniciálky malované a zlacené s výběhy na ff.22rb, 95vb, 117vb, 118va, 119vb, 136ra, 186rb, 202vb, 203rb, 214va, výška 5-10 řádků. Malířská výzdoba dílem 1 iluminátora. Prosté iniciálky (výška většinou 2 řádky) a velká písmena červeně nebo modře, rubriky, notová osnova a zdobení písmen červeně. - Notace chorální rombická, osnova o 5 linkách, červeně. - Vazba: Desky dřevěné, potažené hnědou vepřovicí, překrytou dalším koženým potahem s nárožnicemi (jedna na přední desce chybí) a středovým kováním, obě spony chybějí. Na hřbetu titul (XVII.stol.)

České marginální poznámky soudobé i mladší (XVI.stol.) na ff.140v a 271v. Na předním přidešti zápis faráře v Chlumu Kandrátů o záduší chlumském z r.1532, na zadním přidešti zápis o záduší kostela v Živohošti z r.(15)44 (viz č.64 text a), oba české. - Na fol. 1r: "Milit. et equestris ord. Crucig. c.r.st. in Ziwohaust 1672", "Catalogo inscriptus Pragrae anno 1726". - Signatury: A 21, I A 21, XVIII F 2, LXXII D 1 (vitrinová).

Datace: Kodex byl dosavadní literaturou kladen mezi léta 1365-1374 (J.Beran) nebo 1370-1380 (Česká a moravská knižní malba XI.-XVI.stol., Průvodce výstavou, Praha 1955, 23 č.76), svátek Navštívení P.Marie, uvedený v kalendáři i v textu Propria de sanctis na fol. 185vb a n. základní rukou A, jej však datují nejdříve k r.1389. V křížovnickém majetku je doložen od 1.pol.XVI.stol. (Chlum sv.Maří 1532), podle pozdějšího uložení se v literatuře nazývá misál ze Živohoště.

Lit.: Hirsching, Versuch, 343 č.6, J.Beran, Rukopisný misál pergamenový ze Živohoště, Od Karlova mostu V, 1932, 99-111.

1r-277vb: M i s s a l e s e c u n d u m o r d i n e m
e c c l e s i a e P r a g e n s i s .

1r-6v: Kalendarium.

Svátky českých patronů, názvy měsíců latinsky a česky.

7ra-157vb: Proprium de tempore. Dominica I. Adventus x

"In quatu(o)r temporibus de mense Septembri ...".

Na ff.123ra-130rb notované preface, 132va-133vb Pater noster et versus ante Agnus Dei.

157vb-159va: "In dedicacione ecclesie", "In dedicacione unius altaris".

159va-219ra: "Incipit de sanctis per circulum anni. Primo in vigilia s.Andree" x "In festo s.Katherine ..., Infra octavam et in octava eius ...".

Svátky českých patronů. Na ff.187ra-va a 203rb-204vb notovaná evangelia svátku Navštívení a Narození P.Marie.

219ra-239vb: "Incipiunt communia sanctorum".

239vb-252vb: "Incipiunt votive misse".

252vb-256vb: "Incipiunt communes oraciones".

256vb-261va: "In agendis mortuorum".

261va-261vb: Tractus diversi.

261vb-277vb: "Prose".

Chevalier, Repertorium č.7390, 5323, 11903, 7662, 9755, 21353, 10547, 10012, 6111, 4786, 3694, 10417, 11064, 21505, 7944, 7948, 30464, 15857, 19756, 18557, 21242, 2433, 10222, 1712, 22002, 18521, 14871, 20648, 2165, 7451, 11091, 3488, 10551, 6728, 18413, 1904, 10489, 3783, 4589, 9054, 15758, 15722, 19504, 10360, 15109, 3034, 19734, 4692, 15066, 21626, 14061, 17622, 6958, 7663, 18580, 4449, 3795, 3336, 5034, 16518, 12670, 772, 19249, 201, 5780, 15712, 2045, 1879, 27003, 7945, 21280, 21343, "Ave Virgo, mater Christi, que per aurem concepisti ...", 8482, 6871, 11653.

64

XVIII E 4

Pap., XVII.med. + XVI.², 57 ms. ff. 33 x 24,5 cm, vazba dobová kožená.

Tisk s 3 rukopisnými přívazky, připojenými vpředu (ff.1-34), uprostřed (35-46) a vzadu (47-57). - Vazba: Desky dřevěné, potah bílý, zdobený válečkovým slepotiskem, s nárožnicemi a středovým kováním, obě spony chybějí. - Na fol. (1r) tisku: "Ord. Crucig. c.r.st. ex Ziwohaust 1672". - Signatury: 2, 61 (obě na hřbetu), XVIII F 1,

LXXII D 2 (vitrinová).

Ms.: Za fol.48 chybí řada listů. Ff.1r-3v, 34v, 35r, 39v-40r, 42v-46v, 48v-57v prázdná. - 2 ruce, A 1647 nebo post, přívazky vpředu a vzadu, B 2.pol.XVI.stol., přívazek ve středu a marginální poznámky v tisku. - Výzdoba: Na fol. 36r nalepena malovaná a zlatě ornamentální iniciálka s rozvilinami, na ff.35v, 36r, 36v a 40v rytiny se scénami z konce Kristova života, zmrtvýchvstání a P.Marie s Ježíškem, zčásti kolorované. Text na ff.36r-39r rubrikován. - Datace středního přívazku (text b) podle písma a filigránu (var. Briquet č.917 z let 1554-1582).

(a) 4r-34r, 47r-48r: R e v i s e z á d u š í ž i v o h o š ť - s k é h o v r.1647.

Soubor přípisů, účtů (soupisy důchodů, příjmů a vydání a pohledávek z let 1606-1646) a jiných dokladů (inventář kostela), pořízený v souvislosti s revisí záduší, provedenou po opětném převzetí kostela administrátorem Janem Jiřím Manne-rem a dalšími křížovníky pražského špitálu. Parafráze s citáty viz V.Bělohlávek, "Ututlaný" kostel, Od Karlova mostu III, 1930, 33-36, dále kodex č.63, zápis na zadním přideščí.

(b) 35v-42r: "C a n o n m a i o r e t b e n e d i c t i o c o r p u s e t s a n g u i s (!) G e s u C h r i s t i" (ff. 36r-39r), "C a n o n m i n o r . B e n e d i c t i o c o r p o r i s e t s a n g w i s (!) G e s u C h r i s t i" (40v-42r).

Přípisek (1.text čes., 2.lat.), přivázaný před fol.CLXVI tisku:

Missale et de tempore et de sanctis ... secundum ordinarium archiepis-
episcopatus ecclesie Pragensis ordinatum, Norimberg 1498, (9), CLXV,
(19), CLXVI-CCXCI, (6) ff.

D.Reichling, Appendices ad Hainii - Copingeri Repertorium bibliographicum II, Monachii 1906, č.631. Ces. i lat. marginální poznámky rukou B, psané z hlediska utrakvistického a zaměřené proti kalvinistům a "pikartům", viz ff.CLXVIr, CCXXVIr-v, CCXLVIIv-CCXLVIIIr.

65

XVIII E 10

Desideratum.

M i s s a l e   a n t i q u u m   P r a g e n s e ,   s . a . ,
4°.   (Místní seznam)

66

XVIII F 6

Perg. + pap.,   1356,   473 (recte: 472) ff. 26,5 x 19 cm,   ilum.,
vazba mladší kožená.

Ff.1-403 pergamenová, 404-473 papírová. Skladba: I (fol.2) + III (fol.8) + (V-8, fol.10) + 5.V (fol.60) + (V-8, fol.62) + V (fol.72) + (V-6, fol.76) + 8.V (fol.156) + (V-8, fol.158) + (V-8, fol.160) + 3.V (fol.190) + (V-1, fol.199) + (V-1, fol.208) + 4.V (fol.248) + (V-1, fol.257) + 2.V (fol.277) + (V-1, fol.286) + 2.V (fol.306) + (V-8 fol.308) + V (fol.318) + (V-4, fol.324) + (V-6, fol.328) + 7.V (fol.399) + II (fol.403). Kustody: I^{us}-XLV (= ff.61-399). Reklamanty. Nová foliace, chyba: fol.388 vynecháno. Za ff.9, 61, 157, 159 a 307 chybí po 8 listech, za ff.72, 160 a 208 po 1 složce (III, XVII, XXIV), za ff.74 a 326 po 6 listech, za fol.146 2 složky (XII, XIII), za fol.199 složka (XXII) a 2 listy, za ff. 255 a 279 po 1 listu, za fol.321 4 listy (za předpokladu, že zlomkovitě dochované složky byly kvinterny). Psáno ve 2 sloupcích (mimo ff.1r-8v) o 34 řádcích. Papírová ff. prázdná.

Písmo: Základní ruka A gothica formata, 1356 (fol.60vb).
Připisek soudobé ruky B gothica cursiva fol.1r. - Výzdoba: Miniatury malované a zlacené na ff.1v (veraikon) 18,5 a 12,5 cm, 2r (Anežka Přemyslovna odevzdává kostel křižovníkovi) 19 x 13 cm, 3r-8v symbolické medailony měsíců v kalendáři Ø 3,5 cm. Figurální iniciálky malované a zlacené s rozvilinami, žerděmi a droleriemí na ff.9ra B-eatus (Majestas Christi, král David s harfou a klečící křižovník) výška 12 řádků; 14rb D-ixi (král a Kristus s knihou) 9 řádků; 18vb Q-uid (poprsí krále) 4 řádky; 19va D-ixit (sedící král a blázen) 9 řádků; 24vb S-alvum (poprsí Krista s knihou a Jonáš) 9 řádků; 31rb E-xultate (křižovník hrající na varhany) 8 řádků; 37rb C-antate (4 zpívající křižovníci u pulpitu) 9 řádků; 38ra D-omine (poprsí křižovníka) 3 řádky;

44ra D-ixit (korunování P.Marie) 9 řádků; 77vb P-roxima (křest Kristův) 9 řádků; 159va Q-uod (2 hlavy) 2 řádky; 166va F-uit (poprsí proroka) 4 řádky; 216va U-nus (umučení sv.Ondřeje) 8 řádků; 273ra D-eus (zvěstování) 9 řádků; 377rb E-stote (poloviční postavy apoštolů Pavla a Petra) 7 řádků. Ornamentální iniciálky malované a zlacené s rozvíli novými výběhy, některé s droleriem, na ff.61va, 61vb, 78ra, 78rb, 78va, 78vb, 79ra, 79rb, 159va, 159vb a 250rb, výška 2 řádky. Menší iniciálky s filigránem, střídavě červeně s modrým a modře s červeným. Representanty. Začáteční písmena červeně nebo modře, rubriky červeně nebo červeně podtrhávány. V přípisku ruky B prosté iniciálky a rubriky červeně. Popis a reprodukce miniatur a malovaných iniciálek v. K. Šourek, Miniatury breviáře velmistra Lva z roku 1356 v archivu klášte- ra řádu křižovníků s červenou hvězdou v Praze, Praha 1944, kde uvede- na starší literatura; z novější v. Tschechoslowakei. Romanische und gotische Buchmalerei, Vorwort H.Swarzenski, Einleitung J.Květ, 1959, 18, reprodukce ff.77v, 1v a 2r na str. 15, příloha XXVII, XXVIII a České umění gotické 1350-1420, Praha 1970, 262-263 č.344. - Vazba XVI. stol., desky dřevěné, potah bílý, zdobený slepotiskem, nárožnice, stře- dové kování a 2 spony, na nichž: "mari", "ihm"(?). Na hřbetu titul (XVII.stol.)

Na fol.1r: "Milit. ord. Crucig. c.r.st. cathalogo inscrip- tus" (XVII./XVIII.stol.) - Signatury: A 135, I D 55.

Vznik kodexu: Písaře ani iluminátora breviáře nelze ztotož- nit s velmistrem Lvem, jak činí poznámka XVII.stol. na 2.přední před- sádce verso i část literatury, neboť této identifikaci odporuje znění kolofonu na fol.60vb. Kodex byl pořízen na velmistřův náklad a byl již původně určen pro křižovníky (v. miniaturu na fol.2r a iniciálky s ob- razem křižovníků).

Lit.: Hirsching, Versuch, 344 č.8, V.Sádlo, Breviář vel- mistra Lva, Od Karlova mostu II, 1929, 20-37.

1r-403vb: B r e v i a r i u m L e o n i s , s u m m i
m a g i s t r i o r d i n i s C r u c i f e r o r u m c u m
s t e l l a .

1r: Officium s.Barbarae.

Přípisek rukou B, zčásti špatně čitelný.

2r-2va: De primordiis ordinis Cruciferorum cum stella et Agnete, eiusdem ordinis fundatrice.

Text při miniatuře odevzdání kostela křižovníkům. Ed. Šourek, op.c.

3r-8v: Kalendarium.

Svátky českých patronů. Přípisky o úmrtí velmistřů řádu a jejich příbuzných, o vysvěcení hlavního oltáře v chóru (1368) i jiných událostech v dějinách řádu (XIV.-XVI.stol.)

9ra-60vb: Psalterium breviarii cum letania, versiculis, precibus et orationibus.

Na fol.60vb: "Anno Domini MCCCXXXVIII^o in die Omnium sanctorum (1.XI.) frater Leo susceptus est ad ordinem s. Augustini cruciferorum cum stella ... Anno Domini M^oCCC^oLVI^o per idem (!) fratrem Leonem, summum magistrum dicti ordinis, comparatus est liber iste et completus. Deo gracias".

61ra-208vb: Proprium de tempore.

Začátek i konec chybí, na fol.61ra-vb rubricae generales.

209ra-212ra: Dedicatio ecclesiae.

Začátek chybí.

212ra-377ra: De sanctis. "In vigilia s. Andree (fol.216ra)"
x "Saturnini martyris ...".

Svátky českých patronů, na ff.212ra-215vb rubricae generales de festis sanctorum.

377rb-399va: "Incipit officium de communi sanctorum".

399vb-403vb: Appendix. "De lancea Domini", "De s. Otylia",
"De Nativitate Marie ympnus" (Chevalier, Repertorium č.7042).

Text breviáře pro řadu chybějících dvojlistů i celých složek defektní.

Pap., XIV², 98 ff. 29 x 20,5 cm, vazba kožená.

Skladba: 5(fol.5) + (VI+II, fol.21) + IV(fol.29) + II(fol.33) + III(fol.39) + 2.V(fol.59) + IV(fol.67) + III(fol.73) + 2.IV(fol.89) + (V-1 ?, fol.98). Do 2.dochované složky, tj. sexternu, vevázáno binio (ff.13-16). Kustody: 4us - XIV (= ff.1 - 89). Kodex na začátku i na konci defektní, chybějí první 3 složky, ze čtvrté dochováno 5, z poslední 9 ff., za nimiž chybějí patrně ještě 2 složky. Psáno ve 2 sloupcích. Fol.78v prázdné (poznámka: "Hic non est defectus, sed salutus").

Písmo: Patrně 8 rukou, A ff.1ra-12vb, 17ra-21vb, B 13ra-16vb, C 22ra-28va, 34ra-vb, 60ra-97vb (od fol.62 se střídá s rukou H), D (= F ?) 28vb-33rb, E 33rb-vb, 39v, F (= D ?) 34vb-38vb, 39rb-va, 40ra-59vb, G 39ra, H 62va-98vb (střídá se s rukou C), všechny gotica cursiva. Četné marginální přípisky (doplňky, opravy), také rukama textu. - Iniciálky většinou nedoplněny. Representanty. Rubriky v částech rukou A, D, F červeně. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý dobový, hřbet bílý, zdobený rýhováním, mladší. Obě spony chybějí. Jako zadního přideští užito zlomku papírového listu s lat. liturgickým notovaným textem XIV.stol. (gothica; notace chorální rombická kursivní, osnova o 4 linkách).

Na fol.1r: "Milit. ord. Crucig. c.r.(st.) catalogo inscriptus Pragae anno 1726". - Signatury: A 132, I D 80, XVII B 6.

Datace podle písma a filigránů (var. Briquet 3225, 3228, 7409 z let 1371-1387), v. i opravu v modlitbě za panovníka na fol.12r, v níž původní "pro ... rege vel imperatore nostro" opraveno škrtnutím slov "rege vel" a připsáním marginálie "pro imperatore". - Některé poznámky ("non scribe", "vacat") ukazují, že kodexu bylo použito jako předlohy k opisování.

Lit.: Hirsching, Versuch, 343 č.7 (?)

1ra-98vb: M i s s a l e s e c u n d u m o r d i n e m
e c c l e s i a e P r a g e n s i s .

Temporální část, na začátku defektní, začíná až Květnou nedělí. Od fol.56va část sanktorální ("Hic incipit secunda pars de sanctis per circulum anni. Barbare virginis ..."), v závěru defektní, končí svátkem Pěti bratří (12.listopadu). Svátky českých patronů.

68

XVIII F 20/1

Pap., 1733/1744, 325 ff. 34 x 22 cm, vazba dobová kožená.
 Kustody. Ff.Iv, 324v-325v prázdná. - 2 ruce, A ff.1r-3r, B, totožná s rukou B č.31 a s č.54, 69 a příbuzná č.53, 59, autor ?, ff.3v-324r, text i opravy. Koncept (na přední předsádce recto rukou V. Bělohlávka: "I.makulář"). Marginální rubriky k textu. - Vazba hnědá, zdobená rýhováním, jako č.69, na hřbetě titul zčásti přelepený platnou signaturou. - Signatury: K 71 (opraveno na:) K 127, XVIII F 7 (opraveno na:) XVIII F 20. - Datace: Kodex byl napsán patrně v období 1733, kdy původní znění spisu shořelo, a l.I.1744 (úmrtí autorovo), pravděpodobně blíže staršímu mezníku. Viz č.54.

Lit.: V.Bělohlávek, Faráři z doby "Temna", Od Karlova mostu III, 1930, 162 a n.

1r-324r: "P o s l e d n í v ů l e a p o r u č e n - s t v í kněze T o m á š e J o s e f a Z i m m e r m a n n a , sv.rytířujícího řádu křižovníka s č. hv., červenořečického děkana, to jest nejpotřebnější a nejužitečnější římské katolické naučení, svým dětem duchovním chrámu ...sv.Maří Magdaleny a děkanství staročervenořečického osadním zanechaná místo dědictví ...".

Předmluva (ff.2r-5v) a text 1.rozdílu I.dílu, jednající o víře (6r-324r). O spise, jeho členění a vzájemném poměru dochovaných textů v. č.54. V č.68 zachovala se mladší, v č.31 (Bělohlávkův II.makulář) starší podoba konceptu.

69

XVIII F 20/2

Pap., c.1737-1739, 149 ff. 32 x 21,5 cm, vazba dobová kožená.

Vloženy 2 nefoliované lístky s doplňky k textu. Ff.1r, 2r-v, 60v-61v, 149r-v prázdná. - 1 ruka, totožná s rukou B č.31 a s č.54, 68 a příbuzná č.53, 59, text i opravy, zvláště časté v textu (a), autograf ? Koncept. Marginální rubriky k textu. - Vazba hnědá jako č. 68, na hřbetu titul zčásti přelepený platnou signaturou. - Signatury: K 127, XXXIII h 38, XVIII Q 7 (opraveno na:) XVIII F 20. -

Datace podle údajů na ff.62r a 148v, v. níže v textovém popise a dále předmluvu na fol.3r a n.

(a) 1v-60r: "V e j p i s P o s l e d n í v ů l e kněze Tomáše Josefa Zimmermanna, řádu rytířujícího křižovníka s č. hv., ... Staré Červené Řečice děkana, to jest některá užitečná a spasitelná napomenutí a vejtach celého křesťanského římsko-katolického učení, svým duchovním dětem ... místo odkazu ... zanechaný".

Předmluva (ff.3r-9r) a text o 13 příkázáních (9r-60r), výtah z třídílného spisu, viz č.54.

(b) 62r-148v: "C a t e c h i s m u s to jest učení křesťanské římsko-katolické, z Poslední vůle Tomáše Josefa Zimmermanna ... vytažené ... Společně učení to týž Tomáš Josef Zimmermann léta ... 1737".

Předmluva (fol.62v) a text o 6 rozdílech, dále členěných na učení, podávaná formou otázek a odpovědí (63r-148v), na konci datován "Dáno v městě Staré Červené Řečici dne 8. Iunii léta ... 1739" (fol.148v). Výtah z třídílného spisu, v. text (a).

70

XVIII G 16

Perg., XV.ex./XVI.in., 137 ff. 17 x 12 cm, notace, vazba dobová kožená.

Skladba: (a-g) IV (fol.8) + V (fol.18) + 5.IV (fol.58) + 2.V (fol.78) + 3.IV (fol.102) + (IV-1, fol.109) + (h) 2.III (fol.121) + (i-j) 2.IV (fol.137). Kustody v části ruky A (většinou seříznuty). Za fol.109 chybí 1 list, za fol.121 nejméně 1 složka. Ff.18v, 74r-v, 107v-109v, 136v prázdná.

Písmo: 4 ruce, A bastarda formata (dvojí modulus), ff.1r-107r (= texty a-g), B gothica formata, ff.110r-121v (= text h), C ff.122r-135r, D ff.135r-136r, obě gothica cursiva (D bez smyček). Přípisky rukou E bastarda, fol.3v, F, G, obě gothica cursiva, fol. 137r-v. - Prosté iniciálky červeně nebo modře, rubriky, notová osno-

va v textu (h) i části textu červeně, zdobení písmen v textu (h) žlutě. - Notace chorální rombicko-virgální, osnova v textu (h) o 4 linkách, červeně, v textu (i) o 5 linkách. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý se zlacenou výzdobou, na přední desce uprostřed obraz ukřižování, na zadní zmrtvýchvstání. Zlatá ořízka. Obě spony chybějí. Jako předního přídeští užito zlomku pergamenové lat.listiny ze XIV.stol., přilepeného textovou stranou k desce (čitelné necelé 2 řádky, v nichž je jmenován kostel v Týnci, zesnulý plebán tohoto kostela Štěpán a nově dosazovaný plebán Matěj).

Marginální přípisky v textech (b,f) soudobé i mladší (XVI. stol.) - Na fol.1r: "Ord. Crucig. c.r.st. cathalogo Pragaie inscriptus mense Iunio die 9. anno 1662". - Signatury: B 96, III D 12, XV K 19.

Datace: Termínem post quem vzniku kodexu je datum listiny na fol.75r (19.IV.1490), v. text (f). Kodex byl napsán pro některý český cisterciácký klášter (v. text c, f, dále litanii v textu f), nejspíše Sedlec (v. zlomek listiny na přídeští, týkající se kostela v Týnci n.L., patřícího sedleckému klášteru, i text c, hodící se pro panenský klášter v Pohledu).

O r d i n e s e. a.

(a) 1r-3r: "O r d o c o n f i r m a c i o n u m . Nota: Nemo filium suum carnalem aut filiam de baptismo suscipiat ..."

(b) 3v-50r: B e n e d i c c i o n e s e p i s c o p a l e s .
(fol.4r) "Ad pallas. Exaudi, Domine, preces nostras" x "Benedicchio ad barbas iuvenum ... Postquam fuerit tonsoratus, dicat oracionem: Presta, quesumus, omnipotens Deus, huic famulo tuo N. ut supra".

Modlitby při svěcení bohoslužebných rouch, náčiní aj., žehnání. Titul podle rubriky na fol.19r. Na fol.3v přípisek rukou E "Benedicchio bacculi".

(c) 50r-59r: "I n c i p i t o r d o r e c i p i e n c i u m n o v i c i a s s e c u n d u m m o r e m o r d i n i s C i s t e r c i e n s i s . Primo ergo volens ingredi monasterium veniat ad ecclesiam" x "Et tunc pater eas benedicat dicendo: Virtus perseverancie ... descendat super vos et maneat semper. Amen".

(d) 59r-70v: "Incipit officium ordinis ad monachum benedicendum professum. Hic ordo extenditur eciam ad moniales. Ego N. sacerdos vel diaconus ... promitto stabilitatem meam" x "Quo dicto abbas prosequitur officium misse".

(e) 70v-73r: "Sequitur de noviciis. Qui monachus fieri voluerit" x "quod proprius abbas eciam in presencia maioris abbatis proprium novicium benedicat".

(f) 73r-105r: Forma absolutionis in articulo mortis, ordo sacrae unctionis et sepulturae.

Na ff. 73r-v, 75r opis breve papeže Inocence VIII. z 19. IV. 1490 Řím, jímž se řeholníkům kláštera v Clairvaux povoluje slyšeti zpověď. V litanii na ff. 84r-85r jmenování čeští patroni. Obřady se týkají posledního pomazání a pohřbu řeholníků.

(g) 105v-107r: "Prelatus incipiens iter agere, hunc ordinem teneat ... In viam pacis ..."

(h) 110r-121v: Praefationes.

S notací, konec chybí.

(i) 122r-136r: Officium defunctorum.

S notací.

(j) 137r-137v: "Pro presenti defuncto", "Pro femina collecta" e. a.

Přípisky rukou F, G.

Skladba: 5.VIII (fol.80) + (VIII-3, fol.93) + VIII (fol.109) + IX (fol.127) + VIII (fol.143) + IX (fol.161) + (IX-4, fol.175) + X (fol.195) + 3.VIII (fol.243) + (VIII-1, fol.258) + 4.VIII (fol.322) + IX (fol.340) + VIII (fol.356) + X (fol.376) + (X-1 ?, fol.395). Reklamanty. Za fol.372 přivázán nefoliováný lístek s vsuvkou do textu, jiný lístek za fol.280 až na malý zbytek vytržen. Za ff.91, 162 a 244 chybí po 1, za fol.92 2, za fol.167 3 a za fol.395 1(?) list. Papír na konci kodexu silně porušen inkoustem, místy téměř k nečitelnosti. Fol.145v prázdné.

Písmo: 1 ruka bastarda. - Prosté iniciálky, rubriky a interpunkce červeně. - Vazba XVIII.stol., bílá. Červená ořízka. Při vazbě seříznuty místy i části textu. Na přední předsádce recto titul (XIX.stol.)

Soudobé marginální přípisky, na fol.93v soudobá poznámka o kometách, na ff.92v, 93r zkoušky písma. - Na fol.91v: "Tyto knihy jsou kněze Jana Lywi (opraveno na: Lewi ?) z Brozáněk a na ten čas správce církevního v městečku Rožďaloviczích léta LXXXI°. 1581. WPBDF. Jan Chlum z Chlumu", na fol.92r: "Léta LXXXI° Laurinus Turnovius preceptor pueris in civitate Zer(cicensi) manu sua scripsit. R.R.T.", na fol.92v: "1581 Vavřinec rektor v Žerčicích". Na fol.91v soudobý monogram "I M" (?). Na fol.1r: "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo insertus anno 1726". - Signatury: G 491 (? XVIII.stol., na hřbetu), C 165, VII H 15, XIV L 5.

1r-395v: O b ř a d n í k n i h a .

Rubriky latinské, formuláře textů české, obřadu starotrakvistického (v. zmínky o přijímání laiků pod obojí na ff.25v a n., 47r a texty na svátek Jana Husa na ff.77v-78r, 297v-298v). Konec chybí.

1r-91r: Rituale.

Ordo ad benedicendum sal et aquam (ff.1r-9v), ordo baptismi (9v-27r), ordo ad consecrandum fontem baptismatis (27v-31r), introduccio mulieris post partum (31v-35r), introduccio nuncium (35r-38r), ordo ad visitandum infirmum cum sacra unccione extrema (38r-47v), benedicciones placentarum in die Pasche, alie benedicciones (47v-91r).

94r-395v: Collecte, prephaciones e.a.

Pap., XVIII.ex., 78 ff. 22,5 x 18,5 cm, vazba dobová papírová.

Za fol.62 chybí 1 list. Ff.62v-67v, 77v-78v prázdná. - Na zlaceném hřbetu titul. - Na fol.1r: "Ex libris Floriani Milczinski Crucigeri, curati ad s.Franciscum" (farář u sv.Františka v Praze od r.1808). - Signatura: XVIII S 4.

1r-77r: "C o m p e n d i u m t h e o l o g i a e p a s - t o r a l i s per quaestiones digestum, (manu Floriani Milczinský;) extractum ex Pastoralis eximii domini Pittroff".

Příručka, rozdělená do 5 částí: otázky a odpovědi ve 47 od-
dílích (ff.1r-62r), otázky 3-20 (68r-v, začátek chybí),
Quaestiones super positiones pastorales formandae (68v-73v),
Conceptus praecipuarum quaestionum ex iure ecclesiastico tam
publico quam privato (73v-75v), Themata pro conficienda ali-
qua allocutione aut homilia (75v-77r). Na přední předsádce
recto: "Nota: Ab altiori instantia venit consilium, ut quili-
bet ... dominus professor pro concursu certas apponat quaesti-
ones, tunc temporis ... dominus Pittrof ut pastoralis profes-
sor apposuit quaestiones et ... dominus procurator Trautmann,
theologiae correpetitor, fecit et ornavit quaestiones respon-
sis" (Prokop Kryštof Trautmann ř.kř., korepetitor od r.1778).
Viz Františka Kristiána Pitroffa ř.kř. Anleitung zur prak-
tischen Gottes Gelahrheit I-III, 2.Aufl., Prag 1783, IV Bei-
träge zur praktischen Gottes Gelahrheit, 2.Aufl., Prag 1784
a knihu památní, 186.

2 svazky, pap., XIX.in., 248, 200 ff. 22,5 x 17 cm,
vazba dobová polokožená.

Ff.1r-v, 2v, 248v v 1.svazku, 1v, 125r-v, 200v v 2.svaz-
ku prázdná. - Na fol.2r 1.svazku monogram "W K". - Signatury:
XIV M 15, XI G 17 (opraveno na:) XI G 18.

1.svazek 2r-248r, 2.svazek 1r-200r: "V o r l e s u n g e n
ü b e r d i e P a s t o r a l t h e o l o g i e".

Zápisy přednášek, dělících se vedle předmluvy (fol.3r-v) a
úvodu (3v-6r) na 2 části, Unterricht durch Worte (dále čle-

něn na oddíly: Vom Religionsunterrichte. Zweck und Mittel des Hirtenamtes, Vom Katechisiren und Predigen, Vom Privatunterrichte, Von verschiedenen besonderen gottesdienstlichen Handlungen, ff.6v-248r, 2.svazek 2r-124v), Vom Lehramte durch Zeichen und vom ausserlichen Religionsdienste I. Vom ordentlichen allgemeinen öffentlichen Gottesdienste (126r-200r).

74

XVIII N 38

Pap., 1701, 188 ff. 19 x 16 cm, vazba dobová kožená.
Ff.1r-2v, 160v, 185v-188v prázdná. - 1 ruka, 1701 (fol. 159v). - Na přiloženém lístku: "Dne 19/3 1925 (opraveno z: 1924) z fary vrbenské laskavostí P.Fr.Bronce pro knihovnu křižovnickou", podobný záznam na přední předsádce recto (k r.1926). - Signatury: 42 (? na hřbetu, signatura vrbenské knihovny ?), XVIII N 37 (opraveno na:) XVIII N 38.

K á z á n í .

(a) 3r-159v: "C o n c i o n e s s u p r a f e s t a t o - t i u s a n n i 1701".

Česká kázání, na ff.4r-5v Index materiaram notabilium, 6r-159v texty. Na ff.40r-44v kázání na svátek sv.Cyrila a Metoděje, datované "Wellehradii 1696 dicta fuit apud ... PP. Cistercienses". Na fol.159v: "O.A.M.D.G., B.V.M. et S.P.F., S.Antonii honorem descriptae et finitae sunt haec conciones die 27.Septembris pridie festi s.Wenceslai (27.IX.) anno 1701".

(b) 160r-185r: "S e q u u n t u r 3 c o n c i o n e s d e d i g - n i t a t e s a c e r d o t a l i , p r o f e s t o O m n i u m S a n c t o r u m D e g l o r i a c a e l e s t i , i t e m c o n - c i o (recte: 2 conciones) i n C o m m e m o r a t i o n e f i - d e l i u m a n i m a r u m".

Česká kázání.

Pap., XVIII., 67 ff. 25 x 17,5 cm, vazba dobová kožená.
 Ff.1v-2v, 3v, 26v, 27v, 66v-67v prázdná. - Titulní strany obou částí (ff.3r, 27r) a závěr zdobený kresbami. - Vazba hnědá, na hřbetu tištěný titul. - Na fol.1r: "Patris Werner Crucigeri" (Jan Kristian Werner ?, řádové sliby 1739, působil v duchovní správě ve Vídni, Bratislavě, Chlumu a Karlových Varech, + 1788). - Signatury: K 57, XXXIII K 9, XVIII G 1. - Řádové znamení spolu s titulem na fol.3r svědčí, že kodex byl určen pro křižovnické novice.

3r-66r: "P a r v u s c a t e c h i s m u s , in quo decem praecepta eloquentiae ecclesiasticae proponuntur, usui tyronum accommodatus".

Návod pro kazatele (kazatelský katechnismus), podávaný formou otázek, odpovědí a komentářů s příklady. Vedle předmluvy (fol.4r-v) se dělí na 2 části, De praeceptis universalibus (5r-26r), De praeceptis particularibus (27r-66r), každá o 10 otázkách.

Pap., 1627, XII+614 ff. 19 x 15 cm, vazba dobová kožená.
 Původní foliace. Ff.Iv, IIv-IIIv, 612v-614r prázdná. - 1 ruka. Monogram W L a datum na fol.611v se vztahují patrně k překladu, r.1627 lze však považovat i za datum vzniku kodexu, neboť jde pravděpodobně o autograf překladatele (v. četné marginální i meziřádkové opravy, týkající se překladu). - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý. Obě spony chybějí. Na hřbetu soudobý titul, v. níže v čele textového popisu. - Poznámky na ff.IIr, 614v (XVIII.stol.) - Na fol.IVr: "Ord. Crucig. catalogo inscriptus anno 1726". - Signatury: I 311, XIX L 32 (opraveno na:) XIX O 21.

IVr-XIIv, 1r-612r: K n i h a p s a n á o p o c h v a - l e d u c h o v n í h o s t a v u .

Předmluva překladatele (fol.IVr-v), rejstřík kapitol (Vr-XIIv), text o 3 knihách (1r-611r, incipit předmluvy k I.kni-ze "O potřebnosti a mnoho rozličných protivenství duchovní-

ho stavu. Kdyby bylo přirození člověka ...", incipit I. knihy na fol.10r "Sv. Řehoř Nazianzenský o duchovních práví ..." a doslov překladatele, datovaný "V Brnu 5.den Decembris léta 1627 W L" (611v). Podle doslovu překlad z němčiny.

77

XX C 3

Pap., XIX¹, 195 ff. 18 x 11 cm, vazba dobová papírová.
Kustody. Ff.1v-2v, 192v-195v prázdná. - Signatury: 187,
XX G 28a (opraveno na:) XX C 3.

3r-192r: "P r a k t i s c h e P h i l o s o p h i e
v o m H e r r n P r o f e s s o r N i e m e t s c h e k f ü r
d e n II^{ten} K o u r s".

Zápisy přednášek profesora filosofie a pedagogiky na pražské universitě Františka Kav.Němečka, začínající § 10 a jednající na ff.3r-161r o citech, vášních, pudech, svědomí a pováhách, od fol.161v o obecné morální filosofii. Na fol.1r jsou označeny "Praktische Philosophie in Vorlesungen vom Herrn Professor Dawid anno 1803", titul na fol.3r je však psán rukou textu.

78

XX I 23

Pap., 1658-1660, 386 ff. 18,5 x 15 cm, vazba dobová pergaménová.

Několikerá původní foliace, platná nová průběžná. Ff.134v-135v, 386v prázdná. - Patrně ruka vlastníka kodexu Martina Alaudy, v. záznam na fol.1r a these Alaudovy z logiky (3.III.1660) a aristotelské filosofie (27.VIII.1660), přivázané za přední a před zadní předšádkou. - K vazbě užito pergaménového dvoulistu z lat. liturgického kodexu XIV. stol. (gothica; prosté iniciálky červeně a modře, rubriky červeně). - Na fol.1r: "Parochiae s.Petri Neo-Pragae ord.Crucig. c. r.st. ex legato ... P.Martini Alaudae anno 1680". - Signatury: G 196, XX I 17a (opraveno na:) XX I 23. - Datace podle časových údajů v jednotlivých textech (v. níže v textovém popise).

Cursus philosophicus ad mentem
Iohannis Duns Scoti.

Zápisy dvouletého kursu filosofických přednášek, konaných v pražském arcibiskupském semináři. V kodexu pamětní záznamy o semináři i událostech v Praze (v. ff.23r, 124v, 129v, 341v, 342r, 385v, 386r aj.)

(a) 1r-22v: "Cursus philosophicus ad mentem Doctoris Subtilis incipit a logica 6.Novembris anno 1658".

5 disputací, datovaných na fol.22v k 29.XI.1658.

(b) 23r-133v: "Tractatus in universam Aristotelis Logicam ad mentem Doctoris Subtilis".

14 disputací, datovaných na fol.132v k 29.IV.1659, a obsah (fol.133r-v).

(c) 134r-245v: "Tractatus in VIII libros Physicorum ad mentem Doctoris Subtilis Scoti" (fol.136r).

Obsah (fol.134r) a výklad, dělený podle knih (136r-245v), datované od 30.IV. (fol.136v) do 2.IX.1659 (fol.245v).

(d) 246r-281v: "Tractatus de coelo et mundo".

4 dispute, datované na fol.281v k 13.XII.1659.

(e) 282r-318r: "Tractatus de generatione et corruptione".

3 dispute, datované k 11.VIII.1660 ("ADMIRABILIS pIO SVsan-na Coronabat fine", fol.318r).

(f) 318v-372v: "Tractatus de anima ad mentem Scoti".

5 disputací a doplněk "De parvis naturalibus" (ff.369v-372v), datovaný na fol.372v k 4.VI.1660.

(g) 373r-382r: "T r a c t a t u s i n u n i v e r s a m
M e t a p h y s i c a m a d m e n t e m S c o t i".

3 disputace, datované od 4.VI. (fol.373r) do 18.VI.1660
(fol.382r).

(h) 382v-385v: "D i s p u t a t i o d e m e t e o r i s".

Datováno na fol.385v k 22.VI.1660.

79

XXI C 12

Pap., XVII.ex., I+168 ff. 30,5 x 20,5 cm, vazba dobová
pergamenová.

Dvojí paginace XVIII.stol. pro text (a) a text (b), platná
nová foliace. Ff.Iv, 44v-48v, 160r-168v prázdná. - K vazbě užito 3
pergamenových listů (z dvou zachovány jen zlomky) lat.misálu XIV./XV.
stol. (2 sloupce; gothica formata; iniciálky červeně a modře, rubri-
ky červeně; Dominica XII^a, XVI^a). - Na předním příděští: "Ignatii
Golgorii Hellinger s.milit.ord.Crucig. c.r.st." (řádové sliby 1717,
kaplan v Chebu a Praze, od 1738 představený pražského špitálu a knihov-
ník, + 1764). - Signatury: N 3, T 18. - Datace: Termínem a quo
je datum dobrého zdání na fol.44r (23.IV.1660), v. text (a).

"P r i v i l e g i a e c c l e s i a e O l o m u c e n -
s i e t c a p i t u l o e i u s d e m a r e g i b u s B o -
h e m i a e c o n c e s s a a t q u e c o n f i r m a t a".

Titul na fol.Ir rukou XIX.stol.

(a) 1r-44r: "Bericht und Gutachten an Ihre Kais.Maj. die von dem
Bisthumb Ollmitz suchende Confirmation ihrer habenden Privilegien be-
treffend" x "Brün 23.April 1660".

Opis dobrého zdání moravského zemského hejtmanství k žádosti
o potvrzení privilegií olomouckého biskupství.

(b) 49r-159v: Praepositus, prior et totus conventus coenobii
C...ium sanctorum Olomucii privilegia cathedrali ecclesiae, episcopis
et capitulo Olomucensi a Romanorum imperatoribus, regibus Bohemiae et

marchionibus Moraviae concessa et donata ad preces decani, praepositi et totius capituli praedicti transcribi faciunt et vidimant. Olomucii 15. Aprilis 1655.

Opis vidimus, ověřujícího 51 listinu z let 1144-1623. V archivu olomoucké kapituly není vidimus dochován.

80

XXI C 31

Pap., XVII. ex./XVIII.in., 138 ff. 30 x 20,5 cm, vazba dobová polokožená.

Ff.1v, 10v-11v, 138v a řada ff. mezi jednotlivými kapitolami prázdných. - 1 ruka, četné opravy (škrtky, vsuvky). - Na fol.1r: "Ord.Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus Pragae anno 1731". - Signatury: T 347, M 139, XXV I 9.

1r-138r: "W o h l g e g r ü n d e t e r B e r g w e r k s - S c h a a l oder gründliche Beschreibung vom Bergwerk und dessen in Erfahrung gebrachten Begebenheiten sambt einem ordentlichen Register deren in den Bergwerken gebräuchlichen Sprüchwörter, beschrieben von einem erfahrenen Practico".

2r-10r: "Ordentliches Register der in denen Bergwerken gebräuchlichen ... und zugleich erklärten Terminorum und Sprüchwörter. A Abkemben heist so viel als Ansöndern" x "Zuschütter nichts wehrt oder faul".

12r-138r: Text. "Von allerlei Berggezeug. Demnach bishero von allerlei Erz, Bergarten ... gehandelt worden" x "Vom Eisen und Stahel ... das wiessen und gehöret vor die Herrn Medicos und Ärzte".

V textu zmínky také o českých lokalitách (v. fol.64r).

81

XXI C 32

Pap., XVII., II+512 pp. 30,5 x 20 cm, vazba dobová polokožená.

Původní paginace, chyby: pp.182 vynechána, 300 bis. Stránkové reklamanty. Pp. II, 36, 134, 136, 152, 154, 239, 275 prázdné. - 1 ruka. Korigovaný opis, zhotovený patrně z kodexu pražské piaristické knihovny sign.T.L. IV., z něhož převzat i podpis na pag.512, v.níže text (e). Marginální rubriky k textu. - Na pag.1: "Ex libris MS Czechorodianis" (rukou Tomáše Pešiny) a téměř současný, zčásti vyškraibaný přípisek "Antehac". Z Pešinovy knihovny se snad kodex dostal do rukou J.Beckovského, který texty (b,c) převzal do své Poselkyně starých příběhů českých. Vlastnický záznam podává současně termín ante quem vzniku kodexu (1680, tj. rok Pešinova úmrtí). Na předním předeští exlibris křížovnické knihovny.

Lit.: Hirsching, Versuch, 350 č.30, J.Glücklich, O historických dílech Václava Budovce z Budova z let 1608-1610, Praha 1911, 14-15 č.8.

V á c l a v B u d o v e c z B u d o v a , H i s t o -
r i c k é s p i s y a a k t a .

(a) I: Obsah. "Kniha tato obsahuje v sobě ...".

(b) 1-34: O p o z d v i ž e n í U h r ů p r o t i R u -
d o l f u I I . a o s m r t i p o l n í h o m a r š á l k a
H e ř m a n a R u s s w u r m a r . 1605. "Příčiny pozdvižení
Uhrův. 1° Když jest nějaký vlaský hrabě" z "S Uhry pak v Vídni ta-
kovy pokoj jest učiněn ... jej sobě za pána zvolivše, poddaly".

O spise, možnosti částečného Budovcova autorství a o době
vzniku Glücklich, op.c., 127-129.

(c) 35-133: V á c l a v B u d o v e c z B u d o v a ,
K r á t k é p o z n a m e n á n í o p ř í j e z d u a r c i -
k n ě z e t e M a t y á š e d o Č e c h , o j e h o o d -
c h o d u a o s n ě m u 1608. "O přitažení J.M. arciknížete
Matyáše Rakouského ... (pag.37) Danyel v 4.kapitol(e 14): Bůh nejvyš-
ší nad královstvím lidským panuje ... Jakož jest turecký císař léta
1592" x "Odpověď pánův komisařův pánu a vladaři domu rožmberského
... Datum na Hradčanech den Nového léta (1.I.) 1609 ...".

O spise, autorství a překladech Glücklich, op.c., 64-74.

(d) 135-151: "K r a t i č k é v y p s á n í , j a k ý m s p ů s o b e m f a l e š n é a l s t i v é p r a k t i k y , k t e r é ž s e z a č a l y s k l á d a t i p r o t i o b y - v a t e l ů m M a r g k r a b s t v í m o r a v s k é h o a K n í ž e t s t v í o p a v s k é h o p o d o b o j í s p ů - s o b o u p ř i j í m a j í c í m , v y j e v e n y ... D á l o s e v l é t u 1609".

Sbírka akt, o níž Glücklich, op.c., 129-130, dále v. M.Boháček-F.Čáda, Zerotínské rukopisy bludovské, Sborník Národního musea v Praze C III, 1958, 186 č.192 (e).

(e) 153-1512: V á c l a v B u d o v e c z B u d o v a , A k t a s n ě m u 1609 - 1610. "Pravdivé a celé vypsání všech těch věcí ... (pag.155) Paměť sněmu, kterýž rozepsán ke dni 28. Ianuarii léta 1609 ... První akta ... Když se téhož dne" x "žádajíce. Z čehož Pán Bůh buď oslaven ... S.F. z W. manu propria".

O spise a autorství Glücklich, op.c., 18-59.

82

XXI C 33

Desideratum.

V i l é m S l a v a t a , P a m ě t i o v ě c e c h m o r a v s k ý c h 1607 - 1616, XVII.stol., b.m., 4°. (Místní seznam, lístkový katalog) Viz č.83.

83

XXI C 33

Pap., XIX², 310 ff. 35 x 25 cm, nevázáno.

Psáno po jedné straně ff. - Několik rukou, na fol.306r podpis kopisty (?) "Tesař E." Korigovaný opis z neznámé předlohy č. 82 (ff.1r-264r), ne totožný s Rezkovým opisem, o němž v. níže v poznámce k textovému popisu.

1r-309r: Z á p i s k y V i l é m a S l a v a t y o

v ě c e c h m o r a v s k ý c h z l e t 1607, 1608 a 1613 - 1615. "Leta Páně tisícího šestistého sedmého, byvše já Vilím Slavata v Praze při soudu zemském" x (fol.306r) "Notule listu příznávacího na posudní od nového leta 1616° ... Jenž jest psán a dán etc."

O Slavatově díle, Rezkově opise, zachovaném v jeho pozůstatosti, a předloze č.82 K.Krofta, Zápisky Viléma Slavaty o věcech moravských z l.1607, 1608, 1613-1615, ČCH XVI, 1910, 44-51. Na ff.307r-309r znovu začátek Zápisků.

84

XXI D 5

Pap., XVII.ex., I+60ff. 21 x 16,5 cm, vazba polokožená.
Ff.Iv, 22v-23v, 54v-56v, 59v-60v a v textech (a-b) řada stran mezi oddíly, věnovanými jednotlivým rodům, prázdných. - 1 ruka. - Vazba: Desky dřevěné, papírový potah mladší. Na hřbetu soudobý titul textu (a). - Na fol.Ir: "Equestris ord.Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus anno 1731". - Signatury: W 262 (opraveno na:) W 267. - Datace: Termínem post quem je r.1683, uvedený v textu (b) na fol.53v. Kodex podle písma italského původu.

(a) Ir, 1r-22r: "R a c c o n t o h i s t o r i c o d e l l e n o b i l i f a m i g l i e a n t i c h e R o m a n e , c h e h a n n o t i t o l i a n t i c h i e t c . (f o l . 1 r) F a m e g l i a O r s i - n a ... Arme: Una rosa rossa ... Varia è l'origine di questa tanto illustre fameglia" x "Fameglia Gaetana ... lasciando sua moglie con gran commodità. Fine delle famiglie antiche".

(b) 24r-54r: "B r e v e d i s c o r s o i s t o r i c o d e l l e f a m i g l i e f a t t e g r a n d i p e r l ' a v a n z a m e n t o d e ' s o m m i p o n t e f i c i , l e q u a l i h a n n o f e r m a t o i l p i e d e i n R o m a e p a s s a n o p e r R o m a n e . (f o l . 2 5 r) F a m i g l i a F a r n e s i a ... Arme: Sei gigli. Comparve nella nostra Italia un personaggio" x "Fameglia Odescalca ... e per la distruzione de' pagani".

V textu soudobé opravy.

(c) 57r-59r: "Serenissimo prencipe et eccellentissimo senate. Quanto mi riesca grave il rappresentare à Vostra Serenità l o s t a t o d e l l a c o r t e d i R o m a , l a b e r i n t o d e l m o n d o " x "il governo spirituale della chiesa era aristocratico".

Pojednání o papežském dvoře, nedokončené.

85

XXII A 1

Pap., XVI.in., II+423 (recte: 228) pp. 21 x 15,5 cm, vazba dobová kožená.

Kodex silně poškozen, r.1960 restaurován. Skladba: Patrně sexterny. Reklamanty. Platná paginace XVII./XVIII.stol. (rukou J. Beckovského), chyby: pp.178 ter (178b, c), 323 bis, 187 vynechána. Nová foliace 1 - 115, chyba: fol.62 bis (62a). Pp. 1-2, 21-173, 307-308, 368-391, neznámý počet za pag.423 a další, ztracené již před paginací, chybějí. Mezi pp. 272 a 301 zůstaly zbytky jen 6 listů (nově nenáležitě paginovány 273-284), rovněž pp.301-316 dochovány torsovitě, jiné poškozeny inkoustem (174-194, 201-202, 217-222, 231-234, 239-244, 252, 257-262, 326-327) a restaurovány. Chybějící pp.1-2 nahrazeny dvoulistem s opisem ztraceného začátku textu (a). Pp.211-212 a 342-343 připojeny dodatečně (text rukou A). Ztracená část pp.41-173 nalezena r.1861 v pražské Universitní knihovně (viz J.J.Hanuš, Příspěvky k historii literatury české, ČNM 35, 1861, 107-111), odevzdána do křížovnické knihovny, avšak nyní je opět nezvěstná. Lístek, přilepený dříve na přední předsádku verso (zbytky pečetního vosku, viz č.86), chybí. Pp.392-393 prázdné.

Písmo: 1 ruka A bastarda, text i práce rubrikátorská. - Prosté iniciálky (někdy nedoplněny), nadpisy i marginální rubriky, interpunkce a paragrafy červeně, podtrhávání červeně nebo zeleně, zdobení písmen červeně nebo žlutě. - Vazba (restaurována): Desky dřevěné, potah hnědý, zdobený válečkovým a razítkovým slepotiskem (s opakujícím se jménem "Maria"), ve středu plotny. 2 nové spony.

Marginální čes. a lat. poznámky XVI.-XVIII.stol., některé, psané rukou XVI./XVII.stol., z utrakvistického hlediska, na pp.269, 402 aj. rukou J.Beckovského. Na předním i zadním příděštích přípisů XVI.-XVIII.stol., titul: "De Carolo IV. imperatore historia" (2.pol.

XVI.stol.) - Na předním přidešті: "Iter impiorum peribit B.B." (XVI. stol., červeně), na pag.5: "Ex libris J.Beczowski Crucigeri c.r.st.", na pag.3: "Ord.Crucig. c.r.st. catalogo insertus anno 1726". - Signatury: D 52 (XVIII.stol.), D 67, LIV D 2 (vitrinová).

Datace podle písma a filigránu (var.Briquet 3404 z let 1503-1505). Kodex byl před ztrátou pp.21-173 přepsán a opis byl chován v roudnické knihovně, dochovala se však pouze druhá část tohoto opisu (SK Praha R VI Fe 23), obsahující pp.191-423, první část je nyní nezvěstná. O dalších opisech v. edici Šimkovu-Kaňákovu, 373.

Lit.: F.Palacký, *Scriptorum regum bohemiarum tomus III*, Prae-
gae 1829, IX-X, F.Šimek, M.Kaňák, *Staré letopisy české z
rukopisu křižovnického*, Praha 1959 (edice rukopisu, popis
372-373).

B e n e š z H o ř o v i c , S t a r é l e t o p i -
s y č e s k é a a k t a .

(a) 3-17: O v o l e n í a p ř í b ě z í c h c i e s a -
ř e K a r l a č e s k é h o . /// "(o tu zemi Va)stamon a o Flan-
dry a o některá města, ještě více než čtyři sta let to trvalo" x
"ještě jsta držela Markrabstvie moravské".

Překlad Beneše z Hořovic, německé úpravy kroniky Martimiani
do r.1378. Edd. Šimek-Kaňák, op.c., 23-36. Titul podle č.86
(b). Text ztracených pp.1-2 doplněn rukou XIX.stol. na při-
vázaném dvoulistu patrně z č.86 (b), ff.184r-185r.

(b) 17-367: S t a r é l e t o p i s y č e s k é d o r.
1509. "O králi Vácslavovi, římském a českém králi. Vácslav, král římský a český, dřívě řečeného Karla syn ciesaře, byl volen římským králem" x "O mordru na Malé Straně. (L)éta Páně M^oCCCC^oIX^o ... Potom ještě vsadili Moravu a Smolu, Šen(kýře)" ///

Edd. Palacký, op.c., 2-312 (text G), Šimek-Kaňák, op.c., 36-343.

(c) 394-397: J a n N i d e r , p ř e v o r d o m i n i -
k á n s k é h o k l á š t e r a v B a s i l e j i , a J a n
z G e i l h a u s e n , ř e h o l n í k c i s t e r c i á c k é -
h o k l á š t e r a v M a u l b r o n n u , p o s l o v é
k o n c i l u b a s i l e j s k é h o , v y z ý v a j í Č e -

chy, aby vypravili své posly do Basileje k jednání o dohodu. 5.I.1432. Norimberk. "Všem mužom duchovním, urozeným i všemu lidu Královstvie českého bratr Jan Nyder ... a bratr Jan z Mulubrtima (!) ... pokoj" x "čím spieše muožete, dale (!). Dán v Norंबरce léta Božieho etc. XXXII°".

Edd. Šimek-Kaňák, op.c., 343-346.

(d) 397-399: Zigmund, král římský, uherský a český, dává glejt poselství, jedoucímu k němu z Království českého a Markrabství moravského. 28.IV.1431. Norimberk. "List glejtovní. My Zigmund, z Boží milosti římský král ... vyznáváme tiemto listem etc., že jsme urozeným ... pánuom ... dali ... náš svobodný ... glejt" x "Jenž jest v Norंबरce léta ... M^oCCCC^oXXXI^o ...".

Edd. Šimek-Kaňák, op.c., 346-348.

(e) 400-405: Vladislav jakožto zvolený král český slibuje zachovávatí svobody a práva České koruny. 15. - 16.VI.1471. Krakov. "Privilegium krále Vladislava. Ve jméno Boží. Amen. Léta ... M^oCCCC^oLXXI^o ... stalo se jest volenie na Horách Kutnách" x "Jenž jest psán ... v Krakově ... skrze ruce ... Sbyhněva z Olešnice, sekretáře ... krále polského".

Edd. Šimek-Kaňák, op.c., 348-352.

(f) 406-423: Žaloby a odpory, podané králi Vladislavovi ve sporu měst s pány a rytíři r. 1502. "Tato jest žaloba k králi J.M. pánuov měst na pány a na pány rytieřstvo. Najprvé tento kus: Najjasnější králi a pane ... Najprvé před jinými věcmi ... vznášíeme, kterak páni ... náš mětsský stav ... z svobody hlasu třetieho vyvésti mínie" x "Což se lidí dědičných dotýče ... že je upúštieme, k tomu tak" ///

Edd. Šimek-Kaňák, op.c., 352-366.

Pap., 1525, 319 (recte: 318) ff. 21 x 15,5 cm, vazba dobová kožená.

Skladba: (a-d) VII (fol.14) + 4.VI (fol.62) + V (fol.72) + 4.VI (fol.120) + (VI-1, fol.131) + 13.VI (fol.287) + (e) II (fol.291) + (f) 2.VI (fol.315) + (II-1, fol.319). Kustody: (A) - Z, Z(?) (= ff.1-287, na prvních stranách složek). Reklamanty. Nová foliace, správný sled textu mezi ff.217-219 naznačen číslováním 217a, b - 219a, b. Fol.318 a 1 list za fol.125 chybějí. Ff.290r-291v, 317v, 319r-v prázdná.

Písmo: V textech (a-e) se střídá několik rukou, z nichž 2 jsou signovány: W.M. (fol.183v) a Iohannes de Janstorf 1525 (fol.289v, podle dosavadní literatury celé psáno rukou Jana z Janstorfu); ruka Jana z Janstorfu a další, vyskytující se na ff.32r, 38v, jsou totožné s rukama A, B č.87. Text (f) psán 1 rukou. Všechny gothica cursiva (zčásti humanistické vlivy), přecházející v currens. - Nadpisy, podtrhávání a zdobení písmen červeně (do fol.197v), iniciálky výjimečně doplněny červeně. - Vazba (restaurována 1960): Desky dřevěné, zbytky původního hnědého potahu, zdobeného válečkovým a razítkovým slepotiskem, na přední desce: "Kronyka czeska", na zadní v obvodu kruhové plotny s českým lvem: "Domine, in virtute tua letabitur rex et salutare tum". 2 z větší části nové spony. Pergamenové proužky ze hřbetu s lat. theologickým textem XIV./XV.stol. (gothica cursiva) uloženy po restauraci zvláště při zadní desce. Na hřbetu byly před restaurací 2 štítky s titulem (XVII./XVIII. a XIX./XX.stol.) K přednímu přideštlí byl voskem přilepen dvoulíst s něm.poznámkou o rukopise (XVIII./XIX.stol.), nyní před přední předsádkou.

Marginální lat. a čes. poznámky rukou J.Beckovského, v.text (e), (f). Na přední předsádce recto a na fol.319v zkoušky písma (XVIII.stol.) - Na fol.2r: "Ex libris I.Beczowský Crucigeri c.r.st. comparatus 27 x 1714", na fol.1r: "Ord. milit. Crucig. c.r.st. catalogo insertus anno 1726". - Signatury: H 286, XXI C 7, LIV D 1 (vitrinová).

Kodex se písmem i úpravou dělí na 2 části, obě současné, první (texty a-e) je přímo datována k r.1525 (datace ověřena filigrány, např. Briquet 3066 z let 1525-1532), druhá (text f) je do této doby datovatelná filigránem (Briquet 4966 z r.1525).

Lit.: Hirsching, Versuch, 345 č.11, F.Palacký, Scriptorum rerum bohemicarum tomus III, Pragae 1829, X, J.Emler, Fontes rerum bohemicarum V, Praha 1893, XVII č.23.

P ř i b í k P u l k a v a z R a d e n í n a , B e -
n e š z H o ř o v i c , S t a r é l e t o p i s y č e s k é
a j .

(a) 1r-183v: K r o n i k a P ř i b í k a P u l k a v y z
R a d e n í n a .

1r: "Počíná se předmluva v Českú kroniku, jenž slove veliká.
Tato kronika jest od počátka české země" x "jenž vítězství jest
znamenie".

1r-183v: "Počátek kroniky. Když synové lidští na poli Senar
tak řečeném po potopě nepamatovali jsú" x "Téhož léta (1330) umřela
jest královna Alžběta ... a tak na Zbraslavi ... pochována. Pán Buh
se smiluj nad duší. Amen. A tak jest konec těch kronik etc. W.M.P.(?)".

Ed. J.Gebauer, Fontes rerum bohemicarum V, 211-326. Repro-
dukce fol.1r Kniha památní, příloha XLIII.

(b) 184r-196r: "O v o l e n í a p ř í b ě z í c h c i e -
s a ř e K a r l a č e s k é h o . K a r e l Č t v r t ý , c i e s a ř ř í m s k ý ...
volen jest na císařství" x "ješto jsta držela Margkrabství morav-
ského".

Překlad Beneše z Hořovic německé úpravy kroniky Martimiani
do r.1378, v. č.85 (a).

(c) 196r-282v: S t a r é l e t o p i s y č e s k é d o
r. 1470. "O králi Václavovi, římském a českém králi. (V)áclav, král
římský a český, dříve řečeného Karla syn císaře, byl volen římským
králem" x "A pro tyto příčiny veliká dražota musila býti. Finis kro-
niky německé, české, latině".

Ed. Palacký, op.c., 2-202 (text H).

(d) 283r-287v: P r o p h e t i a I o h a n n i s m a g i s -
t r i P a r i s i e n s i s e t r e p l i c a m a g i s t r i
C r i s t a n n i . "Ex quo coniunctio vel oppositio solis et lune
cum eclipsi eorum ... maiorem habent virtutem mutandi inferiora seu

terrestria... (fol.284v) Magistri Cristanni replica. Známo buď všem, že někdy Jan, jenž se nazývá Velikým mistrem v přirozených a v hvězdářských věcech, ten nyní vydal jest a píše po mnohých krajinách své listy" x "nebo zachování jeho přikázání a ustavení jest život věčný. Amen".

(e) 288r-289v: K n ě z V i l ě m ž a l u j e n a m i s - t r y a k n ě z e p r a ž s k é p o s t ě t í k n ě z e J a n a . "Querelae sacerdotis Wylhelmi post decolationem Iohannis sacerdotis contra magistros et eis adherentibus. Přeb (!) Bohem milým i před vámi vyznávám i osvědčuji, že těmito žalobami" x "byli-li sú Pánu Bohu a vám věrní a pomocní ve všech pravdách poznalých od počátku až do smrti? Feria V^a die s.Crucis (14.IX.) anno etc. (MD)XXV°. Et sic est finis per Iohannem de Jansstorff".

Ed. F.Palacký, Archiv český III, Praha 1844, 237-239 č.28 (z křižovnického rukopisu, k r.1422 březen). Na fol.289v rukou J.Beckovského: "NB Idem dominus Ioannes de Jansstorff hoc volumen continuavit post Pulkavam usque ad annum 1525".

(f) 292r-317r: S t a r é l e t o p i s y č e s k é o d r. 1433 - 1503. "(L)éta M^oCCCC^oXXXV přede žněmi táboři polní a starotáborští s mnohými městy oblehli město Plzen" x "Item léta 1503 ... a po tom ohni hned té noci sprchl dobrý déšť".

Ed. Palacký, Scriptorum rerum bohemicarum tomus III, 87-265 (text h). Na fol.317r rukou J.Beckovského: "Residui anni usque ad 1525 annum in aliis MMS apud me reperiuntur per Iohannem de Jansstorff continuati, qui Pulkavae Chronicon latinum czechismo donavit".

87

XXII A 3

Pap., XVI¹ + 1524, 378 ff. 20,5 x 16 cm, vazba mladší polokožená.

Skladba: (a) (III-1, fol.5) + (b) 4.VI (fol.53) + (VI-2, fol.63) + IV (fol.71) + (c) II (fol.75) + (d) 17.VI (fol.279) + V (fol.289) + 5.VI (fol.349) + 2.V (fol.369) + (V-1, fol.378). Kustod: primus (fol.17v). Reklamanty ojediněle (někdy seřiznuty). Původní

foliace v textu (d): A primo ... XX° - H VI° (= ff.88-234), platná nová foliace průběžná. Za ff.5 a 378 chybí 1, za fol.60 2 listy. Ff. 61r-75r, 219r-v, 378v prázdná.

Písmo: Patrně 4 základní ruce A - D, střídající se v textech (b, d), datovatelné k r.1524 (fol.378r), z nichž A, B (Jan z Janstorfu) se vyskytují v č.86. Texty (a,c) jsou přípisky. Všechny ruce gothica cursiva (humanistické vlivy, zvláště ruka C). - V textu (b) iniciálky a nadpisy, v textu (d) také živá záhlaví, marginální rubriky, foliace, podtrhávání a zčásti ručky červeně. Některé iniciálky nedoplněny. Representanty. - Vazba XVII.stol., papírový potah desek mladší. Na hřbetě nezřetelný titul XVII.stol. Ve hřbetě 3 pergamenové proužky se stopami písma XII./XIII.stol. (carolino-gothica ?).

Marginální poznámky XVIII. a XIX.stol. - Na fol.1r: "Ord. Crucig. c.r.st. Pragae" (XVIII.stol.), na fol.6r: "Ord. Crucig. c.r. st. catalogo inscriptus anno 1726". - Signatury: U 171, XXXVIII E 38, LVI D 2 (vitrinová).

Základní část kodexu, tj. texty (b, d), je datovatelná k r. 1524 (datace ověřena filigrány, např. Briquet 3063 z r.1521), texty (a, c) byly připsány asi ve 2.čtvrtině XVI.stol.

A l b r e c h t O j í ř z O č e d ě l i c , V i k -
t o r i n K o r n e l z e V š e h r d .

(a) 1r-5v: V ý p i s y z č e s k ý c h d e s k z e m -
s k ý c h .

Zápisy čes. a lat., datovány 1487-1532. Zčásti ed.J.Emler, Pozůstatky desk zemských království Českého I-II, Praha 1870-1872 (s užitím křížovnického rukopisu).

(b) 6r-60v: A l b r e c h t O j í ř z O č e d ě l i c ,
O n á l e z i e c h k o r u n y č e s k é .

6r-7v: "O nálezích koruny české ... předmluva počíná se. Král, nejvyšší činitel pokoje, puosobitel (!) a stvořitel (!) sobě poddané v střízlivosti" x "tu o tom šieře najdeš".

8r-60v: "Podpisují se nálezové, kteřížto stali jsú se za krále Jana Slepého, za ciesaře Karla, za krále Václava, za ciesaře Zikmunda, za krále Ladislava, za krále Jiříeho, za krále Vladislava ... a také nálezý straní tuto pořád vypsání jsú ... Tento první nález.

Primo Mauricii E třinácté. Jest ta nález o tom, kterak mají předešlí nálezové panští i potomní v své moci zastati" x "Nález o tom, kdež Martin vinil Svatu ... a tak dal létóm zemským projíti a z takových příčin král" ///

Autor uveden v předmluvě na fol.6r. Nejmladší datovaný zápis je z r.1505, poslední zápis není dokončen (ff.61r a n. prázdná). Ed. H.Jireček, CIB II 2, III 2, Pragae 1870, 1873, passim (předmluva III 2, 180, křížovnický rukopis uveden tamže).

(c) 75v: O deskách zemských trhových a větších zápisných.

Tři poznámky: o započetí vedení prvních desk trhových Jana st. z Písnice r.1532, "Týmž titulem ... větší dsky zápisné mají psány býti", "Týmž také titulem mají oboje dsky trhové i větší zápisné ... když se dokonají ... zavřiny býti ...".

(d) 76r-378r: M. V i k t o r i n z e V š e h r d , O p r á v i e c h z e m ě Č e s k é .

76r-81v: "Ku pánuom Kostkuom z Postupic. O práviech země České Mistra Viktorina ze Všehrd počínají se knihy prvnie. Najprvé předmluva. Země Česká od založení svého, páni z Postupic, až do tohoto času jak položením okolnie země převyšuje" x "snadně po těch nápisiech mohl najíti".

81v-82v: "Rozdiel. Rozdiel všech knih, co se v kterých zavie- rá. Prvnie knihy po předmluvení summu, co se ve všech jiných knihách píše, ukazují" x "Devátým knihám dáni jsou zmatkové rozliční, kteříž se ... často přiházejí".

82v-87v: Registrum. "Co v prvních knihách se vypisuje. O rozličnosti súduo v zemi České" x "Co v devátých knihách se zaviera. Jiného nic než toliko zmatkové ve všech kapitulách".

88r-374r: "První knihy. O rozličnosti súdů v zemi České a najprvé o soudu zemském velikosti a moci. Caput primum. V království a v zemi České súdové jsou rozliční" x "kteříž mluví proti spravedlivému nepravost v pýše a v neobyčejnosti. A na tom jest devátým a posledním knihám konec o právích země České učiněn".

374v-378r: "Zavření všech knih. Máte, urození páni, páni z Postupic, knihy o právích, o súdích i o deskách země České prací a pilností mú sepsané" x "na samé vuoli dosti jest. Pověděl jsem. Finis anno Domini M^oV^cXXIV feria V^a ante Reliquiarum" (7.IV.1524).

Redakce smíšená, Ed. H.Jireček, M.Viktorina ze Všehrd
O právních země České knihy devatery, Praha 1874, 3-459
(s užitím křížovnického rukopisu). O rukopise op.c.519-520
a F.Cáda, Všehrdovo právnícké dílo v dochovaných rukopisech,
Právněhistorické studie VII, 1961, 121 Ms.11.

88

XXII A 4

Pap., 1472, IV+746 pp. 20,5 x 14,5 cm, vazba mladší polo-
kožená.

Skladba: I (pag.IV) + 25.VI (pag.600) + (VII-3, pag.622) +
4.VI (pag.718) + (VIII-2, pag.746). Reklamanty. Za pp. 602, 620, 622,
718 a 722 chybí po 1 listu, patrně prázdném. Pp.III, IV, 745 prázdné.

Písmo: Základní ruka A bastarda currens, 1472 (pag.744),
pp.1-744 (= texty a-ag). Přípisky soudobé ruky B, pp.I-II, 746 (= ob-
sah, text ah). - Iniciálky, většinou prosté, nadpisy, interpunkce,
podtrhávání a zdobení písmen červeně. - Vazba bílá XVIII.stol., hřbet
zdoben jako č.100. Jako přední a zadní předsádky užito zlomků 2 perga-
menových listů z lat. misálu XII.stol. (Dominica II. post Theophaniam,
vigilia Theophanie Domini. - Carolina. Neumy.) Pergamenové záševky
z lat. kodexu XIII.stol. patrně filosofického obsahu (gothica).

Na pag.1: "Donatus Samson" (? XVI.stol.), na pp.IV a 510 čes.
přípisky XVI.stol. a j. Marginální čtenářské značky. - Na pag.1:
"Ord. Crucig. (c.r.st. catalogo inscriptus anno ...)" (1.pol.XVIII.stol.,
zčásti seříznuto). - Signatury: C 193, VIII (ostatek přelepen ex-
libris křížovnické knihovny s platnou signaturou), LV D 1 (vitřinová).

Lit.: J.Polívka, Dvě povídky v české literatuře XV.stol.,
Praha 1889, 95-98 (dílčí textový popis).

E v a n g e l i u m N i k o d é m o v o a d a l š í
a p o k r y f y , J a n H u s , V a l t e r a G r i s e l d a ,
B r i s e l d a , P e t r z M l a d o ň o v i c , M a n d e -
v i l l e a j .

I-II: Obsah.

Přípisek rukou B. Edd. Polívka, op.c., 95-96 a F.Šimek,
Cestopis t.zv. Mandevilla, Praha 1911, XVII a n.

(a) 1-101: *E v a n g e l i u m N i k o d é m o v o*. "Ve jméno svaté a nerozdielné Trojice. Amen. Tuto se počínají kniežky Nikodéma, mistra židovského a učedníka pána našeho Jezu Krista, v nichžto jsou popsány skutky umučenie a vzkříšenie téhož Pána a spasitele našeho ... Kapitola prvnie jestiž o tom, kterak Pán Kristus jest před Pilátem obžalován a obeslán ... Stalo se jest v létě devatynádstém za ciesařstvie Tiberiáše" x "Kapitola dvadcatá třetie, kterak ty věci dány sú Pilátovi a o listu Pilátovu k ciesaři ... A tak jest skrze toho ciesaře přišlo k naše známosti. Budiž milému Pánu Jezu Kristovi... chvála i poctivost na věky věkóm. Amen".

Ed. V.Hanka, Čtenie Nikodemovo, *Abhandlungen der kön.böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften* V 11, 1861, 227-249. Srovnání rukopisných textů (křížovnický rukopis K) i tisků J.Polívka, *Evangelium Nikodemovo v literaturách slovanských*, CNM LXIV, 1890, 263-275, 535-565.

(b) 101-121: *L e g e n d a o V e r o n i c e , P i l á t o - v i a T i b e r i o v i*. "Tuto se počíná oznámenie, kterak Tiberius ciesař poslal po Ježíše do Jeruzaléma Voluziana kněze a biskupa římského a pohanského. Toho času, když bieše náš milý Pán Ježíš Kristus umučen na kříži a umrtven" x "Tuto se již vypisuje, kterak jesti veleben Pán Kristus před Neronem a kterak jesti potupen Šimon čarodějník od apoštolův ... a zahubil řezákem".

Edd. Hanka, op.c., 250-256 a J.Polívka, *Drobné příspěvky literárně-historické I*, Praha 1891, 24-61 (s užitím křížovnického rukopisu). O poměru rukopisných textů i tisků Polívka, op.c., 62-63.

(c) 121-129: "Tuto se píše p o v ě s t k r á s n á o d ř e v u s v a t é h o k ř í ž e a o t ř í d c e t i p e - n i e z í c h , za něžto jest Pán Kristus prodán židům a prorazen. A také se tuto vypisuje o s m r t i h a n e b n é a o h a v - n é n e š ť a s t n é h o J i d á š e . (pag.122) Praví jedna knieha jistá řeč písma římského" x "a v dobrých skutciech věčně zachovati. Dajž nám to milý Pán Böh. Amen".

Edd. Hanka, op.c., 249-250, prvou část, tj. pověst o dřevu kříže (pp.121-124), Polívka, *Drobné příspěvky II*, 64-65 (s užitím křížovnického rukopisu, o poměru čes. verse k cizím 86-87) a *Staročeská legenda o dřevu kříže, Od Karlova mostu IV*, 1931, 38-40. O druhé části, tj. legendě o Jidá-

šovi (pp.124-129), připojená v rukopise přímo k pověsti o dřevu kříže, Polívka, op.c. III, zvláště 107 a n.

(d) 129-136: "Tuto se vypisuje na pomenutie každému člověku při smrti v jeho nemoci, když by měl umierati. Příteli milý, věz, že jsi v bázni a v tresktání Boha všemohúcieho ... (pag.132) Tuto se píše druhé napomenutie. Milý příteli, poslechniž mé rady a upokojiž se od všelikého rozbroje" x "ať tě provodí cestú pokojnú do královstvie nebeského. Dajž to tobě milý Pán Ježíš ukřižovaný. Amen".

(e) 136: "Die sv. Jeremiáš v svém Pláči, že zaviera Pán Bóh před hříšnými lidmi stezky své" x "zachovajž nás těch lvóv, milý Pán Ježíš. Amen".

Přípisek rukou A (drobnější písmo). Viz Lam 3, 9-10.

(f) 137-214: M. Jan Hus, O šesti bludiech. "Počínají se dóvodové svatých, jenž sú na stěně v Bethlemě napsány latíně, a to takto: Znamenav šest bludóv" x "kněžstvie jsú potratili. Amen".

Viz Bartoš-Spunar, Soupis pramenů, 117-118, č.69.

(g) 214-218: M. Jan Hus mistrům a pražským stoupenčům. Listopad 1412? "Počíná se jiná řeč velmi pěkná a užitečná od Mistra Jana Husi svaté paměti kázaná v Bethlemě takto: Bóh s vámi, páni milí i mistři! Prosím vás, abyste najprvé vážili při boží" x "aby knězie ... nepřekazili vašemu úmyslu. I protož bojme se Pána Boha ... a po smrti dáť nám věčnú radost. Amen etc."

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 204 č.187. Totéž níže (ae).

(h) 218-220: "I máme věděti, že pro pateru věc Pán Bóh přepustie nemoci a zámutkóv na lidi zde na světě. Věděti máme, že zarmúcením, to jest těmi věcmi, jenž člověka rmútie" x "a potom s ním na věky kralovali. Amen".

(i) 220-224: O kněží ch nehodných. "Tuto se vypisuje ustanovenie papežské, kto má býti knězem. Ustanovenie papežské jest, aby nižádný neposlúchal mše kněze" x "Die sv. Bernard ku papeži Eugeniovi: Padne oslice ... kohož on ráčí navštíeviti svú milostí svatú kterého člověka".

Autority (Písmo, sv. Jan Zlatoušty, Řehoř, Bernard, Anselm).

(k) 225-231: "Znamenaj tuto, komu má býti více věřeno lidem - ličili Pánu Bohu. Také řekl by někto, že těm, jenž písmo umějí" x "zde jemu slúžiece v milosti a potom s ním kralujiece na věky. Amen".

(l) 231-234: "A že také kněží králóm a pá - nóm poddání jsou a oni moc mají nad nimi, o tom máme psáno v třetích knihách Královských v druhé kapitole (27). Šalomún král ten jesti ssadil biskupa najvyššieho" x "dát nám zde svú drahú milost a po smrti věčnú radost".

Autority (Písmo, sv. Řehoř, Augustin).

(m) 234-244: Rozmlouvání duše se svědomím o smrti, posledním soudu a věčném zatracení. "Počíná se řeč velmi pěkná a užitečná, kterak jesti rozmlúval sv. Augustinus s svú duší, dokavadž byl živ v těle. Die sv. Augustin: Ó má milá duše, rozmysliž se na to, žeť jesti nelze ujíti smrti" x "A protož die sv. Augustin: Necht mě hlava bolí ... a dobří k věčné radosti. Kteréžto radosti dopomáhaj nám náš Pán Ježíš milý pro nás hříšné na kříži umučeny. Amen".

Autority (sv. Augustin, Řehoř, Bernard, Ambrož, Jaroným, Jan Zlatoušty).

(n) 245-269: Valter a Grizelda. "Tuto se počíná řeč velmi pěkná a užitečná o Grizeldis, panně velmi pokorné a chudé, a kterak ji pojal jeden markrabie bohatý jménem Valterus a kterak jesti od něho mnohé zámutki trpěla a všecko pokorně snášela a potom ji milý Pán Bóh divnú svú milostí obveselil. Byl jest jeden u Vlašiech znamenitý a mocný markrabie" x "a tak svú život aby dokonal. Amen.

Dokonala se řeč velmi pěkná a lidem poslouchati velmi užitečná o poctivé a vše chvály hodné Griseldis jménem ..."

Ed. Polívka, Dvě povídky, 47-57 (s užitím křížovnického rukopisu), o povídce a jejích textech 1-24. Viz č.100 (g).

(o) 269-316: B r i s e l d a . "Již se pak počíná o druhé ženě nešlechtné jménem Brizelidis, kterak mnoho zlého činila jest muži svému a kterak jie Pán Bůh pomstil. (pag.270) Byl někdy v franských krajinách rytieř jeden znamenitý" x "Kapitola čtrnáctá ... i umřel jest. Dokonala se řeč velmi pěkná a užitečná každému, ktož chce čiesti o Rudolfovi rytieři a o Brizelidě ženě jeho nešlechtné ..."

Ed. Polívka, op.c., 59-93 (z křížovnického rukopisu), o textu 25-46.

(p) 317-321: B i b l i c k é c i t á t y s v ý k l a d e m . "Tato řeč stojí psána v knihách třetích múdrého Šalomúna, jenž slovú Eklesiastes v poslední kapitole (12, 1-7). Pomni na stvořitele svého ve dnech mladosti tvé, neb tehdy můžeš jemu hotovějie a lépe slúžiti" x "odplaty žádáme za to".

(q) 322-336: O l á s c e , D e s a t e r u , p o c h l e b n í c í c h , p o s t u , p o k á n í a j . "Tuto se vypisuje, co jesti láska. Láska jest ctnost, jíž kto miluje Boha" x "dajž nám hříšným, abychom mohli hříechův želeti a želejice milosti Božie dojíti. Amen".

Autority (Písmo, sv.Jan Zlatoústý, Jeroným, Remigius, Beda, Bernard, Tomáš Akv., Mikuláš Lyra, Origenes).

(r) 337-347: O p ý š e a s m i l s t v u . "Kolikera jest pýcha. Osmera jest pýcha zevnitřnie" x "sv.Maria Magdalena ... radost velikú a utěšenie mievala. Té radosti dopomáhaj nám náš Pán Ježíš ukřižovaný. Amen".

Autority (Písmo, sv.Cyprian aj.)

(s) 348-355: M. J a n H u s , J á d r o u č e n í k ř e s t á n s k é h o s m r a v n ý m i p r ú p o v ě ě m i .

348-354: "Tuto se píše o poznání Pána Boha a nejprvé, co jesti Pán Bóh. Pán Bóh jest svrchované dobré" x "a po smrti u věčné radosti v nebeském království. Dajž to milý Pán Ježíš. Amen".

354-355: Průpovědi. "Čest, ctnost, stud, bázeň, ktož ty čtyři věci má" x "mnichy, jeptišky i také žáky".

Viz Bartoš-Spunar, Soupis pramenů, 162 č.115. Průpovědi ed. V.Flajšhans, K literární činnosti M.Jana Husi, Věstník České akademie IX, 1900, 552 (z křižovnického rukopisu), o textu Jádra 551.

(t) 355-367: M. J a n H u s , O h ř i e c h u . "Tuto se již dále vypisuje o hříechu smrtedlném i o všedniem. Hříech jest nedostatek ctnosti" x "rač nás vystřieci milosrdný spasitel, jenž jesti pro naše hříechy ukřižován. Amen".

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 162-163 č.116.

(u) 367-400: M. P e t r z M l a d o ň o v i c , Ž i v o t M. J a n a H u s i . "Tuto se počíná Život Mistra Jana Husi svaté paměti. Od narozenie Pána Ježíše Krista milého po tisíci po čtyřech stech patnáctého léta, když jest ten zbor konstanský" x "Kapitola sedmá ...súdě živé i mrtvé. Požehnaný ... Ježíš Kristus, pán náš milý. Amen. Již se jesti dokonat Život Mistra Jana Husi ..."

Ed. V.Novotný, Fontes rerum bohemicarum VIII, Praha 1932, 122-148 (s užitím křižovnického rukopisu, zmínka o něm str. LX).

400-436: L i s t y M. J a n a H u s i .

(v) 400-405: "Tuto se již počínají epištoly jeho, kteréž jesti psal svým věrným, v žaláři když jesti seděl. P ř á t e l ů m v Č e c h á c h . 10. VI. 1415. "Mistr Jan Hus, v nádeji slúha boží, všem věrným Čechóm, jenž Pána Boha milují ... (pag.401) Věrní a v Pánu Bohu milí pání a panie, chudí i bohatí. Prosímť vás a napomínám, aby Pána Boha poslúchali" x "a pravdy každému přáli. Dán tento list v noci u pondělí před sv.Vítem po dobrém anjelu božiem".

Viz Bartoš-Spunar, Soupis pramenů, 232 č.249.

(x) 405-412: P ř á t e l ů m v Č e c h á c h . 24. VI. 1415.
 "Počíná se jiná epištola. (pag.406) Mistr Jan Hus, v naději slúha bo-
 ží, všem věrným, jenž Pána Boha a jeho zákon milují i budou milovati...
 Najmilejší! Napomínám vás, abyste se nelekali ani ustrašiti dali" x
 "jenž dá vám i mně věčnú radost. Amen".

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 239 č.264. Reprodukce pp. 406-407
 Kniha památní, příloha XLV.

(y) 412-417: V š e m v ě r n ý m Č e c h ů m . 26. VI. 1415.
 "Mistr Jan Hus, v naději slúha boží, všem věrným Čechóm, kteřížto Pána
 Boha milují a budou milovati ... (pag.413) Věrní a v Pánu Bohu milí
 křesťané! Ještě mi jest u mysl to vpadlo" x "Neb ještě Pán Bóh vše-
 mohúcí móż mě zprostiti".

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 241 č.267.

(z) 417-419: P ř á t e l ů m v Č e c h á c h . 27. VI. 1415.
 "Jiná epištola. Bóh s vámi! Měv veliké domněnie z mnohých příčin, psal
 sem" x "chtiece bludy nalézti. Dán list ve čtvrtek před vigiljí sv.
 Petra u večer v žaláři v okovách v čekání smrti".

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 241-242 č.269.

(aa) 419-422: P r a ž a n ů m . (asi září 1414). "Opět
 jiná epištola. Milost a pokoj od Pána našeho Ježíše Krista buď s vámi.
 Amen. Tyto věci praví Pán Bóh" x "nebo časem svým budete žieti v ne-
 besiech nepřestávající. Amen".

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 214 č.208.

(ab) 422-426: V ě r n ý m v Č e c h á c h . 16. XI. 1414.
 "Věrným a v Pánu Bohu milým bratřím i sestrám všem, jenž milují pravdu
 Pána Jezu Krista: pokoj vám od Pána Boha ... Najmilejší! Prosímť vás,
 aby jsúce živi vedlé zákona božieho" x "kterýž jesti nás ... vykúpil
 ... od muk věčných ... a od hřiecha. Psán list v Konstancí na den sv.
 Otmara. Mistr Jan Hus v naději boží kněž a slúha Pána Ježíše Krista".

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 222 č.228.

(ac) 426-428: P ř á t e l ů m a s t o u p e n c ů m v Č e c h á c h . 19. I. 1415. "Jiná epištola. Pán Bóh rač s vámi býti, aby proti zlosti, proti ďáblu, proti světu a tělu stojiece, setrvali. Najmilejší! Prosímť já vás, v žaláři sedící, jímž se nestydím" x "i nyní jsa v žaláři a u velikém pokušení. Dán v Konstanci den sv. Sebestiana a Fabiana".

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 225 č.233.

(ad) 428-433: V š e m v ě r n ý m Č e c h ů m n a r o z - l o u č e n o u . (asi počátek října 1414). "Opět jiná epištola. Mistr Jan Hus, v naději kněz a slúha Pána Ježíše Krista, všem věrným milým bratřím i sestrám v Pánu Ježíšovi ... (pag.429) Věrní a milí přátelé! Viete, že sem s vámi po dlúhý čas pracoval" x "v radosti nebeské budem přebývati. Amen".

Viz Bartoš-Spunar, op.c., 218 č.218.

(ae) 433-436: M i s t r ů m a p r a ž s k ý m s t o u p e n - c ů m . (listopad 1412 ?) "Bóh s vámi, páni milí a mistři! Prosímť vás, abyste najprvé vážili při boží" x "aby kněžie ... nepřekáželi vašemu úmyslu. Amen. Tuto se skonávají epištoly Mistra Jana Husi svaté paměti ... "

Totéž výše (g).

(af) 437-444: "Tuto máme znamenati o z n á m e n i e a (!) z á z r a c i e c h , k t e r é ž t o p ř e d e j d ů d e n s ú d n ý , o kterýchž sv.Jeroným píše. Prvý den moře vyjde z miesta svého" x "jenž pásti bude své volené v radosti věčné v nebeském království. Amen".

(ag) 444-744: C e s t o p i s t z v . M a n d e v i l l a . "Tyto knihy pravie a vypisují o jednom rytieři, jenž jesti byl převelmi veliký lantfaréř ... Téměř vsecken svět zputoval jest a zjezdil a vypravuje o mnoho divných věcech ... kteréžto mnohému člověku, kterýž jest (pag.445) nebýval daleko, těžké jsou k věření ..."

445-448: Předmluva. "Já Otta z Dimerinka, kanovník u Mecí v Luturingí, přeložil sem tyto knihy z latinské řeči v německú" x

"ten počíná takto a die".

448-744: Text. "Počíná se rozdiel první knihy těchto o čase výjezdy toho rytíře z nižších zemí a jmenuje vlasti, zejména kteréž jest on zjezdil, a počínaje i die takto: (pag.449) Já Johan z Mandinilla, urozený z jednoho města v Englantě ..., sedl sem v lodě" x "Kapitola poslednie (121) ... abychom ... byli potom živi tvú slávu v nebeském království. Amen. A tak jesti konec lamfaréře léta od narození syna božieho tisícieho čtyrstého sedmdesátého druhého léta ten pondělí před sv.Sophijí pannú etc." (11.V.)

Překlad Vavřince z Březové. Ed. F.Šimek, Cestopis t.zv.Mandevilla, Praha 1911, 1-172 (o křižovnickém rukopise str. XVII-XXI), týž, Cestopis tzv. Mandevilla, Praha 1963, 21-171 (zmínka o křižovnickém rukopise str.201). O jazykové stránce křižovnického textu F.Šimek, Cestopis t.zv. Mandevilla a jeho staročeský překlad, Sborník filologický I, 1910, 43-50. Viz č.99.

(ah) 746: Zprávy z let 1526 - 1527 o bitvě u Moháče, o volbě Ferdinanda I., jeho korunovaci a odjezdu z Prahy.

Přípisek rukou B. Ed. Polívka, Dvě povídky, 98.

89

XXII A 5

Pap., XVII², 430 (recte: 432) ff. 21 x 15,5 cm, vazba pergamenová.

Kustody a reklamanty. Nová foliace, chyby: ff.112, 127 bis. Za ff.68 a 389 chybí po 1 listu, patrně prázdném. Mezi oddíly řada ff. a stran prázdných. - Patrně 1 základní ruka. Vlastní text psán v užším sloupci, přílohy po celé šíři stran. Část textu i příloh přeškrtna. - K vazbě užito pergamenové něm. listiny XVII.stol. - Sign.: C 23, XXIV C 41.

Lit.: Hirsching, Versuch 347 č.17.

lr-429v: "Synopsis rerum gestarum Ser^{mi} domini archiducis Leopoldi Wil-

h e l m i a b a n n o 1639 u s q u e a d a n n u m 1656.
 (fol.2r) Plenipotencia caesarea data Ser^{mo} archiduci Leopoldo Guillielmo quoad res politicas et iustitiam in regno Bohemiae et incorporatis provinciis. Viennae 22. Augusti 1639. (fol.3r) Nachdem die röm.kais. ... Maj. aus gewissen wichtigen Bedenken dero Herrn Brudern, dem ... Fürsten ... Leopoldt Wilhelmben, Ertzhertzogen zu Österreich ... dahin vermögt" x "Archidux in Moraviam ad episcopatum Olomucensem et in Silesiam ad Vratislaviensem visitandum perrexit. Finis".

Historie, líčící na pozadí válečných a politických událostí ve střední a západní Evropě - ve značné míře také v českých zemích - činnost arcivévody Leopolda Viléma (1614-1662), vrchního velitele císařských armád v bojích se Švédy a poté od r.1647 místodržitele ve španělském Nizozemí. Vlastní lat. text, dělený podle let, je doprovázen aktovými i jinými přílohami v němčině, italštině, španělštině, francouzštině i latině. Na počátku některých oddílů přehled obsahu.

90

XXII A 8

Pap., 1597 + XVII.in., II+335 ff. 19 x 15 cm, vazba polopergamenová.

Skladba: Vesměs kvaterny. V oddíle ruky C reklamanty. Dvojitá nová foliace, první při popise prodloužena do konce. Za fol.33 chybějí 3, za ff.90 a 94 po 4, za fol.143 1 list (s textem). Ff.Iv-IIv, 34v, 122v, 130v, 153v, 155v, 159v, 171v, 174v, 187v, 192v, 258v-273v, 335v prázdná.

3 ruce, A 1597 (fol.205r), ff.1r-205r (= text a, patrně i s marginálními rubrikami), B ff.205v-258r (= texty b, c) a přípisky v (a), C ff.274r-335r (= texty d-f) a přípisky v (a). - V textech (a, c, d) nadpisy, v (a-c) letopočty červeně. - Vazba: Hřbet a rohy dobové bílé, potah desek mladší. Na hřbetě lat. titul textu (a) XVII. stol.

Na fol.1r: "Ex libris J.Beczowský Crucigeri c.r.st. 24 x emptus 1714", "Ordinis catalogi insertus a.1726". - Signatury: XVIII K 4, G 171, 195 (?).

Datace: A.Rezek klade kodex do konce XVI.stol., kam však je možné datovat pouze text (a), kdežto oddíly rukou B, C jsou mladší a patří až počátku XVII.stol. (v textu c se vypráví o událostech z let

1601 a 1602). Z rukou J.Beckovského, jenž díla užil jako pramenu II. dílu své Poselkyně, se kodex dostal po jeho smrti do řádové knihovny.

Lit.: Hirsching, Versuch, 349 č.28, A.Rezek, Dodatky a opravy k biografiím starších spisovatelů českých a k starší české bibliografii, CNM LII, 1878, 156-158, Rukověť humanistického básnictví I, 244-245.

(a) Ir-205r: "I. Prima pars annalium seu eorum, quae sub Ferdinando, rege Bohemiae, contigerunt, a Me Beat Alma Fides (= Marco Bydžovino a Florentino) collecta. (fol.1r) Ferdinandus rex Bohemiae XIX. Léta Páně 1526 Ludvík, uherský, český král ... vida, že Solimannus, císař turecký" x "1564 ... Krátké poznamenání běhu života ... císaře Ferdinanda I. ... a překaziti může pobožnými modlitbami a moudrou radou. Etc. (15)97 Decembris 6".

O díle, jeho pramenech a autorovi - rukopis byl dříve považován za práci J.Beckovského - Rezek, Dodatky a opravy, 156-158 a Rukověť, 244-245. J.Matoušek, M.Marka Bydžovského z Florentina Rudolphus rex Bohemiae XXI, Casopis Archivní školy VIII, 1931, 154 dílo mezi historickými spisy Bydžovského neuvádí. V textu na konci jednotlivých oddílů, řazených podle let, přípisky, a to zvláště rukou B, na ff.139r-143v jako doplněk k r.1547 rukou C formule přísah hejtmanů měst Pražských a staroměstských obecních starších, instrukce hejtmanů a královských rychtářů aj.

(b) 205v-244r: Letopisné zprávy 1518 - 1587. "1518. Bylo spojení Merkuriáše s Marsem a s Jupiterem" x "Téhož léta etc. (15)87 ... u města Kouřima udeřil hrom k ptáku ... bidlo srazil".

Vedle výkladu o augšpurském sněmu v r.1530 hlavně zprávy o povětrnostních poměrech a úkazech, o nadpřirozených jevech a jiných neobyčejných příhodách v českých zemích i v cizině. Viz Rezek, op.c., 157.

(c) 244v-258r: "Liga contra evangelicos. Když nejdobrotivější Pán Bůh mne z hlubokých temností papežských vytrhnouti ... ráčil" x "a to k obecnému všech evangelíkův užitku. Mezitím bděte ... a Pánu Bohu díky upřímným srdcem vzdávejte".

Podle Rezka, op.c., 157 překlad z něm. originálu, viz však lat.text tohoto protipapežského spisku v č.9 (ag).

(d) 274r-330r: "O porážce krále Ludvíka slavné paměti i o volení jiného krále na sněmu obecním. Jakož šťastné věci velikých, znamenitých králův, knížat ... bývají ku památce slavné" x "kterým sou se lidé mnozí nadáli".

Ed. Sněmy české (I), Praha 1877, 15-26 č.18, 28-29 č.20, 26-28 č.19, 38-47 č.24 (mimo fol.307r-v), 176-183 č.134 (89-92 č.42-44). Viz Rezek, op.c., 157.

(e) 330r-334v: O sporu českého krále Ferdinanda I. s vévodou sedmihradským Janem Zápolským o království uherské. "Navrátím se zase k králi Janovi uherskému. Jan Sleydan štrospurský v šesté knize ... píše takto: Po smrti krále Ludvíka ... když byl arcikníže Ferdinand ... za krále českého volen" x "že království uherské jemu podle práva ... přísluší".

Viz J.Sleidani De statu religionis et reipublicae Carolo Quinto caesare commentarii, Argentorati 1555, 90 a n.

(f) 334v-335r: O povstání Tomáše Münzera. "Málo předtím, léta 1525, jakž týž Sleidanus píše, sedláci a poddaní lidé v (fol.335r) krajině durynské proti vrchnostem ... se pozdvihli" x "a pilně aby sobě čítali Knihy královské v svaté bibli".

Viz J.Sleidani op.c., liber IV-V.

Desideratum.

Jan Norb. Zatočil z Löwenbrucku, Létodenoпис 1648, Praha 1648. Wissnowskie-go řeči krolovske (rkp. polský). (Místní seznam)

Viz Knihopis č.17159 a n.

92

XXII A 8

Pap., XVII.ex., II+126 pp. 18,5 x 15 cm, vazba dobová papírová.

Pag.II prázdná. - 1 ruka. - Vazba: Desky dřevěné, potah papírový mramorovaný. Na hřbetě soudobý titul. - Na pag.I: "Equestris ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus anno 1728". - Signatury: XIV B 5, D 120, 27 (na hřbetě).

I, 1-126: "T r a g a e d i a i n g e n i i h u m a n i sive discursus historicus de iis, qui ingenio perierunt, ubi variis exemplis demonstratur, quomodo in qualibet facultate et in omni scientiarum genere artifices praestantissimi in maxima inciderunt infortunia, in admonitionem omnium ingeniosorum".

1-4: "Ad lectorem. Nunquam, benigne lector, leges" x "tibi legendum proferam. Vale atque salve".

5-8: "Prologus. Artibus et scientiis, licet omnes eas quaerant" x "suos solet beare amicos".

8-126: Textus. "Caput I^{um}. Incipiamus ergo a theologis" x "Caput XI seu conclusio ... intus vero ad felicitatem".

Doklady z českých dějin, brané nejčastěji z Hájkovy Krcničky, i znalost českých poměrů připouštějí domácí původ díla, psaného z katolického hlediska. K jeho dataci přispívá zmínka o knize Cornelia Agrippy De incertitudine et vanitate scientiarum, Kolín n.R. 1527, napsané před asi 150 lety (pag.3). Marginální a interlineární lat. poznámky (XVIII.stol.)

93

XXII A 9

Pap., c.1732, 68 ms. ff. 21,5 x 17,5 cm, vazba papírová.

Konvolut 5 rukopisných textů a 1 tisku, přivázaného za rukopisy. - Na hřbetu titul XIX.stol., v. níže v čele textového popisu. - Signatura: 28 (na hřbetu).

Ms.: 2 řady kustodů, ukazující jednotlivé části konvolutu: A - I (= ff.1-36), a - f (= ff.45-68). Reklamanty. Pořadí ff. v textech (a, b) při vazbě porušeno, v. textový popis. Ff.2v, 14v, 19v, 33v-36v, 37v, 41v-44v, 45v, 67v-68v prázdná. - Datace podle č.95

(kodexy č.93-98 souvisejí spolu svým vznikem).

F r i e d e r i c i a n a .

(a) 1r, 21r-24r: "Kurtz verfaste Beschreibung des ansehnlichen Einzugs, welchen Ihr kön. Maj. Fridericus Primus, erwöhlter König in Böhmen, zu Prag anno 1619 . . . gehalten. Gedruckt im Jahr MDCXIX".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.5366.

(b) 2r-17v, 20r-20v, 18r-19r: "Actus coronationis serenissimorum domini Friderici, comitis palatini Rheni . . . , et dominae Elisabethae . . . in regem et reginam Bohemiae . . . Pragae apud Danielelem Carolidem 1619".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.5378.

(c) 24v-33r: "Kurtzer und wahrer Bericht der kön. Krönung Friderici I^{mi}, erwählten König in Böhemb. 1619. Den 31ten Octobris nachmittag sind Ihr kön. Würdte" x "hier verbleiben. Ende".

(d) 37r-41r: "Ritus coronationis Friderici, electoris palatini, pseudoregis Bohemiae anno 1619 die 4ta Novembris. (fol.38r) Anno Christi 1619 4^a Novembris deductus est" x "cum tamen adfuerit. Vide Lauream Austriacam fol.281".

Viz I.Bellus, Laurea Austriaca, Francofurti 1627, 238 a n.
Při dolním okraji fol.47r rukou XVIII.stol.: "Collatum cum Collegio Clementino Soc. Iesu".

(e) 45r-67r: "Brevis causarum coniectio, quibus moti status regni Bohemiae et incorporatarum provinciarum non admissio rege Ferdinando etc. ad novi regis electionem processerunt."

A n n o C h r i s t i 1619".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.5446.

Tisk:

Ursach und Bedenken, warumb Ferdinandus nicht zu einem König in Böhemen kan angenommen werden. Anderwerts nachgedruckt im Jahr 1619, 11 ff.

Zíbrt, Bibliografie IV, č.5057.

94

XXII A 10

Pap., c.1732, 198 ff. 21,5 x 17,5 cm, vazba papírová.

Kustody (v pravém horním rohu prvních stran složek). - Signatura: 29 (na hřbetu). - Datace podle č.95 (kodexy č.93-98 souvisejí spolu svým vznikem).

1r-198v: "1619. Tito artykulové při generálním sjezdu, kterýž držán byl na Hradě pražském v outerý po památce sv. Maří Magdaleny (23.VII) a zavřín v sobotu po památce Stěttí sv. Jana (31. VIII.) vše léta 1619, uváženi...".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.4958, Knihopis č.389. V rejstříku artykulů na ff.192r-198v odkazy k stránkám nedoplněny.

95

XXII A 11

Pap., 1732, 172 ff. 21,5 x 17,5 cm, vazba papírová.

3 řady kustodů, v každém textu zvláštní. - Datace na fol. 57r. - Signatura: 30 (na hřbetu).

L a n d t a g s b e s c h l ü s s e .

(a) 1r-57r: "1619 (4.IX.) A b s o n d e r l i c h e A r t i -

kel der . . . Stände der Cron Böhemb
sambt anderer incorporirten Länder,
so sie miteinander . . . deliberirt . . .".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.5275. Na fol.57r:
"Ist gleichstimig mit dem gedruckten Exemplari, welches der
Herr Buglios beihandig hat. Collatum den 27.Iulii 1732.
Adam L. Nigrin".

(b) 59r-117r: "Artikel, so auf dem . . . Ge-
nerallandtag, welcher gehalten aufn
Prager Schloss und sich angefangen
am Mantag der Gedächtnus s. Simonis
und Iudae (28. X.) und geendet den Dins-
tag, so da war der Tag Elisabeth (19.
XI.), . . . sechtzehenhundert und neun-
zehenden Jahrs . . . verwilliget . . .".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.5363.

(c) 119r-171v: "Confoederation des König-
reichs Böhemb mit den incorporirten
Ländern . . . geschehen bei . . . General-
zusammenkunft aufm Prager Schloss
den 31. Iulii anno 1619".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.4975. Na fol. 119r:
"N° 7", "Collatum mit gedruken(!) Exemplari des Collegii
Clementini S.J. (škrtnuto:) Ad finem aber ist 1/2 Bogen ab-
gangig".

Pap., c.1732, 37 ff. 21,5 x 17,5 cm, vazba papírová.
Signatura: 31 (na hřbetu). - Datace podle č.95 (kodexy
č.93-98 souvisejí spolu svým vznikem).

1r-37r: "Tito artykulové při sjez-
du, kterýž držán byl na Hradě praž-
ském v pondělí po neděli Smrte dlné

(18.III.) a završín v sobotu tehdáž následující (23.III.) vše léta tisícího šestistého devatenáctého, . . . svolení . . .".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.4691, Knihopis č.385 (tisk se od opisu liší). Na fol.lr: "Coll. mit Herrn Bogl(ios)", v. č.95 (a).

97

XXII A 13

Pap., c.1732, 32 ff. 21,5 x 17,5 cm, vazba papírová.
Kustody a reklamanty. - Signatura: 32 (na hřbetu). -
Datace podle č.95 (kodexy č.93-98 souvisejí spolu svým vznikem).

lr-30v: "T r i n u m v e l o m n e t r i n u m
p e r f e c t u m i m m o p e r f e c t i s s i m u m . I.Pretio-
sa. Bescheidentliches Anbringen der böhmischen und der incorporirten
Länder Abgesanden als erstmals Ihrer kön. Würd die Cron und der Länder
Regierung an- und aufgetragen ward. II.Gloriosa. Ursachen, warumb
Ihrer kön. Würden die Regirung der Cron Böhm vor andern Potentaten kan
und soll zugelassen werden. III.Ponderosa, omnia lectu dignissima.
Kön. Würden in Wald-Sachsen Empfahung. Gedruckt zu Prag ... 1619".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.5058.

98

XXII A 14

Pap., c.1732, 104 ff. 21,5 x 17 cm, vazba papírová.
Reklamanty. - Signatura: 24 (na hřbetu). - Datace podle
č.95 (kodexy č.93-98 souvisejí spolu svým vznikem).

lr-103v: "H o c h w i c h t i g e s A n b r i n g e n
d e r e n v o n d e n s ä m p t l i c h e n c o r r e s p o n -
d i r e n d e n u n i r t e n K ö n i g , C h u r - F ü r s t e n
u n d S t ä n d e n v o n N ü r m b e r g a u s a b g e -
f e r t i g t e n H e r r n G e s a n d t e n b e i . . .

Maximiliano Pfaltzgrafen bei Rhein,
Hertzogen in Ober- und Nieder-Bayern.
Und Ihrer . . . Durchleucht Andword . . .
Der . . . correspondirenden Replica auf
die Antwort Ihr Durchleücht. Letzlich
Ihr Durchleücht Antwort auf die Re-
p l i c a . Gedruckt im Jahr MDCXX".

Opis tisku, Zíbrt, Bibliografie IV, č.5491. Na fol.1r:
"Coll." (v textu opravy).

99

XXII A 15

Pap., XVII.in., 296 pp. 18,5 x 16 cm, vazba mladší polo-
kožená.

Skladba: 1 + 5.IV (pag.82) + (IV-1, pag.96) + (IV-1, pag.
110) + IV (pag.126) + (V+1, pag.148) + (III+1, pag.162) + (IV-2, pag.
174) + (IV-1, pag.188) + (IV-1, pag.202) + (IV-1, pag.216) + (III+1,
pag.230) + IV (pag.246) + (VI-1, pag.268) + (VI-1, pag.290) + 3(pag.
296). Kustody: A - P (= pp.3-268, na prvých i posledních stranách slo-
žek, A, P dvakrát). Za pp. 84, 108, 166, 168, 174, 190, 206, 258, 286
chybí po 1 listu, na konci kodex defektní. Pag.2 prázdná. - 1 ruka.
- Prosté iniciálky, titulní strana a nadpisy červeně. - Vazba XIX.
stol., hřbet bílý, červená ořízka. - Zkoušky písma (XVII.stol.?) -
Na pag.1: "Tetniczki" (? XVII.stol.), "Ord. Crucig. c.r.st. Pragae ca-
tal. 1676". - Signatury: 29 (XVIII.stol.?), XVI D 7, E 34, LIV
D 3 (vitrinová). - Datace: Termínem a quo je rok vydání tisku, jehož
je kodex opisem (1676), podle písma a filigránu (var. Briquet 15937)
pochází nejspíše z počátku XVII.stol.

1-296: C e s t o p i s t z v . M a n d e v i l l a .

1: "Znamenitý a vznešený rytíř jménem Jan Mandywilla, kterýž
v světě téměř všecky země ... zjezdil a zputoval a co očima svýma
spatří, to jest v tuto knížku pořádně všecko položil ... V Starém
Městě pražském Buryan Walda vytiskl MDLXXVI^o".

3-11: "Předmluva vuobec. Pobožný a křesťanský člověče, kdož-
koli tuto knížku" x "do království nebeského. Amen".

11-12: "Příkladné naučení. Kdo chceš mnohé země v světě projíti" x "na světě zůstane".

13-296: Text. "O času výjezdy tohoto ... rytíře z nižších zemí do Konstantinopole ... kapitola první. Já Jan Mandywilla, rytíř urozený z jedno(ho) města v englické zemi ... vsedl jsem na lodi" x "Kapitola třicátá první o rozličné víře křesťanské, pohanské a turecké ... tělo jeho vložili do drahé truhly, kteráž byla z zlata udělána a drahým kamením" ///

Text na konci defektní. Opis tisku, Knihopis č.5169. Edice cestopisu v č.88 (ag). Příkladné naučení ed. F.Šimek, Cestopis t.zv. Mandevilla a jeho staročeský překlad, Sborník filologický I, 1910, 67.

100

XXII A 16

Pap., XV² + 1538 + XVII. + 1520 + XVI¹, 122 (recte: 121) ff.
15 x 10 cm, ilum., vazba mladší polokožená.

Skladba: (a) (VI-11 ?, fol.1) + 4.VI (fol.49) + (b-f) 2.VI (fol.73) + (g-k) (V-1, fol.83) + V (fol.93) + 3.IV (fol.117) + III (fol.122). Posledního listu poslední složky užito jako zadního přideš-tí. Před fol.1 chybí patrně 11, před fol.75 1 list. Papír kodexu poškozen vlhkem a působením inkoustu. Foliace nová, chyba: fol.74 vynecháno. Ff.49r-v, 110r, 111r-122v prázdná.

Písmo: 5 rukou, A 2.pol.XV.stol., ff.1r-70v (= texty a-d), B = Bartholomeus Netholicensis, scriptor Minoris civitatis Pragensis 1538 (fol.72r), ff.70v-72r (= text e), C XVII.stol., ff.72v-73v (= text f), D 1520 (fol.99r), ff.75r-99r (= text g), E 1.pol.XVI.stol., ff.99v-109v (= texty h-k); ruka A bastarda formata, B, D, E bastarda, C gothica cursiva. - Výzdoba: Malovaná ornamentální iniciálka s rozvilinou na fol.75v, výška 7 řádků (text 15 řádků). Prosté iniciálky v oddílech ruky A červeně nebo modře, rukou B, E červeně, nadpisy v oddílech rukou A, B, D, E, interpunkce u B, E, podtrhávání u ruky D, zdobení písmen u D, E a část textu ruky C červeně, zdobení písmen u ruky A žlutě. - Vazba bílá XVIII.stol., hřbet zdoben jako č.88. Červená ořízka. Na 2.předsádce verso: "B.Netolický, Modlitby" (XX.stol.)

Zkoušky písma na ff.109v, 110v (XVII.stol.) - Na fol. 1r:

"Bibliotheca Crucig. c.r.st." (XIX./XX.stol.) - Signatury: B 182, IV F 3, LVII D 1 (vitrinová).

Modlitby Bartoloměje Netolického, Valtera a Griselda.

(a) 1r-48v: Pašije. Pašije první. /// "vladař podivil náramně. Na den pak slavný měl jest obyčej vladař ... (fol.7r) Pašije druhá, kteráž se čte v úterý. Umučení pána našeho Ježíše Krista (fol. 7v) podle sepsání sv.Marka. Za onoho času byl jest hod beránka" x "Pašije čtvrtá, kteráž se čte v Veliký pátek ... položili jej".

Mt 26-27, Mc 14-15, L 22-23, J 18-19. Text na začátku defektní.

(b) 50r-57r: "Item tato jest (ta) pravá forma a velikost pravého titule (nápisu), kterýž napsán byl nad křížem Pána Ježíše Krista, kterýžto titul má tuto moc: Jestliže by kde na takúž formu vyzdvižen (postaven) byl" x "Vo tom slavném tituli ... modlitba. Díky tobě činím ... nade vším stvořením vyvýšen u věčnosti. Amen".

Ustanovení o odpustcích a modlitba. Text na ff.52v a 53r škrtnut. Slova v závorkách nadepsána rukou A.

(c) 57r-63v: "O smrti Pána Ježíše Krista. Po témž slovu Pána Krista, když jest řekl (fol.57v) na kříži" x "našeho obhájce, kterýžto u věčné radosti a slávě na věky jest. Amen".

(d) 64r-70r: Modlitba Růžencového bratrstva před smrtí. "Tato vyznání zjevena jsou od Boha ... (fol.64v) Ve jméno sv.Trojice ... Já Margetha vyznávám před tebou ... (fol.69r) Forma absolucionis" x "Nemocný má tento list čísti ... při svém posledním skončení".

Text z větší části přeškrtnut.

(e) 70v-72r: Modlitba. "Zdrávas, Bohem pozdravená, rodičko blahoslavená" x "zbaví nás od zatracenie. Tato modlitba napsá-

na v tyto knížky v sobotu den Mládátek (28.XII.) léta Páně M^oV^CXXXVIII^o
per me Bartholomeum Netholicensem scriptore(m) Minoris civitatis Pra-
gensis".

Text na ff.70v-71v přeškrtnán.

(f) 72v-73v: E v a n g e l i u m s v . J a n a (1, 1-14).
"Na počátku bylo slovo" x "plného milosti a pravdy".

(g) 75r-99r: V a l t e r a G r i s e l d a . "Tuto se počí-
ná a píše o jedné chudé děvečce jménem Griseldis, kteráž byla rodu se-
dlského, avšak byla ctná a poctivá ... a pojal ji mocný a veliký pán
... za manželku ... Byl u Vlaské zemi jeden mocný margkrabie" x "po-
tom zemřeli a Bohu se dostali. M^oV^CXX".

Mladší čes. redakce, o níž J.Polívká, Dvě povídky v české li-
teratuře XV.stol., Praha 1889, 17 a n., o grafice 98-100.
Ed. F.Cerný, Klasobraní po rukopisích XXXVII. Povídka o Gri-
zeldě, LF 20, 1893, 313-320 (z křížovnického rukopisu). Viz
č.88 (n).

(h) 99v-106r: Ž a l m y (110-113). "Chváliti tě budu, Hospodine,
v celém srdci svém" x "chválíme Hospodina odsavad až na věky. Sláva
Otci i Synu jako napřed".

(i) 106v-107v: "M a g n i f i c a t č e s k ý . Velebí duše
má Hospodina" x "Sláva Buohu Otci ... i na věky věkuov. Amen".

L 1, 46-55.

(j) 107v-109v: V e r š o v a n á m o d l i t b a . "Vidím rá-
nu z výsosti od Buoha samého" x "spomoziž mi, věčný Bože, však sem
tvé stvoření. Amen".

101

XXII A 17

Desideratum.

V i k t o r i n K o r n e l z e V š e h r d , P r á v
č e s k ý c h k n í h a V I I I a I X ; X V I . s t o l . , 1 2 ^o p a p .

(Místní seznam) Signatura (vitrinová): LVI D 1.

Pap., 1694, XXI+250 (recte: 253) ff. 14,5 x 9,5 cm, vazba dobová kožená.

Původní foliace, chyby: ff.88, 92, 93, 212 bis, fol.237 vynecháno. Na začátku i konci kodexu a mezi oddíly prázdná ff. a strany. - Patrně 1 ruka. - Vazba hnědá, hřbet s tlačenou výzdobou, zlatá ořízka. - Signatury: G 62, 18 D 1. - Dodatečné doplnění denního data a jednotek u data ročního na fol.XIXr a připsání podpisu autora v dedikaci na fol.XXIV nasvědčují mínění, že nejde o prostý opis a že se letopočet může vztahovat i ke vzniku kodexu.

Vv-XXIV, lv-246v: "B i f r o n s l e o n i s B e l g i - c i f a c i e s , (fol.VIr) quae duplici et topographica et historica fronte antiquiorem et recentissimum in hoc currente saeculo usque ad annum 1693 pacis, belli, (fol.VIv) obsidionum, pugnarum, politiae et urbium Belgicarum statum compendiosa brevitare respectat, c o n - c i n n a t a s t u d i o M . I o a n n i s M i c h a e l i s B u r g g r a v i i , camerae Salisburgensis registratoris".

VIIr-XIVr: "Index provinciarum et urbium Belgicarum".

XVr-XIXr: "Officioso lectori. Frequens bellorum continuatio" x "usum fuisse. Dabam Salipoli die 14to Ianuarii anno 1694".

XIXv-XXIV: "Humillima dedicatio ad ... Maximilianum comitem de Scherffenberg etc., archiepiscopalis Salisburgensis ecclesiae praepositum" x "Dabam Salipoli 14.Ianuarii anno 1694. Reverendissimae ... dominationis vestrae humillimus servus M.Ioannes Michael Burggraf, archiepiscopalis camerae registrator JUC".

lv-242r: Textus. "Introductio generalis in 17 provinciarum statum ... (fol.2r) Provinciae 17 sunt" x "Groëninga ... inglorie discessit".

242v-246v: "Epilogus. Habemus ergo solum Belgicum" x "dici nil prudentius poterat".

Pap., XVII.med., 14 ms. ff. 18 x 14 cm, vazba polokožená. Rukopisný přívazek, zařazený na konci konvolutu 7 tisků. -

Na hřbetu titul a signatura: N (XVIII.stol.) - Na l.dochovaném foliu tisku (1): "Milit. ord. Crucig. c.r.st. Pragae 1676", na titulní straně tisku (2) rukou Tomáše Pešiny z Čechorodu: "Ex libris Czechorodianis".

Ms.: Ff.lv, 8r-14v prázdná. - Datace: Termínem a quo je vročení textu (1632).

1r-7v: "T i t o a r t y k u l o v é n a s n ě m u o b e c n ě m , k t e r ý ž d r ž á n b y l v m ě s t ě B u d ě j o v i c í c h Č e s k ý c h l é t a 1 6 3 2 ° . . . 2 ° d n e m ě s í c e l e d n a a z a v ř í n . . . 1 9 ° d n e t ě h o ž m ě s í c e , s v o l e n y . . . "

Něm. text v. Zíbrt, Bibliografie V, č.12290. Knihopis čes. tisk artikulů neuvádí.

Tisky:

(1-7) Snesení českých zemských sněmů z let 1615, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631.

Knihopis č.371, 392, 393, 394, 395, 396, 397. Tisk (1) dochován zlomkovitě (pp.XLVII-CCCLXXIV). V tiscích rukopisné lat. a čes. poznámky XVIII.stol., v tisku (2) na fol.A IIv: "NB tria, quae hic desunt folia, inveniuntur in parte 7. Annalium Bohemicorum manuscriptorum J.Beczowski ad eundem annum".

104

XXII A 21

Desideratum.

S n ě m y z e m s k é K r á l o v s t v í č e s k é -
h o 1614 - 1615. (Místní seznam)

105

XXII A 22

Pap., XVIII., 338 ff. 21 x 17 cm, vazba dobová kožená.
Reklamanty v II.knize. Ff.2v, 127r-149v, 150v, 303v-338v
prázdná. - V textu opravy, na konci I.knihy a na posledních stranách složek II.knihy poznámka "Collatum". - Vazba: Desky dřevěné,

potah bílý se slepotiskem. Obě spony chybějí. Ne hřbetu soudobý titul, na přední desce: "Nro 1°" (XVIII.stol.) - Signatura: LXXXV D 3 (vitrinová).

1r-303r: Vilím Dyryx z Brucku a Rottenberku, "Krátká správa aneb vejtah sněmů v Království českém držaných, na dvě knihy rozdělený, v kterémžto první kniha obsahuje pořádek sněmů od léta 644 až do 1526, druhá pak kniha vypisuje držané sněmy za času kralování ... císaře Ferdinanda ... Prvního, to jest od léta 1526 až do léta 1564".

Autor jmenován na konci předmluvy (ff.3r-4r) "... ode mně upřímného vlastence Vilíma Dyryxa z Brucku a Rottenberku, na ten čas při JMC král. berní zemské nařízeného vrchního registrátora léta Páně 1688", na fol.1v Vysvětlení se zmínkou o knize, nazvané Commenta aneb památky sněmovní a obsažené v 2.svazku (k této knize se odvolávají marginální odkazy), na fol.3r se mluví o autorově zpracování sněmů za králů Maxmiliána, Rudolfa, Matyáše a Ferdinanda II. a konečně z období let 1627 - 1687. Ff.4v-126v text I.knihy, 150r-303r II.knihy. Další rukopisy díla v. KNM Praha I G 9, III F 1, Bartoš, Soupis I, 52 č.246, 146 č.756 (Extract aneb vejtah sněmův ... 644 - 1561 a Commenta), něm. překlad KNM Praha VI F 30, Bartoš, op.c.II, 34 č.2023. O díle a jeho rukopisech F.Bartoš, Z rukopisů musejních, ČNM XC, 1916, 355-356.

Pap., XVII², II+233 (recte: 232) pp. 19,5 x 16,5 cm, vazba dobová polokožená.

Původní paginace, chyba: pag.188 vynechána. Za pag.172 chybějí 4 listy. - Ruka Jiřího Vojtěcha Neuwertha ř.kř., faráře u sv. Petra na Novém Městě pražském (na pag.126 zápis o smrti jeho bratra, veřejného notáře Františka Ignáce Neuwertha). - Na hřbetu soudobý titul: "Reinwart, Annotationes aus den Spiegel der Ehren". - Na pag.I: "Equestris ord. Crucig. c.r.st. catalogo insertus Pragae anno 1736". - Signatury: F 143, XVII H 1. - Datace: Termínem a quo je rok vydání tisku, z něhož byl pořizen text (a).

(a) I, 1-168: "Annotationes aus den Spiegel der Ehren des ... Erzhauses

O e s t e r r e i c h , ausgeben durch ... Johan Jacob Fugger, Herrn zu Kirchberg und Weissenhorn ..."

Pp.I, 1-166 výpisky z norimberského tisku z r.1668, jmenované v titulu. Na pp.125-126 zápisy o úmrtích křižovníků a j. Na pp.166-168 přípisky o míru v Nijmegen r.1679, čes. výklad jména Slované podle Kuthena aj.

(b) 169-175: "N o t a t a e x h i s t o r i c o G e o r - g i o B u c h a n a n o S c o t o".

Pp.169-173 výpisky z Rerum Scoticarum Historia skotského humanisty G.Buchanana, vydané r.1582. Na pp.174-175 něm. přípisky.

(c) 177-193: L e t o p i s n é p o z n á m k y k č e s - k ý m d ě j i n á m 644 - 903.

Výpisky z Hájkovy Kroniky.

196-230: "Index rerum ac materiaram in his annotationibus contentarum".

Rejstřík k textům (a-c).

107

XXIII A 3/1

Pap., XVII.ex., 167 ff. 30,5 x 20 cm, vazba dobová kožená. Původní foliace. Při vazbě došlo k přehození složek, takže za fol.60 následují ff.109-120, potom 61-108, 121 atd. - 1 základní ruka textu i poznámek, v nichž se vyskytují také další ruce, v.č.108. Text psán jen na ff. recto, na ff. verso poznámky a citáty k textu (mnohá ff. verso prázdná). - Vazba hnědá, hřbet s tlačenou výzdobou, jako č.108. - Datace: Termínem a quo je r.1685, uvedený na fol.167r.

Lit.: Hirsching, Versuch, 346-347 č.15.

lr-167r: R a i m o n d o M o n t e c u c c o l i , Libro Terzo. A f o r i s m i a p p l i c a t i a l l a g u e r r a p o s s i b i l c o l T u r c o i n U n g h e r i a . Cap.I. Li popoli barbari ripongono principalmente i loro vantaggi nella mol-

titudine" x "Cap.VI, titolo secondo ... le più robuste cose confondere. In Vienna 1685".

Obsah spisu naznačují názvy kapitol: II. Dell' apparecchio, III. Della disposizione, IV. Dell' operatione, V. Delle fortezze, VI. Del combatter in campagna. Na fol.35v: "Copia Schreibens von Herczog zu Fridlandt an dem Feldtmarschallen Graffen von Aldringen abgangen ... Geben Brag den 2.Januar 1633", za fol.107 vložen lístek se soudobým textem (jména důstojníků aj.). Poznámky a citáty na ff. verso většinou lat. Viz č.108, 136.

108

XXIII A 3/2

Pap., XVII.ex., 161 ff. 30,5 x 20 cm, vazba dobová kožená.
Opis kodexu č.107. - Původní foliace. - Patrně 2 příbuzné ruce (text a poznámky), ruka poznámek totožná s 1 rukou poznámek č. 107. Dispoice textu a poznámek jako č.107, mnohá ff. verso, stejně jako ff.159v-161v prázdná. - Vazba jako č.107. - Signatura: W 16. - K dataci v. č.107.

1r-159r: R a i m o n d o M o n t e c u c c o l i , "Libro Terzo. A f o r i s m i a p p l i c a t i a l l a g u e r r a p o s s i b i l c o l T u r c o i n U n g h e r i a".

Viz č.107, 136.

109

XXIII E 12

Pap., XVIII.¹, 60 pp. 17 x 10 cm, vazba dobová kožená.
Původní paginace. Pp.2, 52-60 prázdné. - 1 ruka. - Vazba hnědá. - Signatury: H 170, XXI J 6.

1-51: "H i p o t y p o s i s o d e r k u r t z e h i s t o r i s c h e A b b i l d u n g d e r d r e i e n a l l e r g r ö s t e n F e u e r - B r u n s t e n i n d e r k ö n . S t a d t B r ü x , a u s d e r o A n t i q u i t e t e n , a b s o n d e r l i c h a u s d e s ... G e o r g i i B a r t h o l d i P o n t a n i h i n t e r l a s s e n e r P o e s e r e y e x c e r p i r t ,

dem ... Brüxischen Magistrat zu geringer Gedächtnus aus schuldiger Dankbarkeit in Teutschs übersetzt von Paulo Rocho Redlich, AA LL et Phil. Magistro und allda in die 9 Jahr gewesenenen Stadt-Medico 1669. (pag.3) Kurtzer Inhalt in Reimen versetzt über den ersten Brandt ... Nach Christi Geburt 1515 Jar, / vordarb Brüx in Feuersnöthen gar" x "Beschluss ... undt Vigor dieser kön. Stadt erfolgen werde. Hiermit adio Bruxia idem qui supra".

Popisy požárů města Mostu, hlavně v letech 1515, 1578 a 1583, jimž předcházejí veršovaná shrnutí. S datem 1669 se neshoduje zmínka na pag.48 o požáru, datovaném - snad mylně - k r.1725. Hlavní předlohou, jmenovanou v titulu, byl básníku a lékaři P.R.Redlichovi (1633 - c.1685) tisk *Bruxia Bohoemiae delineata carmine rebusque suis memorabilibus illustrata* ... autore Georgio Bartholdo Pontano a Braitenberg, Pragae 1593, Rukověť humanistického básnictví 1, 150 a n.

110

XXIII G 78

Pap., XVIII², 110 ff. 19,5 x 12,5 cm, vazba papírová.
Ff. 1r-2v, 3v-4r, 106v-110v prázdná. - Vazba červená, na hřbetu zlacený titul. - Signatura: XXV J 29. - K dataci v. textový popis.

3r-106r: "Beschreibung von dem Einkommen der Herrschaften und Güter, dann der Ansässigkeit im Königreich Böhmen ... nach alphabetischer Ordnung verfasst".

Sumář s těmito rubrikami: panství nebo statek, kraj, vlastník, osedlost, cena, 4% výnos, vzdálenost od Prahy. Údaje popisu (rozdělení na kraje z r.1751, kláštery zrušené v době josefínské jmenovány jako existující) datují vznik elaborátu do doby padesátých až počátku osmdesátých let XVIII.stol. O soukromých sumářích tohoto druhu, pořizovaných pro potřeby vrchnostenských úřadů, J.Pekař, *Ceské katastry 1654-1789*, Praha 1932, 293. Z dalších rukopisů v. např. Strahovská knihovna DC II 20, datovaný k r.1757, a fürstenberská knihovna na Křivoklátě II f 8 z konce XVIII.stol., J.Pražák, *Rukopisy křivoklátské knihovny*, Praha 1969, 232 č.189.

Pap., XIX¹, 8 ms ff. 20 x 12,5 cm, vazba dobová polokožená.
Rukopisný přívazek k tisku. - Vazba hnědá. - Signatura:

Z 43.

Ms.: Ff.1r-v, 8r-v prázdná.

2r-7v: "A n t o n i i M ü g l i c e n s i s a r c h i -
e p i s c o p i P r a g e n s i s e p i s t o l a e t r e s".

(a) 2r-4r: "Petro Canisio. Ihesus salvet nos ... Reverende et ornatissime mi D. Canisi. Verum dicis eam mihi provinciam contigisse" x "ut iusseris. Vale, mi dulcissime Canisi ... Ex hospitali ad pontem Pragae 15.Novembris anno MD61".

O.Braunsberger, B.Petri Canisi S.J. Epistulae et acta III (1561, 1562) list neotiskuje.

(b) 4v-6r: "Officiali episcopatus Viennensis. Salutem et omne bonum. Tribus tuis epistolis libenter responderem prolixius" x "te aliquo conferens. Saluta meo nomine omnes ... Vale. Ocyus ex Pragis 1.Decembris anno (15)61".

(c) 6v-7v: "D.episcopo Vratislaviensi. Reverendissime et colendissime domine. Salutem et officiorum meorum commendationem. Cancellarius Celsitudini vestrae verbis meis coram ipse fidem poterit facere" x "cancellarius Celsitudini vestrae aperiet. Valeat. Ocyus ex domo mea Pragae 7.Decembris anno (15)61".

Tisk:

M.Georgii Piscensis, rectoris Academiae Pragensis, Notata historica ab anno 1518 usque ad obitum regis Ludovici 1526, (16)pp.

S rukopisnými opravami a doplňky. K tisku v. B.Ryba, K textu korespondence a paměti Mistra Jiříka Píseckého a k jeho životopisu, Studie o rukopisech XI, 1972, 42.

Perg., 1379/1384, 62 (recte: 63) ff. 29 x 18,5 cm, vazba mladší polokožená.

Skladba: (IV-1, fol.7) + 7.IV (fol.62). Kustody: I^{us} (= ff. 1-7), II^{us} - V (= ff.24-54). Na ff.24r a 32r (začátek 4. a 5.složky): 6 (?), 7 (? , mladší rukou). Nová foliace, chyba: fol.42 bis. Před fol.1 chybí 1 list, nepopsané části některých ff. odříznuty, mj. pravá polovina fol.62. 2 sloupce. Ff.23v, 62v prázdná.

Písmo: 1 základní ruka, bastarda (v. např. fol.32v aj., někde spíše přechodný charakter mezi kaligrafickou kursivou a bastardou), přípisky dalších rukou, soudobých i mladších, gothica cursiva, gothica cursiva notularis. - Vazba: Desky dřevěné (původní?), potah hnědý XVIII./XIX.stol. - Na přední předsádce verso (někdejší přídeští): "Iacobus Aichler von Aichelberg bei der Lantaffl" (XVII./XVIII.stol.) a titul (XIX.stol.), na zadním přídeští: "PBMP Pavel z Korkvně" (XVI./XVII.stol.) a zkoušky písma (XV.stol.), na fol.1r: "Liber censititius et decimalis" (1.pol.XVIII.stol.), "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus Pragae anno 1732". - Signatury: N. 6 (XVII.stol.), LIII D 1 (vitrinová).

K dataci v. studii J.Šusty citovanou níže, 34-35 a 36-37. Kodex se skládá ze 2 celků, jejichž samostatnost byla porušena při vazbě, kdy nedlouho po napsání došlo k nenáležitému přivázání nynější 2. a 3. složky (urbář statků Oldřicha z Rožmberka) za 1.kvatern, jehož text pokračuje až na dnešní 4., původně 2.složce. Původní pořadí prozrazují kustody I^{us} - V, vyskytující se jen na složkách prvního urbáře Petra a Jana z Rožmberka, a upozorňují na ně téměř soudobé marginálie na ff.7v a 24r i mladší poznámka na přední předsádce (někdejší přídeští).

Lit.: Hirsching, Versuch, 350 č.31, J.Šusta, Glossy k rožmberskému urbáři, CCH XII, 1906, 34-43.

R e g i s t r a b o n o r u m d o m i n o r u m d e
R o s e n b e r g .

přední předsádka verso: Registrum.

Přípisek rukou XIV./XV.stol., špatně čitelný.

1ra-7vb, 24ra-62ra: Registrum bonorum dominorum Petri et Iohannis de Rosenberg.

8ra-23rb: "Registrum bonorum domini Ulrici de Rosenbergh".

Ed. J. Truhlář, Urbář zboží rožmberského z r. 1379, Pojednání král. české společnosti nauk VI 10, 1880, tř. pro filosofii, dějepis a filologii 3, 1-62 (z křižovnického rukopisu, o němž str. I-II), K novější literatuře o nejstarších našich urbářích v. J. Rezníček, Soupis českých a moravských urbářů, Archivní časopis 22, 1972, 76.
Přípisky soudobé i mladší (účetní ráz, změny).

113

XXIV A 14

Pap., XVII. ex./XVIII. in., 99 ms. ff. 30,5 x 18,5 cm, vazba dobová papírová.

Konvolut 2 rukopisných textů a tisku, přivázaného mezi rukopisy. - Vazba bílá, na hřbetu soudobý titul. - Na fol. 1r: "Ord. Crucig. c. r. st. cathalogo inscriptus Pragae anno 1725". - Signatury: U 38, LII A 16.

Ms.: Ff. 1v, 47r-48v, 49v, 98v-99v prázdná. - 1 ruka.

(a) 1r-46v: "Extract seu index fundamentalis aller und jeder Sachen, so in der ganzen Verneuerten Landesordnung dieses . . . Königreichs Böhaimb sambt denen darzue publicirten Novellen und Declaratorien begrieffen und verfasst sein . . . von der kön. böhmischen Landtaffel bekräftigter publicirt worden".

Viz tisk obdobného obsahu Index fundamentalis aller und jeder Sachen . . ., Zíbrt, Bibliografie V, č. 15036, dále tamže č. 15034.

(b) 49r-98r: "Novellae Novellarum, so mit ganzem Fleiss aus der Verneuerten Landesordnung ausgezogen worden".

Ff. 50r-96r opisy novel z let (1638) 1640-1654, vložených do desk zemských, 96v-98r obsah.

Tisk:

Ferdinandi des Dritten ... über der Neuen Landtsordnung des Königreichs Böhaimb publicirte kön. Declarationen und Novellen, Wien 1640, (6), 133 pp.

Zíbrt, Bibliografie V, č.15031.

114

XXIV A 19

Pap., 1695, II+356 ff. 31,5 x 20 cm, vazba dobová kožená. Kustody. Ff.Ir-IIr, 276v-356v aj. prázdná. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, 2 spony. - Na fol.IIv poznámky: "Den 14. 9bris gebähret mein Weib ... in der Statt Prachaticz ein Sohn Namens Leopolt ...", "Den 27.Februarii gebohren ein Tochter mit Namen Eleonora ..." (XVIII.stol.). - Signatury: U 661, LII A 5. - Datace na fol.206r: "Roku 1695 ode mně dané k přepsání".

(a) 1r-205r: O b n o v e n é p r á v o a z ř í z e n í z e m s k é K r á l o v s t v í č e s k é h o 1627 .

Ed. H.Jireček, CIB V 2, totéž v č.158 (a) mimo index (ff. 193r-205r).

(b) 206r-255v: D e k l a r a t o r i a a n o v e l y k O b n o v e n é m u z ř í z e n í K r á l o v s t v í č e s k é - h o 1640 .

Viz Zíbrt, Bibliografie V, č.15015 a n. Totéž v č.158 (b),

(c) 256r-268r: N a r o v n á n í o h o r y a k o v y 1575 .

(d) 269r-276r: S m l o u v a S v a t o v á c l a v s k á 1517 .

Texty (c, d) patrně opisy tisku z r.1627, viz Knihopis č. 6018, totéž v č.158 (c, d).

Pap., post 1671, 140 ff. 30,5 x 20,5 cm, vazba dobová kožená.

Dílčí původní foliace 1 - 103 bis (oddíl "Constantinopel" = ff.37-140 platné foliace). Ff. 35v-36v, 140v prázdná. - Vazba bílá. - Na předním přidešti účetní záznamy XVIII.stol. Na papírovém proužku, vloženém mezi ff.56 a 57, soudobé majuskuly: "+ Z + DIA + BIZ + SAB + Z + HGF + BFRS". - Signatury: H 306, XXI B 7. - Datace: Termínem post quem je r.1671, uvedený v titulu na fol.1r.

1r-140r: "Dem ... Herrn ... Raymund Graffen von Montecuculi, Herrn der freien Herrschaft Hohenegg und Osterburg ... Röm. kais. Maj. geheimben Rat, Cammerern, Hoffkriegsrats-Praesidenten, General-Leutenanden ... wie auch sambtlichen ... Hoffkriegsrat ... zu übergebende *R e l a t i o* von der *T ü r c k e y* sowohl von dem Staatswesen, wie jetziger Zeit daselbig befindlich, als auch der Armee, wie dieselbe in Disposition und Erhaltung stehe, dan gleichfals denen Stätten und Plätzen, in was Qualitet und Gestalt solche nebst ihren begriffenen Provinzen und Ländern sich erzeigt noch im vorigen, als dem 1671. Jahre, *v e r f a s s e t* durch dero Excellenz ... Knecht O. *K n o r r* (?) *C a p i t .*"

1v-136v: "Pars I. Von Beschaffenheit und Eigenschaft deren türkischen Provinzen, Stätte und Plätze, soviel deroselben auf einer Raise von Wien nach Constantinopel und von dannen weiters in Anatolien seind betroffen worden im Jahr 1671, ordentlich dieselbe zu specificiren ... so ist der erste Ort ... Grahn. Wan man diesem Ort *contempliret*" x "*Coo dicta etiam Longa ... denominiret*".

136v-140r: "Specification aller Örter, Plätze und Gegenden, die solchermassen in Abriessen und Entwurfungen verfasst ... als 1. der Prospect des Schlosses Raab" x "47.Erdschin".

O autorovi C.Wurzbach, Biographisches Lexikon des Kaiserthums Österreich 12, Wien 1864, 172 (syn Eliáše Knorra). Vyobrazení, ohlášená na fol.136v a n., chybějí.

Pap., XVII.ex., 59 ms. ff. 30,5 x 19,5 cm, vazba dobová kožená.

Tisk s rukopisným přívazkem. - Vazba: Desky dřevěné, potah z bílé vepřovice se slepotiskem, 2 spony. Náročnice chybějí. - Na titulní straně I.dílu tisku: "Me emit Pragae dum esset P.Georgius Antonius Constantinus Ludwig s. milit. ord. Crucig. c.r.st., AA LL Philosophiae magister, ss.Canonum stud., ad B.V.Culmenensem capellanus ... anno 1687", "Ord. Crucig. c.r.st. cathalogo inscriptus anno 1731". - Signatury: D 155, XV A 6.

Ms.: Ff.1r-4r, 8r-10v psána ve 3 sloupcích. Ff.4v-7v, 58v-59v prázdná. - Patrně ruka vlastníka knihy J.A.K.Ludwiga ř.kř. (1654-1729, v. výše vlastnickou poznámku).

1r-58r: E u r o p ä i s c h e E r e i g n i s s e i n d e n J a h r e n 1621 - 1660 .

Zprávy o politických, vojenských (Třicetiletá válka, boje s Turky) i přírodních událostech v různých zemích Evropy, zprvu jednotlivé (ff.1r "Prager Execution anno 1621", 1v-3r "Herzogs Waltstein Leben und Toth in Eger"), od r.1640 souvislé. Většinou asi výpisy z literatury (na ff.8r, 31r poznámky z Theatrum Europaeum, viz např. VI.díl, Frankfurt a.M. 1663, 3 a n.), některé však pocházejí od vlastníka knihy Ludwiga (viz např. ff.8v, 43r); ve výběru zpráv je zřetelný zájem o Cheb, z něhož Ludwig pocházel (viz nákres obležení Chebu Švédy v r.1647 na ff.28v-29r).

Tisk:

Fürsten-Spiegel oder Monarchia des ... Erzhauses Österreich ... durch Johann Jacob von Weingarten, Teil I-II, Prag 1673, 456, 176 pp.

Pap., 1686, VIII+452 (recte: 453) ff. 30,5 x 20 cm, vazba dobová kožená.

Původní foliace, chyba: fol.20 bis. Před fol.1 chybějí 2 listy. Ff. 1r-IIIv, IVv-Vv, 259v-452v prázdná. - Ruka Havla Jelínka, 1686 ("Diese Landtes-Ordnung sein von meinem Diener Gallo Gelinak Mo-

ravo abgeschrieben worden anno 1686", "Haec Iura provincialia descripta sunt a famulo Gallo Gelinek genitoris mei Augustini Klueg sacri milit. ord. Crucig. c.r.st. ... p.t. existentis Peltenbergae anno 1713", fol.259r). - Na hřbetě původní titul. - Na fol.IVr: "Augustini Bartholomaei Ioannis Klug sacri ac milit. ord. Crucig. ... anno 1714" (A.B.J. Klug, administrátor ve Vrbně, + 1742), "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus anno 1734". - Signatury: Z 34, LII A 3.

IVr, VIr-VIIIv, 1r-259r: V e r n e u e r t e L a n d e s -
O r d n u n g d e s M a r k g r a f t u m s M ä h r e n 1628 .

Opis tisku z r.1628, viz Zíbrt, Bibliografie IV, č.10426.
Ed. H.Jireček, CIB V 3.

118

XXIV C 18

Desideratum.

C r u c i g e r i c u i u s d a m P ö l t e n b e r -
g e n s i s D i a r i u m 1704 - 1711. (Místní seznam)

Rukopis přisuzován Janu Františkovi Rivoľovi ř.kř.(1649-1734), proboštu v Hradišti sv.Hipolyta. Viz č.128.

119

XXIV E 24

Pap., 1686, 151 ff. 15,5 x 9,5 cm, vazba dobová kožená.
Kustody. Na začátku chybí nejméně 1, na konci 2 listy. Ff. 1r-v, 2v, 148r-15lv prázdná. - Ruka Jakuba Jana Paukhera, 1686 (fol. 2r). Opis kodexu KNM Praha III H 6, v. Bartoš, Soupis I, 169 č.871 (V.Ertl, Příhody Václava Vratislava z Mitrovic, Praha 1937, 3.vyd., XVII), patřícího do r.1689 českobrodskému děkanu T.F.Košinovi (v. poznámku na přidešті). - Vazba: Desky dřevěné. Z 2 spon jedna chybí. Na hřbetu soudobý titul: "Jakuba Paukera Historia o legátství Krekvice". - Na předním přidešті: "Tato knížka jest mně darována od ... Samuele Kossyny, souseda a spoluradního král. města Brodu Českého, na památku jakožto pana švakra a kmotra mého ... v létu Páně 1698 při sv.

Václavě. Jakub Marle, měštěnin král. Nového Města Prahy m.pr.", "1719", na fol.147r: "J.W.Marle m.pr.", Marlův přípisek na fol.147v viz níže v textovém popise. Na fol.2r: "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo insertus anno 1726". - Signatury: E 146, XVI J 1.

2r-147r: P ř í h o d y V á c l a v a V r a t i s l a v a z M i t r o v i c . "Historia o slavném legátství a o smutné a přezalostné tragedii domů navrátcení některých osob křesťanských a to převzácťných pánův s turecké země, jak jsou se ubohý zarmoucení lidé měli a kteří tam zůstali, dáleji se vyrozumí. Přepsána ode mně Jakuba Jana Paukhera léta Páně 1686 dne 6.Februaru. (fol.3r) Léta Páně 1591 já Václav Vratislav z Mitrovic byl jsem dán za pachole komorní" x "do rukouch jejich více se dostati. Amen".

Ed. J.Danhelka, Příhody Václava Vratislava z Mitrovic, Praha 1950. O křižovnickém rukopise, obsahujícím mladší úpravu původního textu Příhod, Ertl, op.c., XVII a Danhelka, op.c., 201, kde i starší edice. Viz č.121 (b). O díle J.Jakubec, Dějiny literatury české I, Praha 1929, 757-758.

Na fol.147v přípisek o věznění Krekvicova poselství rukou Marlovou: "V létu 1594 vypravuje jeden skribent" x "u bíd-
ném vězení zůstávají".

120

XXIV F 11

Pap., XVIII¹, 156 ff. 17 x 10,5 cm, vazba dobová polokožená.
Ff. 1v-6v, 14r-v, 36v-39v prázdná. - Patrně 1 ruka. - Na hřbetě: "Notata ex Casparo Bruschio" (XVIII.stol.) Na fol.1r lat.text, patrně zlomek z většího celku (De perfectione, Sectio 4, XVII.stol.)
- Signatury: H 171, XXI J 7.

(a) 7r-10v: "C a s p a r i s B r u s c h i i E g r e n s i s
n o t a e s u p e r e p i s c o p a t u s R o m a n i i m p e -
r i i".

Poznámky většinou o mohučských arcibiskupech, v. G.Bruschius, Magni operis de omnibus Germaniae episcopatus epitomes I, Norimbergae 1549, 1-21.

(b) 11r-13v: "Memorabilia in episcopatum Herbi polensem".

Poznámky o würzburgských biskupech, v. Bruschius, op.c., 151-176.

(c) 15r-36r: "Notata ex Casparo Bruschio Egrano poeta laureato et comite palatino super monasteria Germaniae, edita anno 1550, recusa anno 1682".

Poznámky o německých a švýcarských kláštorech, v. G.Bruschius, Chronologia monasteriorum Germaniae praecipuorum, Sulzbaci 1682.

(d) 40r-84r: "(Theatri Europaei notata ... per Ioannem Philippum Abelinum Argentoratensem".

Poznámky z dějin Třicetileté války, mj. o českých zemích. Theatrum Europaeum I-III vydáno ve Frankfurtě n.Mohanem 1662-1679. Ff.83r a n. vyhrazena pro rejstřík, vepsána však jen 2 hesla.

(e) 86r-156v: "Ludovici 14. vita regis Galliae. Steigen und Fall. Anno 1709".

Věnování bavorskému vévodovi Josefu Karlovi Emanuelu Augusto-
vi (ff.86r-87r), předmluva k čtenáři (87v), text (inc.: "Ludovicus 14. mundum devicit sua sequela ...", 88r-156r) a seznam rytin (156v).

Pap., XVIII¹, 348 pp. 35 x 21,5 cm, vazba dobová polokožená.

Pp.341-348 prázdné. - 1 ruka (text i marginální rubriky), rozdílná od č.130 i ruky J.F.Beckovského. K povaze zápisu textu (a) a jeho neprovedené výzdobě v. textový popis. - Vazba bílá, červená ořízka. Na hřbetě signatura: G 28 (XVIII./XIX.stol.) a štítek s titulem (XIX./XX.stol.) na předním přیدهšti titul rukou knihovníka V.Bělohlávka ř.kř., v. níže v čele textového popisu. - Datace podle písma.

Lit.: Hirsching, Versuch, 349 č.27(?), Rezek, Dodatky a opravy 156.

R e j s t ř í k h i s t o r i c k ý .

(a) 1-177: J a n F r a n t i š e k B e c k o v s k ý , P o - s e l k y n ě s t a r ý c h p ř í b ě h ů v č e s k ý c h 1658-1716. "Kapitola dvacátá první. Leopold toho jména První ... Léta Páně 1658. Leopold, uherský a český král, dne devátého března ... z Prahy do Frankfurtu na sněm ... přijel" x "Toto všecko vypsáno jest z knížky Nebeský lékař ... roku 1718 vytištěné".

Pokračování II.dílu Poselkyně, navazující časově i číslováním kapitol přímo na č.130. Text není dohotoven, jak ukazuje chybějící citace, na než upozornují odkazy na přilepených lístcích. Podobně nejsou doplněny kresby. Ed. A.Rezek, Poselkyně starých příběhův českých. Díl druhý, III, Praha 1880, 446-578 (z křížovnického rukopisu, o němž str.446 pozn.1).

(b) 178-340: P ř í h o d y V á c l a v a V r a t i s l a - v a z M i t r o v i c . "Toužebné vzdychání po milé, také po libé své vlasti izrahelského lidu do Babilona zavedeného, to jest truchlivé vy(p)sání poselství křesťanského, od císaře Rudolfa II. do Konstantinopole mezi lítou zvěř 1591 vyslaného ... To všechno Vácslav nejstarší Vratislav z Mitrovic, téhož poselství oud i vězeň ... pro budoucí paměť ... sepsal".

179: Předmluva Jana Františka Beckovského. "NB. O tomto zde doloženém poselství udělal sem malou zmínku i také kratičký vejťah a jej do knížky moje Láska nazvané" x "které on takto vypisovati začíná".

179-340: Text. "Léta Páně 1591 já Vácslav Vratislav ... z Mitrovic byl sem dán za pachole komorní" x "a s nimi se těšili, Pánu Bohu věrně a ponížene sloužíce".

Viz č.119, kde citována edice. K zmínce předmluvy o Beckovského Lásce v. Knihopis č.1049.

Pap., c.1755, 145 ff. 33,5 x 21 cm, ilum., vazba dobová kožená.

Za fol.144 chybí 1 list, patrně prázdný. Ff.lv, 3v, 60v,

145r-v prázdná. - Autograf J.K.Rohna. K povaze zápisu a dataci v. textový popis. - Na ff.3r, 9v, 33v, 36r, 81v, 82r, 131r erby města Frýdlantu a Liberce a jejich vrchností, s výjimkou perokresebných erbů obou měst vesměs malované. - Signatury: E 23^{2do}, H 417, R 255, G 250, XXIII A 18.

1r-144v: "C h r o n i k v o r m a h l s b ö h m i s - c h e r K r o n - L e h e n , n u n m e h r o i n s A l l o - d i u m g e z o h e n e r z w e i e n S t ä d t e n F r i e d - l a n d u n d R e i c h e n b e r g , i n w e l c h e r d e r e r ... H e r r - s c h a f t e n S u c c e s s i o n , a l s d e r e n B e r c k e n , d e r e n v o n B i b e r s t e i n , v o n R ä - d e r n , v o n W a l d s t e i n , v o n G a l l a s , v o n u n d z u C l a m , A u f k o m m e n d e r S t ä d - t e n , V e r ä n d e r u n g d e r R e l i g i o n , d e r g e i s t l i c h e n k a t h o l i s c h e n H i r t e n N a c h f o l g e , K r i e g s b e d r ä n g n u s s e n , S t a d t - u n d G e r i c h t s s a c h e n , v e r s c h i e d e - n e G l ü c k s - u n d U n g l ü c k s z u f ä l l e u n d w a s s o n s t e t w a n n m e r k w ü r d i g e s a l l d a v o r g e g a n g e n , t h e i l s a u s f l e i s s i g e n G e s c h i c h t s c h r e i b e r n , t h e i l s a u s g e - s c h r i e b e n e n A n m e r k u n g e n z u s a m m e n g e t r a g e n s e i n v o n P . J o h a n n C a r l R o h n v o n R e i c h e n b e r g ... , A A L L e t P h i l o s o p h i a e M a - g i s t r o , s s . T h e o l o g i a e B a c c a l a u r e o f o r m a t o , d e s h e i l . O r d e n s d e r K r e u z - h e r r e n m i t d e m r o t h e n H e r z ... b e i m G r ö s s e r n h e i l . K r e u z i n d e r k ö n . A l t - S t a d t P r a g C a n o n i c o r e g u l a r i , d e r Z e i t A r c h i v a r i o , v o l l e n d e t i m J a h r e ... M D C C L I I I " .

2r-3r: "Vorrede. Da alles auf dieser vergänglichen Welt zum Untergang eilet" x "streb ich allein".

4r-144v: Text. "Erste Abhandlung. Von der Lage der Städten Friedland und Reichenberg. Nach Zeügnus Boregks vermelden etliche Scribenten" x "Die siebende Abhandlung. Von dem ... Geschlecht deren Freiherren von und zu Clam ... nicht vermendet werden ... Hohenegg, Beschreibung von Österreich".

Rohnova kronika byla v původní podobě dokončena r.1753 (v. výše titul a dále věnování v tisku z r.1763) a tuto prvotní versi, prodlouženou do r.1755, zachycuje patrně rukopis. Jeho text byl později četnými vřuvkami (v. např. vevázané fol. 136) a škrty upravován a doplňován až asi k r.1759, neshoduje se však ani po těchto úpravách s tiskem zcela (v. incipit I.oddílu, dále doplňky, shodné s tiskem věcně, ne však vždy zněním, věnování a rejstřík, jež v rukopise chybějí, a mnohem obsírnější VII. závěrečný oddíl tisku, str.405-440, v rukopise necelé 2 strany). Již srovnání textu a zvláště jeho doplňků a oprav, psaných touž rukou jako základní text (v. např. na fol.137r poznámku "NB hoc omittatur", vztahující se k větám, které v tisku vskutku chybějí), s tiskem vede k mí-

nění, že jde o Rohnův autograf, a tato domněnka je potvrzována srovnáním s písmem kodexu SK Praha I A 26 a, psaného J.K.Rohnem, v. Truhlář, Catalogus I, 8 č.34, 35.

123

XXVI A 8

Pap., XVIII.in., 640 (recte: 632) pp. 32 x 21 cm, vazba mladší papírová.

Původní paginace, chyby: pp.67, 414 bis. Pp.1-10 chybějí. Pp. 103, 245, 247, 397, 540, 542, 588 prázdné. - K povaze zápisu a dataci v. textový popis. - Signatura: W 11.

11-640: G i o v a n B a t t i s t a C o m a z z i ,
I s t o r i a d e l l a f l o t t a c e s a r e a s o p r a
d e l D a n u b i o .

11-608: "1. La flotta del Danubio per il poco numero delle navi ... piccola parte delle forze Austriache contro del Turco" x "(pag.600) ... e regna e vive".

609-640: "Indice. A. Accuse contro la flotta del marchese di Fleury f° 78" x "Zorzi ... tirato in Danubio da' pirati f° 206".

Dílo, jehož chybějící titul byl doplněn podle názvů jednotlivých knih, se skládá z vlastní historie dunajského loďstva o 5 knihách (pp. 11-586, 601-608) a z návrhu na jeho obnovení "Progetto di nuova flotta" (587-600). Text I.knihy začíná v kodexu 1.oddílem (pag.11), takže vedle titulu chybí pravděpodobně jen seznam oddílů (Sommario), jaký předchází textu ostatních knih. V textu je řada soudobých oprav, škrtnů a vsuvek, nejvýznamnější úpravy byly provedeny v závěru V.knihy: její dva poslední oddíly (16-17, pag.586) jsou škrtnuty, text pak pokračuje na pp.604-608 oddíly 16.-18., jimž předchází část 14.oddílu a oddíl 15. (pp.601-604), které jsou však rovněž škrtnuty, při čemž uvedený návrh (Progetto), připojený k V.knize, podržel dále označení 18.oddílu. Vsuvky k původnímu textu jsou psány touž rukou jako závěr posledního 18.oddílu V.knihy (pp.607-608). Vznik díla lze přibližně datovat podle časového údaje v připsaném závěru V.knihy (1701).

2 svazky, pap., XVII./XVIII., 234, 456 ff. 30,5 x 19,5 cm, vazba dobová polokožená.

Ff. lv, 10v, 233v-234v v 1.svazku, lv v 2.svazku prázdná. - Psáno po 1 polovině stran, v 1.svazku živá záhlaví. Opis. - Na hřebtech soudobý titul. - Na ff.lr obou svazků: "Milit. ord. Crucig. c. r.st. cathalogo inscriptus" (XVIII.stol.) - Signatury: XVIII A 8/1-2, G 8, XXI A 15.

Lit.: Hirsching, Versuch, 346 č.13.

1r-233r, 1r-456v: "V a n d a l o - B o h e m i a s i v e d e Bohemiae modernae Vandalicae familiarumque eiusdem ... baronaliū sive illustriorum vera origine breve ... iudicium, ex probatis authoribus et indiciis quibusdam verosimilibus respectively concinnatum, opusculum novum ..., in quo res diversae ... explicantur per M a x i m i l i a - n u m R u d o l p h u m , b a r o n e m S c h l e i n i c e n - s e m alias Rosensem, Litomericensium primum ... episcopum".

2r-6v: "Universae inclytae nationi Bohemicae author salutem".

6v: "Caesareis Leopoldi I. ... aquilis leonem Bohemicum sequenti ad eundem Augustum carmine commendat author".

7r-8r: "Ad lectorem".

8r-10r: "Index capitum partis I^{ae}".

11r-233r: Textus partis I^{ae}. "De Bohemiae primis cultoribus caput I. Modernam Bohemiam multis prorsus ante Christum adhuc natum saeculis" x "Caput XXVII. ... visa fuisset".

2.svazek 1r: "Sequitur Vandalo-Bohemiae pars II. familias plerasque Bohemicas ... complectens".

2r-2v: "Ad lectorem".

3r-4v: "In laudem virtutis" carmen.

5r-7v: "Index capitum partis II".

8r-456v: Textus partis II^{ae}. "Caput I. Quamvis Bartholomaeus Paprocius" x "Caput XXVII. ... amantibusque praesertim patriam exhibendam ipsam lectoribus".

Dílčí edice G.Dobner, Monumenta historica Boemiae I, Pragae 1764, 222-226 (Fragmentum ex Wandalo-Boemiae P.II c.5 ... de familia Wartenbergensi, stručnější, neshoduje se s křižovnickým rukopisem). Další rukopisy zaznamenává J.Strnad,

Fabian Stehlík z Čenčkova a Treustädte a jeho rukopisy, ČNM LXIII, 1889, 434-435 č.34, J.V.Simák, Pozůstalost Dobnerova, ČNM LXXV, 1901, 16 č.82, I.část díla v kodexu SK Praha I A 3, v. Truhlář, Catalogus I, 2 č.4. O autorovi a díle B.Balbín, Bohemia docta II, Pragae 1778, 127-130.

125

XXVI A 14

Pap., XVII., 138 ff. 28,5 x 19 cm, vazba dobová pergamenová.

Ff. 1v, 137v-138v prázdná. - 1 ruka, kaligrafický opis. - Na ff.2r: "P.Antonii Iacobi Suchánek sacri milit. ord. Crucig. c.r.st. professi" (A.J.Suchánek 1712-1795, řádové sliby složil r.1735, primice 1738, od r.1755 velmistr ř.kř.), 1r: "Sacri ac milit. ord. Crucig. c. r.st. catalogo insertus Pragae anno 1771". - Signatury: H 361, XX C 14, XXI C 30.

1r-137r: H i s t o r i s c h e B e s c h r e i b u n g e u r o p ä i s c h e r E r e i g n i s s e . "Das ailfte Buech. (fol.2r) ... Dieses Buech hat den dreiundvierzigsten Theil. Anno 1563. Im Moldauer Fürstenthumb. Es wirdt in dieser meiner historischen Beschreibung im vorgehenden zehenden Buech im einundvierzigsten Theil anno 1561 von einem Iacobo Basilico mit dem Zuenahmen Despoto beschrieben" x "Der fünfundvierzigste Theil im 1566sten Jahr ... Nun wirdt beschrieben die Belägerung der Vöstung Sigeth von dem türkhischen Kaiser ... und sich umb die Vöstung herumb gelägert, darauf gleich" ///

Dochovaná část díla (11.kniha, odd.43-45) podává výklad o politických, církevních (Tridentský koncil), vojenských (turecké války) i jiných událostech v Uhrách, Cechách, Francii, Skandinávii aj. v letech 1563-1566. Dílo, vzniklé patrně v rakouských zemích, je psáno z katolického hlediska a se znalostí českých poměrů. Text na konci nedopsán.

Pap., XVIII.in., 53 ff. 31 x 19,5 cm, vazba mladší polo-kožená.

Ff. 35v-38v, 53r-v prázdná. - 2 základní ruce, A ff.1r-34v (= text a), B = J.F.Beckovský, ff.39r-52v (= text b). - Vazba bílá. - Na ff.1r: "Equestris ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus Pragrae anno 1730", 39r: "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus Pragrae anno 1726". - Signatury: XVII A 44, F 14. - Poznámky o zápisu do katalogu křižovnické knihovny na prvních stranách obou textů v různých letech (1730, 1726) nasvědčují, že oba byly původně samostatnými svazky.

(a) 1r-35r: S i m o n H ü t t e l , C h r o n i c a B o e m i c a T r a u t e n a v i e n s i s . "Eingang dieser Cronica ... Nach Christi Geburt 999. Jahr zur Zeit Babst Johannis des 15. ... und zur Zeit Kaiser Haynrickus des 2." x "Wer das Schlössllein Brecestein oder Silberstein hat erbaut ... darauf das Silberwappen gestochen war. Ende dieser Cronica. Amen ...".

Soubor bájných výkladů o nejstarších dějinách Trutnova a řady sousedních vsí se zmínkami o událostech mladších až do XVI.stol. Výčet kapitol otiskl L.Schlesinger, Simon Hüttels Chronik der Stadt Trautenau (1484-1601), Prag 1881, 362-365. Dále v. M.Trapl, Opis Hüttlovy kroniky města Trutnova, Krkonoše. Podkrkonoší 1963, 141-142. Na fol.35r přípisek jinou rukou o vsi Křenovu (Krinsdorf), v r.1658 koupené trutnovskou městskou radou a r.1660 opět prodané. Titul - bez jména autora - rukou XIX.stol. na přední předsádce recto.

(b) 39r-52v: C a s s a s a l i s .

Opisy listin, týkajících se solní pokladny: Ratificatio Ferdinandi II. data Viennae 22.Martii 1630 (ff.39r-47r), Instrumentum conventionis inter cardinalem ab Harrach et ordines regulares de datione salis (47r-52r, dvojí opis), na fol. 52r-v "NB. Ex assignata summa duorum millium flor., quos annue ordo Cisterciensis in Bohemia ex contractu salis percipit, sequens fit ... divisio ...". Titul rukou XIX.stol. na přední předsádce recto. O podílu křižovnického řádu ze solní pokladny v. Dějiny II, 174.

Pap., XVII.ex., 491 ff. 30,5 x 19,5 cm, vazba dobová polo-kožená.

Kustody. Foliace zahrnuje četné přivázané lístky s doplňky a úpravami textu. Ff. lv, llv, 62v, 74r, 161r-162v, 164r-214v, 485r-491v a mnoho ff. a stran mezi opisy jednotlivých listin prázdných, přivázané lístky psány zpravidla po 1 straně. - V kodexu přichází táž ruka jako v opise téhož díla SK Praha XI B 2. - Vazba bílá s tlačenou výzdobou. - Na fol.1r: "Milit. ord. Crucig. c.r.st. Pragae catalogo inscriptus" (XVIII.stol.) - Signatury: XVIII B 12, G 35.

Lit.: Hirsching, Versuch, 346 č.14.

1r-484v: I o h a n n i s T a n n e r "H i s t o r i a s e m p e r c a t h o l i c a e s e m p e r q u e f i d e l i s c i v i t a t i s P i l s n a e i n r e g n o B o e m i a e".

2r-2v: Praefatio. "Pilsna seu Plsna aut Pelsina, regia in regno Boemiae civitas" x "varie afflicta".

3r-160v: Textus. "Caput I. Ortus civitatis Pilsnensis. Quemadmodum primam totius gentis Cžechicae in Boemia originem" x "Caput XXXII (correctum:) XXXX3. Mansfeldica obsidio ... Pilsnae ... alioquin oportere civitatem tradi: se vero eis provisurum".

163r-163v: Litterae de Patribus S.J. in Pilsnam inducendis anno 1561 datae.

215r-484v: Privilegia et litterae de annis 1320-1674.

Dílčí edice V.Graumann, Jahresbericht des k.k. Gymnasiums zu Pilsen für das Schuljahr 1863, 1-30, 1864, 3-11, Programm des k.k. (deutschen) Obergymnasiums zu Pilsen in Böhmen für das Schuljahr 1880, 5-14, 1890, 1-24 (kapitola I-XXXIII do r. 1526), soupis příloh Jahresbericht 1862, 7-16. O autorovi, jehož jméno připsal na titulní straně knihovník V.Bělohlávek ř.kř., a díle, dochovaném v řadě rukopisů a sahajícím v některých z nich až k r.1680 (v křižovnickém jen do r.1618, kde text na fol.160v uprostřed věty končí), v. Dějiny Plzně I, Plzen 1965, 293-294. Tannerovy dějiny Plzně byly jedním z pramenů Beckovského Poselkyně.

V textu škrty, soudobé opravy a vsuvky, mj. na přivázaných nebo vlepených lístcích, opravovány i názvy a číslice kapitol. Srovnání s rukopisy SK Praha XI A 15, XI B 2, v. Truhlář, Catalogus II, 126 č.2012, 127 č.2019, ukazuje, že křižovnický rukopis zachycuje starší podobu textu.

128

XXVI E 39

Desideratum.

D e n í k z á p i s ů o d 1725 - 1731 n a H r a -
d i š t i n a d Z n o j m e m . (Místní seznam)

Rukopis přisuzován Janu Františkovi Rivolovi ř.kř. (1649-
1734), proboštu v Hradišti sv.Hipolyta. Viz č.118.

129

XXVI E 42

Pap., XVIII¹, VI+60 ff. 19,5 x 15,5 cm, vazba dobová ko-
žená.

Ff. Ir-VIv, 24v-60v prázdná. - Na předním přidešti: "Ex
libris Ferdinandi Schönphlug" (Ferdinand Ignác Schönflug ř.kř. 1696
-1741, řádové sliby složil r.1714, provisor, administrátor v Klučeni-
cích, farář v Kníně). - Signatura: 26 D 42 (opraveno na:) 26 E 42.

(a) 1r-23v: "R e l a t i o m o r t i s c e l s i s s i m i p r i n c i p i s
I o a n n i s F r i d e r i c i e c o m m i t i b u s d e
W a l d t s t e i n , a r c h i e p i s c o p i P r a g e n s i s ,
f a c t a a b A n t i d o D u r o d , s a c e r d o t e B u r g u n d o , i n
e a p r a e s e n t e".

1r-23r: Textus. "Ab anno septuagesimo, in quo feci notitiam"
x "praesentibus subscripsi 15.Ianuarii anno 1694 ..."

23r-23v: Epilogus. "Circa supra scripta" x "et nomen Do-
mini invocavi. Ps 114 (3-4)".

Jiné opisy v kodexech SK Praha XIV G 27, v. Truhlář, Cata-
logus II, 337 č.2635, Strahovské knihovny DD IV 18, křivo-
klátské knihovny I c 26, II f 12, v. J.Pražák, Rukopisy
křivoklátské knihovny, Praha 1969, 120-121 č.83, 233-234 č.
192 aj.

(b) 24r: "Nolite mirari hoc ... (J 5, 28). Eingang" ///

Přípisek, snad počátek kázání.

130

XXVII B 1

Pap., XVIII¹, II+1458 (recte: 1450) pp. 36,5 x 22 cm, vazba polokožená.

Mladší paginace, chyba: pp.1009-1010 bis. Pp.287-296 chybějí. Pp. II, 2, 1453-1458 a řada pp. uvnitř textu, zvláště mezi jednotlivými kapitolami a oddíly, prázdných. - Patrně 1 ruka, rozdílná od č.121 i ruky J.F.Beckovského, opis. Marginální rubriky. - Vazba hnědá, hřbet dobový tlačený, desky mladší (kodex převázan). - Signatury: XXXVIII A 22, U 25 2do. - Datace podle písma.

Lit.: Hirsching, Versuch, 349 č.27 (?).

1-1452: "Nuncia vetustatis (Cicero liber 2. de Oratore).

P o s e l k y n ě s t a r ý c h p ř í b ě h ů v č e s k ý c h aneb kroniky české od časův Ferdinanda Prvního až do Leopolda Prvního, císařův římských a králův českých etc. ..., pilností kněze J a n a B e c z k o v s k ý h o , s č.hv. křižovníka, sepsané d í l d r u h ý (1526 - 1657). (pag.3) Kapitola první. Rozliční příběhové, kteří se po nešťastném zahynutí Ludvíka, uherského a českého krále, až do slavného korunování Ferdinanda Prvního v Čechách dále, zde se vypisují. O nešťastném Ludvíka ... krále ... zahynutí ... ouředníci a soudcové zemští ... nenadále zvěděvše" x "Kapitola dvacátá ... Léta 1657 ... čtenář se dočte".

II.díl Poselkyně, jehož pokračování je v č.121. Zlomky konceptu, psaného Beckovským, dochovány ve Státním ústředním archivu v Praze, Archivy zrušených klášterů - Zlatá Koruna, karton 25 č.41 (léta 1596-1608) a v SK Praha XVII D 41, v. Truhlář, Katalog českých rukopisů, 66-67 č.171 (1639-1657). Ed. A.Rezek, Poselkyně starých příběhův českých. Díl druhý, I-II, III 1-445, Praha 1879-1880 (z křižovnického rukopisu, o němž III, str.XXV). Viz J.Jungmann, Historie literatury české, 2.vyd., Praha 1849, 273 č. V 286.

131

XXVII J 19/3

Pap., XVIII¹ + 1734, 19+28 ms. ff. 19 x 15 cm, vazba dobová polokožená.

2 rukopisné přívazky ke konvolutu tisků (v pořadí 24. a 27.)

- Signatury: (...) XLVII (soudobá, na hřbetě), Z 106 (opraveno na:) Z 126, XXXVIII D 7.

Ms.: Patrně 3 ruce, A = text (a), B = text (b) mimo ff. 10r-v a 28v (Personae, C). Datace textu (b) podle chronogramů na ff. 2r a 20r.

(a = 24) 1r-19v: "C o m o e d i a i n c o m o e d i a".

1v: "Interlocutores".

1v: "Argumentum".

2r-19v: "Actus I. Scena I. Marcus super mortua ... Pandulphus: Sed enim! Sic, sic est, mi domine Marce" x "Scena XI ... Pandulphus: Agam tibi (...) meo. Finis actus 1^{mi}".

Komedie o Lucindě, dceři lakomce Pandulpha, a jejích třech nápadnicích; pouze text l.dějství. Cetné opravy a přípisky (rukou textu).

(b = 27) 1r-28v: "Synopsis. L á s k a h o ř í c í d v o u c h b r a t r ů v k o t c i s v é m u v krátkosti sepsaná urozenému ... pan(t)átovi pro nějaké špatné obveselení mysle na ochtáb slavně svěřící památky vejroční svatého ... jeho narození se obětuje".

1r-2r: "Argumentum".

Na fol.2r: "RaDost tVto CzInI sInoVVé otCzI sVVéMV" (= 1734).

2r-3r: "Praefatio".

3r-19v: "Inductio prima. Filius primus: Ó láska k otci mému hořící" x "Scena 5^{tá} ... zůstáváme bratři tvoji nehodní".

Na fol.10r-v: "Dirrectorium totius vinculi, quomodo una scena post alteram mutato theatro sequatur".

19v-20r: "Post epilogum. K dokázání všeho toho našeho affectu povinného" x "prosíme my nehodní v krátkosti. EXstat hVjVs honoris CoMponIsta et DICator VVarhanIk" (= 1734).

21r-28r: "Interludium novum et aliud de doctore morum. Doctor: Já, vysoce učený a urozený od velkého umění" x "a našim domácím lidem to povíme. Finis coronat opus".

28v: "Notatae personae: Parens, filius primus ..."

28v: Verše. "Srdce mé dávám tobě, upřímnou lásku zanechávám pro mně" x "co dnes nemožného jest, můž zejtra možná bejtí".

Tisky:

- (1) Gründlicher Bericht von der Fürstlich-Holstein-Ploenischen streitigen Successionssache, Kopenhagen 1725, 88 pp.
- (2) Manifestae rationes, quas ... regis Poloniae Maiestas de iustissima in nonnullos Thorunenses cives lata sententia publicam in lucem prodire iussit, Pedeponti 1725, (11 ff.)
- (3) I.H.Feltzii Diatriba iuris publici, qua superioritas territorialis nobilitati S.R.I. immediatae denuo adseritur, Argentorati 1725, (6), 74 pp.
- (4) (Beschreibungen der Friedens-Medaille Karls VI. 1725 und 3 Medailen des Mainzer Erzbischofs Lotharii Francisci), 4 ff.
- (4 bis) Summarischer Bericht von dem spanischen Successionsstreit und dem ... zu Wien erfolgten Frieden, Wien 1725, 8 pp.
- (5) Fortsetzung des curiosen Fastengesprächs zwischen Elia einem catholischen, Ezechiel und Habacuc, zwei lutherischen Studenten ... Autore M.I.D.K., 1725, pp.41-88.
- (6) Instrumentum pacis inter ... Caroli VI. caes. et cathol. Maiestatem ... et regis Hispaniarum Philippi V. cathol. Maiestatem ... Vienna die 30. Aprilis 1725 conclusae, Augspurg 1725, (8 ff.)
- (7) Englische Wiedergeburt ... der geistlichen Ordensprofession, welche den 29. April ... 1726 im ... Gotteshaus s. Ioannis Nepomuceni bei S. Anna auf dem Hradschin ... begangen ... Anna Iosepha ... von Guttenstein ... in ... Ehrenpredig vorgestellt von P. Francisco Haslbauer, (7 ff.)
- (8) Antwortschreiben von Ihro Maj. der Czaarin auf das von Ihro Grossbritannischen Maj. an dieselbe Abgelassene Schreiben (1726, 4 ff.)
- (9) Czaarische Declaration das Commercium in Moscau betreffend ... St. Petersburg den 21. Iunii 1726 (2 ff.)
- (10) P.Ch.Kirchner Jüdisches Ceremoniel ... vermehret und ... erläutert von S.J.Jungendres, Nürnberg 1726 (2 ff., 30 rytin)
- (11) Actenmässiger Extract der in der gräfl. Rantzauschen Blutsache ergangenen Inquisition, Glückstadt 1727, 64 pp.
- (12) Erworbner Adl besser als der gebohrne, erwisen in einer Ehr- und Sittenpredig ... von ... Iohann Adam Nieberlein ... Weihbischof zu Aichstatt ..., als drei ... Frauen ... ihr heil. Profession in dem ... Closter der Congregation de Notre Dame ... zu Aichstatt abgelegt den 3. Tag Iunii ... 1727, (2), 27 pp.

- (13) Compendium vitae ... s. Theresiae à Iesu ... eiusdemque primogeniti s. P. Ioannis à Cruce ... rythmice concinnatum a quodam ... carmelita discalceato, Pragae (1727), 9 ff.
- (14) Das dreifache Geheimnis einer getreuen Heiligkeit und heiligen Treu in dem ... seelig gesprochenen ... Fideli von Sigmaringen erklärt, in dem ... Gotteshaus derer ... PP Capuciner ob dem Hradschin ... in ... Lob- und Ehrenred ... dargereicht von P. F. Leopoldo Erbeni Predigerordens, (8 ff.)
- (15) Fr. G. C. Pirker, Paride in Ida. Serenata pastorale, dedicata a ... Gundagher Popo, conte di Dietrichstein ... gran priore dell Ordine di s. Giovanni Gerosolimitano per la Boemia, Praga 1728, (8 ff.)
- (16) Der untergedruckten Wahrheit und Gerechtigkeit entgegengesetzte heilsame Gedanken von dem Laster der Verleumdung, Breslau 1729, (16 ff.)
- (17-18) Verschiedene ... Nachrichten von dem den 26. Iulii 1729 in Boheimb und zwar in ... Kuckus-Baad ... beschenehen Einfall und vorgenommenen Bücher-Inquisition, 1730, (34 ff.)
- (19) Kurze doch gründliche Untersuchung vom Anfang, Fortgang und Ende des durch ganz Europa ... 1729 ... grassirenden contagiösen Catharr-Fiebers ... zusammengetragen ... von C. F. Löw, 1730, (VIII), 28 pp.
- (20) Das kön. polnische und churfürstl. sächsische Feldlager oder Diarium ... was in dem ... Campement bei Radewitz an der Elbe ... vom 31. Maji bis 27. Iunii 1730 ... vorgegangen, 1730, (42 pp.)
- (21) Freundlich erforderte ... Nachricht von der ... Familie der Herrn Marchesen Corsini zu Florentz, aus welcher der ... Pabst Clemens XII. entsprossen, Hamburg 1730, 16 pp.
- (22) Der durch des Liebes Brand-Opfer verzehrten ... Lamms ... Creuzes-Sieg, in einem Oratorio durch die ... FF misericordiae zu Prag musicalisch producirt am heil. Ostersamstag. Die Music componirt von ... I. Fr. Seuche, Prag, (5 ff.) (22 bis) Solatioſa patientis Salvatoris memoria ... proposita ab aima sodalitate latina maiore ... Pragae ad s. Clementem die Parasceves, (1 fol.)
- (23) Zwei heil. Brüder ... Cyrillus und Methudius, (14 ff.)
- (25) Poesie von H. F. A. V. H. K. P. H. aus dem Französischen ins Teutsche übersetzt. Poesie faite par M^r le Baron N. N. (1 fol.)
- (26) Ehn lustigk Lebenlauf und artigk Avantur, die ehne Deusch Françoss aht in der Welt passir III^{te} Teil, Leipssick, 40 pp.
- (27 bis) (Anmeldung). Der natürliche Schauplatz der Welt, (1 fol.)

(28) Kurzweilige Historien oder vermischte artige Einfälle,
(6 ff.)

132

XXVII J 19/10

Pap., XVIII.in., I+141 ff. 19 x 16 cm, vazba dobová polo-
kožená.

Původní foliace v textu (a), při popise prodloužena do kon-
ce. Ff.137v-141v a další ff. mezi jednotlivými texty prázdná. - Ru-
ka J.F.Beckovského, písmo značně proměnlivé. - Na fol.Ir: "Ord. Cru-
cig. c.r.st. catalogo insertus anno 1726". - Signatury: R 16
(? XVIII.stol., na hřbetě), XXX h 14, XXXIX D 12.

Lit.: Rezek, Dodatky a opravy, 155-156 h (s titulem, který
v čele textového popisu), Bělohávek, Seznam spisů J.F.Bec-
kovského, 106 č.17-21.

I o h a n n i s F r a n c i s c i B e c k o v s k ý
M i s c e l l a n e o r u m c u r i o s a .

(a) Ir,1r-35v: "P o l i t i a h i s t o r i c a z jazyka
latinského a německého v český přeložena a vůbec vydána pilností, pra-
cí a nákladem M. D a n y e l e A d a m a z V e l e s l a v í -
n a . NB paucula fragmenta ex eadem" (fol.1r).

Výtah z tisku Veleslavínova překladu díla G.Lauterbecka Re-
gentenbuch (vydáno v Lipsku 1572), Knihopis č.4735-4736.
Na ff.Ir obsah, 1r-35v text (kniha 1 kapitola 1,2, kniha
2 kap.3, 4, 6-9, 11-17, kniha 4 kap.12, 14, 17, kniha 5
kap.1)

(b) 38r-54v: "M i s c e l l a n e a".

Domácí lékařství, předpisy kuchařské, návody pro hospodář-
ství a domácnost; texty čes., něm. a lat. Rezek l.c. se
přiklání k názoru, že Beckovský byl jen prepisovatelem to-
hoto spisku, ale nevylučuje ani možnost jeho autorství.
Výskyt různých jazyků svědčí spíše pro mínění, že sbírka
receptů byla sestavena z různých pramenů.

(c) 62r-65v: "O p u s c u l a h i s t o r i c a".

Drobné stati a výpisky historické (o moravských a českých panovnících, šlechtických rodech a erbech aj.)

(d) 66r-75v: "Q u a e d a m s c i t u c h a r a".

Stručné historické poznámky, zvláště z českých dějin, většinou chronologicky řazené (od XI. do poloviny XVII.stol.), a to ve dvou pásmech (ff.66r-73v a 73v-75v); na ff.70r-72r o pražské defenestraci r.1618.

(e) 86r-93v: "Q u a e d a m s c i t u c u r i o s a e t u t i l i a n o t a n t u r".

Poznámky a výpisky s biblickou, církevně náboženskou nebo příbuznou tematikou (mj. o luteránech a kalvinismu), zčásti ve formě otázek a odpovědí, určené pro potřeby duchovní správy.

(f) 96r-107v: "Q u a e d a m n o t a t u d i g n i o r a e x B a r t h o l o m a e o G a v a n t o c o l l e c t a".

Výpisky z Gavantova díla Thesaurus sacrorum rituum, Coloniae Agrippinae 1705, a jiných děl (liturgické pojmy a termíny).

(g) 108r-115v: "Q u a e d a m e x R e r u m l i t u r g i c a r u m l i b r i s I o h a n n i s B o n a e . . . t i t . s . B e r n a r d i a d T h e r m a s p r e s b y t e r o c a r d i n a l i (!) o r d i n i s C i s t e r c i e n s i s".

Výpisky z Bonova díla Rerum liturgicarum libri duo, Coloniae 1674.

(h) 116r-117r: "Q u a e d a m p a u c u l a e D . P s a l m o d i a d o m i n i I o h a n n i s B o n a . . . c a r d i n a l i s e x c e r p t a".

Výpisky z Bonova díla De divina psalmodia, editio secunda, Parisiis 1663.

(i) 120r-123r: "S a n c t i s s i m i . . . I n n o c e n t i i . . . p a p a e X I I . d a m n a t i o e t p r o h i b i t i o l i b r i P a r i s i i s a n n o M D C X C V I I i m p r a e s s i , c u i t i t u l u s E x p l i c a t i o n d e s m a x i m e s d e s S a i n t s s u r l a v i e i n t e r i e u r e e t c ."

Opis římského tisku z r.1699.

(k) 124r-137r: "N o t a t u q u a e d a m d i g n a e
L e g e n d a s a n c t o r u m , q u a e L o m b a r d i c a
n o m i n a t u r h y s t o r i a . . ."

Výpisky z díla Jakuba a Voragine Legenda aurea (etymologické výklady jmen světců aj.)

133

XXVII J 20

Pap., XVIII.in. + XVII.ex., 40+63 ms. ff. 21,5 x 17,5 cm
(text a), 21 x 14,5 cm (text b), 21 x 15 cm (texty c, d), vazba
mladší papírová.

4 rukopisné přívazky ke konvolutu tisků (v pořadí 10., 18.
-20.) - Na ff.1r a 2lr textu (a): "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo
insertus anno 1726" (obdobné poznámky o katalogizaci rukou XVIII.stol.
v tiscích 4, 7, 8, 11-14, z r.1725 v tisku 6, 1732 v tisku 16-17). -
Signatury: H 91, LIV B 5, XXXV, B 41, B 35.

Ms.: Dvojí foliace, v textu (a) a v textech (b-d). Ff. 20v
v textu (a), 14v-16v, 17v, 39v-40v, 41v, 61v-63v v textech (b-d)
prázdna. - Několik rukou, text (a) autograf, písmo textů (c, d)
italský ráz. - Text (a) lze datovat do počátku XVIII.stol., ostatní
snad ještě do konce XVII.stol. Texty (a, b) jsou domácího, (c, d)
italského původu.

(a = 10) 1r-20r, 21r-40v: J a n F r a n t i š e k B e c k o v -
s k ý , O k o r u n o v a c í c h č e s k ý c h k r á l ů a
k r á l o v e n v l e t e c h 1527 - 1656. "Korunování Ferdi-
nanda I. na Království české. Ferdinand I., císaře římského Maximili-
ana Prvního vnuk ... z Vídně do Čech léta 1527 když vyjížděl" x
"Leopolda I^{ho} na Království české korunování ... který zde opětovati
pomímám".

Korunovace za Ferdinanda I., II., III. a IV. a Leopolda I.,
na ff.21r-40v opis téhož textu touž rukou. K autorství Bec-
kovského, jehož rukou je text psán, v. odkazy: "NB. Horum
omnium nomina reperiuntur in meis MS annalibus" (fol.8r),
"Od té brány, o který v nový kronyce české, Poselkyně sta-
rých příběhův českých nazvané ... se píše" (fol.17v).
V Bělohlávkově Seznamu spisů J.F.Beckovského práce chybí.
Marginální rubriky k textu.

(b = 18) 1r-14r: "C o m p l i m e n t i d e l l a l i n g u a v o l g a r e . Opera molto utile et necessaria à quelli che sono nella corte de' grandi et che fanno professione d'apparere nelle compagnie".

Vzorce italských, francouzských a latinských listů a řečí rázu soukromého i ukázky diplomatické korespondence, skládané jako cvičení (na ff.1r-9r opravované, na fol.9r poznámka "Cessavit magister linguae corrigere", na fol.10r-v francouzské a italské znění téhož listu), a to patrně v Čechách (v. ff.8v a 12v). Na fol.10r datum 1671.

(c = 19) 17r-39r: "R e l a t i o n e d e s i t i f o r t i e f o r t e z z e , a r m i , n o b i l i t à e r i c c h e z z e d e l l a r e p u b l i c a d i G e n o v a , f a t t a d a M o n s e u r d i S a n t a l o n à S u a M a e s t à C h r i s t i a n i s s i m a l ' a n n o 1684 i n o c c a s i o n e d ' a r m i t r à i l G e n o v e s a t o e F r a n c i a".

18r-19v: Prefazione. "Non ostante Sire, che gli sia stato rappresentato" x "all'Imperio Ottemanno".

19v-39r: Testo. "Capitolo primo. La republica di Genova non ha goduto" x "Capitolo terzo ... come à gran conquistatore".

(d = 20) 41r-61r: "S c r i t t u r a i n f o r m a d i l e t t e r a , s c r i t t a i n c i f r a d a l r è F i l i p p o I V . d i S p a g n a a l c o n t e d ' O g n a t e , v i c e r è d i N a p o l i , l ' a n n o 1649 ... (fol.42r) Ill^{re} conte d'Ognate ... La Santità di nostro Signore papa Innocentio X^{mo} fece li giorni" x "et affatto estinguerla. Data in Madrid li 27. Settembre 1649. Il. Il. Rè".

Tisky:

(1) Die vom Himmel geschickte ... röm. Reichscrone Eleonorae Magdalenae Theresiae, ... Leopoldi des Grossen ... Gemahlin, welche deroselben in Augspurg den 19.Ianuarii 1690 ... aufgesetzt worden, (6 ff.)

(2) Der wohlgewählte röm. König Iosephus, wie derselbe ... in ... Augspurg ... den 24.Ianuarii dieses 1690 Jahrs ... erwähnt ... worden, (9 ff.)

(3) Der von Gott gekrönte ... Josephs-Stab oder ausführliche Beschreibung der ... Erhebung ... Iosephi zu der röm. Reichscrone,

welches geschehen in Augspurg den 26. Ianuarii dieses 1690sten Jahrs,
(9 ff.)

(3 bis) Historische Relation spanischer Staatsaffairen das Successionswerk der spanischen Königreiche und die von Franckreich, Engel- und Holland gemachte Zertheilung selbiger Monarchie betreffend ... 1700, (56 pp.)

(4) Beschreibung des prächtigsten Einzugs, welchen ... Carl der Sechste in ... Presburg den 19. Mai 1712 ... gehalten, (5 ff.)

(5) Inscriptiones ad epulas Hungarico-regias, Sinnschriften zu den ... Schauspeisen, welche an ... Caroli VI. ... hungarisch-kön. Kronungstag den 22. Mai 1712 in ... Presburg ... von Maria Susanna Beckerin ... zugerichtet worden, 4 ff.

(6) Die kais. Acht und Oberacht wieder Chur-Cölln, publicirt Wien den 29. April ... 1706, (4 ff.)

(7) Vollständige Relation sambt beigefügter Disposition ..., welche von ... General-Leutenant Eugenio Prinzen von Savoyen ... den 15. Augusti sowohl gegen die belagerte Türken in der Vestung Bellgrad als auch zu der kais. Generalität concertirten und wider den christlichen Erbfeind ... glorreichen Schlacht vorgenommen ... worden, (8 ff.)

(8) *Iusta Lusitanorum arma pro vindicanda Hispanorum libertate Gallico dominatu oppressa asserendoque Hispaniae imperio ... Carolo III. regi, catholico, Ulyssipone 1704. Le giuste armi de Portoghesi, Vienna d' Austria 1704, (16 ff.)*

(9) Gedanken über die Bell-Isrlische Arretirung, so den 20. Decembris 1744 geschehen, 1745, (4 ff.)

(11) Accurate Beschreibung, welchergestalt die ... schwedische Armee unterm Commando des ... General-Feldmarschals Gr. Magnus Stenboeks sich hinter den Flüssen Treen und Eyder feste gesetzt und nach dem Eyderstättischen gezogen, 1713, (10 ff.)

(12) *Manifestum ducis Moles, quondam Caroli II., Hispaniarum regis, ad aulam caes. legati, (8 ff.)*

(13) *Relatione della solenne cavalcata e cerimonia, fatte il di otto di novembre MDCLXXVI dal palazzo Vaticano alla basilica Lateranense per il possesso preso da ... papa Innocenzo Undecimo, dedicata all' Ill. ... Carlo Carcarasio ... maestro delle cerimonie di Sua Santità, Roma 1676, (4 ff.)*

(14) Warhaftige Relation der H. Örter zu Jerusalem, welche ... 1690 in ... April wiederumb zugestellet worden denen Mindern Brüdern ..., den 26. Iunii aber denen Griechen abgenommen worden ... herausge-

geben von ... P.F.Dominico di Lardizauai, spanischer Nation General-Procuratorn zu Jerusalem ... Aus der italianischen in die teutsche Sprach ... übersetzt, Wien 1692, (24 ff.)

(15) Compendium oder ganz kurze Relation der vornehmsten H.Örter zu Jerusalem, so wir arme Franciscaner in die 400 Jahr lang bewohnen, 1692, (10 ff.)

(16-17) Sexta vice resumta rerum ominosa series in praesentibus Imperii comitiis gestarum, 1673. Epistola lamentatoria ad ... d.A.C. L.P.B., in qua praesens Germaniae conditio et insignes belli calamitates describuntur. S.D.V.B., 1673, (80 pp.)

(21) Diarium Pragense das ist ausführliche Beschreibung alles dessen, was sich von Anfang des letztern Böhmischen Kriegs an sowohl bei der Belagerung ... der ... Hauptstadt Prag, als auch seitdem selbige mit ... preussischen Troupen besetzt gewesen ... Merkwürdiges zugetragen ... hat, Prag 1744, (2+114 pp.)

134

XXVII J 22

Pap., 1819-1831, 132 ff. 18,5 x 16 cm, vazba dobová polo-kožená.

Dílčí původní foliace, při popise doplněna. - Několik rukou. - Na hřbetě soudobý titul, v.níže v čele textového popisu. - Signatura: LII D 9. - Mezní data uvedena na ff. 1r a 109r, podle údajů na ff. 1r a 35r psáno v Klučenicích, patřících křížovníkům; v. také poznámku knihovníka V.Bělohávka ř.kř. na předním přideščí: "Zápisky (opraveno na:) Výpisky. Excerpta. K(lučenice) 18 2/3 19".

1r-110v: E x c e r p t o r u m t o m u s II.

Opisy a výpisky z knih a časopisů, poznámky, paměti a písň obsahů náboženského, historického a filosofického německé a české.

135

XXVIII F 1

Pap., XIX¹, II+636 pp. 21,5 x 18 cm, vazba dobová papírová.

Původní paginace. - Na hřbetě soudobý zlatený titul. -

Signatura: XXIII B 18^a.

I, 1-636: "Verzeüchnüs derer Güter, welche wegen der in Böhemb anno 1618 angegangener und bis zu der Victoria anno 1620 den 8° Novembris conti- nuirenden Rebellion hernacher con- fiscirt worden, nemblichen: 1° Wie dieselben Güter heissen, 2do in welchem Kreys ein und anderes gelegen, 3° weme sie vorhin gehört und wie dieselbe condemniret worden, 4to wie sie ge- schätzt worden, 5to weme verkauft, 6to wie theüer, 7° wie sie ver- mög Kaufberednus haben sollen bezahlt werden, 8° wie sie bezalt wor- den sindt".

Abecední seznam statků (pp.1-569), rejstřík statků (571-618), rejstřík kupců (621-636). Viz Zíbrt, Bibliografie IV, č.9695, další rukopisy SK Praha XIX A 37, v. Kapras, Rukopisy Děčín- ské, 343 č.63, křivoklátská knihovna I a 25 (Konfiskations- Buech anno 1643), v. J.Pražák, Rukopisy křivoklátské knihov- ny, Praha 1969, 60-61 č.25.

136

XXVIII F 5

Pap., 1685, 140 ff. 31 x 20 cm, vazba dobová kožená.
Původní foliace. - Text psán jen na ff. recto, ff. verso vyhrazena pro poznámky (většinou prázdná). Datum na fol.140r připsá- no dodatečně. - Signatura: W 15 (opraveno na:) W 16.

Lit.: Hirsching, Versuch, 346-347 č.15.

1r-140r: Raimondo Montecuccoli, "Libro Secondo. A forismi riflessi alle pratti- che delle guerre prossime addietro dell'Ungheria. Capitolo 1°. Anno 1661. I. Reggeva li Transilvani Giorgio Ragozzi" x "Capitolo IV. LXXII. ... à salva- mento nel porto. In Vienna 1685".

Text se skládá z 4 kapitol, z nichž každá je věnována 1 ro- ku, oddíly I-LXXII jsou číslovány průběžně bez ohledu na kapitoly. Viz č.107, 108.

137

XXVIII F 7

Pap., 1699, II+452 pp. 32 x 21 cm, vazba dobová poloper-gamenová.

Původní paginace. - Na pag.I: "MS ... R.P.Gabrielis Hevennessi e Soc.Iesu Lit.R. Strigoniensia". - Signatura: B 20 (XVIII. stol., na hřbetě). - K dataci v. na pag.II: "Pleraque instrumenta sunt ex archivio archiepiscopi Strigoniensis et quidem ex originalibus ipsis transumpta anno 1699 in domo probationis Soc.Iesu Viennae ad s.Annam". Dochování kodexu v pražské křižovnické knihovně je patrně v souvislosti s bratislavskou nebo budínskou řádovou komendou.

l-449: A c t a S t r i g o n i e n s i a .

Pp. 1-412 opisy listin ostříhomského arcibiskupského archivu z let 1186-1699, mj. i slovacica, s údajem signatur, 413-429 rejstřík věcný i jmenný, 429-445 rejstřík osobní, 445-449 rejstřík místní (mimo pag.413 chybějí odkazy k příslušným pp.) Soudobý titul na hřbetě.

138

XXVIII F 14

Pap., 1761 + XVIII.ex. + 1853, 274 (recte: 273) ff. 37 x 23,5 cm + 35 ff. + 16 ff., vazba dobová polokožená.

Před zadní desku vložen soubor archů i jednotlivých listů (text f) a sešit (text g) o 35 a 16 ff. V kodexu původní foliace (apertury), od fol.179 vedle původní nová červená, od fol.211 paginace; platná původní foliace, prodloužená do konce. Fol.196 chybí. V textech (a, b) za každým popsaným listem vynechán 1 volný pro dodatky. Ff. 1v-2v, 3v, 206r-219v, 229r-231r, 248r-274v prázdná. - Několik rukou, text (f) Joseph Hofmann O.Cr. 1853. Datace ostatních textů podle chronogramů na fol.4r a časového údaje fol.205v. Uložení kodexu v křižovnické knihovně vysvětluje zmínka při titulu textu (f).

(a) 3r-160r: "S e x s a e c u l o r u m I l i a s i n n u c l e o c h r o n o l o g i a e h a g i o g r a p h i c a e c l a u s a s i v e m e m o r a b i l i a c o e n o b i i B e n e d i c t i n o - C l a d r u b i e n s i s p o s t s e x e v o l u t a s a e c u l a n u m e r a t a ... b e n e d i c t a e ... g e n i t r i c i M a r i a e c o n s e c r a t a a P.

N i c o l a o S e x s t e t t e r ipsa die saCrae professionis
Iterato eMissae CLaDrVbII (=1761) et qua AManDo Vota saCrat NICoLaVs
(=1761)" (fol.4r).

3r: "Prologus".

4v-5v: Dedicatio b.Mariae, patronis confratribusque monaste-
rii Cladrubiensis.

6r: Dedicatio Amando Streer, abbati monasterii Cladrubien-
sis.

6v: "Cladrubii ss. conservantur lypsana ac reliquiae 1761
30.Augusti ...".

7r-160r: Textus. "Sex saeculorum Ilias ... videlicet ...
chronologia Benedictino-Cladrubana sive ortus et progressus monasterii
Cladrubiensis ... Seculum foundationis I. § I Monasterium Cladrubiense
vulgo nominatum nomenclaturam suam trahit" x "Seculum septimum. § II
... sed post plura lustra os alienum".

Text rozdělen v oddíly podle staletí. Vedle textu sloupce
pro letopočet, počet roků od založení kláštera a pořadové
číslo opatů. Na okrajích poznámky a jména řeholníků za jed-
notlivých opatů. Rejstřík v. text (d).

(b) 161r-169v, 179r-205v: "S u p p l e m e n t u m o p e r i s
cum immutata nomenclatura ac serie ... abbatum Cladrubiensium addita-
mentoque eorum gestorum. Verae curtae sunt humanae provisiones" x
"XXXVIII. Amandus Streer ... 9.Martii pie obiit anno 1783".

Text rozdělen v oddíly podle opatů, vedle textu sloupce pro
mezní data jejich vlády. Na okrajích jména řeholníků za jed-
notlivých opatů.

(c) 170r-178v: "M i s c e l l a n e a . Varia memorabilia, acta,
gesta operi huic ingrossata".

Slavnosti k 50.výročí řeholních slibů M.Sexstettera (melo-
dramata, básně aj.)

(d) 220r-228va: "Index contentorum".

Rejstřík k vlastnímu Sexstetterovu dílu (text a). Na fol.
228vb verše "In Zoilum Sex saeculorum chronographo-Cladru-
biensium annalium compilatoris" a "Epigramma in tempus
edax rerum".

(e) 231v-247v: C o p i a e l i t t e r a r u m d e a n -
n i s 1115 - 1570 n e c n o n e x t r a c t u s a d h i s -
t o r i a m m o n a s t e r i i C l a d r u b i e n s i s a t -
t i n e n t e s .

(f) 1-35: "G e s c h i c h t e d e s B e n e d i k t i n e r
- S t i f t e s K l a d r a u i n B ö h m e n n a c h d e r B e s c h r e i b u n g d i e -
s e s S t i f t e s d u r c h d e n K l a d r a u e r O r d e n s m i t g l i e d ... B e n e d i c t
S t r e e r ... , d e r e i n e D a r s t e l l u n g d i e s e s S t i f t e s a u s d e n ä l t e s -
t e n u n d n e u e s t e n b ö h m i s c h e n G e s c h i c h t s s c h r e i b e r n u n d a l t e n U r k u n d e n
n i e d e r g e s c h r i e b e n , d i e i m M a n u s c r i p t e b e i s e i n e m V e r w a n d t e n H . A n t o n
S t r e e r i n M i e s v e r w a h r t l i e g t . E x c e r p i r t d u r c h J o s e p h H o f m a n n , K r e u z -
h e r r n m i t d e m r o t h e n S t e r n , 1853 i m H e r b s t e " .

Text na nevázaných arších a listech, vložených před zadní
desku. V textu četné opravy.

(g) 1-16: "S e r i e s a b b a t u m a c b e n e f a c -
t o r u m m o n a s t e r i i C l a d r u b i e n s i s e n e c r o -
l o g i o c o n g r e g a t i o n i s b e n e d i c t i n a e B o h e m o - M o r a v i c a e a d u s u m F . B .
S t (r e e r) O S B . " " S e r i e s r e l i g i o s o r u m e
m o n a s t e r i o C l a d r u b i e n s i a d a l i o r u m
m o n a s t e r i o r u m a b b a t i a s v o c a t o r u m e
n e c r o l o g i o c o n g r e g a t i o n i s b e n e d i c t i n a e B o h e m o - M o r a v i c a e " .

Dodatek v sešitě, vloženém před zadní desku, z 2.pol.
XVIII.stol.

139

XXVIII F 19

Pap., 1674, XLII+1240 (recte: 1224) pp. 30,5 x 20 cm, vaz-
ba původní kožená.

Dvojitá původní paginace, v obou částech díla zvláštní, první
při popise prodloužena do konce. Chyby: pp.130 a 201 ter, pp.180-199
vynechány. Pp. II-XII, XIV, XXXII-XXXIV, 213-250, 252, 1119-1168,
1233-1240 prázdné. - Několik rukou. Živá záhlaví, marginální rubriky
k textu. - Podtrhávání červeně. - Vazba: Desky dřevěné, potah ze-
lený, zdobený zlacenými šternberskými hvězdami. Zlacená ořízka. Jedna

ze 2 spon chybí. - Na pag. XIII: "Milit. ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus anno 1676". - Signatury: 36 (na hřbetě), XX C 3, XXVII B 2. - Datace v dedikacích díla. Kodex, který je se vši pravděpodobností dedikačním exemplářem, je již 2 roky po svém vzniku de-
svědčen v křižovnické knihovně.

Lit.: Hirsching, Versuch, 348 č.26.

XIII-XLII, 1-1232: "H i s t o r i a h e r o u m d e S t e l l i s seu vetustissimae et gloriosissimae prosapiae Sternbergicae a prima sui origine deductae, collecta amore et labore toti ... illi familiae, sed praecipue ... fratrum triadi Wenceslao Adalberto Balthasari Iosepho, Ioanni Norberto Xaverio Leopoldo, Ignatio Carolo Ioanni Iosepho comitibus de Sternberg addictissimi ... servi P. I o a n n i s T a n n e r e Soc.Iesu".

XV-XXVI: Dedicaciones comitibus a Sternberg Olomucii anno 1674 datae.

XXVII-XXXI: "Index capitum in Historia Sternbergica contentorum".

XXXV-XLII: "In Historiam heroum de Stellis prooemium. Admirabilis illa divini numinis sapientia" x "amoris quaecunque argumentum et monumentum".

XLII, 1-1118: Textus. "Historiae heroum de Stellis pars prima. Eorum ortus et progressus ac per diversas provincias propagatio. (pag.1) Caput I^{um}. Stirps et origo ss.Trium regum eorumque maiores. Quia ad sanctissimorum Trium regum posteritatem clarius explicandam" x "Pars 2da. Caput XV. ... cui successit Rudolphus 2^{dus} filius eius".

1169-1232: "Index rerum in hoc tomo contentarum".

Dílo, jehož užíval, jak dogvědčují vlastnoruční poznámky v rejstříku, Tomáš Pešina z Cechorodu, bylo jedním z pramenů Beckovského Poselkyně.

140

XXVIII F 26

Pap., 1712, I+54 ff. 28,5 x 19 cm, ilum., vazba dobová kožená.

Kodex na začátku defektní. Ff.Iv, 3v, 10v, 17v, 24v, 30v, 37v, 47v, 53v-54v prázdná. - Výzdoba ornamentální i figurální malo-

vaná a zlacená: symbolické obrazy, ornamentální iniciálky a zlacené nadpisy. - Vazba hnědá, na obou deskách zlacené řádové znamení. - Signatury: XXIX A 20, Q 20. - Datace podle chronogramů v textu.

1r-53r: G r a t u l a t i o I o a n n i s C o n r a d i
F r a n c i s c o B ö h m b O. C r. p r o d i e o n o m a s -
t i c o a n n o 1712 o b l a t a .

Blahopřání vedle prologu, jehož začátek i s titulní stranou chybí, obsahuje výklady symbolických obrazů, lat. a něm. verše a epilog. Na ff.43r, 44r a 47r lat. a něm. chronogramy (1712). Viz č.254. Jméno oslavence, pozdějšího velmistra Františka M. Böhmba (1722-1750), není v torsovitě dochovaném textu plně uvedeno; ztotožnění - vedle jmen křestních - umožňuje zmínka o Karlových Varech, kde Böhmb od r.1707 působil jako farář.

141

XXIX C 45

Pap., XVII², VI+906 (recte: 904) pp. 17 x 12,5 cm, vazba dobová kožená.

Původní paginace, chyby: pp. 706 a 707 vynechány. Pp. II-IV, 885-906 prázdné. - 1 ruka, opis. V textu nákresy. - Vazba: Desky dřevěné, potah bílý, zdobený slepotiskem, 2 spony s kováním a zámky. - Na pag.V: "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus Pragae anno 1726". - Signatura: Y 604.

(a) V-VI, 1-874: A u s e r l e s e n e c h y m i s c h e
u n d m e d i c i n a l i s c h e D e c r e t a .

V-VI: Vorwort. "Auserlesene schöne zum Theil probierte, auch etlichermassen mit Nutzen befundene, aus unterschiedenen sowohl Adeptorum als auch anderer gelehrter Männer Manuscriptis ... zusambengetragene chymische und etwelche medicinalische Decreta" x "und Ausbeuth zu getrösten".

1-18: Einleitung. "Volget ein aufrichtiger treuer Bericht. Alle Metallen seind Gold in ihrem innerlichen Wesen" x "sonst taugt sie nit".

18-874: "Volgen nun etwelche Reinigungen und Zurichtungen Lunae von ihrer schwarze in die gelbe Nadel. Das ist unser Luna, die wasche mit folgendem Recept" x "Bereithung der geschlembten Aschen.

Wan die Aschen rein und subtil gemacht ... ie besser die seint".

Něm. a lat.předpisy. Citování Paracelsus (pp.108, 380, 448), Tomáš Akvinský (167), Ioannes Rubensis (202, 495), Deodoro zu Carlstatt (218), Antonius Londinensis (391), M.Matthaeus zu Padua (407), Dr.Bremius (409), Philippus Azot (451), M. Rubertus de Constantinopoli (492), fr.Gualterus OSB (506), De la Nove (612), dále "Lunae fixationes ex MS Vratislaviensibus" (109), "ex MS Winckleriano" (114 an.), "ex MS Reg. Glac. Kellaeis" (118), "ex Tiburtii Bruminalis MS" (453), "Augmentum lunae Kremnicensis cuiusdam plebani" (490), "adeptus ad Sternbergam in Moravia occisus in MS haec habuit" (538) aj.

(b) 874-875: V e r s u s d e l a p i d e p h i l o s o -
p h o r u m . "Theatrum chymicorum. Si felicitatem desideras, ut be-
nedictionem habeas" x "est lenta, modesta, fortis et augmentatur
quousque securus quiescendo rubificetur".

(c) 876-883: V e r s e v o m S t e i n e d e r P h i -
l o s o p h e n . "Alius instar omnium. Wils tu durch Gottes Gnad
allein erlangen der Philosophen Stein" x "dass sie dadurch auch
fruchtbar werden ihres gleichen Frucht zu gebähren auf Erden".

(d) 883-884: "T h e o p h r a s t u s (v o n H o h e n -
h e i m ? V e r s e .) Nimb ein Ding, welches sey gar fix, sonst
ist dain Arbeit gar für nichts" x "das schwarz mach weiss, das weiss
mach roth, so koms tu hir zeitlich aus Noth".

142

XXIX K 1

Pap., 1819, 20 ff. 22,5 x 17 cm, vazba dobová papírová.
Ff. 1v, 18r-v, 19v, 20v prázdná. - Nákresy. - Signatu-
ra: XXIX A 20 (opraveno na:) XXIX K 1. - Datace v dedikaci.

1r-20r: F r a n c i s c i M o t h "P r o b l e m a t a
e t h e o r i a l i n e a r u m c u r v a r u m".

2r-2v: Dedicatio. "Reverendissimo ... domino ... Iosepho
Antonio Koehler, equestris ord. de r.st. ... magistro generali" x
"opellam hanc dedicat cliens Franciscus Moth, poëseos auditor in gym-

nasio Micropragensi. Micro-Pragae die 18vo Augusti 1819".

3r-17v: Textus. "Problema primum. Linea curva gradus tertii. Si in eodem plano tria dantur puncta" x "Problema tertium. Invenire aequationem lineae curvae gradus quarti ... ideoque $r=0$ ".

19r-20r: Figurae I-V.

143

XXIX K 35

Perg., 1563, II+32 pp. 10 x 8 cm, vazba mladší plátěná.

Skladba: (III+1, pag.12) + IV (pag.28) + 2 (pag.32). Původní paginace. Pag.II prázdná. - 1 ruka, kurentní písmo, 1563 (pag.I). Živá záhlaví. - Na pag.I malovaný a zlacený kruh (na hvězdném podkladě slunce, měsíc aj.) $\emptyset$ 4 cm, nahoře a po stranách písmena "F. H.K.V. B.Z.A.;" na pp.26 a 27 2 nákresy. Celý text psán červeně. - Vazba červená. - Signatury: 14, 47 (na hřbetě), XXIX F 1a (opraveno na:) XXIX D 1a, (opraveno na:) XXIX K 35.

I, 1-32: "D e r g e b e d e y t e S t e i n d e r W e y s e n mit allen Umständen, Handgriffen und Nottwendigkeithen vom Anfang bis zum Ende ohne einigen Hinterhalt und Dunkelheit, mit einem Compendio und kurzen Verfass des ganzen Werkhs, ganz klärlich und ausführlich ohne alle Weithläufigkeit. Anno 1563".

1-9: "Vorrede der Kunst. Mein Freund, ich hette zwar dises hohe Werkh und Geheimbnus" x "anfangen und vollenden. Amen".

9-25: "Praxis und völlige Beraitung des ganzen Werkhs vom Anfang bis zum Ende ohne Hinterhalt. Nimb in Namen der allerheyligisten Dreyeinigkeit" x "vergiss der armen und dörftigen nit. Ende".

26-28: "Der Offen, worin das Werkh eincoagulirt wird" x "getriben wird und aufgefangen".

Vysvětlivky k 2 nákresům na pp. 26 a 27.

29-32: "Compendium und kurzer Begriff des ganzen Werkhs vom Anfang bis zum Ende. Die erste Zusammensetzung des Amalgama" x "Bezalt gar woll die Zeit verkert all Laydt in Freydt".

144

XXX B 25

Pap., XVIII¹, IV+188 pp. 21 x 17,5 cm, vazba dobová polokožená.

Původní paginace. Pp. II-IV, 158-188 prázdné. - 1 ruka, opis. - Signatury: U 133, XXXVIII D 37, XXXII D 12 (opraveno na:) XXX B 25.

I, 1-157: "R o s s a r z n e y - B u c h . (pag.1) Von Alter der Pferdte eine Generalerkanndtnus, worin man dasselbige erkennen kan. Das Alter der Pferdte anlangend" x "Es lindert auch folgende Arzney dem Schmerzen der Ingeweit ... und güss es dem Ross in das linke Naasloch".

Sbírka zvěrolékařských předpisů a rady pro chov.

145

XXX C 1

Pap., 1724, II+646 pp. 20 x 16 cm, vazba dobová polokožená.

Původní paginace. Pp. II, 488-564 a řada pp. uvnitř textu prázdných. - Základní ruka text na pp.1-463, datace na pag.I; přípisky pp.465-487 a 565-615 (rejstřík). - Na pag.I: "Bernardi Georgii Rümpler" (XVIII.stol.) - Signatury: B 36, XXXII F 8, II F 8 (opraveno na:) XXX C 1.

I, 1-615: "R o s s a r z n e y - B u c h . Den 1ten Februarii anno 1724".

1-487: Rezepte. "Vor die Fell im Augen. Nimm ein halb Maas frisch Wasser" x "Was die Feibel ist ... und darauf trinken".

565-615: "Register über vorstehendes Rossarzney-Buch, wie alle Krankheiten der Pferde und was davor zu gebrauchen, nach dem Alphabet zu finden ist".

146

XXX C 12

Pap., 1582, LIV+384 ff. 21 x 15 cm, vazba pergamenová.

Skladba: (I-1 ? fol.I) + 4.VI (fol.XLIX) + (VI+I+II, fol.12) + VI (fol.24) + VIII (fol.40) + 18.VI (fol.256) + V (fol.266) + 9.VI (fol.374) + (IV-1, fol.381) + II (fol.384). Binio ff.6-9 vevázáno ne-náležitě do sexternu za fol.5. Posledního listu poslední složky užito jako zadního příděstí. Kustody (A) - Z, aa - hh (= ff.L-LIV, 1-374.) Původní foliace 10 - 368, chyby: ff.296 bis, 299 vynecháno; za fol. 302 následuje fol.304, za fol.316 fol.303 (souvislost textu není porušena). Před fol.I a za fol.381 chybí po 1 listě. Ff. Iv, IIv, IVv, Vv-XXXVIIr, XLVIIIr-Lv, 8r-9v, 378v-384r prázdná.

Písmo: Základní ruka A humanistica cursiva (lat.části) a kurentní písmo (něm.), 1582 Kaplice (ff.IVr, 6r), původní text (a), ruka B text (b) a snad i další přípisky XVII./XVIII.stol. V textu nákresy a tabulky. - Nadpisy, některé části textu, kustody, foliace (částečně) a ručky červeně. - Vazba měkká, užito k ní pergamenového listu s lat. textem XIV.stol. o sv.Řehoři (2 sloupce, gothica, prosté iniciálky červeně nebo modře, zdobení písmen červeně), na hřbetě lat. titul XVIII.stol.

Na fol.IIr: "Ord. Crucig. c.r.st. catalogo inscriptus Praegae anno 1731". - Signatura: XXXII D 11 (opraveno na:) XXX C 12.

(a) IIr-LIVv, 1r-369v: "M i s t e r i a n a t u r a e m i s t e r i o r u m c u m t h e s a u r o t o t i u s m u n d i a u c t o r e A n t h o n i o M i c h a e l e".

IIIr-IVr: Dedicatio. "Illustrissimo principi ... Guilielmo a Rosis ... domus Rosenbergicae gubernatori ... Postquam, clementissime princeps, satis superque perpendi" x "Gaplici pridie nonas Aprilis (4.IV.) anno ... millesimo ducentesimo (!) octuagesimo secundo. Celitudinis vestrae subditissimus ... Anthonius Michael, artium et philosophiae magister iuriumque candidatus".

XXXVIIv-XLVIr: "Namen und Erclaerungk der spagirischen, vulcanischen und alchimistischen Character und Zeichen".

Na fol.XXXVIIv úvod k seznamu, titul na fol.XXXVIIIr.

XLVIv-XLVIIr: "Erklärung eczlicher lateynischen und alchimistischen Wörter".

LIr-LIv: Vorwort. "Im Namen der unzerteylten ... Dreyfaltigkeit ... Ist mir ... Magistro Anthonio Michaeli ... kundt" x "und der armen darbey zu gedenken".

LIV-LIVv: "In spagiricam praefatio. Quamvis natura et earum indagatores" x "hominis vitam non deseret unquam".

LIVv, 1r-3r: "Sequitur nunc ... Congestum alchimicum non sine cleanthis oleo elucubratum. Ex multis ac diversis philosophorum et eorum conscriptis de scientia alchimiali tractantibus" x "declarabo capitulis ... sequentibus".

Výklad o kompilační povaze díla.

3r-5r: Index capitulorum. "I. De qua re eliciatur medicina lapidis philosophorum capitulo 1." x "XX. De esse metallorum artificialium capitulo 20."

Názvy se někdy neshodují s kapitolami textu.

6r-7v: "Elegia in effigiem Iesu Christi in crucis agone pendentis, dedicata ... Guilielmo a Rosis ... a M.Anthonio Michaelae. Gapplici pridie Palmarum (7.IV.) anno (15)82. (fol.6v) Respice, quae tulerim pro te, mihi care viator" x "Ergo boni pugnans militis instar age. Finis."

Verše, psané rukou A, nenáležitě zařazené do textu 1.kapitoly díla, v. výše pozn. při skladbě.

5v, 10r-368v: Textus. "Caput primum ... Nunc igitur summam ad practicam lapidis philosophici secundum ordinem procedo" x "qui regnat trinus in uno. M.A.Michael. Finis".

369r-369v: Nachwort. "Hiermit will ich E.f.G. eynen Schacz ... vorehret und geschenkt haben" x "hoc do tibi in nomine Iesu Christi".

Jádrem díla jsou lat. a něm. předpisy. Na ff.Vr a 369v přípisky lat. a něm. receptů, XLVIIr-v přípisek k ff.XXXVIIIr-XLVIr "Characteres extracti ex authore Orbitel dicto" 384v lat. odkaz k textu díla (XVII./XVIII.stol.)

(b) 370r-376r: "H.C.O.A.T.O.M.G.R.S.O.S.S.C.S. D i s e r t i o de materia universaliter hermeticorum sive de materia lapidis philosophici. § 1. Alle Liebhaber der hermetischen Philosophiae" x "§ 25 ... Non addo plura, veritas manebit. Confer Rogerii Baconis Speculum alchimiae. L.D.S.T.V.O.S.S.S."

Přípisek rukou B. V textu opravy.

(c) 376r-378r: "P r a e c i p i t a t u s f i x u s communi-
catus mihi a domino Adamo Billigkron (?)".

Něm. připssek rukou XVII./XVIII.stol.

147

XXX D 60

Pap., 1675 + XVII.ex., II+176 pp. 19,5 x 15,5 cm, vazba
dobová papírová.

Původní paginace 1-90, při popise prodloužena do konce. Pp.
II, 104, 166, 169, 173, 175-176 prázdné. - Ruka Jiřího Vojtěcha Neu-
wertha ř.kř., 1675 (pp.I, 174). Text (f), pořízený až na konci XVII.
stol., psán v opačném pořádku od konce knihy (pp.174-158). - Signa-
tury: XXXVII D 18, T 302, 52 D 84.

(a) I, 1-102: "R o s s - B u c h von allerhandt approbirten
Mietten, als von Abzeüchen derselben Tugenten und Untugenten, Alter,
Zaumen und gueter Wartung nebenst denen Arzeneyen und einen beigefieg-
ten Register. Anno 1675 den 1.Ianuarii Georgius Adalbertus Alexius
Neüwerdt. (pag.1) Erstlichen was an einen Pferd zue betrachten ...
1° Erstlichen soll ein Ross haben" x "Die schwarze Schwindsalben ...
zu einer Salben. Ist gar sehr bewehrt".

Sbírka zvěrolékařských předpisů a rady pro chov. Rejstřík
chybí.

(b) 103: "Notata pro sanitate obtinenda".

Dvě čes. poznámky.

(c) 105-117: O o p a t r o v á n í a n e m o c e c h
o v č í h o d o b y t k u . "Kniha první o všelikterakém opatrováv-
ní dobytka ovčího. Předkem a nejprvé kterýž by hospodář ovčí dobytek
chtěl chovati" x "Druhá kniha o nemocech dobytka ovčího a jim pomá-
hání z nemoci k novému zdraví ... z dopuštění božího porušují".

II. kniha patrně nedokončena.

(d) 118-156: B y l i n n é l é k a ř s t v í . "Druhé knihy

o přirození a způsobu zelin a o rozličných pálených a distillovaných vodách proti všelijakým nedostatkům celého těla. Černobejl, artemisia" x "Divizna ... pomoc proti ... svírání činil (?)".

(e) 157: "Secreta quaedam".

Tři čes. lékařské předpisy.

(f) 174-158: "P o z n a m e n á n í v š e c h v ě c í , k t e r é s e v m ý m c h a t r n ý m h o s p o d á ř - s t v í v y n a c h á z e j í , c o k d y p ř i b y l o a n e b u b y l o , i t e m z a č k o u p e n o j e s t , . . . z a č n o u c o d z a č á t k u m ý h o h o s p o d á ř s t v í , t o j e s t o d l é t a P á n ě 1680°, k d e s e m s e n a f a - r u s v . P e t r a n a P o ř í č í v N o v ý m M ě s - t ě p r a ž s k é m d o s t a l . K n ě z J i ř í V o j t ě c h N e ü w e r d t ř . k ř . s č . h v ."

Inventární záznamy, datované k l.1682-1695, s údajem ceny (náradí, nádobí, prádlo ap.), na pag.159 poznámka o chovu ovcí. Psáno z druhé strany knihy od pag.174 do pag.158.

148

XXXII B 58

Pap., XVI., 30 ms. ff. 21,5 x 15,5 cm, vazba dobová polo-kožená.

Konvolut 2 tisků a 3 rukopisných textů, přivázaných vpředu (texty a, b) a vzadu (text c). - Vazba: Desky dřevěné, do poloviny potažené světle hnědou koží s tlačenou výzdobou. Jedna ze 2 spon chybí. Vazba vyztužena pergamenovým proužkem s lat. textem právníckého obsahu XIV.stol. (gothica).

Ms.: Skladba: (a b) 2.IV (fol.16) + (c) III (fol.22) + IV (fol.30). Text na fol.4r-v psán ve 2 sloupcích. Ff. 1v, 5r-16v, 21r, 22v-30v prázdná. - Písmo: 3 ruce, A ff.2r-3r (= text a), 3v (?), B fol.4r-v (= text b), C ff.17r-22r (= text c), všechny gothica cursiva (C humanistické vlivy); objevují se i v marginálních poznámkách tisků. - V textu (a) prosté iniciálky červeně a modře, zdobení písmen červeně, v (b) nadpisy, v (c) nadpisy a podtrhávání červeně. - Rukopisné přívazky (a tím i marginálie v tiscích) patrně domácího pů-

vodu (v. text a).

(a) 2r-3r: "R e g u l e d e n o m i n i b u s g e n e -
r u m sub compendio ex Prisciano, fonte gramaticorum, necnon Ale-
xandro exerpte, ferventi animadversione sunt accipiende (?), quia fe-
re omnem ambiguitatem nominibus de generum sunt comprehendentes. Pri-
ma regula. Omnia nomina propria civitatum, oppidorum" x "Vicesima
quinta regula. Omnia nomina derivata a propriis nominibus locorum ...
ut Bohemus Boemia, Italus Italia etc. Et tantum de regulis non solum
pro pueris, verum etiam pro adultis".

Pramenem výpisků se miní patrně Priscianovy Institutiones
grammaticae a Doctrinale Alexandra de Villa-Dei (edd. M.
Hertz, Prisciani grammatici Caesariensis Institutionum gram-
maticarum libri XVIII, I-II, Lipsiae 1855, 1859 a D.Reich-
ling, Das Doctrinale des Alexander de Villa-Dei, Berlin
1893).

Na fol.3v soud. lat.poznámka gramatického obsahu, připsaná
patrně rukou A.

(b) 4ra-4vb: R e g u l a e g r a m m a t i c a e . "Prima re-
gula congruitatis de numero. Adiectivum vult construi cum substantivo
sub conveniencia numeri" x "Vicesima regula ... Duplicia sunt loca:
maiora, minora, ut sunt provincie ... pagi".

(c) 17r-22r: D e v e r s i b u s e t c a r m i n i b u s .
"Quid versus et unde dicatur ... Pro eorum, que ab Antonio Mancinello
hoc opusculo continentur, faciliiori noticia ..."

Výklady a poznámky (oddíly: "Versus cesure", "Versus Heroni
sive hexametri", "De Heroni carminis materia", "Annotamenta,
que a poetis diversis in pedum variacione versus hexametri
observata sunt", "Sequuntur nunc ea, que ad carminis elegia-
ci rationem pertinere videbuntur", "Annotamenta dictionum in
versu quinario", "De potestatibus litterarum" ad.) Viz tisk
(2).

Tisky:

(1) Grammatica Nicolai Perotti cum additionibus regularum et met-
rice artis Guarini Veronensis, CVII, (9) ff.

(2) Grammatica Antonii Mancinelli, Basilee 1501, (248 ff.)

Viz výše text (c).

149

XXXIII D 5

Pap., 1688, I+315 (recte: 314) ff. 32 x 19,5 cm, vazba dobová kožená.

Původní foliace, chyby: ff.71 a 272 vynechána, 295 bis. Před fol.I chybí 1 list. Ff. Iv, 313r-315v prázdná. - Prosté iniciálky, nadpisy a číslování kapitol zčásti červeně. - Vazba hnědá, poškozená (hřbet chybí). - Datace na fol.Ir: "Den 15.Juni 1688".

(a-c) Ir, 1r-283v, 284r-300r, 300v-312v: V e r n e u e r t e L a n d e s - O r d n u n g d e s K ö n i g r e i c h s B ö h m e n 1627. B e r g w e r k s - V e r g l e i c h u n g i m K ö n i g r e i c h B ö h m e n 1575. S. W e n z e l s - V e r t r a g 1517.

Opis tisku z r.1640, v.Zíbrt, Bibliografie IV, 620 an. č. 10360. Dále v. č.159.

150

XXXIII D 8

Pap., XVII², I+62 ff. 31,5 x 20 cm, vazba dobová kožená.

Dvojí původní foliace, první při popise prodloužena do konce. Ff.Iv, 4v, 32r-35v, 36v, 61v-62v prázdná. - Vazba bílá, na přední desce soudobý titul. - Na fol.Ir: "Aus dem (!) Büchern Adam W.Böhmb" (počátek XVIII.stol.), "Ord. Crucig. c.r.st. cathalogo inscriptus Pragae anno 1725". - Signatury: U 42, XXXIII B 47 (opraveno na:) XXXIII D 8.

(a) Ir, 1r-31v: "Ferdinandus III. I n s t r u c t i o n u n d O r d n u n g , n a c h w e l c h e r s i c h u n s e r k ö n . A p p e l l a t i o n s - C a m m e r a u f u n s e r m k ö n . P r a g e r S c h l o s s , s o w o h l v o r u n d u n d t e r s i c h s e l b s t e n , a l s a u c h i n d e n e n d a r b e y f ü r k o m m e n d e n J u s t i z - u n d P a r t h e y - S a c h e n z u r i c h t e n u n d . . . z u v e r h a l t e n h a t".

Ed. J.F.Schmidt, Monographie des k.k. Böhmisches Appellations-Gerichtes, Prag 1850, 53-85 č.VI-VII. Viz Zíbrt, Bibliografie V, 188 č.15338, 15340.

(b) 36r-61r: "I n s t r u c t i o n u n d A r t i k u l ,
s o s i c h a l l e . . . s o w o h l I h r e r k a y s .
M a j . R i c h t e r e , a l s a u c h B u r g e r m e i s -
t e r u n d R a t h v e r w a n d t e i n i h r e n A m b t e r n u n d
P f l i c h t e n . . . z u v e r h a l t e n h a b e n w e r d e n !
2 . I I I . 1 6 5 1 P r a g a e .

Viz č.156, dále Zíbrt, Bibliografie V, 262 č.16581.

151

XXXIII D 10

Pap., XVII², II+118 ff. 31 x 20 cm, vazba dobová kožená.
Dvojí původní foliace, první při popise prodloužena do konce.
Ff. IIv, 68r-73v, 74v, 117r-118v prázdná. - Napřední desce soudobý
titul. - Signatury: L A 9, U 43.

(a) IIr, 1r-67v: "N o v e l l a e n o v e l l a r u m . V e r -
z a i c h n u s d e r s e i t h e r o a n n o 1 6 4 0 d e n 3 0 . M a i i z u r L a n d t a f f e l g e b r a c h t e n
N e u e n L a n d t s - O r d n u n g u n d d e r s e l b e n b e y g e f ü g t e n N o v e l l e n v o n I h r k a y s .
M a j . e r g a n g e n e n u n d d e r k ö n . L a n d t a f f e l e i n v e r l e i b t e n m e h r e r e n u n t e r -
s c h i e d l i c h e n D e c l a r a t o r i e n u n d N o v e l l e n " .

Ff.1r-64v opisy z kvaternů relací a kvaternu pro židy (1640
-1654), 65r-67v "Kurzer Inhalt der neuen Declaration".

(b) 74r-116v: "E x t r a c t s e u i n d e x f u n d a -
m e n t a l i s a l l e r u n d j e d e r S a c h e n , s o
i n d e r g a n z e n V e r n e u e r t e n L a n d e s -
O r d n u n g d i e s e s . . . K ö n i g r e i c h s B ö h m e n
s a m b t d e n e n d a r z u e p u b l i c i r t e n N o v e l l e n u n d D e -
c l a r a t o r i e n b e g r i f f e n . . . s e i n , a u c h j e -
d e r m ä n n i g l i c h e n z u N u t z e n v o n d e r k ö n . b ö h m i s c h e n L a n d t a f f e l b e k r ä f -
t i g t e r p u b l i c i r t w o r d e n " .

Tisk J.F.Dollensteina Index fundamentalis aller und jeder
Sachen, welche in der Verneuerten kön. böhmischen Landes-
Ordnung samt denen ... Novellen begriffen..., s.l.a., v.
Zíbrt, Bibliografie II, 343-344 č.678 i 681, se s rukopis-
ným zněním zcela neshoduje.

152

XXXIII D 20

Pap., XVII., 267 ff. 29,5 x 19,5 cm, vazba dobová kožená.
Ff. 1v, 206v, 219r-267v prázdná. - Číslování titulů a
článků, ojediněle nadpisy aj. červeně. - Signatury: T 8, XXXIV D
31, N XXXIII B 2.

2r-218v: Die Stadtrechte des König-
reichs Böhmen.

2r-3v: "Index titulorum iuris civilis"

4r-206r: Text. "De iustitia et iure. Von Gerechtigkeit und
den Rechten. A l. Ein jeder, so da begehrt die Recht zu verstehen"
x "T 13 ... wie es zuvor für recht und gebräuchlich gehalten worden".

207r-218v: "Register über die Stadtrecht des Königreichs
Böhmb nach dem Alphabet gerichtet. A Abigeus ein Viehdieb M 11" x
"Zeugen wieder sich ist niemand schuldig B 42. Finis iucundus".

Štěrbbv překlad Koldínových Práv městských Království české-
ho. Na fol.97r tabulka "Bluedtverwandschaft nach dem
Schwerdt, nach der Spindel". Titul podle fol.207r. Viz č.
156 a 160. Další rukopisy a literaturu zaznamenává J.Dobiáš,
Dějiny král. města Pelhřimova a jeho okolí III 2, Praha 1954,
457-458 pozn.519 a Dodatky 852.

153

XXXIII D 34

Pap., post 1628, 7 ms. ff. 28 x 18,5 cm, vazba dobová ko-
žená.

Tisk s rukopisným přívazkem. - Vazba bílá měkká, na přední
desce erb dvouhlavého orla, na zadní českého lva. Na hřbetě: "N". -
Na titulní straně tisku: "Nefestin de Koberovicz, decanus ecclesie
Omnium sanctorum in arce Pragensi, archiepiscopalis assessor et secre-
tarius, 1645". - Signatury: U 304, XXXVIII E 40, XXXIV B 18.

Ms.: Na fol.2r: "Ord. Crucig. c.r.st. cathalogo inscriptus
Pragae anno 1725". - Datace podle časových údajů obou textů.

(a) 2r-4v: Ferdinand II. an Ernst Adal-
bert Kardinal von Harrach, Erzbischof
in Prag: erklärt die Verneuerte Lan-

des ordnung des Königreichs Böhmen
in 4 Punkten, die die Geistlichkeit
betreffen. 19. VII. 1628. Wien.

(b) 5r-7r: Ferdinand II. sděluje menším
úředníkům desk zemských výklad Obno-
veného zřízení zemského Království
českého ve 4 člancích, týkajících se
duchovního stavu, jež s datem 19.VII.1628 Vídeň za-
slal pražskému arcibiskupovi, a přikazuje jim, aby
jej na žádost arcibiskupa vložili
do desk. 22. VIII. 1628. Vídeň.

Opis výpisu z desk zemských, datovaného 14.XI.1628. Privá-
záno před tisk:

Verneuerte Landesordnung deroselben Erb^hönigreichs Böhaimb 1627,
Wien 1627.

Pap., 1664, 249 ff. 14,5 x 9,5 cm, vazba pergamenová.
Stránkové reklamanty. Ff. 1v-4r, 5v, 218r-249v prázdná. -
K vazbě užito zlomků 2 pergamenových listů z lat. graduálu XV./XVI. a
XVI.stol. (odlišné ruce, gothica formata; prostá iniciálka, rubrika a
notová osnova o 4 linkách červeně; notace chorální rombická a rombic-
ko-virgální). Na hřbetě štítek: "(...) Bohem 144" (XVIII.stol.) -
Na fol.4v: "Templi s.Viti Tuchomericii" (XVIII.stol.) - Signatura:
LIII C 22. - Datace na fol.5r.

5r-217v: "Extract aneb compendium
Obnoveného práva a zřízení zemské-
ho Království českého a na též pu-
blikovaných královských Declaratí
a novel jako i Práv městských, Na-
rovnání hor, kovův a Smlouvy svato-
vácslavské do alfabety v celém
smyslu uvedený, v jedno spojený a z jiného exempláře

přepsaný anno ... 1664. (fol.6r) Aa. Ab intestato kdo umře, toho nejbližší přátelé statek dědí P.m. F 6 roz. 1, 2, Z.z. O 32, 35" x "Židé a lehkomyšní lidé žádného leč sobě rovného k manželství zamlouvati nemají P.m. M 42".

Rejstřík.

155

XXXIII F 141

Pap., XVIII., XVIII+447 (recte: 432) pp. 15,5 x 10,5 cm, vazba dobová papírová.

Původní paginace, chyby: pp.61 bis, 90-99, 190-199, 270-271 vynechány, 345, 402, 439 ter. Pp. II, IV, XVIII prázdné. - Signatura: LIII D 12.

I-XVII, 1-447: (pag.III) "F a v o r e e t r a d i m e n - t o c r e s c i u t i i n s i e m e i n E l i o S e i a n o , f a v o r i t o e t r a d i t o r e d i T i b e r i o , d a l C . G (i o v a n) B (a t t i s t a) C (o m a z z i) . (p a g . V) C o n s i d e r a z i o n i s c r i t t e à G i u s e p p e A u g u s t o i m p e r a d o r d e R o m a n i ...".

VI-VIII: Dedic. "Augustissimo monarca. Mentre tutto il mondo ammira" x "dove genuflesso rimango della S.Ces.R.M^a vostro umillimo ... servitore Comassi".

IX-XVII: "Proemio. Prima d'entrare nella considerazione" x "successivamente vedendo".

1-447: Testo. "Considerazione 1. Seianus genitus Vulsiniis Ann.lib.4 c.1. Seiano fù generato e nacque in Bolsenna" x "Considerazione 37^a ... difficilmente diventerà Seiano. Fine".

Politickoteoretický spis z římských dějin.

156

XXXIV C 11

Pap., XVIII., 370 ff. 33,5 x 21,5 cm, vazba dobová kožená.

Ff. 1r-v, 2v, 315v, 370r-v prázdná. - Vazba hnědá, na hřbetě titul a iniciály "A.I.H.", obojí zlateně. - Na přední předsádce

recto: "Ad usum Iosephi Hansch Crucigeri c.r.st." (1721-1789, působil v duchovní správě v Tursku, Starém Kníně, Hradišti sv.Hipolyta, Mašovicích, Dáblicích a Hloubětíně), na fol.2r: "I.V." (XVIII.stol.). - Signatury: XXXVIII A 3, U 3, XXXIV A 15 (opraveno na:) XXXIV C 11.

2r-369v: "V o l l s t ä n d i g e t e ü t s c h e S t a d t r e c h t e".

3r-314v: Text. "De iustitia et iure. Von der Gerechtigkeit und Rechten. A I. Ein jeder, so da begehret die Rechte zu verstehen" x "T 13 ... wie es zuvor für recht und bräuchlich gehalten worden. Ende".

315r-340r: "Instruction der kön. und Leibgedingstädte im Erbkönigreich Böheimb". 2.III.1651.

340v-341r: "Appendix. Formula des Eyds der Ratsverwandten".

341r-344r: "Formula der Glaubensbekanntnus, so jeder Ratsverwandter leisten muss".

344v-350r: "Kön. Richterinstruction im Erbkönigreich Böheimb".

350r-351v: "Articuln, welche von unserer böhmischen Cammer allen unsern Städten in ... Erbkönigreich Böheimb sub dato 11.Maii anno 1628 ertheilet worden".

352r-352v: "Kön. Richters Jurament".

353r-369v: "Index oder Register über die Stadtrechte des Königreichs Böheimb mit Fleiss nach dem Alphabet gerichtet. A Abigeus ein Viechdieb M 11" x "Zöllners Pflicht L 14".

Něm.překlad Koldínových Práv městských s přílohami. Vídeňský tisk z r.1720 (1721), v.Zíbrt, Bibliografie II, č.983, se vedle rejstříků liší především věnováním, předmluvou a seznamem titulů na počátku, jež v rukopise chybějí. Viz č. 152 a 160.

Pap., XVIII¹, 224 ff. 34,5 x 22 cm, vazba dobová papírová.
Psáno zčásti ve 2 sloupcích. Ff. 200r-224v a další mezi jednotlivými oddíly prázdná. - Několik rukou. - Signatury: Z 3, XXXIII B 27, XXXIV B 1. - K dataci v. poznámku k textovému popisu.

1r-199v: *M a t e r i a l i e n z u r n e u e n b ö h m i s c h e n L a n d e s o r d n u n g .*

1r-77r: "Actorum Bohaemicorum copia. Von der Erbsuccession und dem Jurament des Königs".

79r-127v: "Actorum Bohemicorum copia de religione".

129r-152r: "Von dem Jurament des Königs (und von der Krönung)".

153r-162v: "Titulus 13^{tius}. (fol.154r) Von Nobilitationen und Wappenbriefen".

166r-183r: "Titulus 18^{vus}. Von unseren kön. Land- und Erb-
ämtern und ihren Juramentis".

185r-199v: Allegata.

Poznámky k vybraným částem zemských zřízení z let 1627 a 1628 (zvláště k článkům A I-III, IX a XV) s návrhy na jejich úpravy, sestavené komisí pro panovníka v souvislosti s pokusy o vypracování nového, revidovaného zemského zřízení. Obsahují citace článků Obnoveného zřízení, zdůvodnění navržených změn (rationes et motiva) a přílohy (opisy a výpisy z listin a akt, zvláště z deskových vkladů). V posledním oddíle na ff.185r-199v kopie deskových zápisů o duchovenských statcích, inkolátu, patronátním právu, extraordinariu aj. Elaborát lze datovat do dvacátých let XVIII.stol., a to hlavně podle marginálního přípisku na fol.180v s datem 1723. O kodifikačních pracích v 1.polovině XVIII.stol. v Klabouch, Osvětcenské právní nauky, 105 a n.

Pap., 1683, 292 ff. 31 x 20 cm, vazba dobová kožená.

Výzdoba: Na ff.2r kolorovaná perokresba (hradba s 2 věžemi), 2v malovaný štít se lvem (jen kresba), 254r zčásti kolorovaná perokresba sv.Jiří, na zadním přideštlí malovaný erb (na štítě ležící ostrev s 2 suky na obou stranách s korunou a 3 kytami, klenot obrněná ruka s kytou), zčásti podle tisku, uvedeného při textech (c, d). Titulní strany, nadpisy a číslice článků zčásti červeně. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý s tlačenou výzdobou, 2 spony. - Na fol.2r: "Hic liber comparatus est a me P.Samuele Ioanne Finckaus * 5 fl. anno 1721 23.Maii", "Ab ... P.Finckaus emit librum hunc P.Ferdinandus Ignatius Schönplueg Cruciger c.r.st. die 2.Octobris anno 1724", "Sed cui bono nescio. 1815". - Signatury: LIV A 14 (opraveno na:) LXIV A 14.

- Datace na fol.254r: "Vypsána inpresí a kanceláří Wolssowech dne 20. Decembris anno 1683".

(a) 2r-194r: O b n o v e n é p r á v o a z ř í z e n í z e m s k é K r á l o v s t v í č e s k é h o 1627 .

Totéž v č.114 (a), kde uvedena edice.

(b) 195r-252v: D e k l a r a t o r i a a n o v e l y k O b n o v e n é m u z ř í z e n í K r á l o v s t v í č e s - k é h o 1640 .

Totéž v č.114 (b).

(c,d) 254r-268r, 268r-276v: N a r o v n á n í o h o r y a k o v y 1575 . S m l o u v a S v a t o v á c l a v s k á 1517 .

Opis tisku z r.1627, v. Knihopis č.6018, totéž v č.114 (c,d).

159

XXXIV D 32

Pap., XVII², II+434 ff. 31,5 x 20 cm, vazba dobová pergaménová.

Dvojí původní foliace, první při popise prodloužena do konce.
- Vazba bílá, na hřbetě soudobý titul. - Na fol.IIr: "Aus dem (!) Büchern Adam W.Böhmb", "Ord. Crucig. c.r.st. cathalogo inscriptus Praga anno 1725". - Signatury: S 279, LII A 2 (opraveno na:) LII A 3.

(a-d) IIr, 1r-314r, 315r-332r, 332r-345v, 347r-428v: V e r n e u e r t e L a n d e s o r d n u n g d e s K ö n i g r e i c h s B ö h m e n 1627 . B e r g w e r k s v e r g l e i c h u n g i m K ö n i g r e i c h B ö h m e n 1575 . S . W e n z e l s - V e r t r a g 1517 . D e c l a r a t o r i e n u n d N o v e l l e n 1640 .

Opis tisku z r.1640, v.Zíbrt, Bibliografie IV, č.10360. Dále v. č.149.

160

XXXIV D 33

Pap., ante 1682, 248 ff. 30,5 x 20 cm, vazba dobová kožená.

Před fol.1 a za fol.248 chybí po 1 listu. Ff.lv, 5v-6v, 223v, 236v-248v prázdná. - Vazba hnědá s tlačenou výzdobou. - Na fol.1r: "Ex libris Marci Antoni Gruber 1682" - Signatura: LII A 6. - Datace: Termínem ante quem opisu je vročení vlastnické poznámky na fol.1r.

1r-236r: " N e u e R e f o r m a t i o n o d e r g r o s s e S t a d t r e c h t e d e s K ö n i g r e i c h s B ö h e i m b , w i e s o l c h e b e i d e r ... k ö n . A p p e l l a t i o n s c a m m e r g e b r a u c h t w e r d e n , a u s B ö h m i s c h i n T e u t s c h t r a n s f e r i r t d u r c h P e t r u m S t i r b a v o n S t i r b i t z , B ü r g e r n z u C a a d e n " .

2r-5r: "Ordnung der Titel".

7r-223r: Text: "Caput 1. De iustitia et iure. Von der Gerechtigkeit und Rechten. A l. 1. Ein jeder, so da begehrt die Stadtrecht zu verstehen" x "T 13 ... wie es zuvor für recht und gebräuchlich gehalten worden. Finis".

224r-236r: "Register ... A Abigeus ein Viehdieb M 11" x "Zeugen wieder sich selbst ist niemand schuldig B 42".

Štěrbův překlad Koldínových Práv městských Království českého. Totéž v č.152, kde odkaz k literatuře, dále v. č.156.

161

XXXV B 6

Pap., c.1675, 8 ms. ff. 19,5 x 15 cm, vazba kožená.

Tisk s rukopisným přívazkem. - Vazba bílá s tlačenou výzdobou a stříbřením, na přední desce: "1594". - Na fol.A IVv tisku: "Herrn Plateyss verehrt der Author diss Exemplar" (XVI./XVII.stol.) - Signatury: C 215, 22 Ch 337, XXII P 11, LIV B 7.

Ms.: Za fol.8 chybí řada listů. Fol.lv prázdné. - 1 základní ruka. - Datace podle titulu textu.

1r, 2r-8v: "T i t u l a r b u e c h v o n a n n o 1675" (fol.2r).

Něm., lat. a čes. tituly šlechticů, úředníků, duchovenstva i institucí, většinou českých, s mladšími doplňky. Na fol. 1r 4 patrně starší něm. tituly.

Tisk:

Reichstagsbeschreibung und Titularbuch 1594, Regensburg, (214) ff.

Ff. A I, E II chybějí. Marginální přípisky.

162

XXXV C 44, XXXV C 46

2 svazky, pap., 1673, XII+1173 (recte: 1165) pp. 18,5 / 19 x 15 cm, vazba dobová kožená.

Původní paginace, společná pro oba svazky (1.svazek XII+493, 2.svazek 494-1173), chyby: pp.98 septies, 286 a 348 bis, 168, 283, 284, 482, 526-535, 898 a 988 vynechány. Za pp.32 a 34 vloženo po 1 lístku nepaginovaném s textem. Pp. II, VII-XII, 189, 492-493, 699, 1151-1173 prázdné. - Ruka Jiřího Vojtěcha Neuwertha ř.kř. (řádové sliby složil 1676, farář u sv.Petra na Novém Městě pražském, + 1709), 1673 v Praze (pag. I). Na počátku 1.svazku řada škrťů a vsuvek rukou textu. - Vazba: Desky dřevěné, potah světle hnědý, 2 spony. - Signatury: G 164, G 194 (? XVIII.stol., na hřbetech), LII E 11 (1.svazek), LIV B 34 (2.svazek).

I-VI, 1-1150: "L e c t i o n e s p u b l i c a e i n D i v i I u s t i n i a n i I n s t i t u t i o n u m i u r i s q u a t u o r l i b r o s , c o m p o s i t a e e t i n U n i v e r s i t a t i s C a r o l o - F e r d i n a n d e a e P r a g e n s i s m a g n a e a u l a e C a r o l i n a e a u d i t o r i o i u r i d i c o d i c t a t a e a I o a n n e C h r i s t o p h o r o S c h a m b o g e n , J . U . D o c t o r e e t i b i d e m e a r u n d e m I n s t i t u t i o n u m p r o f e s s o r e p u b l i c o e t o r d i n a r i o , s c r i p t a e a G e o r g i o A d a l b e r t o A l e x i o N e u w e r d t , A A . L L . e t P h i l o s o p h i a e M a g i s t r o , p r o t u n c s t u d i o s o i u r i s s u b e o d e m p r o f e s s o r e , a n n o 1 6 7 3 " .

Zápisy přednášek, členících se na "Elogium his lucubrationibus in Institutiones iuris adiectum" (pp.III-VI), "Praefatio ad auditorem iuris" (1-10). "Prooemium" (10-26), "Lectioes in I.librum (27-188), in II. (190-491), in III. (494-698), in IV. (700-1150). Za pag.513 přivázán "Arbor consanguinitatis". O autorovi, jenž působil na pražské práv-

nické fakultě v letech 1668-1695, a jeho díle v. H. Jireček, Právníký život v Čechách a na Moravě, Praha-Brno 1903, 422 č. 311 a Klabouch, Osvícenské právní nauky, 42-44 aj. Schambogenovy Praelectiones publicae in D. Iustiniani Institutionum iuris quatuor libros vyšly tiskem v 9 vydáních v letech 1676-1767, takže křižovnický rukopis je o 3 léta starší než 1. vydání kompendia.

163

XXXV C 66

Pap., XVIII., II+232 pp. 21 x 16 cm, vazba dobová kožená. Původní paginace. - Na přední předsádce recto: "Pr. Stephani Lienz, professi ad s. Thomam apostolum" (XVIII. stol.), "Ad usum Maximiliani Kfeller *†" (1716-1774, řádové sliby složil 1737, kaplan v Kynšperku). - Signatury: W 90, XXXIII D 38 (opraveno na:) XXXV C 66.

I, 1-221: R é m o n d d e C o u r s , " L a v é r i -
t a b l e p o l i t i q u e d e s p e r s o n n e s d e
q u a l i t é e t d e n a i s s a n c e !

Úvahy o výchově, chování a vůbec životě "dokonalého dvořana". Opis anonymního tisku, vydaného po první r. 1692 v Paříži, v. A. - A. Barbier, Dictionnaire des ouvrages anonymes IV, Paris 1882³, 930.

164

XXXV E 4

Pap., XVIII. in., 90 ff. 17,5 x 13,5 cm, vazba dobová kožená. 1 ruka. - Signatury: L 87, XXXIV E 11, LIII C 37. - Datace podle písma.

(a) 1r-62v: E x p o s i t i o c o n s t i t u t i o n i s
r e g n i B o h e m i a e . "Praesentem inclyti regni Bohemiae constitutionem, quam nobis ... Ferdinandus Secundus ... exhibet, submisso exosculando aggredior" x "Superest, ut quaedam etiam hic de Iudaeorum instantia addam ... iudex competens est Q 68".

Pojednání o právech a moci panovníka, o úřadech a soudnictví,

o stavech, poddaných a židech, opírající se vedle literatury a vlastních autorových zkušeností hlavně o Obnovené zřízení zemské z r.1627. Viz text (b).

(b) 62v-90v: *Expositio constitutionis regni Bohemiae*. "Nova constitutio seu ordinatio videtur iam duobus constare libris" x "Et quamquam hi (incorporati Bohemi) speciali illo consensu ad emenda bona non indigent ... fisco regio committitur ... A 20".

Stručnější pojednání, shodující se z velké části s textem (a) a odvolávající se opět hlavně k Obnovenému zřízení z r. 1627 (na fol.63r také zmínka o Deklaratoriích a novelách), na konci patrně defektní (závěrečná část na fol.90v v. na fol.60r). Počátek tohoto zpracování na fol.62v není graficky od textu (a) nijak odlišen.

165

XXXVII B 22

Pap., 1671-1672, II+441 (recte: 440) pp. 19 x 15,5 cm, vazba dobová kožená.

Původní paginace, chyba: pag.88 vynechána. - Ruka Jiřího Vojtěcha Neuwertha ř.kř. (řádové sliby složil 1676, farář u sv.Petra na Novém Městě pražském, + 1709), 1671-1672 v Praze (pp.I, 436). - Vazba: Desky dřevěné, potah bílý, 2 spony. Na přední desce iniciály jména vlastníka "G.A.A.N" a letopočet 1671. - Signatury: G 195 (XVIII.stol., na hřbetě), XXXVIII E 2 (opraveno na:) XXXVII B 22.

I, 1-436: "Disputationes in octo libris (b) r o s P h y s i c o r u m A r i s t o t e l i s , datae a ... P. G e o r g i o F i r m o e Soc.Iesu, scriptae a Georgio Adalberto Alexio Neüwerdt ... anno 1671".

Zápisy přednášek, podávajících vedle úvodu (pag.1) výklad knihy I. "De principiis rerum naturalium in communi" (pp. 1-136), II. "De natura et arte" (136-306) a III. "De passionibus corporis naturalis in communi" (306-436) a datovaných v závěru "Atque haec hactenus biennio philosophico decurrimus ... 20. Augusti anno 1672".

166

XXXVII E 24

Pap., XVIII.in., II+206 pp. 29 x 20,5 cm, vazba dobová kožená.

Původní paginace, stránkové reklamanty. Mezi jednotlivými texty prázdné pp. - 1 základní ruka. Z korektur v. zvláště textové opravy veršů na pag.41, provedené rukou přípisů na pp.42 a 178 (ruka autora?). - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý. - Signatury: W 695 (opraveno na:) W 705. - Datace: Skladby sborníku se hlásí do let 1699-1705, takže termínem a quo zápisu je r.1705.

I, 1-205: G i o v a n B a t t i s t a C o m a z z i ,
"C o m p o n i m e n t i d i v e r s i i t a l i a n i e l a -
t i n i , p o e s i e , p r e f a z i o n i , d i s c o r s i e t c."

Básně na běžná themata dobového arkadismu (láska, přátelství, stáří, samota, příroda) ve formě od, sonetů, sestín aj. (pp.31-39 "Trattenimenti nel soggiorno di Nusdorf" o autorově pobytu na venkově, 47-50 "Rusticus ex bello domum redit et bellum damnat", 89-101 veršovaná duchovní hra "Oratorio per la festa della Conzezzione"), dále popisy vítězného oblouku k oslavě míru, uzavřeného Leopoldem I. s Turky, a svatby Josefa I. r.1699 (51-65), kaťafalku Leopolda I. (179-205) aj., Discorsi recitati nell'Academia di corte avanti dell'imperadore (105-122), Praefationes in disputationes (123-138), "Ad Ludovicum XIV. regem Galliarum contra Holandos pugnantes, ut annuat poscentibus pacem, oratio habita in Academia Niciensi" (139-147), návrh na výzdobu a vybavení hrobky císařské rodiny v kapucínském kostele ve Vídni (173-178, nárys na pag.175) ad.

167

XXXVII J 13

2 svazky, pap., 1828, 235, 261 ff. 24,5 x 20,5 cm, vazba dobová polokožená.

Datace podle vlastnického záznamu na fol.1r 1.svazku: "Liehmann Wilhelm Kreuzherr. Prag 1828" (1804-1836, řádové sliby 1828). - Vazba hnědá, na zlacených hřbetech soudobý titul. - Signatura: XXXVII D 26 (opraveno na:) XXXVII J 13.

1r-235r, 1r-261v: "V o r l e s u n g e n ü b e r d i e
A e s t h e t i k v o n A n t o n M ü l l e r , k . k . P r o f e s s o r

der Aesthetik und Geschichte der Philosophie an der Karl-Ferdinandischen Universität zu Prag" I. - II. Band.

Zápisy přednášek, rozdělených vedle úvodu (1. svazek ff. 2r-11v) do těchto oddílů: Vom Schönen in weiterem Sinne (12r-44v), Vom Schönen im engeren Sinne (45r-62v), Einleitung in die Philosophie der schönen Künste (64r-117v), Von den Arten des Schönen im weiterem Sinne (117v-122r), Vom Schönen als Wirkung gewisser Ursachen im allgemeinen (122r-123v), Vom Naturschönen (123v-144v), Vom Kunstschönen (144v-146r), Von der Dichtkunst (146v-196r), Vom Drama (196r-222v), Anhang: Was ist das lyrische Genie? Was ist plastisches Dichtergenie? (223r-235r), Von der Musik (2. svazek ff. 2r-67r), Von der Mimik (67v-99r), Von der Declamation- und Schauspiel-Kunst (99v-130v), Über die Graphik (130v-171r), Parallelen aus der Theorie der schönen Künste (172r-209r), Parallelen aus der Theorie der objektiven Künste (209r-236v), Von der Plastik (237r-250v), Anhang: Über die Redekunst (251r-261v). Antonín Müller (1792-1843) přednášel estetiku na pražské universitě od r. 1826.

168

XXXVIII J 10

Pap., XVII¹, 8 ms. ff. 18 x 11,5 cm, vazba dobová kožená.

Rukopisný text, připojený před (přední přidešti a ff. 1-7) a za tisk (fol. 8 a zadní přidešti). - Vazba zelená měkká. - Na titulní straně tisku: "En Dieu mon espérance Wratisslaw Sixt d'Ottersdorff" (syn Jana Theodora, emigrovavšího r. 1627 do Saska, vnuk Sixta z Ottersdorfu). - Signatury: W 720, XXXVIII M 32 (opraveno na:)
XXXVIII J 10.

Ms.: 1 základní ruka. - Datace: Písmem se text hodí do 1. pol. XVII. stol., termínem a quo je rok vydání tisku (1622), k němuž byly rukopisné části připojeny.

přední a zadní přidešti, 1r-8v: E x c e r p t a .

Latinské, francouzské, italské, španělské a německé sentence a jiné poznámky, vybrané z literatury antické, středověké i renesanční a vztahující se zvláště k vojenství. Na ff. 6r-7r pojednání s incipitem: "Ars militaris in milite et armis consistit ...".

Tisk:

Les discours militaires par le Sieur du Praissac, Paris 1622³, VIII, 219 pp. s přílohami od téhož autora: Les questions militaires, Paris 1617, Les épistres ... contenant des briefues leçons sur diverses matières, Paris 1622, Les libres discours, Paris 1622, La méthode pour résoudre facilement toute question militaire proposée, Paris 1622, 137 pp.

169

XLI H 8

Pap., c.1829, 137 (recte: 128) ff. 37,5 x 22 cm, vazba dobová polokožená.

Původní foliace, po fol.100 číslováno 200, 300 atd., při popisu opraveno. Ff.1-6, 20-22 chybějí, text na začátku však dochován patrně celý. - Předmluva na fol.7v ukončena monogramem: "W.P.P.P." (pořizovatel výpisků?). - Signatura: 41 H 7. - Datace přibližně určena chronogramem na fol.85v, který podává letopočet 1829.

7r-136v: V a r i a e s e n t e n t i a e s s . P a t r u m
e t E c c l e s i a e D o c t o r u m c u m a n n e x i s
n o n n u l l i s e f f a t i s p h i l o s o p h o r u m e t
a x i o m a t i b u s p r u d e n t u m m u n d i .

Výňatky z patristické literatury, z Písma, z autorů antických i novodobých obsahu hlavně náboženského a mravoučného, dále chronogramy, sylogismy, kázání aj. Titul na štítku přední desky rukou textu.

170

XLI H 9

Pap., 1500, 89 ff. 31,5 x 21,5 cm, notace, vazba dobová kožená.

Skladba: V (fol.10) + III (fol.16) + (VI-1, fol.27) + 3.VI (fol.63) + 3.IV (fol.87) + (III-4, fol.89). Původní foliace 1-61 (= ff.17-55, 65-86; ff.56-64 původně nečíslována), platná průběžná nová. Za fol.16 chybí 1, za fol.87 3, za fol.88 1 list, část fol.77 odříznuta (s textem). Psáno ve 2 sloupcích s výjimkou ff.64r-65r. Ff.

1v, 12v-16v, 63r-v, 86v-88v, 89v prázdná.

Písmo: 1 základní ruka A = Wolfgangus Tracken, 1500 (fol. 1r), gothica cursiva, různý modulus. Přípisek ruky B gothica cursiva XVI.stol. - Prosté iniciálky, rubriky, notová osnova, podtrhávání, zdobení písmen červeně. - Notace chorální rombická, osnova o 4 linkách, červeně. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý s tlačenou výzdobou, náročnice a středové kování. Obě spony chybějí. Na kování k sponám: "WhGA - ThGWS". Jako předního a zadního přideštlí užito 2 papírových dvoulistů z lat. rukopisu 2.pol.XV.stol. (1.zlomok o manželství, 2. o mši; táž ruka, gothica cursiva), k vyztužení vazby při deskách užito 2 pergamenových proužků z lat. rukopisu XIII.stol. theologického obsahu (gothica primitiva). Na hřbetě štítek: "(An)tiphone (...)
quędam speci(al)es antiquo (ch)aractere scriptę" (1.pol. XVII.stol.)

Signatury: B 42 (XVIII.stol., na hřbetě), C 1, U 574, XXXVIII C 48, S 130.

Kodex patrně domácího původu (v. formulář svátku Přenesení sv.Václava).

1r-89rb: M i s s a l e . "Presens speciale per me Wolfgangum Tracken exaratum, summa denique advertencia finitum anno ... millesimo quingentesimo".

1ra-1rb: Contentum.

Obsah ff.17ra-54rb, 75vb-84va.

2ra-12ra: Benedictiones.

Benedictio salis et aque diebus dominicis (ff.2ra-vb), benedictio amoris in die s.Iohannis ap. et ew. (2vb-4va), ordo in Purificatione s.Marie, benedictio candelarum (4va-6ra), ordo in die Palmarum, benedictio ramorum (6ra-9ra, s notací), in feria sexta officium crucis (9ra-11va, s notací), ordo in vigilia Pasche, benedictio ignis (11va-12ra).

17ra-39va: Proprium de tempore. "Dominica prima in Adventu"
x "De Corpore Christi ... In dedicacione templi .."

39vb-54rb: "Sequitur de sanctis. De s.Barbara" x "Katherine virg. ...".

Na fol.42ra-rb "In Translacione s.Wenczeslai".

54rb-65r: Ordo missae.

Na fol.63r-v text chybí, 55va-62vb notované preface a Pater noster.

65va-75vb: "Incipiunt communes sanctorum. In vigilia unius apostoli" x "De virgine, que non fuit martir ...".

75vb-84va: "Incipiunt votive misse. De s.Trinitate" x "De b.Virgine post Trinitatem ... In agendis mortuorum ...".

84vb-85vb: Prosae.

Chevalier, Repertorium č.3795, 3336, 12670, 5780, 21505.

85vb-86ra: "Officium de s.Dominico confessore".

89ra-89rb: Benedictiones super carnes, panis, ovorum, casei.

Připisek rukou B.

171

XLI H 17

Pap., 1556/1564, II+17 ms. ff. 13,5 x 9,5 cm, notace, vazba dobová kožená.

Rukopisné doplňky, připojené před (přední přideščí a ff.I-II) a za tisk (ff.1-17). - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, zdobený slepotiskem (váleček a plotny). Obě spony chybějí. - Na hřbetě: K (XVIII.stol., na bílém podkladě).

Ms.: Patrně 1 ruka, gothico-humanistica cursiva. - Notace chorální jacentně-rombická a virgální, osnova o 5 a 4 linkách. - Datace podle modlitby za nemocného císaře Ferdinanda na fol.17v.

přední přideščí, Ir-IIr, lr-17v: A p p e n d i c e s
b r e v i a r i i .

Na ff.1r-8r "Has septem horas canonicas sequentes instituit Benedictus papa XII...", 8r-9r oratio de passione Christi, 9r-v "Nota de annotatione punctorum in calendario ad intelligenda festa summa, mediocra, simplicia et commemorabilia tantum", Iv-IIr a llv-15r notované texty "Ecce in pulvere sedeo ..." a žalmy. Text na konci defektní. Přípisky k tisku:

Breviarium Predicatorum nuper impressum cum quotationibus in margine psalmodum ... quam pluribus figuris decoratum, (24), 415 ff.

Text na konci defektní, chybějící fol.60 nahrazeno vlepenou rukopisnou vložkou (humanistica cursiva 2.pol.XVI.stol.)

172

XLI J 15

Pap., 1804, II+187 (recte: 188) pp. 18 x 11,5 cm, vazba dobová papírová.

Původní paginace, chyba: pag.133 bis. Pp. II, 185-187 prázdné. - Patrně ruka křižovnického novice Josefa Holletze, 1804 (pag.I), jenž žádal o přijetí do řádu 1801, kdy byl ve 2.roce filozofie, sliby složil 1805. Z jeho rukou se kodex dostal do řádové knihovny. - Na hřbetě tištěný titul.

I, 1-184: "C o m p e n d i u m i u r i s e c c l e s i - a s t i c i p u b l i c i i n u s u m I.Holletz. Tomus II. Anno 1804".

Zápisy přednášek, obsahující část oddílu II (§§ 308-633) a oddíly III-V téhož označení, rozdělení a z velké části i téměř shodného znění jako č.173 (V.oddíl má však navíc §§ 989-1090). Na pag.118 odkaz k l.nedochovanému svazku pro §§ 822 a n.

173

XLI J 16

Pap., 1805, 181 ff. 18,5 x 11,5 cm, vazba dobová papírová. Ff. 1v, 170v-181v prázdná. - Ruka Jana Rennera (v. podpis na fol.1r), 1805 (fol.170r). - Na hřbetě tištěný titul.

1r-170r: "I u r i s c a n o n i c i p a r s p r i m a".

Zápisy přednášek, rozdělených do 5 oddílů (Sectiones), I De ecclesia christiana eiusque regendi forma (§§ 1-224), II De hierarchiae ecclesiasticae diversis gradibus (§§ 225-633), III De nexu inter ecclesiam et rem publicam (§§ 634-821), IV De legum ecclesiasticarum speciebus, vi ac potestate (§§ 822-945), V De canonum et decretalium collectionibus (§§ 946-988). Datovány na fol.170r k 17.II.1805. Viz č.172.

174

XLI N 21

Pap., 1844, II+198 pp. 37 x 22,5 cm, nevázaný sešit.
Původní paginace. - Táž ruka jako v č.175, patrně autograf (opravy, provedené v textu touž rukou, nenasvědčují mínění, že jde o opis tisku, o němž se činí zmínka ve věnování). Na pag.I K.k. Contstämpel den (..) Juni 1849 Graetz. Datace podle závěru věnování "Gratz im Monate Februar 1844" (pag.4).

I, 1-198: "D e r k a t h o l i s c h e P r e d i g e r .
Ein Erbauungsbuch für alle, die die Wahrheit suchen, von W e n z e l
J o s e p h v o n L a t t e n b e r g".

Kázání a návod k jejich stavbě (pp.1 Vorerinnerung, 3-4 Widmung, 5-17 Vorrede, 19-185 Erbauungsreden, 187-198 Nachschrift). Autor Václav Beutel z Lattenbergu ř.kř. (1796-1850, řádové sliby 1818) suploval v letech 1822-1824 mravouku a církevní dějiny na pražské universitě, od r.1824 byl profesorem mravouky v Stýrském Hradci (1835-1836 rektorem štýrskohradecké university), r.1850 získal stolicí tohoto oboru v Praze. Viz č.175.

175

XLI N 22

Pap., ante 1849, 40 ff. 35,5 x 21,5 cm, nevázaný sešit.
Text psán na pravé polovině stran touž rukou jako č.174, patrně autograf (opravy v textu touž rukou). K dataci v. na fol.1r K.k. Contstämpel den 27.Juni 1849 Graetz.

1r-39v: "V o r b e g r i f f e d e r c h r i s t -
k a t h o l i s c h e n M o r a l t h e o l o g i e v o n
D r . W . J . B e u t e l v o n L a t t e n b e r g , k . k . ö . o .
Professor der Moraltheologie an der k.k. Universität zu Gratz".

Práce rozdělena do 2 kapitol, I Eingang zur christkatholischen Moraltheologie. Ihre Beschaffenheit o 12 §§, II Übergang zur christkatholischen Moraltheologie. Ihre Quellen o 15 §§. O autorovi v. č.174.

176

XLI 0 85

Pap., XVIII.med., 160 ff. 22 x 18 cm, vazba papírová.
Ff. 159r-160v prázdná. - 1 ruka. - Datace podle písma.

1r-158v: "N o t a t a a d l i b r u m 4 . I n s t i -
t u t i o n u m".

Výklad 4.knihy Justinianových Institucí (Titulus 1us De
obligationibus, quae ex delicto nascuntur x Titulus 18us
De publicis iudiciis), patrně universitního původu.

177

XLIII E 88

Pap., 1806, 95 ff. 21,5 x 18 cm, vazba dobová papírová.
Ff. 1r-4v, 56v, 57v, 90v-95v prázdná. - Na fol.90r podpis
vlastníka, jenž text psal: "Den 8.Julii 1806 Joseph Pecher m.pr!" (ř.
kř., sliby složil 1805, od 1807 působil v duchovní správě v Lokti).
Z jeho rukou se kodex dostal do řádové knihovny. - Na hřbetě zlace-
ný titul.

5r-90r: "C h r i s t l i c h e S i t t e n l e h r e".

Zápisy přednášek, obsahujících 4.část I.dílu Von den hypo-
thetischen Pflichten oder von dem Verhalten des Christen in
besondern Verhältnissen (§§ 322-372) a díl II Aszetik oder
die Lehre von den allgemeinen Tugendmitteln (§§ 1-68). Ti-
tul v explicitu I.dílu (fol.56r) a na titulní straně II.dí-
lu (fol.57r).

178

XLIII G 92

Pap., XVI.ex./XVII.in. + 1657, 43 ms. ff. 19 x 14,5 cm,
vazba dobová kožená.

Konvolut 21 tisků a 5 rukopisných textů, z nichž text (a)
psán na posledním fol. tisku 20, texty (b-e) přivázaný za tiskem 21.
- Vazba silně poškozena, desky chybějí. Na hřbetě nečitelný titul.
- Signatury: P (XVIII. stol. ?, na hřbetě), LVII D 3 (vitrinová).

Ms.: Skladba: 10. II (fol.40) + (II-1, fol.43). Za fol.43 chybí řada listů. Ff. 1r, 43v prázdná. - 3 ruce, A text (a), B ff.1r-23r (texty b-c), obě XVI./XVII.stol., C = F.A.C. (? fol.43r), 1657 (fol.23v) ff.23v-43r (= texty d-e). V textech (a, d, e) četné škrty, takže zvláště při textu (a) možno usuzovat na koncept. - V oddílech rukou B, C nadpisy, orámování textového zrcadla, podtrhávání aj. zčásti červeně.

(a) tisk 20 fol.6v: V e r s u s . "Luctu luctaris, amice, tuo, sed desine tandem" x "nil aliud quam res (?) rodere fama solet".

V textu opravy.

(b) 1v-22r: A c t u s p r o m o t i o n i s m a g i s t r o -
r u m a r t i u m i n A c a d e m i a M a r b u r g e n s i
a n n o 1584 .

Ff.1v R.Goelenius ad Ioannem Rhennanum. Marburgi 13.II.1584, 2r-10r Oratio in solenni actu promotionis undetriginta magistrorum recitata a M.R.Goelenio, 10v-14r Quaestio prima cum responsione (Reliquorum orationes subsecutae desiderantur), 14r-v Honorum petitio, 14v-15r Datur autoritas promovendi, 15r Promotor exigit ius iurandum, 15r-v Renunctiatio, 15v-17r Insignium gradui additorum collatio et explicatio, 17r-21v Pro consequendis magistrorum honoribus themata philosophica, 21v-22r Theses de origine naturae humanae, 22r Corollaria. Pod textem na fol.22r: "M.Georgius Gryneus Bodicensus ibidem".

(c) 22v-23r: "E p i t o m e , q u i d q u i s q u e p l a -
n e t a r u m i n n a t u r i s e t h o m i n u m q u a l i -
t a t i b u s a g a t . S o l n a t u r a c a l i d u s . . .".

Na fol.23r připojen výklad "Quid sit domus. Domus est firma-
menti spatium quoddam ..." s nákresem.

(d) 23v-38v: Z r c a d l o p o b o Ź n é d u Ź e . "Inci-
pio in nomine domini nostri Iesu Christi et ad eius gloriam tractatum
sequentem 1657 22.Maii ... Zrcadlo, jejž by vždycky před očima míti
a v něm se vzhlédati měla pobožná duše" x "jak se jemu líbí. Amen".

Modlitby a rozjímání, v textu četné opravy. Titul na vlože-
ném lístku rukou XX.stol., dílo tu připisováno Arnoštu z
Pardubic.

(e) 39r-43r: "Meditatio, qua excitatur affectus ad venerabile Sacramentum. Thema: Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum. Ps 41, 1. Verba haec et sensum eorum" x "esto mihi magister, dux et rector, mi dulcissime domine Iesu Christe. Amen. A.A. F.A.C."

V textu četné opravy.

Tisky:

(1) De felici ex hostium agmine parta recens victoria carmen Bohuslai Bavor a Kosmacziova, Pragae 1593, (4) ff.

Rukověť humanistického básnictví 1, 176. Na posledním foliu verso: "Pavel Cížek knihař" (XVII.stol.)

(2) Abacuc prophetae historia in honorem ... senatui ... republicae Pardubicensis cis Albim ... Idus Ianuarii anni 1597 debitae observantiae ergo meditata a Christophoro Mathebaeo Bohdanecensi, (6) ff.

Rukověť 3, 278.

(3) In lauream pro primo in philosophia gradu ... XII iuvenibus per d.M.Ioannem Adami Bystriczenum, Collegii Omnium S., alias Angelici praepositum, ... delatam XI.Augusti anni 1597, (4) ff.

Rukověť 1, 310-311.

(4) *Zwysprüche* ... Friderici a Wildenssteina, S.C.M. in arce Pardubicensi capitanei ... effecta et ... Valentini Zialud Bohdaneceni, in eadem arce propraefecti, d.Iohannis Magrle a Sobissek, ibidem burggravii, et d.Iohannis Giranii Scutii, in piscinis S.C.M. notarii, patronorum unice colendorum symbola breviter inserta et in honorem eorundem evulgata a Christophoro Mathebaeo Bohdaneceno, (4) ff.

Rukověť 3, 278.

(5) Epitaphia ... Laurentii Sarcandri Falcomontani, rectoris gymnasii Cuttebergensis ... et duorum ... iuvenum, Ioannis Cossorii Cutteni ... prorektoris ludi eiusdem ... et ... Georgii Veverini a Kranychfeld Teutobrodeni, praefecti scholae, quae est ibidem ad D. Barbarae ... anno (15)99 ... defunctorum ... Iosephus Heliades Teutobrodenus et Christophorus Mathebaeus Bohdanecenus ... posuerunt, Pragae, (6) ff.

Rukověť 1, 466.

(6) De honoribus in philosophia laureolis ... Venceslai Makovecii Reginae Hradeceni reportatis ex alma universitate Pragensi 10.Iunii memoriae mutui amoris ergo amici scribebant, Pragae (1603), (4) ff.

Rukověť 3, 244.

(7) In lauream ... iuvenum in Academie Pragensi primi gradus philosophici per ... M.Venceslaum Vlaverinum Nosislaviensem, prorectorem eiusdem Academiae, collatam 16.Iulii 1603, (6) ff.

Rukovět 1, 313.

(8) Gratulatorium in honorem ... Valentini Zialud Bohdaneceni, die 22.Augusti electi ... capitanei in arce S.C.M. Pardubicensium, d. Ioannis Giran Scutii, summi gubernatoris piscinarum in districtu eiusdem domini, 12.Septembris pronunciati ... scriptum ... 1599, Pragae 1599, (4) ff.

Viz Rukovět 2, 452.

(9) Brabeum Christianum Bohemiae, paci et imperatori sacrum ad ... consulem ceterosque ... Chrudae senatores, Mecaenates et amicos unice colendos scriptum 10.Cal. Martii anno 1601 a Christophoro Mathebaeo Bohdaneceno, Pragae, (6) ff.

Autorovy rukopisné opravy. Rukovět 3, 278.

(10) Psychomachia ad praecepta decalogi conformata et honori ... senatorum, ... scholae inspectorum caeterorumque literatorum virorum Novoboleslaviae cis Iseram ... pro felici auspicio anni 1602 scripta ... a Christofero Mathebaeo B.R.S., (4) ff.

Rukovět 3, 278.

(11) Gratulationes ad ... Gallum Terrigenam Slaneum, tam ab inopinata, quam periculosa aegritudine vires reparantem ... scriptae a rectore et scholae Novoboleslavianae alumnis, Pragae, (4) ff.

Rukovět 2, 215.

(12) In natalem ... Galli Terrigenae Slanei ... ecclesiae Neoboleslavianae decani ... scholae rector et alumni scribebant, Pragae (1602), (6) ff.

Rukovět 2, 215-216.

(13) Ad 4.Cal. Martias nuptiis secundis celebratis ... Ioannis Gigenii, ecclesiae apud Michalowicenses pastoris ... sponsi, et ... Catharinae ... sponsae ... scribebant amici anno 1601, (6) ff.

Rukovět 2, 216.

(14) Nuptiis ... Isariae Gigenii ... sponsi, et ... Sophiae Tessaciae, sponsae, ab amicis 22.Iulii scriptum anno 1602, Pragae 1602, (14) ff.

Rukovět 2, 218.

(15) Puellis ... Thobiae et Davidi d.Iohannis Wichaevi Glogovini, civis Nymburgae in Albi ... quorum alter ... anno 1600, alter ... anno

1602 ab hoc exilio ... migraverunt, in gratiam parentis defunctorum scribebant scholae Nymburgensis et Neoboleslavianae 13. Cal. Maii anno ParCe nobIs DoMIne (= 1602), Pragae, (6) ff.

(16) In insignia philosophica ab alma Academia Pragensi per ... decanum M. Andream Lidomierzicenum ... XII iuvenibus ... 29. Aprilis anno 1603 collata gratulabundi amici acclamabant, Pragae, (6) ff.

Rukověť 1, 313.

(17) Phoebi ephoebis Georgio Heccelio Chemniceno et Christophoro Fibigero Oschviceno, Germanis, 4. Non. Iunii anno 1603 aquis Neoboleslavae Bcemorum suffocatis ... reliquit schola Neoboleslaviana, 4 ff.

Rukověť 2, 281.

(18) In lauream ... iuvenum, primum in philosophia gradum a ... M. Martino Bachacio a Naumierzic in Academia ... Pragensi assumptum, praeceptores et amici scripserunt 10. Iunii anno 1603, Pragae, (4) ff.

Rukověť 1, 313.

(19) Gratulatio ... Venceslao Chalybaeo Bloviceno, ludirectori ad aedem divo Venceslao sacram ... primo philosophiae honore in Academia Pragensi determinatore ... M. Martino Bachacio a Naumierzicz ... 10. Iunii anno 1603 publice insignito, scripta ab amicis ..., Pragae, (4) ff.

Rukověť 2, 380.

(20) Apopotmosis ... Sebastiano Christophori, ... Caes. M^{tis} iudici, d. Iohanni Bydzowsky, archisynedro, ... synedris reipublicae Chrudimenaе ... et omnibus societatis literatae fratribus ... loco strenuae dicata sub initium anni 1605 a M. Christophoro Mathebaeo, (6) ff.

Rukověť 3, 278-279.

(21) M. Christophorus Mathebaeus Bohdanecenus ... Pragae 1607. Nobili ... Venceslao Trubka a Rowin, civi in Veteri Praga ..., (4) ff.

Pap., XV²+XVI., 145 ms. ff. 14 x 9 cm, vazba dobová kožená.

Konvolut 2 tisků a 4 rukopisných textů, přivázaných za tisky. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý, zdobený válečkovým slepotiskem. 1 z nárožnic a obě spony chybějí. Na hřbetě titul tisku (1)

a signatura: K (...) (XVIII.stol., na bílém podkladě). - Na předním přideštit: "S.Ioannes Mystopolus (m.pr.?)" (pol.XVI.stol.), "Generosissimo domino ... Venczesilao Rzicziansky a Rziczian etc., fautori suo atque amico ... pro declaranda gratitudine dedit sacerdos Valentinus Schubar Landschranensis 1572 ...".

Ms.: Skladba: (IV-1, fol.7) + 17.IV (fol.143) + II. Posledních 2 listů poslední složky užito jako zadního přideštit. Před fol.1 chybí 1 list. - Písmo: 5 rukou, A bastarda formata 2.pol.XV. stol., ff.1r-14lv (= text a), B gothico-humanistica bastarda, ff. 142r-143v a zlomek za přední deskou (?), C fol.144r a D fol.144v gothica cursiva (= text c), E humanistica cursiva, fol.145r-v (= text d), ruce B - E XVI.stol. - V textech (a, b) prosté iniciálky a nadpisy, v (b) také paragrafy červeně. - Rukopisná část alespoň v textech (c, d) domácího původu.

(a) 1r-14lv: O r a t i o n e s , e x e r c i t i a e t r e - c o l l e c t i o n e s . "Oratio interna de summo bono in nudo anime fundo exercendo pro perfecto Dei amore obtinendo. In nomine Patris ... Credo in Deum. O benedicte Deus, quis es tu? Summum utique bonum ...".

25 modliteb. Soudobé lat. marginální poznámky. Na fol.5v orámována a na fol.57r zaškrtána zmínka o očistci.

(b) 142r-143v: "P s a l m i d o m i n i c a l e s e t R e - s u r r e c t i o n i s d o m i n i I e s u C h r i s t i".

Ps 109-112.

(c) 144r-144v: M o d l i t b y . "Učiniž to pro tvú božskú moc, sílu, čest ... (fol.144v) Ve jménu pána mého Ježíše Krista povstávám, kterýž jest pravý Bůh a člověk ..."

(d) 145r-145v: "P r e c a t i o i n p r i n c i p i o a n n i d i c e n d a . Gratias agimus tibi, Domine omnipotens et misericors, Deus aeterne, Pater, ex toto corde, quod patefecisti nobis ...".

Závěr nečitelný.

Tisky

(1) Christianae adeoque piaae precatones ex orthodoxae et catho-

lice ecclesiae Doctoribus in usum christianorum adolescentum evulgate per Ioannem Leysentritium Olomucensem Moravum, canonicum Budissinensem ..., ab eodem recognitae et auctae, Budissinae, 144 ff.

Na ff.2r-3v Epistola dedicatoria Christophori Thanneri Antonio de Muglitio, ord. Crucig. c.r.st. magistro supremo et generali. Fol.1 chybí.

(2) Devotae aliquot preces in agone et periculo mortis dicendae, ex sacra Scriptura et probatis sanctorum scriptis ... congestae per Ioannem Leysentritium Olomucensem, metropolitanae ecclesiae Pragensis canonicum, (20) ff.

180

XLV C 32

Pap., XIX¹, IV+142 pp. 16,5 x 10 cm, vazba dobová kožená.
Původní paginace. Pp.I, IV, 72-142 prázdné. - Na pag.III podpis vlastníka, jenž text psal: "Jac. Th. Poeschl m.pr. Crucig. c. r.st." (sliby složil 1825, od 1826 působil v duchovní správě v Lokti, Kynšperku, Chebu, Mostě a Praze). - Rubriky a zčásti také orámování zrcadla červeně. - Vazba černá zlacená. - Signatury: C 70, 442, 2/11 IV B/5.

III, 1-71: "F u n c t i o n e s a p u d a e g r o t o s p e r a g e n d a e u n a c u m a n n e x i s p r e c i b u s e t l i t a n i i s".

Obřadní formuláře a modlitby, lat. a něm.

181

XLV D- 70

Pap., 1825, 255 ff. 22,5 x 18,5 cm, vazba dobová papírová.
Za fol.255 chybí 1 list. 32 kvaternů, značených Tomus 1 - 32, opatřených jménem "Zahner m.pr. (eiusdem auditor)" a zčásti datovaných. - 1 ruka. - Na přední desce: "Theologia dogmatica Viti Schenbaum 1826" (Vít Scherbaum ř.kř., jenž 1826 složil sliby a od r.1827 působil v duchovní správě v Chlumu sv.Maří, Pšově, Praze a Hodonicích ?) - Datace na ff.107r a 255v.

1r-255v: T h e o l o g i a d o g m a t i c a .

Zápisy přednášek, rozdělených vedle úvodu (§§ 1-116, ff.1r-107r) do 3 knih, I De Deo eiusque attributis ac natura (§§ 1-103), II De Deo, humani generis redemptore Messia, eius persona, vita et officiis (§§ 1-119), III De Deo, felicitatis largitore (§§ 1-166, ff.107v-255v). Úvod datován na fol.107r k 11.II., kolofon na fol.255v k 29.VII.1825. Titul na přední desce. Viz č.32.

182

XLV E 13

Pap., 1660-1662, 673 ff. 19 x 15 cm, vazba dobová pergamenová.

Dílčí původní foliace 1 - 30 v textu (o) (= ff. 560-589). Ff. 1v-4v, 669v-673v a řada ff. mezi jednotlivými texty průzdných. - Patrně ruka vlastníka kodexu Martina Alaudy, v. záznamy na fol.5r, též jako v č.78. - K vazbě užito zlomku pergamenového listu z lat. graduálu XV.stol. (Commune virginum; gothica formata; prostá iniciálka červeně a modře; notová osnova červeně; notace chorální rombická, osnova o 4 linkách). - Na fol.5r: "(...) Martini Alaudae", "Ex legato ... P.Martini Alaudae anno 1680", "Parochiae s.Petri Neo-Pragae ord. Crucig. c.r.st. existente parochia loci ... Georgio Adalberto Neüwerdt ord. Crucig. c.r.st." (+ 1709). - Datace podle časových údajů v textech (a-d, f, g, i-k, m-p).

C u r s u s   t h e o l o g i c u s   a d   m e n t e m
I o h a n n i s   D u n s   S c o t i .

Zápisy theologických přednášek, konaných profesory Bonaventurou Brodinem a Antonínem Ferallem. V kodexu záznamy o pamětihodných soudobých událostech (v. ff.37r, 257v-258r, 323r, 337r). Viz č.78.

(a) 5r-93v: "T r a c t a t u s   i n   u n i v e r s a m
t h e o l o g i a m   a d   m e n t e m   S u b t i l i s   S c o t i ,
t r a d i t u s   a b   ...   P . B o n a v e n t u r a   B r o d i n o   H i b e r -
n o   a n n o   1 6 6 1   d i e   3 . I a n u a r i i".

V kolofonu na fol.93v datum 2.VI.1661.

(b) 97r-125v: "T r a c t a t u s   d e   T r i n i t a t e
s a n c t i s s i m a   a d   m e n t e m   S u b t i l i s   D o c -

t o r i s   S c o t i ,   i n c e p t u s   q u a r t a   A u g u s t i   s u b   B o n a v e n -
t u r a".

V kolofonu na fol.125v datum 19.IX.1661.

(c)   127r-164r: "T r a c t a t u s   d e   a n g e l o r u m
c r e a t i o n e . . .   s u b . . .   B o n a v e n t u r a   H y b e r -
n o".

V kolofonu na fol.164r datum 20.XII.

(d)   164v-226v: "T r a c t a t u s   d e   o p e r e   s e x
d i e r u m".

V kolofonu na fol.226v datum 31.III.1662.

(e)   227r-294v: "T r a c t a t u s   d e   v i r t u t i b u s
e t   v i c i i s".

(f)   295r-358r: "T r a c t a t u s   d e   f i d e   e t   c h a -
r i t a t e   e t   s p e".

Na fol.358r kolofon: "Finitus sub Antonio Ferrallo 1662".

(g)   363r-381v: "T r a c t a t u s   d e   s a c r a m e n t i s
i n   g e n e r e".

V kolofonu na fol.381v datum 3.III.1662.

(h)   382r-391v: "D e   s a c r a m e n t o   b a p t i s m i".

(i)   391v-393v: "D i s p u t a t i o   u n i c a   d e   c o n -
f i r m a t i o n e".

V kolofonu na fol.393v datum 5.III.1662.

(j)   394r-434v: "T r a c t a t u s   d e   a u g u s t i s s i -
m o   e u c h a r i s t i a e   s a c r a m e n t o".

V kolofonu na fol.434v datum 27.III.1662.

(k)   437r-498v: "T r a c t a t u s   d e   s a c r a m e n t o
p o e n i t e n t i a e ,   t r a d i t u s   a   P . A n t o n i o   F e r a l l o
H i b e r n o   3^a   I a n u a r i i   1661".

V kolofonu na fol.498v datum 21.V.1661.

(l) 499r-503r: "T r a c t a t u s . . . d e s a c r a m e n -
t o e x t r e m a e u n c t i o n i s".

(m) 503r-509r: "T r a c t a t u s . . . d e s a c r a m e n -
t o o r d i n i s".

V kolofonu na fol.509r datum 3.VI.1661.

(n) 509r-555v: "T r a c t a t u s d e m a t r i m o n i o ,
inceptus octava Iunii anno millesimo sexcentesimo sexagesimo primo".

V kolofonu na fol.555v datum 13.IX.1661. Na ff. 540r-v arbor
consanguinitatis, 544r-v tabulky.

(o) 560r-603r: "T r a c t a t u s d e a c t i b u s h u -
m a n i s a n n o M D C L X 6. N o v e m b r i s".

(p) 606r-669r: "T r a c t a t u s d e i u r e e t
i u s t i t i a 11. I u n i i".

183

XLV E 25

Pap., 1656-1657, II+125 (recte: 132) ff. 19 x 15 cm, vaz-
ba dobová kožená.

Původní foliace 1 - 100, při popise prodloužena do konce.
Chyby: ff.4, 36-43 bis, ff.7 a 88 vynechána. Ff.Ir-IIv, 120v-125v
prázdná. - Patrně ruka vlastníka kodexu Jiřího Ignáce Pospíchala
ř.kř. (1634-1699), v. záznam na předním přideščí. - Nadpisy zdobeně.
- Vazba bílá s tlačenou výzdobou. - Na předním přideščí: "Ex libris
Georgii Ignatii Pospíchal m.pr. anno 1658". - Datace na ff.2r a 119v.

Ir-119v: "D i s p u t a t i o n e s t h e o l o g i c a e
d e a d m i r a b i l i d i v i n a e i n c a r n a t i o n i s
m y s t e r i o".

Zápisy přednášek o 25 disputacích, datovaných na fol.2r k
6.XI. (1656) a v kolofonu na fol.119v k 7.IX.1657. Na fol.

120r touž rukou připsány otázky "Pro gradu baccalaureatus theologiae 25. Februarii anno 1658".

184

XLVII C 1a/I

Pap., XVI., 5 ms. ff. 30,5 x 21 cm, vazba dobová kožená.
Tisk s rukopisným přívazkem. - Vazba: Desky dřevěné, potah bílý (do poloviny desek) s tlačenou výzdobou, 2 spony. Na hřbetě titul (XVI./XVII.stol.) - Na fol.1r tisku: "Commendae Egreensis" (XVI./XVII.stol.) - Signatury: A 23 (XVIII.stol., na hřbetě, číslice na bílém podkladě), XXXXVII D 4 (opraveno na:) XXXXVII C 7 (opraveno na:) XXXXVII C 20, XLVII C 3 (na hřbetě, opraveno na:) XLVII B 20-1.

Ms.: Text na posledním listu tisku a biniu, jehož poslední list byl původně zadním přیدهštím. Psáno ve 2 sloupcích. Fol.5v prázdné. - Písmo: 1 ruka gothica cursiva (humanistické vlivy), patrně ne domácího původu.

(a) 1ra-5rb: "Incipit (Francisci Castilionensis) Vita beati Antonini, archiepiscopi Florentini ordinis Predicatorum. Antoninus Florentina urbe oriundus, honestissimis parentibus ... natus est" x "Conclusio operis dulcisque lamentacio de transitu Antonini eiusque digna laus ... incertum est. Utinam bene vertat. Amen".

Viz Bibliotheca hagiographica Latina, Bruxellis 1898-1899, 93 č.577.

(b) 5rb: "Epitaphium eiusdem (Antonini, archiepiscopi Florentini). Hic est ille tuus pastor" x "quicquid littera sacra docet".

Tisk:

Prima pars Summe Antonini ordinis Predicatorum ... archiepiscopi Florentini, In civitate Argentina 1496, 86, 174 ff.

GW č.2192.

Pap., XV¹, 62 ms. ff. 30 x 21 cm, vazba kožená.

Konvolut tisku a 10 rukopisných textů. - Vazba soudobá s tiskem, desky dřevěné, potah hnědý, zdobený razítkovým slepotiskem, pukly (po 5 na každé desce, z nichž na každé jedna chybí), 2 spony. Na hřbetě titul tisku (XVII.stol.) Jako přední a zadní předsádky užito zlomků 2 pergamenových listů z lat.misálu 2.pol. XIV.stol.(měšní kanon a proprium de sanctis: s.Augustini, in Decollacione Iohannis; psáno ve 2 sloupcích, 1 ruka gothica formata; prosté iniciálky červeně nebo modře, rubriky červeně). - Na fol.2r tisku: "Parochiae s.Petri Neo-Pragae in Poržicz existente parochio loci ... Georgio Adalberto Neuwertd ord. milit. Crucig. c.r.st. 1682". - Signatura (?): 3 (...) (XVI.stol., na štítku přední desky).

Ms.: Skladba: (a-c) (VII-1+1, fol.14) + (d-j) 4 VI (fol.62). Kustody: 1us - 25 (řada společná pro tisk i část rukopisnou s výjimkou 1.rukopisné složky, tj. ff.1-14, která neznačena); 2.rukopisná složka, tj. ff.15-26, kustod 1us. Pořadí ff. v poslední rukopisné složce porušeno, správný sled: ff.52, 55, 54, 53, 56, 57. Za fol.7 chybí 1 list, nahrazený jiným s doplněným začátkem textu (b). Dolní okraje ff.15-18 i s částí textu přelepeny, stejně text na ff.57rb a 57va-vb, následující za textem (j). Psáno ve 2 sloupcích. Ff. 8r, 57v-62v prázdná. - Písmo: 3 ruce, A ff.1ra-7vb, 9ra-14vb (= texty a-c), B fol.8vb (doplněk začátku textu b), C ff.15ra-57rb (= texty d-j), všechny gothica cursiva. - Prosté iniciálky, nadpisy, živá záhlaví (v tisku i rukopisné části), paragrafy, podtrhávání a zdobení písmen červeně. Representanty. - Soudobé marginální poznámky (gothica cursiva) v textech (a-c), ručky. - Datace podle písma a filigránů (vzdálené var. Briquet 6067 a 4088).

(a) 1ra-7vb: P s e u d o - T h o m a e A q u i n a t i s
D e o f f i c i o s a c e r d o t i s . "Incipit Tractatus de di-
vinis officiis et horis canonicis. Quia sacerdotis officium circa tria
specialiter versatur" x "tamquam propria non haberetis etc."

Viz Glorieux, Répertoire I, 100 č.14 ec.

(b) 8vb-12rb: "S p e c u l u m b e a t i (P s e u d o -)
A u g u s t i n i . Quoniam in medio laqueorum positi sumus" x "ut

amen Deum meum etc."

Ed. PL 40, 951-962 (Pseudo-Augustini Manuale, cap.1-24),
177, 171-183 B (Hugonis de s.Victore De anima liber quartus),
viz i PL 158, 779-784 (Anselmi Cantuariensis Meditatio XIV).

(c) 12va-14vb: D e v i r t u t e e t p e c c a t o .
"Virtus est thesaurus absconditus in agro cordis" x "Quanta mala facit peccatum homini ... quia est in terra inimicorum etc."

(d) 15ra-21vb: D e s e p t e m s a c r a m e n t i s .
"Nota, quod septem sunt sacramenta, que notantur in hoc versu" x
"et confirmatur dileccio proximi".

Titul uváděn jako živé záhloví.

(e) 21vb-22ra: D e v i r t u t i b u s p s a l m o r u m .
"Canticum psalmsorum (!) animas (fol.22ra) decorat" x "et animam suam in celo cum Deo mirificabit in secula seculorum. Quod nobis pius Pater et misericors Dominus dignetur prestare".

Ed. PL 131, 142 (Remigii Antissiodorensis Enarrationes in psalmos, Dicta s. Augustini, quot sint virtutes psalmsorum).
PL 142, 46 (B. Brunonis Expositio psalmsorum, Dicta s. Augustini in prologo psalterii et aliorum de virtutibus psalmsorum)
shoduje se s rukopisem jen zpočátku.

(f) 22rb: D e s a c e r d o t e i n d i g n o . "Notandum vel nota, indignus sacerdos quot verba in canone recitat" x "qualiter audes manibus polutis regem tractare salutis ?"

(g) 22va-32va: S t e l l a c l e r i c o r u m . "Quasi stella matutina in medio nebule (Sir 50, 6) id est peccatorum" x "quorum remiseritis peccata, remitentur eis in futuro".

Viz Hain, Repertorium č.15060-15080. Za autora je považován Hermannus Tepelstensis nebo Albertus de Diessen, v. F. Cída, Rukopisy knihovny státního zámku v Kynžvartě, Praha 1965, 103 č.67 (d). Z rukopisů SK a KK Praha se s křižovnickým textem shoduje v explicitu jen opis v kodexu KK E LV 2, ff. 144r-154r, v. Patera-Podlaha, Soupis I, 467 č.814. Titul in margine fol.32v jinou soudobou rukou.

(h) 32va-33rb: *D e e f f e c t i b u s c o r p o r i s C h r i s t i . "Notandum, quod sumpcio corporis Christi multa bona operatur" x "reficit animam".*

Živá záhlaví pojímají texty (h, i) jako součást textu (g).

(i) 33rb-36vb: *"D e f e s t i n a c i o n e p e n i t e n - c i e . Nota, quod propter quinque maxime festinandum est ad penitenciam" x "que tam infelices filios genuistis. Amen".*

V. poznámku k textu (h).

(j) 36vb-57rb: *"Incipit Liber Soliloquiorum animae ad omnipotentem Deum de ineffabili dulcedine Dei editus ab eximio doctore doctorum beatissimo Augustino etc."*

Kompilace z textů různých autorů, přičítaná sv. Augustinovi a dochovaná v různé šíři, v. např. Hübl, *Catalogus*, 138 č. 132/6. V křížovnickém rukopise lze rozeznat tyto části:

36vb-52vb, 55ra-55vb, 54ra: *Pseudo-Augustini Speculum peccatoris. "Cognoscam te, Domine, cognitorem neum" x "Oracio ad s. individuum Trinitatem ... et reunescere ut aquille canos meos".*

Ed. PL 40, 863-898. Viz Dekkers, *Clavis Patrum Latinorum*, 96 č.386.

54ra-54va: *"Alia oracio. Domine Iesu Christe, pastor bone, lumen inextinguibile, pater tocius gracie, qui nobis indignis hominibus tantam graciám dedisti" x "nec recedas in secula seculorum. Amen".*

54va-54vb: *"Alia oracio devota. Ad mensam dulcissimi convivii tui, domine rex angelorum, ego indignus et infelix peccator accessurus" x "qui nunquam manare cessabis, qui vivis et regnas etc."*

Totéž v. V. Rose, *Verzeichniss der lateinischen Handschriften der kön. Bibliothek zu Berlin II/1*, Berlin 1901, 415-416 č.530/5 nebo E. Bartoniek, *Codices manu scripti latini I*, Budapestini 1940, 214 č.242 fol.7.

54vb, 53ra-53vb: *Petri Damiani "Oracio ad Deum Patrem. Rogo te, immensa pietas, Deus Pater omnipotens, ne perdas me creaturam tuam" x "ut salvos facias (?) peccatores, qui tecum vivit ac regnat*

Deus in secula seculorum".

Ed. PL 145, 917-920.

53vb, 56ra: "Oracio ante missam. Immense largitatis omnipotens et misericors Deus, ecce ego miser et indignus peccator accedo" x "suscipere intendo revelata facie tandem contemplari. Amen".

56ra: "Alia oracio. Tibi gracias ago, domine sancte Pater, qui me indignum peccatorem ... saciare dignatus" x "ubi tu ipse rex es et gaudium sempiternum sanctis tuis".

56ra-57rb: Pseudo-Ambrosii "Oracio (in praeparatione ad missam). Summe sacerdos et vere pontifex, domine Iesu Christe, qui te obtulisti" x "neque siciam in eternum. Quod tu prestare digneris, qui cum Deo Patre ... vivis et regnas Deus per omnia secula. Amen.

Explicit Liber Soliloquiorum Augustini".

Ed. PL 17, 829-833. Další text, následující za kolofonem na fol.57rb a sahající až na fol.57vb, přelesen.

Tisk:

Cassiodori Historia ecclesiastica tripartita.
GW č.6165.

186

XLVII β 7

Pap., XVIII¹, 184 ff. 50 x 37 cm, vazba dobová kožená.
Za fol.184 chybějí 2 listy. Ff. 173v-184v a řada ff. a stran uvnitř textu prázdných. - Signatury: H 324, XK A 4, XXVII E 4 (opraveno na:) XXVII E 7.

1r-173r: E x t r a k t d e r e n i n h ö h e r e n
S t a n d e r h o b e n e n P e r s o n e n i m K ö n i g -
r e i c h B ö h m e n .

Dva abecední seznamy šlechticů, kteří získali inkolát a byli nobilitováni nebo povýšeni do vyššího stavu od XVI. (od obnovení desk zemských) do l.pol. XVIII.stol., s citací deskových vkladů a daty reversů. Prvá řada (ff.1r-102v) má rubriky: Revers, Inkolat, Neu-Ritterstand, Alt-Ritterstand,

Freiherrenstand, Fürst- und Grafenstand, druhá (ff.109r-173r): Der Namen, Adl oder Wladyka, Neu-Ritterstand, Alt-Ritterstand, Freiherrenstand, Fürst- und Grafenstand. Viz rukopis křivoklátské knihovny II b 1, J.Pražák, Rukopisy křivoklátské knihovny, Praha 1969, 221-222 č.172, z něhož převzat titul.

187

XLVII β 8

Pap., c.1739, 52 ff. 49 x 36,5 cm, vazba dobová polokožená.
Ff. 1v-2r, 42v-52v prázdná. - Na hřbetě soudobý titul. -
Na fol.1r: "Milit. et equestris ord. Crucig. c.r.st. catalogo Pragae inscriptus anno 1739". - Signatury: H 326, XX A 6, XXVII E 5 (opraveno na:) XXVII E 9. - Přibližná datace určena podle horní časové hranice textu, shodující se s vrocením zápisu do katalogu křižovnické knihovny.

1r-42r: "E x t r a c t ü b e r d i e v o n d e m K ö n i g r e i c h B ö h a i m b n a c h d e n e n a n g e - t r a g e n e n k a i s . u n d k ö n . P o s t u l a t i s g e t h a n e n j ä h r l i c h e n V e r w i l l i g u n g e n u n d d a r ü b e r e r f o l g t e n R e p a r t i t i o n s o w o h l r e s p e c t u d e r O b r i g k e i t a l s U n t e r t h a n , w a s j e d e r d a r z u h a t b e i t r a g e n m ü s s e n u n d z u z a h l e n a u s g e f a l l e n i s t a b a n n o 1700 b i s i n c l u s i v e a d a n n u m 1739".

Pro každý rok vyhrazeny 2 strany otevřené knihy, na levé rubriky Postulata, Verwilligung, dělené podle položek Pro quanto militari, Pro fortificatione, Pro camerali atd., na pravé, označené Generalrepartition pro anno ..., rubriky Quantum der Verwilligungen, Obrigkeit von 1 Angesessenen, Unterthan von 1 Angesessenen, rozdělené podle položek, militare pak ještě podle měsíců. Pro léta 1703-1705 a 1709 pagina repartice nevyplněna.

188

XLVII β 12

Desideratum.

J a n B e c k o v s k ý ř. kř., H e r b a r i u m v i v u m , b.m., b.r., 2° (Místní seznam, lístkový katalog -

spisy křížovníků)

Sbírka rostlin s lat. úvodem, seznamem a vloženým listem o užitečnosti některých rostlin, názvy rostlin lat., čes. a něm. Viz Bělohlávek, Seznam spisů J.F.Beckovského, 106 č. 22. Dřívější signatura: XXVII E 13.

189

XLVII 8 1

Pap., 1828-1834, 20 ff. 13,5 x 21,5 cm, ilum., dobové pouzdro polokožené.

Volné listy zpravidla se zlacenou ořízkou, vložené do hnědého pouzdra se zlaceným hřbetem a titulem na přední desce, v. níže v čele textového popisu. Většina listů zdobena kresbami, zčásti kolorovanými, některé z nich figurální. - Datace podle vrocení zápisů.

"D e n k m a l d e r F r e i n d s c h a f t".

Památník, obsahující většinou něm. texty (jeden text řecký), veršované i prosaické (aforismy), zčásti datované do let 1828-1834 a věnované neznámému vlastníku jeho přáteli a přítelkyněmi (Franz Maschek, Fanni Mader, Josef Schamm, Höfert, Margaretha Gruner, Joseph Anton Harbauer, A.Petera, Johann Bapt. Nissel von Wertheim, Amalie von Rath, Karl Junek, Reisky, Fannie Kublang von Seltenhoff, Fanny Eysner aj.)

190

XLVIII B 1

Pap., 1770, 74 ff. 15,5 x 10 cm, vazba dobová kožená.

Vazba černá zlacená. - Signatury: G 457, XXIV B 27. -

Datace v titulu na fol.3r.

lv-74v: "Q u o t i d i a n u m s p i r i t u a l e d i -
v i n a e a d o r a t i o n i s e t c u l t u s s a n c t o -
r u m M D C C L X X".

V modlitbách jmenování čeští patroni. Na ff.lv-2v, 59v-74v doplňky.

Pap., XVI.ex./XVII.in., 31 ms. ff. 15 x 9,5 cm, vazba dobová kožená.

Konvolut rukopisných textů a tisku, následujícího za textem (a). - Vazba: Na obou deskách zlacené supralibros Abrahama Hrocha z Mezilesic, jemuž byl věnován tisk (na štítě střela, monogram AHZM), na vnitřní straně přední desky exlibris s týmž znakem a monogramem a s devisou *Vive Deo et proximo*, na zadním přideščí exlibris s monogramem PHN a kolorovaná rytina sv.Maří Magdaleny. - Na obou přidešcích i uvnitř knihy lat. a čes. biblické i jiné soudobé citáty. - Na fol. 7r: "Donatus hospitali à R.P.Francisco secretario (?)" (jinou rukou upraveno na:) "Donatus R.P.Francisco Millinger" (2.pol.XVII.stol., Jan Fr.Millinger ř.kř., farář v Chrašticích, +1671), na titulní straně tisku: "Crucig. c.r.st. Pragae" (XVII./XVIII.stol.) - Signatury: L 65 (XVIII.stol., v bílém poli na hřbetě), 48.

Ms.: Ff. 7v-15v, 21r-25v, 30r-31v prázdná. - Písmo: 2 ruce, A *fractura*, ff.1r-6v (= text a), B lat. texty *humanistica cursiva*, čes. *gothica cursiva*, ff.16r-20v, 26r-29v (= texty b-e) a přípisky na přidešcích, v textu (a) i v tisku. - V textech (a-c) nadpisy, podtrhávání, zdobení písmen aj. červeně.

(a) 1r-6v: "P r o c e s u s p r á v a d u c h o v n í h o"
1r-3r: Text. "I. Když se strany před právem postaví" x
"VIII. Po zavedení svědkův ... a tím se pře hlavní vejpovědí zavírá".
3v-6v: Formule přísah. "Iuramentum separationis" (fol.3v),
"Takto se svědko(vé) při právě duchovním přijímají" (4r-4v), "Kněze
přísaha" (5r-5v), "Kdyby se měl kdo přísahou očistiti" (5v-6v).

Spory manželské. Na fol.6v přípisek rukou B: "Regula. Votum de futuro tantum valet ..." a lat. citát z Koldínových Práv městských B XXXVII.

(b) 16r-20v: "F r a g m e n t a s e n t e n t i a r u m",
"V e r s u s".

Citáty z Tertulliana, Augustina, Jeronýma, Bernarda, Hugona, Vergilia, Seneky, z Písma aj., lat. i čes.

(c) 26v-28v: V e r s u s.

Vedle citátů z Ovidia a Bernarda verše "Querela" a "Responsio" o ženitbě (ff.26v-27r), "Non omnibus credendum" (27r), "Ad detractores" (27r-27v), "Honores mutant mores", "Non multum sapere", "Memorare futura" (27v), "Dulcis panis proprius" (27v-28r), "Mulier mala herba" (28r), "Fata trahunt homines", "Homine ingrato nil" (28v).

(d) 29r: "H y m n u s d e p a s s i o n e d o m i n i n o s t r i I e s u C h r i s t i . Da, Pater omnipotens, da, caeli maxime rector" x "in cruce pendebat, gloria summa Deo".

Chevalier, Repertorium č.4184.

(e) 29v: "P í s e ň ž á d a j í c í o d P á n a B o h a r e t u ň k u a p o m o c i p r o t i o u h l a v n í m u n e p ř í t e l i T u r k u . Ut Aula regia. Retuj nás, Pane, ať znají pohané" x "a my v tobě pokoj měli. Amen".

Tisk:

Genethlia Christi, Dei Virginisque filii unigeniti, et alia quaedam sacri argumenti meletemata atque preces religiosae. Scripta studio ... Procopii Lupacii Pragensis ab Hlawaczowa, Pragae 1586, 21 ff.

Rukověť humanistického básnictví 3, 222-223.

192

XLVIII M 48

Pap., 1735, IV+350 pp. 16 x 10,5 cm, vazba dobová kožená. Původní paginace. Kodex na konci defektní. - Vazba černá zlacená. - Datace v titulu na pag.I.

I, 1-350: "E x e r c i t i o r u m c a t h o l i c a e p i e t a t i s p a r s II , continens pias praeparationes, gratiarum actiones et selectas preces, tum ante, tum post sacram confessionem et sumptionem sacrosanctae eucharistiae, omnia ex variis libris asceticis aliisque spiritualibus collecta et pro devoto usu privato in hunc ordinem congesta anno MDCCXXXV".

Pp. 343-350 obsah, jehož závěr chybí.

193

L A 7

Pap., 1725-1726, 342 ff. 22 x 16,5 cm, vazba dobová papírová.

Ff. 1v, 187v-188v, 189v, 341r-342v prázdná. - 1 ruka. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý. - Signatury: Nro 44, 52. - Datace na ff. 189r, 190r a 340v.

C u r s u s t h e o l o g i c u s .

(a) 1r-187r: "T r a c t a t u s d e v i r t u t i b u s t h e o l o g i c i s t u m i n g e n e r e , t u m i n s p e c i e".

Zápisy přednášek o 12 oddílech (Disputatio 1ma - 12ma.)

(b) 189r-340v: "T r a c t a t u s t h e o l o g i c u s i n 1ma 2^{dae} D o c t o r i s A n g e l i c i a q u a e s t i o n e 55ta u s q u e a d 89^{nam} d e v i r t u t i b u s , v i t i i s e t p e c c a t i s , i t e m a q u a e s t i o n e 109na u s q u e a d 114^{tam} d e g r a t i a e t m e r i t o , t r a d i t u s a b ... P . G e o r g i o P e t e r S . J . , s s . t h e o l o g i a e p r o f e s s o r e r e g i o p u b l i c o a c o r d i n a r i o , a n n o 1 7 2 5 i n 1 7 2 6 ^{tum} v e r g e n t e".

Zápisy přednášek o 5 oddílech (Disputatio I - V), datovaných na ff.190r "Incepta est haec materia a meridie scribi 5. Novembris (1725)", 340v "5ta Septembris 1726 finivi cursum theologicum". Viz A.de Backer - C.Sommervogel, Bibliothèque de la Compagnie de Jésus, Bibliographie VI, Bruxelles - Paris 1895, 616 (Lectioes theologiae, Pragae 1722).

194

LIII C 184

Pap., 1842, I+156 (recte: 155) pp. 17 x 10,5 cm, vazba dobová polokožená.

Původní paginace, chyba: pag.21 vynechána. Pp. 152-156 prázdné. - Datace a jméno původního vlastníka na pag. I.

I, 1-151: "A p a t i k a d o m á c í a n e b s e p s á n í m n o h ý c h

prostředků proti rozličným neduhům těla lidského, z obzvláštní pilnosti sepsaná v létě Páně 1749 a přepsaná v roce 1842. Předně následuje poznamenání rozličných bylin, jak se jmenují v řeči latinské, české a německé. Sepsaná podle alfabety a nyní přepsaná pro mne Františka Říhy".

Předpisy lékařské a zvěrolékařské, rady pro domácí hospodářství aj., čes. a něm. Vedle opisu předlohy z r.1749 obsahuje rukopis také výpisky z novin z dvacátých let XIX.stol. Na pp.140-141 "Všeckny mlejnské pole podle vejsevku od r. 1824", 142-151 obsah.

195

LVII B 14

Pap., 1742, XII+593 (recte: 592) pp. 20,5 x 16,5 cm, vazba dobová kožená.

Původní paginace, chyby: pag. 302 novies, pag.545 bis, pp. 330-339 vynechány. Pp.II-IV, XI-XII, 496, 545 bis, 589-593 prázdné. - 1 základní ruka = P.Ivanus a s.Ioanne Bapt. (pag.I). Předmluva a index psány patrně jinýma rukama. - Vazba: Desky dřevěné, potah hnědý. Obě spony chybějí. Na hřbetě zlacený titul: "Conciones rurales dominicales P.Ivani. Pars I." - Signatura: 47 (na hřbetě). - Datace v titulu na pag.I.

I, V-X, 1-588: "R u r a l e I v a n i t i c u m s i v e c o n c i o n e s d o m i n i c a l e s t o t i u s a n n i a d i e c t i s q u i n q u e s p e c i a l i b u s c o n c i o n i b u s a d v e n t u a l i b u s d e I V p e c c a t i s i n c o e l u m c l a m a n t i b u s , q u a s p r o p r o p r i o u s u e x s u i s s c r i p t i s e x c e r p s i t e t d e s c r i p s i t P . F . I v a n u s a s . I o a n n e B a p t . , c o n c i o n a t o r d o m i n i c a l i s B o e m u s , V e t e r o - P r a g a e 1 7 4 2 . I t e m a e n c e n i a l i s d e s s . n o m i n e I e s u , s s . n o m i n e M a r i a e , s s . a n g e l i s c u s t o d i b u s " .

Čes.kázání, určená pro venkovské věřící (v. pag.V). Na pp. V-VI lat. předmluva, VII-X "Index argumentorum dominicalium", 1-588 texty kázání s údaji let, kdy byla proslovena (1730 an., kázání na pag.497 datováno "Pragae 1738").

196

LVII D 2

Pap., 1774, II+316 pp. 16,5 x 12 cm, vazba mladší plátěná.
Stránkové reklamanty. Původní paginace. - Na pag.I: "Ta-
to kniha přepsána od Ondřeje Papouška anno 1774 dne 9.prasince etc."
- Pp.I, na níž nalepena rytinka, a 316, začátky oddílů a iniciálky
zdobené, nadpisy červeně. - Na přední předsádce recto: "Daroval vel-
mistr Vlasák J. 27/9 1927". - Signatura vitrinová.

I, 1-316: M o d l i t b y .

Modlitební texty, určené pro ženu, mj. k čes. patronům. Na
pag. 316 iniciálky I.S. (jméno pořadatele nebo autora ?)

197

LIX C 44

Pap., XVIII., 196 ff. 20,5 x 16 cm, vazba dobová kožená.
Rytiny. - Vazba hnědá zlacená. - Na předním předeštlí 4
něm. pamětní záznamy o úmrtí V.Schorfa (1777), A.Hatingbergové (1819),
V.Denka (1800) a A.Denkové (1821).

2r-194v: "G o l d e n e r G n a d e n - F l u s s ,
welcher das kostbare Perl der Andacht einer Gott liebenden Seele aus-
giesset in gegenwärtigen anmütigen Gebetbuch durch hierin enthaltene
auserlesene Morgen-, Abend-, Mess-, Beicht- und Communion-Gebetter
nebst beigetzten Tagzeiten der unbefleckten Empfängnis, Litanei und
verschiedenen heiligen Anmerkungen zum Trost aller christcatholischen
Herzen".

Modlitby, mj. k sv. Janu Nep.

198

LIX C 45

Pap., 1835, XVIII+76 (recte: 78) pp. 21 x 13,5 cm, vazba
dobová kožená.

Původní paginace, pag.38 ter. Pp. I, III-XIV, XVI, 69, 71-
75 prázdné. - Na pag.XVII: "Založena pro mne Václava Urše dne 13.Ja-

nuar roku 1835, sepsána od Jozefa Hájka". - Text psán zčásti červeně, na pp.38 bis, ter kresby (značky andělů). - Na pp.II, XV, 70 soudobé čes. pamětní zápisy, v nichž jsou jmenováni Marie Hovorková, Magdelena (Dobříš), Josef Ureš aj. k letům 1829-1841, na zadním přideščí "Hovorka Josef (?) z Drisov N.12".

XVII, 1-68: "Ř í m s k e j k l í ě . Z originálu (!) od slova k slovu vypsáno ... (pag.1) Římskej klíč, to jest consegrace a rozvazek na všechny ty tajný knihy těch duchů ... ve všem vod Římský stolice ven vydaná".

Na pp. 2-4 předmluva, 4-68 magické texty.

199

LIX C 47

Pap., 1658, VII+334 (recte: 333) pp. 19,5 x 15 cm, notace, vazba pergamenová.

Stránkové reklamanty. Původní paginace, chyba: pag.43 vynechána. - Ruka Bl.Ign.V.Holického, faráře ve Vejprnicích, 1658 (pag. I). - Notace chorální kvadratická, osnova o 4 linkách. - K vazbě užito zlomku pergamenového listu z čes. kancionálu XVI.stol. (bastarda formata; notace černá mensurální, osnova o 5 linkách, červeně).

(a) I-VII, 1-290, 306-327: R i t u a l e . "Ad Dei ... maiorem gloriam ... descriptus est libellus iste ritualis a me Blasio Ignatio Wencelio Holiczký, artium liberalium et philosophiae magistro, sacrosanctae theologiae candidato, existente in Boemia prope Pilsnam Weyprnicensi parochu, originario Olomucensi Moravo, 1658 ... Compactus est liber hic Pilsnae in Boemia anno ut supra".

Pp. III-VII, 1-145 opis tisku Rituale Pragense, Praegae 1642 (pp.3-470), pp.146-173 "Appendix ritualis Romano-Pragensis" a 173-290 "Continuatio appendicis ritualis ritualis Romano-Pragensis ... Viennae Austriae impressa" s pokračováním na pp.306-316, shodující se zčásti s tiskem Appendix ritualis Romanopragensis, Viennae Austriae 1643. Rejstřík na pp.317-327 se od tisků liší.

(b) 291-306, 327-334: P ř e d p í s y a p o z n á m k y .

Předpisy: lékařské, zvěrolékařské, hospodářské aj., psané rukou textu (a), s nimiž se místy prostupují. Touž rukou poznámky na předním přidešti (šifrovaný text ?) i životopisné záznamy Holického na pp.II, 334 a na zadním přidešti.

200

LXXXIV D 2

Pap., 1735, VI+186 pp. 33,5 x 22 cm, vazba dobová papírová.
Původní paginace 1-114, při popise prodloužena do konce. -
Signatury. Pp. II, 119-120, 174, 184-186 prázdné. - 1 základní ruka, v. kolofon textu (a) na pag. 118: "Přepsána tato Historie kláštera sedleckého z originálu tisknutého měsíce ledna léta 1735. G.A.d.D". Totéž datum podává chronogram na pag.I: "In fine extant nonnullae observationes Cisterciensae De numero septenario" (v. text b). Vsuvka na přivázaném lístku pp.167-168 se zmiňuje o smrti Karla VI. (1740). - Na hřbetě soudobý titul. - Signatura: N 7 (XVIII.stol., na přední desce), platná vitrinová.

(a) I-VI, 1-118: "Historie kláštera sedleckého řádu svatého cistercienského sepsaná a vydaná prací K. Symeona Eustachia Kapihorského téhož řádu cistercienského, na ten čas děkana panství chlumeckého. Vytisknuta v Starém Městě pražském ... 1630".

Opis tisku, Knihopis č.3768. Na pp.115-118 vsuvky k textu na pag.23 (listinné přílohy). Dílo bylo pramenem Beckovského Poselkyně.

(b) 121-183: "Einige Merkwürdigkeiten der Zahl sieben"

Na pp.121-173 obecný výklad, 175-183 příklady z římských a rakouských dějin.

201

LXXXV D 1

Pap., XVII.ex./XVIII.in., 96 pp. 19,5 x 17 cm, vazba pergamenová.

Pp. 2, 93 prázdné. - 2 ruce, A pp.1-92 (= text a), B pp.94-96 (= text b). - Vazba bílá. - Signatura vitrinová.

(a) 1-92: J a n R o s a c i u s , "Historia o exekuci pánův na rynku staroměstském v Praze dne 23.(!) Iunii anno 1621. (pag.3) K o r u n a n e u v a d l á m u č e d l n í k ů v č e s k ý c h , to jest pravdivá správa o pobožném se k smrti připravování věrných a při pravdě Boží stálých Čechův, kteří pro zastávání cti a slávy Boží a náboženství podobojí ... životy své vynaložili".

Viz Knihopis č.14890-14891, dále Zíbrt, Bibliografie IV, č. 8194. Ed. v Tieftrunkově vydání Pavla Skály ze Zhoře Historie české V, Praha 1870, 92-120. Dílo bylo pramenem Beckovského Poselkyně.

(b) 94-96: "V e r z e i c h n u s , w a s f ü r P e r s o n e n a u f o f f e n e n P l a t z i n d e r k ö n . A l t e n S t a d t P r a g a n n o 1621 d e n 21. I u n i i . . . s e i n h i n g e r i c h t e t w o r d e n".

Pap., 1741, II+612 (recte: 610) pp. 20,5 x 16,5 cm, vazba dobová kožená.

Původní paginace, chyby: pp.299, 355, 599 vynechány, pag. 465 bis. Pp. I-II, 611-612 prázdné. - 1 ruka, v. poznámku na pag. 1: "Ad usum P.Antonii Iacobi Suchánek s.milit. ord. Crucig. c.r.st. propriis expensis conscriptus et in quaestiones redactus 1741" (od r. 1741 kaplanem v Unhošti, 1755 velmistrem ř.kř.), pod ní soudobý podpis "P.Passaurek m.pr." (Václav Kazimír Passaurek ř.kř. 1739-1794, řádové sliby složil 1760, od r.1765 kaplanem v Unhošti; nebo František Xav. Passaurek ř.kř. 1730-1805, řádové sliby 1752, od r.1776 farářem v Unhošti). - Vazba hnědá, na přední i zadní desce zlacené řádové znamení, na zlaceném hřbetě titul, v. níže v čele textového popisu. - Signatura: N 9, platná vitrinová.

1-610: C a l i x H u s s i t i c u s L X I I q u a e s t i o n i b u s e x h a u s t u s . "Odpor první: Pro rozdílnou materii,

živly, spůsoby a částky, kteréž mně Kristus k rozdílnému užívání vystavěl ... Odpověď: Tomu se neprotivím, ale připouštím" x "Odpor šedesátý druhý: Při kalichu Páně tvrdí mne i majestátové ... Odpověď: Začna od Konstantina Velikého ... napomínal".

Dialog utrakvisty, uvádějícího důvody pro přijímání podobojí, se zastáncem přijímání pod jednou způsobou, jenž tyto argumenty obšírně vyvrací. Titul na hřbetě.

203

LXXXVI D 4

Pap., XVIII.¹, 226 ff. 19,5 x 16 cm, vazba dobová kožená. Mezi jednotlivými oddíly řada ff. prázdných. Vazba hnědá se slepotiskem. Na hřbetě titul "Iuramenta fidelitatis" (XVIII. stol.) a signatura 85. Platná signatura vitrinová.

J m e n n ý r e j s t ř í k k 1. - 6. b ř e s k v o -
v é m u k v a t e r n u p ř í s a h d ě d i č n é p o d d a -
n o s t i s t a v o v s k ý c h d e s k z e m s k ý c h .

Jednotlivé abecední oddíly nadepsány "Iuramenta fidelitatis. Kvatern břeskvovery první. Léta ...", zápisy jsou z let 1644-1719. Viz V.Letošník, Die böhmische Landtafel, Prag 1944, 138. Na fol.22lr 2 poznámky k 6.břeskvovery kvaternu "Notabilia", na zadním předešlé citace desk.

204

LXXXVII D 2

Pap., 1750, 16 ff. 46 x 29,5 cm, vazba dobová kožená. Původní foliace. Před fol.1 chybí 1, za fol.16 4 listy. Fol.1v prázdné. - 1 ruka. - Vazba hnědá, zdobená slepotiskem, na přední i zadní desce řádové znamení. - Signatura vitrinová. - Datace podle chronogramu na fol.1r: "Mněj se Dobrže, ó staroCzeská Lásko oChotně" (= 1750).

Lit.: V.Bělohlávek, Slovesné památky úcty bl.Anežky v křižovnickém řádě, Od Karlova mostu III, 1930, 16-17 č.13.

1r-16v: "M o d l i d b y české a německé ranní, před a

po jídle, též večerní, přináležející chudárně sv. Františka Serafinského svatého řádu rytířského velebných pánův křižovníkův s č. hv. blíž mostu pražského za otce chudých ... Ignatiusa Hellingra, řiditele zasloužilého".

Ignác Řehoř Hellinger ř.kř. (1694-1764) stál v čele křižovníckého špitálu od r.1738.

205

LXXXVII D 3

Pap., c.1725, 56 ff. 16 x 11,5 cm, illum., vazba dobová kožená.

Ff. 1r-v, 2v, 22v, 56r-v prázdná. - 2 základní ruce, A texty (a-c) mimo přípisky na ff.51r-54r (Haec statuta ...) a text na ff.54r-55v ("Sequitur ...), psaný rukou B. - Titulní strany s malovanou a zlacenou výzdobou: Na fol.2r štít na kříž rozdělený, v jehož polích je dvouocasý lev a orlice, ve středu hořící srdce s křižovníckým řádovým znamením, na otevřené knize titul (v. níže text a), nahoře na stužce: "Quid hac regula sanctius?", na fol.22r postava papeže, stojící před křižovníckým klášterem v Praze a držící v ruce roušku s titulem (v. níže text c). - Vazba hnědá v zlatozeleném papírovém obalu, na přední i zadní desce zlacené řádové znamení, zlacená ořízka. - Signatura: Num.4 (XVIII.stol., na obalu přední desky), platná vitrinová. - Podle datace na fol.51r byl kodex napsán nejspíše v r.1725, a to text ruky A nejpozději, ruky B nejdříve toho roku.

(a) 2r-20v: "R e g u l a D . P a t r i s A u r e l i i A u g u s t i n i!"

3r: "Prooemium. Ante omnia, fratres charissimi, diligatur Deus" x "in monasterio constituti".

3r-20v: Textus. "Caput I. De animorum consensione. Primum, propter quod in unum estis (fol.3v) congregati" x "Caput XXXII. De regulae observatione ... non inducatur. Amen".

Ed. PL 32, 1377-1384.

(b) 20v-21v: D e p r a e s t a n t i a r e g u l a e s . A u g u s t i n i . "Beatus Humbertus, ordinis Praedicatorum quintus

generalis, varias ob causas regulam s.P.N.Augustini censet laudandam ... (fol.21r) His non immerito sequentia praeconia adduntur ...".

(c) 22r-55v: "S t a t u t a g e n e r a l i a o r d i n i s C r u c i g e r o r u m c. r. st!"

23r-51r: Textus. "Caput I. De votis Deo reddendis. 1° Cum omnis religionis finis sit christiana perfectio" x "Caput XVI. De poenis ... medicinam adhibere congruentem".

51r-54r: "Haec statuta generalia sacri ordinis nostri militaris esse genuina a felicis recordationis ... Clemente X^{mo} apostolica autoritate confirmata agnoscit generale capitulum sacri ordinis anno 1725 die 27^a Aprilis ... congregatum ac ad omne dubium successuris temporibus tollendum capitulares omnes se (fol.5lv) subscripserunt die et anno ut supra ...".

54r-55v: "Sequitur horum statutorum pontificia Clementis X. confirmatio" x "Datum Romae apud s.Mariam Maiorem sub annulo piscatoris die XXVI.Octobris MDCLXXV ...".

Na ff.51v-54r vlastnoruční podpisy kapitulárů. Viz č.206 (a).

206

LXXXVIII D 8

Pap., XVII.ex./XVIII.in., 27 ff. 20,5 x 17 cm, vazba dobová papírová.

Ff. 1v, 24r, 27v prázdná. - 2 ruce, A ff.1r-25v (= text a), B ff.26r-27r (= text b). - Vazba červená zlacená. - Signatura vitrinová.

(a) 1r-25v: "S t a t u t a g e n e r a l i a r e c e n t i o r a s a c r i m i l i t a r i s o r d i n i s C r u c i g e r o r u m c. r. st. a felicis recordationis Clemente X^{mo} anno 1675 die 26.Octobris apostolica autoritate confirmata".

1r-23v: Textus. "Caput I. De votis Deo reddendis. Cum omnis religionis finis sit christiana perfectio" x "Caput XVI. De poenis ... medicinam adhibere congruentem".

24v-25v: "Sequitur horum statutorum pontificia Clementis X. confirmatio".

Viz č.205 (c).

(b) 26r-27r: O r a t i o n e s : "Oratio mane dicenda", (fol. 26v) "Vespertina".

Připisek zběžnější rukou B.

207

LXXXVIII D 9

Pap., XIX², 38 ff. 21 x 16,5 cm, vazba dobová polokožená.
Ff. 1r-v, 2v, 33r-38v prázdná. - 1 ruka. - Vazba zlace-
ná, potah desek plátěný. - Signatura vitrinová.

2r-32v: "H i s t o r i c k é p o j e d n á n í r o z -
l i č n ý c h d ě j e p i s c ů o b i t v ě u T u r s k a
m e z i v o j s k e m p r a ž s k é h o k n í ž e t e N e -
k l a n a , v e d e n ý m Č e s t m í r e m , a k n í ž e -
t e m l u c k ý m V l a s t i s l a v e m d n e 10 . k v ě t -
n a 869".

Výpisky z Rukopisu Královédvorského (podle Hankova vydání z r.1853), Dalimilovy kroniky (podle Hankova vydání z r. 1853), Paprockého Ďiadochu z r.1602, Beckovského Poselkyně z r.1700 a Zapovy Ceskomoravské kroniky.

208

bez signatury

Desideratum.

H a v r á n e k F r a n t i š e k ř. kř. , K á z á n í
1867, čes.rukopis, 8°.

Fr.Havránek 1805-1867, řádové sliby složil r.1829, od r. 1832 kaplanem u sv.Františka, od r.1838 u sv.Petra na Poříčí, od r.1849 novicmistrem a spirituálem, r.1866 farářem v Dobřichovicích, 1867 v Unhošti. O autorovi a jeho homiletickém díle v. stať Apoštolský misionář, Kniha památní, 317-320.

209

bez signatury

Desideratum.

Střecha Jan Nep. ř. kř. , Breve compendium rerum, quae ab a. 1750 penes villam Dablicensem nec non Hloupětínensem acciderunt, v Hloupětíně r.1768, lat.rukopis, 8°. Přídavky rozm.

Viz Seznam spisovatelů křižovníků, Kniha památní, 187. J.N. Střecha 1705-1779, řádové sliby složil r.1725, kaplanem v Kníně a Dobřichovicích, od r.1740 administrátorem v Dáblicích, od r.1759 komendátorem v Chebu, od r.1766 proboštem na Hradišti sv.Hipolyta.

210

bez signatury

Desideratum.

Vocet Ignác ř. kř. , Sběrka rozličných povídek ze znamenitějších německých spisů vytažených a v češtinu přeložených, v Praze 1829, čes.rukopis, 5 svazků, 8°. Koupeno od P.J.Vlasáka.

Viz Seznam spisovatelů křižovníků, Kniha památní, 188. I. Vocet 1797-1874, řádové sliby složil r.1821, působil v duchovní správě v Kníně, Unhošti, u sv.Františka, u sv.Petra na Poříčí, v Invalidovně, Klučenicích, Tursku, od r.1866 byl inspektorem káru a od r.1867 knihovníkem v pražském řádovém domě.

Z L O M K Y

C O D I C U M F R A G M E N T A

211

fragm. 1

Perg., XII., 4 ff. 19 x 14,5 cm.

2 dvoulisty, původně ve složce následující za sebou, z nichž druhý byl v jejím středu, takže text zlomku pokračuje bez přerušení od fol.1r do fol.4v. Dvoulistů bylo použito patrně jako předsádky kodexu, při čemž zvláště horní okraj listů byl seříznut, avšak bez porušení textu. Údaj na ff.2r a 3v "Tractatus Richardi De contemplacione ...", psaný rukou děkana pražského kostela Jana z Krumlova (1469-1488) a vztahující se k tomuto kodexu, umožňuje jeho ztotožnění s rukopisem KK Praha C 84, v. Patera-Podlaha, Soupis I, 296-297 č.515. Na kapitulní provenienci ukazuje také vlastnická poznámka z počátku XV.stol. na fol.3v "Iste liber est domini Bede ..." (Jakub Beda, oltářník pražského kostela a vikář v klášteře sv.Jiří, připomínaný v letech 1406-1413, v.Tomek, Dějepis V², 166 a 282) a je s ní v souladu záznam na obalu zlomků 1-15, podle něhož byly tyto fragmenty nalezeny při opravě Pražského hradu a odevzdány v r.1933 do křižovnické knihovny (v. úvod str. XX pozn.21).

Na stránce 21 řádek, zrcadlo 17/17,5 x 12 cm. - Písmo: 1 ruka carolina. - Prosté iniciálky červeně, některé zeleně zdobené, rubriky a zdobení písmen červeně.

Příslušnost zlomku ke kodexu kapitulní knihovny připouští domněnku, že i pontifikál, z něhož zlomek pochází, náležel kdysi knihovně katedrálního kostela a že ho užívali pražští biskupové.

1r-4v: P o n t i f i c a l e . /// "suam supra petram. Cum psalmo (67, 2) Exurgat Deus. Secundo autem circuitu cantet antiphonam Tu domine universorum, qui nullam habes indigentiam, voluisti templum tuum fieri in nobis" x "Maiestatem tuam, domine, humiliter imploramus, ut altare hoc sacre unctionis libamine ... sanctificare digneris ... quatenus ... vitam percipere mereantur eternam. Per " ///

Formuláře obřadů při svěcení kostela a oltáře.

Perg., XII.ex./XIII.in., 10 pp. 20 x 13 cm, notace.

2 dvoulisty a 1 list, vertikálně rozříznutý na poloviny, jež jsou přišity k dvoulistům (k pp.3-4 a 9-10). Dvoulisty původně ve složce následovaly za sebou, rozpůlený list byl pak druhým foliem středního dvoulistu, takže text zlomků pokračuje od pag.1 do pag.4, za níž chybí 1 list, a znovu od pag.5 do pag.10. Zlomků bylo užito k vazbě, jedinou stopou tohoto použití jsou však zbytky tmelu při dolních okrajích listů, zčásti nepravidelně seříznutých. Kodex, k němuž zlomky patřily, třeba hledat v pražské kapitulní knihovně, v. záznam o provenienci zlomků 1-15, uvedený při č.211.

Na stránce 13 řádků, zrcadlo 14 x 8 cm. - Písmo: 1 ruka gothica primitiva. - Prosté iniciálky, rubriky aj. červeně. - Neumy.

Lokalisace zlomků je nejistá, charakter písma nevylučuje středoevropský původ.

G r a d u a l e .

1-4: Feria VI post dominicam III in Quadragesima. /// "exaudi me. V. Dirige in conspectu tuo viam meam" x "Dominica IIII in XL ... V. Montes in circuitu eius ... et usque in seculum" ///

5-10: Feria II. /// "ut salvum me facias. V. Deus, in te speravi" x "Feria IIII (post dominicam IV in Quadragesima) ... V. Venite (et) videte opera Domini ... propterea exaudivit me Deus et intendit" ///

Mezi pp.4 a 5 chybí část textů pro 4.neděli postní a pro pondělí po této neděli.

Perg., XIII.ex., 4 ff. 21 x 13 cm.

2 dvoulisty, patřící původně různým složkám (na fol. 2v kus-tod II^{us}), textově na sebe nenavazují ani folia téhož dvoulistu ani dvoulisty mezi sebou. Dvoulistů, a to nesložených, bylo použito patrně jako předsádek kodexu, při čemž okraje zlomků, u ff.1-2 horní, u ff. 3-4 dolní byly přehnuty a v pergamenu učiněny zářezy. Signatura a titul tohoto kodexu jsou napsány rukou 2.pol.XV.stol., známou z kodexů kapitulní knihovny v Praze, na vnitřních okrajích ff.4v a 3r: "M XXXV

Sermones de tempore utiles et doctrinales et Tractatus contra remanenciam panis". Ztotožnění ruky je v souladu se záznamem o provenienci zlomků 1-15, uvedeným při č.211. Na fol.4v dále poznámka o zpovědi "Nota, quod confessio habet multas condiciones ..." (XV.stol., gothica cursiva) a datum "In anno Domini M^oCCCCCCCC^oXX^o (!)".

Linkování inkoustem. Na stránce 30 řádků, zrcadlo 16 x 8,5 cm. - Písmo: 1 ruka gothica primitiva. - Prosté iniciálky a rubriky červeně. - Soudobé marginální přípisky s neumami.

Kodex, z něhož zlomky pocházejí, byl domácího původu, v. textový popis.

O r d o o f f i c i i d i v i n i r e c i t a n d i
m i s s a e q u e c e l e b r a n d a e .

1r-1v: In Nativitate Domini. /// "(be)nedicamus Domino. Sequitur benedictio. Ad primam. Ymnus A solis ortus" x "Iustificati gracia Dei heredes sumus ... Deo gracias".

2r-2v: Secunda dominica post octavas Epiphanie. /// "volo mundare. Ant. Domine, si tu vis, potes me mundare" x "In Nativitate ss.Sebastiani et Fabiani. Or. Infirmiorem nostram respice ... beati Fabiani martyris tui atque" ///

3r-3v: /// "e venerit, solam habet antifonam ... Sinodaliter statutum legitur, ut eadem Annunciatio" x "Dominica in LX^a. Ad vesperras. Capitulum. Fratres: Libenter suffertis insipientes" ///

4r-4v: /// "ad me. Notandum, quod in omni festo IX lectionum, quod occurrit infra XL" x "In Annunciazione Virginis ... Si vero in sabbato Dominice Passionis vel Palmarum" ///

Další rubriky: Tercia dominica (post octavas Epiphanie), Dominica IIII, S.Marcelli, De s.Antonio, In Nativitate s.Prisce, Dominica in LXX, Translacio s.Wenclzai (! rubrika dokládá český původ direktoria), Gregorii conf., s.Benedicti conf. Závěr textu na fol.1v připsán na rasuře rukou XIV.stol.

Perg., XII¹, 2 ff. 20 x 12,5, 20 x 17 cm.

Dvoulist s odříznutým prvním a zčásti i posledním řádkem, z prvního folia je vertikálním řezem ztracena asi čtvrtina textu. Text-

vě na sebe obě folia nenavazují. Podle zrezivělých skvrn ve dvou rozích bylo dvoulistu použito k vazbě kodexu, náležejícího patrně pražské kapitulní knihovně, v. záznam o provenienci zlomků 1-15, uvedený při č.211.

Na stránce bylo původně 27 řádků. - Písmo: 1 ruka carolina posterior, přípisky XIII./XIV.stol. gothica currens. - Prosté iniciálky, rubriky, přetrhávání a zdobení písmen červeně.

Misál, z něhož zlomek pochází, byl podle písma středoevropského původu.

M i s s a l e .

1r-1v: /// "minis eius. Hęc eadem per revo /// ... Omnipotens sempiterna Deus, benedicere di /// hos flores" x "diluvi effusione Noę famulo ... /// spectu glorie tue offerimus veri" ///

2r-2v: /// "accessit ad eum mulier habens alabastrum" x "exierunt in montem Oliveti" ///

Texty na Květnou neděli, rituál svěcení ratolestí a evangelium Mt 26, 7-30. Přípisky rukou XIII./XIV.stol. (např. "et has herbas" místo původního "hos flores", "herbarum" nad původním "palmarum").

215

fragm. 5

Perg., XII², 2 ff. 20 x 13,5, 20,5 x 16,5 cm, notace.

Dvoulist, jehož dolní a horní okraje jsou seříznuty, vnější boční okraj prvního folia i s částí textu. Textově na sebe obě folia nenavazují. K provenienci zlomku v. č.211.

Na fol.1 po 30, na fol.2 po 29 řádcích, zrcadlo 18,5 x 12,5 cm. - Písmo: 1 ruka, dvojí modul, carolino-gothica. - Prosté iniciálky a rubriky červeně, na fol.2 nedoplněny. - Neumy.

B r e v i a r i u m .

1r-1v: /// "(T)ria sunt nobis maxime necessaria, id est spes" x "Omnis autem creature aliquid habet homo" ///

2r-2v: /// "et Deo placita exercere studeamus. Unde his verbis subiunxit" x "Si quis diligit. Oracio ut supra" ///

Zlomky propria de tempore (Nanebevstoupení Páně a jeho vigilie, úterý a středa po letnicích).

216

fragm. 6

Perg., XI., 1 fol. 25 x 18,5 cm.

V listu, jehož bylo použito patrně jako přídeští, je 5 zrezivělých otvorů po kování desky, ke které byl zadní stranou přilepen (pergamen zahnědlý a text zvláště na zadní straně místy těžko čitelný). Vnější boční a dolní okraj i s částí textu je seříznut. V pravém horním rohu fol.1r: "13" (XV./XVI.stol.) K provenienci zlomku v. č.211.

Na stránce 32 řádky. - Písmo: 1 ruka carolina.

1r-1v: T r a c t a t u s m o r a l i s (?) /// "autem ad correptionem nostram, in quos finis seculorum obvenit. Nos vero non simul omnes sed /// latim singillatimque credentes congregamus in unam quandam civita(tem), in unum popul(um)" /// x /// "gubernacula non sedetis, non in eadem navi navigatis" ///

Titul podle označení zlomku na obálce rukou knihovníka V.Bělohávkova ř.kř. Text homiletický ?

217

fragm. 7, 8

Perg., XI.ex./XII.in., 2 ff. 22 x 16 cm, 22,5 x 16,5 cm.

2 listy, jichž bylo použito patrně k vazbě, fragment 7 má odříznut vnější boční a dolní okraj, fragment 8 dolní a oba boční okraje, místy i s textem. Zlomky jsou uloženy odděleně, oba listy však patřily k témuž kodexu, jak dokládá shodná ruka, úprava i text. Zlomek 7 patří textově za zlomek 8, přímo na něj však nenavazuje. K provenienci zlomků v. č.211.

Psáno ve 2 sloupcích, na fragmentu 7 dochováno po 29, na fragmentu 8 po 31 řádcích. - Písmo: 1 ruka carolina posterior, soudobé přípisky rovněž carolina posterior. - Začáteční písmena zdobena červeně.

H a y m o n i s H a l b e r s t a t e n s i s e p i s c o -
p i H o m i l i a e .

1ra-1vb (= fragm.8): In festo s.Michaelis archangeli. ///
"(contem)nendi sunt. Pusilli enim sunt, ut diximus ... (fol.1rb) Domi-
nica XX (post Pentecosten) ... (fol.1va) Sepius contigere solet" x

"Nichil er(go) Matheus et Marcus inter se discorda(nt)" ///

2ra-2vb (= fragm.7): De martyribus. /// "ostenditur, quia persecucio pravorum non est timenda ... (fol.2rb De oratione dominica) Lucas evangelista refert" x "Vos estis, qui permansistis mecum in temptacio(nibus)" ///

Ed. PL 118, 711-712, 775-776, 780-781, 800-801. Soudobé marginální a interlineární lat. glosy, většinou výkladové.

218

fragm. 9

Perg., X./XI., 2 ff. 17,5 x 12,5 cm, 17,5 x 14 cm.

Silně poškozený dvoulist, jehož bylo podle zbytků tmelu a kůže na ff.1r, 2v použito k vazbě, při čemž byly vnější okraje obou folií seříznuty, místy i s textem. Text je pro poškození a znečistění pergamenu někde téměř nečitelný, takže se nepodařilo zjistit, navazují-li obě folia na sebe. K provenienci zlomku v. č.211.

Slepé linkování, na stránce 27 řádků, zrcadlo c. 17 x 11,5 cm. - Písmo: 1 ruka carolina. Začáteční písmena zdůrazněna dvojitou linií.

1r-2v: T r a c t a t u s m e d i c u s c u m r e -
c e p t i s .

Initia textů na fol.2r: "Ad parrotidas non sicut aliis (?) ...", "Ad fluxum sanguinis de naribus, si nimium non fluxerit, si autem nimium ...", v. obsah spisu Consilia medica magistri Thadei de Florentia oddíl 53 a 143, ed. J.B.Petella, Les consultations oculistiques du un maître italien du XIIIème siècle, Ianus VI, 1901, 119-120, a Thorndike-Kibre, Catalogue 40.

219

fragm. 10

Perg., XIII., 2 ff. 27 x 19 cm, 27 x 16 cm, notace.

2 listy, jichž bylo podle dochovaných stehů použito k vazbě, při čemž zvláště fol.2 bylo při vnitřní straně seříznuto, a to i s textem. Textově na sebe nenavazují. K provenienci zlomků v. č.211.

Na stránce 22-24 řádky. - Písmo: 2 ruce, A gothica, fol. 1r-v (řádek 1-14), B gothica primitiva, fol.2r-v a rubriky na obou ff. - Rubriky, zdobení velkých písmen aj. červeně. - Neумы.

K původu breviáře, z něhož zlomky pocházejí, v. textový popis.

B r e v i a r i u m .

1r-1v: /// "(Salve, crux,) que in corpore Christi dedicata est" x "Tollite iugum meum super vos, dicit Dominus et" ///

2r-2v: /// "e dicentes Dignus est, Domine, accipere gloriam" x "Vir Deo plenus quadam die primo diluculo vocans ad se m" ///

Zlomky propria sanctorum (sv.Ondřeje ap., Michala archanděla a sv.Havla vyzn.). Zařazení oficia archanděla Michala před sv.Havla vede k otázce, zda jde o svátek pravidelně slavený 29.IX. a ne o Dedicatio ecclesiae s.Michaelis in monte Tumba, slavené v diecézích Le Mans, Rouen, Salisbury a d. stejně jako svátek sv.Havla 16.X., v. H.Grotefend, Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und der Neuzeit I, Hannover 1891, 123, II/2, 1898, 143. Lat. marginální a interlineární přípisky XIV.stol.

220

fragm. 11

Perg., XII², 2 ff. 21 x 14,5 cm, notace.

Dvoulíst, jehož dolní okraj je seříznut, avšak bez porušení textu. Textově na sebe obě folia nenavazují. K provenienci zlomku v. č.211.

Na stránce 23 řádky, zrcadlo 18/18,5 x 9,5/10,5 cm. - Písmo: 1 ruka, dvojí modulus, carolina, přípisky XII./XIII.stol. carolina posterior. - Prosté iniciálky a rubriky červeně. - Neумы.

Středoevropský ani český původ breviáře, z něhož zlomek pochází, není - podle písma - vyloučen.

B r e v i a r i u m .

1r-1v: /// "an trahentem. Dicam melius trahentem et suscipientem" x "Surgens Iesus mane prima sabbati" ///

2r-2v: /// "clemencie referamus, eius sancta sollempnia iugiter celebrantes" x "Accipiat hoc et dicat Dominus Iesus Christus" ///

Zlomky propria sanctorum (sv.Maří Magdaleny, sv.Kristiny, sv.Jakuba ap. a jeho vigilie). Lat. přípisky XII./XIII. a XV.stol.

221

fragm. 12

Perg., XII., 2 ff. 30 x 21,5 cm, notace.

2 listy, jichž bylo použito patrně k vazbě, textově na sebe navazují. K provenienci v. č.211. Při horním okraji fol.2r: "Ex coniunctione verborum sit coma, ex comate colum, ex colo peryodus" (XIV./XV.stol.)

Psáno ve 2 sloupcích po 33 řádcích, zrcadlo 25 x 16,5 cm. - Písmo: Ruka textu, psaného v dvojím modulu, patrně odlišná od rubrikátora, carolina posterior. - Prosté iniciálky, rubriky a zdobené písmen červeně. - Neumy, připsány jiným inkoustem než text.

Středoevropský ani český původ breviáře, z něhož zlomek pochází, není - podle písma - vyloučen.

lra-2vb: B r e v i a r i u m . /// "mem senem, miser, noli timere, habes adhuc spem vite" x "L. III Sic agit magister mali ... cum vadit in Deum, se occidit, qui" ///

Zlomek propria de tempore řádové proveniencie (sv.Jana evang., Mládátek).

222

fragm. 13

Perg., XII.², 1 fol. 15 x 11,5 cm, notace.

Zlomek listu, jehož bylo použito patrně k vazbě, při čemž byl horní a pravý boční okraj seříznut i s textem. K provenienci zlomku v. č.211.

Na stránce dochováno po 14 řádcích. - Písmo: 1 ruka, dvojí modulus, carolina posterior. - Prosté iniciálky, rubriky a podtrhávání červeně. - Neumy.

lr-lv: M i s s a l e . /// "(Et cum audissent principes) sacerdotum et pharisei parabolam eius, cognov(erunt), quod de ipsis

diceret" x "Dedit pulmentum et panes" ///

Zlomek propria de tempore (pátek a sobota po 2.neděli postní):

223

fragm. 14

Perg., IX./X., 1 fol. 21,5 x 15,5 cm.

List (z druhého folia dvoulistu zbývá asi půlcentimetrový proužek), jehož bylo použito patrně jako předsádky. K provenienci zlomku v. č.211. Na fol.lv přípisek rukou XV.stol.: "Bernardus Super Cantica. Si studii causa sit fama ...".

Na stránce 21 řádek, zrcadlo 18 x 11,5 cm. - Písmo: 1 ruka carolina.

Datace podle písma, pro něž je příznačné nedůsledné oddělování slov, kyjovitý tvar dříků dlouhých písmen a otevřené g.

1r-lv: D e s a c r a m e n t o c o r p o r i s e t
s a n g u i n i s D o m i n i . /// "ego sum, Domine, iste, qui pro-
diturus erat non dominum sed magistrum" x "Hoc est, quod in quodam
psalmo legimus Manducaverunt et adoraverunt omnes pingues terre (21,
30). Iuxta hoc exemplum, qui salvatoris calice saturatus et inebria-
tus fuerit (?)" ///

Poslední řádek nečitelný, předposlední zčásti. Lat. margi-
nální poznámky soudobé i mladší (XIV.stol.)

224

fragm. 15

Perg., XIII., 1 fol. 21,5 x 15,5 cm, notace.

Listu bylo použito patrně jako předsádky kodexu, který v 2. pol.XV.stol.patřil M.Janu Herttembergerovi z Lokte, jak svědčí vlastnická poznámka na fol.1r dole "Liber magistri Iohannis de Cubito". Odtud přešel asi s Herttembergerovou knihovnou do majetku pražské kapituly. Tato domněnka je v souladu se záznamem o provenienci zlomků 1-15, uvedeným při č.211.

Na stránce 26 řádků, zrcadlo c.17 x 11 cm. - Písmo: 1 ruka

gothica primitiva. - Prosté iniciálky a rubriky červeně. - Neумы.

1r-1v: M i s s a l e . /// "(et omne) opus pravum. Que autem desursum est sapientia" x "Dominica VI ... in quibus nunc erubescitis. Nam fi(nis)" ///

Zlomek propria de tempore (6.neděle po sv.Duchu).

225

fragm. 16

Perg., XIV.med., 2 ff. 29 x 18 cm.

2 listy, jichž bylo podle zbytků tmelu na ff.1r a 2v a podle zářezů k svázání desek použito jako přídeští, textově na sebe nenavazují. Podle poznámky knihovníka V.Bělohávka ř.kř. na obálce pocházejí zlomky z Hradiště sv.Hipolyta.

Písmo: 1 ruka gothica formata. Psáno zčásti červeně, majuskuly KL červeně nebo modře.

Liturgický kodex, z něhož zlomky pocházejí, byl domácího původu, v. textový popis.

1r-2v: C a l e n d a r i u m .

Pozůstatky kalendáře, obsahující texty pro leden-únor a listopad-prosinec s obvyklými rubrikami. Svátek Translacio s.Ludmille (10.XI.) červeně.

226

fragm. 17

Perg., XIII.¹, 1 fol. 28,5 x 20,5 cm, notace.

Zlomek listu, jehož bylo použito patrně k vazbě, při čemž byl seříznut dolní okraj a vnější boční okraj, dolní s částí textu (na fol.1r odříznut poslední řádek zcela, na fol.1v zčásti).

Psáno ve 2 sloupcích po 31 řádku, zrcadlo c.27 x 19,5 cm. - Písmo: 1 ruka, dvojí modulus, gothica primitiva. - Ornamentální iniciálky s perokresebnou výzdobou červeně, zeleně a modře, rubriky červeně. - Neумы.

Středoevropský ani český původ breviáře, z něhož zlomek pochází, není - podle písma - vyloučen.

lra-lvb: B r e v i a r i u m . /// "illis omnia communia.
R. Ite in orbem" x "Capitulum. Primum quidem sermonem feci de omni-
bus, o Theophile, que cepit Iesus facere et docere usque" ///

Zlomek propria de tempore (Nanebevstoupení Páně).

227

fragm. 18

Perg., XV., 1 fol. 36,5 x 23 cm.

Listu bylo použito k potahu desek rozměrů c.20 x 16 cm, v je-
ho středu téměř 2 cm široký pruh, natřený hnědě a bíle, který byl kdysi
hřbetem. V pergamenu zářezy k svázání desek, na fol.1r stopy po tmelu,
text zčásti nečitelný. Podle edice, citované níže v textovém popise,
byl zlomek nalezen v křižovnické knihovně r.1889 "na deskách jedné
staré knihy latinské".

Psáno ve 2 sloupcích po 47 řádcích. - Písmo: 1 ruka bastarda.
- Prostá iniciálka modře, nadpis, živá záhlaví, interpunkce a zdobení
velkých písmen červeně.

lra-lvb: S t a r ý z á k o n . /// "i jel do Ptolomaidy
slavně s velikú slávú" x "A přebyl tu mnoho dní. Za" ///

1.Mach 10, 60-89, 11, 1-40. Ed. F.Černý, Klasobraní po ruko-
pisích XXXVIII. Zlomek bibl. z XV.stol., LF 20, 1893, 320-
324. Dále v. B.Ryba-V.Kyřas, Označení českých biblických ru-
kopisů a tisků, Věstník ČAVU LXI, 1952, 44 (zlomek Fg).

228

fragm. 19

Perg., XIV., 1 fol. 35 x 23,5 cm.

Listu bylo použito k vazbě kodexu rozměrů c.31,5 x 21 cm,
snad jako potahu desky (vnější okraje listu zahnuty, při vnějším boč-
ním okraji zářezy k svázání desek).

Psáno ve 2 sloupcích po 33 řádcích. - Písmo: 1 ruka gothica
formata. - Prosté iniciálky střídavě červeně a modře, rubriky červeně.

lra-lvb: M i s s a l e (?). /// "et (?) syderum. Amen. De

beata virgine. Salve, mater Salvatoris, vas electum, vas honoris" x
 "De domina. Imperatrix gloriosa, potens et inperiosa ... ad celi pala-
 cia" ///

Sekvence, patrně součást misálu. Viz Chevalier, Repertorium
 hymnologicum 18051, 2045, 8487.

229

fragm. 20

Perg., XV², 1 fol. 34 x 22,5 cm.

Listu bylo použito jako potahu k vazbě knihy rozměrů c.33 x
 19 cm (okraje listu zahnutý, na fol.lr stopy po tmelu). Silně poškozen
 proděravěním, části textu chybějí. Na fol.lr stará foliace: 179 (XVII.
 stol.). Na obálce zlomku poznámka rukou knihovníka V.Bělohlávka ř.kř.:
 "Z farní knihovny z Vrbna n. Vltavou 3/2 1925. Sňato s desek knihy Sy-
 nodus Arch. Pragens. 1605".

Psáno ve 2 sloupcích po 60 řádcích. - Písmo: 1 ruka bastar-
 da. - Prosté iniciálky střídavě červeně a modře, nadpisy a živá záhla-
 ví červeně, zdobení velkých písmen v textu žlutě.

lra-lvb: S t a r ý z á k o n . ///
 "a syny ysrahelské v ne-
 návisti mějieše" x "a pohledaj sobě některého věrného muže, ještot
 by šel" ///
 "dle mzdy" ///

Tob 1, 18 - 5,4.

230

fragm. 21

Perg., XVI., 1 fol. 47,5 x 30,5 cm, notace.

Listu bylo použito k vazbě jako potahu desek rozměrů c.30,5 x
 19,5 cm, šířka hřbetu 7 cm. Na někdejším hřbetu, nyní na fol.lr zlom-
 ku signatura této knihy: A 28 (XVIII.stol., na bílém podkladě), na
 fol.lv zbytky tmelu.

1 ruka - Rubriky, notová osnova, paragrafy a některá velká
 písmena červeně, zdobení velkých písmen žlutě a zeleně. - Notace čer-
 ná mensurální, osnova o 5 linkách, červeně.

lr-lv: G r a d u á l . /// "Trof o těle a krvi Pána Krista!"
 /// "radosti na výsosti. Trof. Poslal Bůh syna svého z výsosti nebes-
 ké, aby svůj lid vykoupil on z moci ďábelské" x "Sanctus. Všemohúcí
 otče svatý, synu Boží, nestižená moudrosti ... Smiluj se, Pane, nad
 námi, ať tobě" ///

231

fragm. 22

Perg., XV¹, 1 fol. 25 x 20 cm, ilum.

Zlomek listu, jehož bylo použito k potahu desek rozměrů c.
 17 x 10 cm, šířka hřbetu 2 cm (okraje zahnuty, na fol.lr stopy po tme-
 lu), při čemž dolní část a rohy byly i s textem odříznuty.

Psáno ve 2 sloupcích, dochováno po 34 řádcích. - Písmo: 1
 ruka bastarda formata, písmena v 1.řádku zdobena. - Výzdoba: 3 ornamen-
 tální iniciálky malované a zlacené s výběhy, výška 5-6 řádků, jedna
 menší iniciálka s perokresebnou výzdobou. Nadpisy červeně. - Signatu-
 ra: LXIX D 1 (vitřinová, na obálce).

Výzdobou se zlomek hlásí do 2.čtvrtiny XV.stol. (datace dr.
 J.Krásy), podle písma do 40.let.

S t a r ý z á k o n .

lra: Žalm 150. /// "Chvalte Pána v svatých jeho" x "každý
 duch chval Hospodina. Skonává se žaltář et cetera".

lrb-lva: "Tato předmluva sv.Jeronima jest na knihy Judit ...
 Mezi židy knihy Judit mezi svatými písmi čtú" x "podrobila".

lva-lvb: "Předmluva sv.Jeronima v knihy Hester ... Knihy
 Hester žeť sú rozličnými překladači pohoršeny" x "okázati pilnému
 čitedlníku" ///

lvb: "Předmluva v knihy Jobovy prvnie, kteréž píše sv.Jero-
 nim ... V zemi zajisté bydlel jest Job" x "a jméno města jeho Na-
 chab" ///

Konce sloupců lrb, lva, lvb chybějí.

232

fragm. 23

Perg., XIII.ex./XIV.in., 2 ff. 7 x 22,5 cm, 7 x 12 cm, notatione.

Proužek z dvoulistu, jehož bylo použito patrně k vazbě, při čemž horní i dolní část obou folií, u fol.2 i vnější pravá část odříznuty s textem; na fol.1 dochováno po 7 úplných, na fol.2 po 6 neúplných řádcích. Folia nenásledovala ve složce za sebou.

Písmo: 1 ruka gothica (náběhy k sdružování písmen). - Prosté iniciálky, rubriky a zdobené písmen červeně. - Neумы.

A n t i p h o n a r i u m .

1r: /// "Symeon iustus et timoratus expectabat redemptionem Israhel" x "Super Benedictus. Cum inducerent" ///

1v: /// "(Dum torqueretur beata Agatha ... dixit ad) iudicem: Impie, crudelis et Dei (!) tyranne" x "V. Propter veritatem et (mansuetudinem)" ///

2r: /// "(O pastor apostolice ... o)pere. V. Mem(or esto congregacionis)" x "Celesti cinctus (verbere)" ///

2v: /// "sobole fecundatur" /// x "pena et quasi ingressum vite" ///

Zlomky propria sanctorum (Očišťování P.Marie, sv.Háty, sv. Rehoře).

233

fragm. 24

Perg., XIV., 1 fol. 29 x 19 cm.

Zlomek listu, jehož bylo použito patrně jako potahu desek rozměrů c.19,5 x 16 cm, šířka hřbetu c.8 cm (na fol.1r stopy po tmelu), při čemž dolní a vnější boční okraj byly seříznuty, avšak bez porušení textu.

Psáno ve 2 sloupcích po 42 řádcích, zrcadlo 24,5 x 17,5 cm. Písmo: 1 ruka gothica formata. - Živá záhlaví, podtrhávání, paragrafy a zdobené písmen červeně.

1ra-1vb: **E x p o s i t i o i n I e r e m i a m p r o - p h e t a m .** /// "et secundo. Omnis, qui egressus fuerit ex eis, ca-

pietur (Jr 5,6). Per Romanum imperium, per Edom signatum, ut dicit hic Rabi Samuel, et hoc potissime fuit impletum" x "Stupor et mirabilia facta sunt in terra (Jr 5, 30). Et que sint illa, subdit. Prophete sci" ///

234

fragm. 25

Perg., XIV.ex./XV.in., 1 fol. 34 x 23 cm.

List, jehož bylo použito jako potahu desek rozměrů c.21,5 x 15,5 cm, šířka hřbetu 3 cm (zářezy k svázání desek, na fol.lv zbytky makulatury a stopy po tmelu), při čemž vnitřní okraj byl zahnut a rohy odříznuty, avšak bez porušení textu. Na někdejším hřbetu, nyní na fol. 1r zlomku titul knihy, s níž byl sejmut: "Sermones italic: H 30" (XVIII.stol., psáno místo jiného titulu; celý hřbet bílý, červeně lemovaný).

Psáno ve 2 sloupcích po 30 řádcích, zrcadlo c.27 x 17,5 cm.
- Písmo: 1 ruka gothica formata. - Prosté iniciálky střídavě červeně a modře, rubriky a zdobení písmen červeně.

1ra-lvb: M i s s a l e . /// "sic super fontem. Hora autem erat quasi sexta ... (J 4, 6-42)" x "Communio. Qui biberit aquam, ego do, dicit" ///

Zlomek propria de tempore (pátek po 3.neděli postní).

235

fragm. 26

Perg., XIV., 1 fol. 24 x 18 cm, notace.

List, jehož bylo použito jako potahu desek knihy rozměrů 16 x 10 cm, šířka hřbetu 3,5 cm (na fol.lv stopy po tmelu), při čemž okraje byly seříznuty, avšak bez porušení textu. Na někdejším hřbetu, nyní na fol.1r zlomku titul této knihy: "Di Giovan. Botero Della ragon di stato libri X" (XVIII.stol., hřbet hnědý).

Na stránce 11 řádků, zrcadlo c.22 x 16 cm. - Písmo: 1 ruka gothica formata. - Větší iniciálky s perokresebnou výzdobou červeně

a modře, menší červeně nebo modře, rubriky, notová osnova a zdobení písmen červeně. - Notace chorální kvadratická, osnova o 4 linkách, červeně.

lr-lv: G r a d u a l e . /// "(Ad te) Domine clamabo, Deus meus, ne sileas a me" x "Dominica nona. Ecce Deus adiuvat me ... in veritate tua disperge illos, protector meus Domine. V. Deus" ///

Zlomek propria de tempore po sv.Duĝhu (rubriky: Dominica VII^a, Feria IIII^a, Dominica VIII^a, Feria IIII^a, Dominica nona).

236

fragm. 27

Perg., XV., 2 ff. 26,5 x 19,5 cm, 26,5 x 24 cm.

Dvoulist, který byl původně ve středu složky, při horním okraji obou listů foliace: CCXV, CCXVI. Bylo ho použito jako potahu desek rozměrů c.21 x 17 cm, šířka hřbetu 3,5 cm (na ff.215r, 216v stopy po tmelu, někdejší hřbet natřen hnědě), při čemž byl u obou folií seříznut dolní, u fol.215 také boční okraj, a to i s textem. Původní šířka je zachována u fol.216 (24 cm).

Psáno ve 2 sloupcích, dochováno po 28 řádcích, šířka zrcadla c.18,5 cm. - Písmo: 1 ruka, dvojí modulus, gothica formata. - Prosté iniciálky a paragrafy střídavě červeně a modře, rubriky, foliace a zdobení písmen červeně.

215ra-216vb: M i s s a l e . /// "(Deus, qui beatum Marcum Evangelistam tuum, evangelice predi)cacionis gracia sublimasti, tribue, quesumus" x "Ad Galathas (5, 10-11). Fratres: Confido de vobis in Domino ... quid adhuc persecu(cionem)" ///

Zlomek propria sanctorum (sv.Marka ev., sv.Vitališe, sv.Quirina, sv.Filipa a Jakuba, sv.Valpurgy, Nalezení sv.kříže, sv.Alexandra, Eventia a Theodula).

237

fragm. 28

Perg., XII.med., 1 fol. 21,5 x 17 cm.

Zlomek listu, jehož bylo použito jako potahu desek knihy rozměrů c.17 x 10 cm, šířka hřbetu 1,5 cm, při čemž dolní část a vnější boční okraj byly seříznuty, a to i s textem. Na někdejší přední desce, nynějším fol.lr, titul této knihy: "Baptistes (...) Historia ecclesiae (...)" (XVII.stol.), na někdejším hřbetu: "(...) Nro (?) 1156 (škrtnuto) 27" (XVIII.stol.).

Na stránce dochováno po 18 řádcích. - Písmo: 1 ruka carolina. - Výzdoba: Na fol.lr ornamentální iniciálka červeně, modře a žlutozeleně, výška 3 řádky, prosté iniciálky a rubriky červeně.

Středoevropský ani český původ breviáře, z něhož zlomek pochází, není - podle písma - vyloučen.

lr-lv: B r e v i a r i u m . /// "(Saulus adhuc spirans ... ad) synagogas; ut, si quos invenisset huius vię viros ac mulieres" x "In Annuntiatione s.Marię ... VIII.Ecce dominus novum faciet in terra" ///

Zlomek propria sanctorum (Očišťování P.Marie, Stolování sv. Petra a Zvěstování P.Marie. Počátek textu na fol.lr patrně z oficia Obrácení sv.Pavla).

238

fragm. 29

Perg., XV., 2 ff. 30,5 x 22,5 cm.

Dvoulist, jehož bylo použito jako potahu desek knihy rozměrů c.30,5 x 21 cm, šířka hřbetu 2,5 cm, při čemž boční okraj fol.2 byl seříznut, avšak bez porušení textu. Na někdejším hřbetu, nyní na fol.lr zlomku, signatura této knihy : B 56 (XVIII.stol., na bílém podkladě). Textově na sebe obě folia nenavazují.

Psáno ve 2 sloupcích po 31 řádku, zrcadlo 25 x 16,5 cm. - Písmo: 1 ruka, dvojí modul, gothica formata. Vsuvka na fol.lv gothica cursiva XV.stol. - Prosté iniciálky, rubriky a zdobení písmen červeně.

M i s s a l e .

lra-lvb: /// "Populum humilem salvum facies" x "Dixit

Iesus turbis: Ego sum lux mundi ... et testimonium per(hibet ... J 8, 12-18)" ///

2ra-2vb: /// "(Celestis doni benediccione percepta ... et sacramenti) causa sit, et salutis" x "Super populum. Esto, quesumus Domine ... ut que tibi non placent, respuentes" ///

Zlomky propria de tempore (pátek a sobota po 4.neděli postní, středa a čtvrtek po 5.neděli postní, všechny texty zlomkovité).

239

fragm. 30

Perg., XII², 2 ff. 28,5 x 19,5 cm.

Dvoulist, jehož bylo patrně použito k vazbě, při čemž byl vodorovně v polovině rozříznut, avšak bez porušení textu. Textově na sebe obě folia nenavazují.

Na stránce 30 řádků, zrcadlo 21,5 x 12 cm. - Písmo: 1 ruka carolina posterior. - Prosté iniciálky a rubrika červeně.

Kodex, z něhož zlomky pocházejí, byl podle písma středoevropského původu.

V e t u s T e s t a m e n t u m .

1r-1v: /// "Ibat autem Philisteus incedens" x "Porro cum reverteretur" ///

2r-2v: /// "non est reversus inanis" x "et adprehende unum de adolescentibus et" ///

1.Rg 17,41-18,6, 2.Rg 1,22-2,21. Mezi 2.Rg 2,7 a 2,8 rubrika: "Feria II".

240

fragm. 31

Perg., XII¹ + XIV.med., 4 ff. 21,5 x 17,5 cm, notace.

2 dvoulisty, původně ve složce následující za sebou, z nichž druhý byl v jejím středu, takže souvislost textu není porušena. Dvoulistů bylo použito k vazbě jako přední a zadní předsádky, při čemž byla u fol.1 (20,5 x 11,5 cm) seříznuta horní část s prvním řádkem textu

a část boční, u fol.3 (21 x 12,5 cm) rovněž boční, a to i s textem. K dochování v. údaj knihovníka V.Bělohlávka ř.kř. na obálce zlomků: "Vyňat z přídeští. Dva listy, jeden vpředu a druhý vzadu, byly volně vloženy, nepřilepeny, mezi knihu a ... desku ... Kniha tato jest Summa de viciis seu tractatus moralis Vilhelmi episcopi Lugdunensis ord. fr. Praed. zn. XLI H 10 vel. 30 x 20 ... Vpředu na horním okraji jest poznámka Parochiae S.Petri Neo-Pragae in Poržicích a^o 1687 existente loci parochia ... Georgio Adalberto Neuwerdt ord. milit. Crucig. c.r.st."

Původní text na obou dvoulistech psán asi v 1.pol.XII.stol., později, patrně v polovině XIV.stol., byl však na ff.1r-2v řádek 16 vyškrahan (prvotní písmo i iniciálky jsou ještě místy zřetelné) a nahrazen novým. Na ff.3r-4v, kde je dochován původní text, po 24 řádcích na stránce, zrcadlo 19,5 x 14 cm. - Písmo: 2 ruce, původní A, dvojí modulus, carolina, ff.2v řádek 16 - 4v, B gothica, ff.1r-2v. - V původním textu ruky A prosté iniciálky a rubriky červeně, v části ruky B nedoplněny. - V původním textu neумы.

Datace: V citované poznámce V.Bělohlávka je vznik kodexu položen do IX.stol., a to podle notace. Tomuto určení odporuje písmo, jež nelze datovat do doby starší, než je XI.stol. Při předpokládaném středoevropském původu se hodí nejspíše do 1.pol. XII.stol.

1r-4v: M i s s a l e . /// "Benedictus sit Deus Pater (uni)genitusque Dei fili(us)" x "Dominica V ... Secundum Lucam (5,1). In illo tempore: Cum turbe irruerent ad Iesum, ut audirent verbum" ///

Zlomek propria de tempore (Nejsv.Trojice a následující neděle 1.-5., od 3.neděle zachován původní text ruky A). Mezi mladším textem ruky B a původním ruky A na fol.2v není mezera, takže se lze domnívat, že starší nevyhovující mešní formuláře na prvních 2 foliích byly nahrazeny novými platnými.

241

fragm. 32

Perg., 1485, 1 fol. 15 x 21 cm.

Zlomek originálu notářského instrumentu se signem a částí subskripční formule ("Ego Iacobus /// subscripsi s" ///), v pergamentu zachovány 2 otvory k přivěšení pečeti vydavatele, jež je ohlášena v koroboraci. Zlomku, jehož pravý okraj je i s částí textu odříznut, by-

lo použito k vazbě, v. poznámku na rubu: "Nalezeno na desce knihy Epitome alias compend. theologice veritatis 1503 (?)"

Písmo: 1 ruka bastarda formata. - Signatura: LXIX D 2 (vitrinová).

lr: Augustinus Lucianus, episcopus Sancturiensis, recognovit se anno 1485 die 9. mensis Aprilis Procopium, filium Mathaei de Biela, in ecclesia s. Michaelis in Antiqua civitate Pragensi ad presbiteratus ordinem consecravisse.

Z jména svěcence dochováno /// "copium filium Mathei de Biela", z denního data "sabbato in a(lbis)" /// "mensis Aprilis".

242

fragm. 33

Perg., XIV., 2 ff. 30,5 x 25,5 cm.

Dvoulist, který byl původně ve středu složky, takže souvislost textu není porušena. Bylo ho použito k potahu vazby (zbytky tmelelu a makulatury na ff.1r a 2v, zářezy k svázání desek). Na obálce zlomku rukou knihovníka V.Bělohlávka ř.kř.: "Z knihovny na Hradišti n.Zn."

Psáno ve 2 sloupcích po 34 řádcích. - Písmo: 1 ruka gothica formata. - Prosté iniciálky střídavě červeně a modře, rubriky a zdobené písmen červeně.

1r-2v: M i s s a l e . /// "sit: Christus autem cum venerit ... (J 7, 27-31)" x "(4.Rg 4, 25-27) ... et Dominus celavit a me, et non" ///

Mešní formuláře pro úterý až čtvrtek po 4.neděli postní, první a třetí neúplný.

243

fragm. 34

Perg., XV.ex./XVI.in., 1 fol. c.35 x 30 cm, notace.

Vertikálně rozříznutý list, z něhož chybí dolní část i s textem a proužek mezi oběma částmi o šířce 1-2 písmen; první část 34,5 x 15, druhá 35 x 14,5 cm. Listu bylo použito k vazbě (zbytky tmelu na fol.lv první a 1r druhé části).

Písmo: 1 ruka gothica formata. - Iniciálky, zdobené perkresbou, červeně, modře nebo černě, rubriky a notová osnova červeně. - Notace chorální rombicko-virgální, osnova o 5 linkách, červeně.

1r-lv: G r a d u a l e . /// "(Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos) facias nos. Offertorium. Exulta satis, filia (Sy)on" x "(P)salmus (105, 6). Peccavimus cum" ///

Zlomek propria de tempore (sobota a 4.neděle adventní).
Ed. PL 78, 645 (Gregorii Magni Liber antiphonarius).

244

fragm. 35

Perg., XV.ex./XVI.in., 1 fol. 25 x 39 cm, notace.

Horní polovina listu, již bylo použito jako potahu desek knihy rozměrů 21 x 16 cm, šířka hřbetu 2,5 cm, při čemž okraje byly po všech stranách přehnuty (na fol.1r stopy po tmelu a 4 pergamenové proužky k vyztužení hřbetu, na 3 z nich zbytky lat. textu XIV.stol., gothica formata; 4 otvory po stranách k svázání desek). Na zachovaném štítku titul této knihy: "De ss. Rosa (...) Gesneri" (XVIII.stol.) Na každé straně zlomku 4 řádky.

Písmo: 1 ruka gothica formata. - Rubriky a notová osnova červeně, prosté iniciálky zdobené žlutě. - Notace chorální rombická, osnova o 4 linkách, červeně.

A n t i p h o n a r i u m .

1r: /// "(Beatus vir, qui in lege Domini meditatur ... faciet, semper prosperabuntur" x "Tu es glo(ria mea)" ///

lv: /// "(Et vos similes hominibus) ... revertatur a nupciis" x "Ympnus. Iste confessor. V. Ecce (sacerdos magnus)" ///

Patrně zlomek commune confessoris pontificis.

Perg., XIII.ex./XIV.in., 4 ff. 21,5 x 18 cm.

2 dvoulisty, původně následující ve složce za sebou, nikoliv však v jejím středu, takže text pokračuje od fol.1ra do fol.2vb a znovu od fol.3ra do 4vb, mezi ff.2vb a 3ra je mezera. Zlomků bylo použito patrně k vazbě, při čemž části ff.1 a 2 byly i s částí textu odříznuty (na fol.1 chybí větší část sloupce rb a va, z fol.2 dochován jen úzký proužek týchž sloupců) a horní okraje někdy až k nečitelnosti porušeny.

Psáno ve 2 sloupcích po 51-58 řádcích. - Písmo: 2 ruce, A gothica currens, text, B (mladší?) gothica, nadpisy na fol.4v. Marginálie gothica notularis. - Iniciálky, nadpisy (jen na fol.4v), paragrafy a zdobení písmen červeně. Representanty.

S u m m a G i r a l d i d e m o d o m e d e n d i .

1ra-2vb: /// "Cum omnis scientia ex fine et utilitate sua naturaliter sit appetenda ... Considerandum ergo in primis, utrum corpus sit purgandum" x "De signis replecionis matricis. Quantum de matrice ... quorum superhabundantiam per sequentes determinamus" ///

3ra-4vb: /// "... Tamarindi sunt fructus cuiusdam arboris" x "De tartaro. Tartarum est quoddam ... unde unguentum de tartaro fit ad idem. (In margine:) De cal(ce viva)" ///

Na začátku chybí patrně seznam kapitol, v. např. kodex KK Praha L 98, fol.1ra-rb, Podlaha, Soupis II, 257 č.1352, dochovaný text křížovnických zlomků zde na ff.1rb-3va, 10ra-12va. Nadpis De signis replecionis matricis na okraji fol. 2vb, z textu fol.3ra podán incipit prvního úplně dochovaného odstavce. K otázce autorství (Girard z Montpellieru nebo z Cremony) v. E.Wickersheimer, Dictionnaire biographique des médecins en France au Moyen Age, Paris 1936, 204-205, dále Thorndike-Kibre, Catalogue 253, 327.

Perg., XV.ex./XVI.in., 1 fol. 17 x 25 cm, notace.

Horní část listu, jehož dolní a vnitřní boční část byla odříznuta i s textem; na obou stranách dochováno po 2 řádcích. Při horním okraji zlomku recto původní foliace: CCLXXVII. Bylo ho použito k

ě, a to na desky knihy rozměrů 15,5 x 10 cm, šířka hřbetu 3 cm, (ž titul je na někdejším hřbetu: "Franc(...) Patritii (?) I^{ter} Theil heil. Reichs (...)") (XVIII.stol.)

Písmo: 1 ruka gothica formata. - Prosté iniciálky s perokre-
iou výzdobou červeně a modře, foliace a notová osnova červeně. -
ace chorální kvadratická, osnova o 4 linkách, červeně.

G r a d u a l e .

Začátky strof: "Per quam Ch(ristus m)ente prona te" ///,
"Gaude celum digna laude" ///

fragm. 38

5., ante 1430, 1 fol. 34 x 22 cm.

Zlomek originálu lat. notářského instrumentu Mikuláše, syna
Poláka, z r.1404 (procesní listina ve sporu abatyše a konventu
réhoši kláštera s proboštem a kapitulou u sv.Petra v Brně a další-
v němž vítězem byla prvá z jmenovaných stran), jehož bylo použito
ně jako zadního přideščí kodexu rozměrů 34 x 21 cm, při čemž hor-
t pravý okraj byl i s částí textu seříznut a asi centimetrový prou-
na pravé straně přehnut, aby zlomek mohl být do kodexu vsít (v per-
nu 3 zrezivělé otvory po nýtech kování někdejší zadní desky, na
ové straně instrumentu stopy po tmelu). Na prázdné rubní straně
rumentu, tj. na fol.1r zlomku, zapsány závěrečné partie kodexu.

Psáno ve 2 sloupcích, kolofon a dedikační záznam v 1 sloup-
- Písmo: Několik rukou, gothica formata (kolofon a zlomek litur-
ého textu), cursiva (obsah a dedikační záznam, zlomek liturgického
u). Notářský instrument gothica cursiva. - Kolofon a zdobení pís-
v obsahu červeně.

Datace a provenience: Termínem ante quem vzniku kodexu, z
ž zlomek pochází, je datum 1430 v níže citovaném dedikačním zázna-
termínem post quem jeho vzniku, přesněji jeho vazby je vročení no-
kého instrumentu (1404). Podle dedikačního záznamu byl kodex odká-
mašovickému kostelu, v němž duchovní správu vykonávali křižovníci
hv. S tím souhlasí provenienční údaj na obálce zlomku, psaný rukou
ovníka V.Bělohlávka ř.kř.: "Z knihovny na Hradišti n. Zn."

M i s s a l e .

lra: "Incipit registrum. Primo consecraccio salis et aque diebus dominicis per circulum anni" x "Item notabilia de dubietatibus sive erroribus etc."

lr: "Explicit liber missalis domini Ulrici de Znoyma alias plebani de Bela et cetera". "Hunc librum idem dominus Uolricus (?) legavit ad ecclesiam s.Iohanis Baptiste pro remedio anime sue et patris sui in Maspicz et diebus dominicis plebanus debet in exortacione animarum pro hiis animabus Deum exorare. Et hunc librum ego Martinus, plebanus in Maspicz, tunc decanus Znoymensis, cum mangnis laboris (!) et sumptibus propriis extorsi a testamentariis suis in Iglawia. Anno Domini M^oCCCC^oXXX^o".

Dedikační záznam připsán jinou rukou, další soudobou rukou, která také připsala pod poslední řádek vsuvku "hunc librum", opraveno roční datum na 1426 (?). Na fol.lrb a pod obsahem zlomky 2 soudobých lat. liturgických textů.

248

fragm. 39

Perg., XIII., 1 fol. 27 x 19 cm, ilum.

Zlomek listu, jehož bylo použito jako potahu desek knihy rozměrů 15 x 9 cm, šířka hřbetu 3,5 cm, při čemž byl seříznut horní a vnitřní boční okraj i s textem (v pergamenu 4 zářezy, okraje zlomku přehnuty a rohy odříznuty, rubní strana přelepena a její text z největší části nečitelný). Na někdejším hřbetu, nyní na fol.lr zlomku titul této knihy: "(...) Pfaltz Trophaeum Salvatoris oder Siegzeichen des Heilands" (XVII./XVIII.stol.) a signatura: "N 83" (? XVIII.stol.) Zbytky souvislého textu dochovány jen na fol.lr, a to ze sloupce ra 30 řádků (začátky chybějí), rb 15 řádků, text v dolní části zlomku nezřetelný.

Text psán ve 2 sloupcích, při okraji glosa. - Písmo: 2 ruce, A gothica primitiva, text, B gothica, glosa. - Výzdoba: Ornamentální iniciálka malovaná a zlacená S-ancta 7 x 5 cm. Prosté iniciálky zeleně s červenou (text) a červeně s modrou perokresebnou výzdobou (glosa), incipit kapitoly žlutě, zeleně, modře a červeně.

Kodex, z něhož zlomek pochází, byl podle písma západoevropského původu.

D e e c c l e s i a .

Zbytky sloupce ra a horní části rb obsahují konec 24.kapitoly s dílčím nadpisem "Quare divina providentia multos errare permittat", v 7.dochovaném řádku sloupce rb začíná další kapitola: "Incipit XXV. capitulum de privilegiis ecclesiarum, duas continens questiones. Sancta Romana ecclesia quandam baptismalem ecclesiam suis munivit privilegiis, decimationes sue diocesis ex integro sibi attribuens. Item quoddam" ///. Glosa: "Sancta Romana ecclesia o(...)tur primo inter episcopos et clericos, secundo inter clericos et monachas ...". Na fol.lva čitelný nadpis "Non debent ullo modo variari, qui ad perpetuam ordinantur quietem".

249

fragm. 40

Pap., XVII., 1 fol. 16 x 10 cm.

Poškozený lístek, nalepený na dvoulist, na jehož první straně je poznámka: "Zlomek vánoční písně stč., nalezený v Postile Rokycanově jako volná vložka při době vánoční (29/11 1924) P.V.Běl(ohlávek) k(nihovník)". Viz č.60.

lr: V á n o č n í p í s e ň . "Spíváš malému děťátku při svém povijánku" x "nynej, nynej, pacholátko, roskošné poupátko".

3 strofy, třetí na konci znovu opsána jinou rukou (závěr zkrácen). Připojen Bělohlávkův přepis.

250

fragm. 41

Perg., XV.¹, 2 ff. 12 x 23 cm, 23 x 13,5 cm.

Zlomky 2 listů, jichž bylo podle údajů knihovníka V.Bělohlávka ř.kř. na obálce použito jako potahu desek knihy Cath. ecclesiae Vratislaviensis statuta synodalia 1585, patřící špitálu sv.Matěje ve Vratislavi. Na zlomcích zářezy k svázání desek, zbytky tmelu a poznámka: "N. 11" (XVIII.stol.) Na fol.1 dochováno na každé straně 11 dolních řádků, na fol.2 30 horních řádků, v prvním sloupci úplných, v druhém zlomkovitých.

Psáno ve 2 sloupcích. - Písmo: 1 ruka, dvojí modulus, gothi-

ca formata. - Prosté iniciálky, rubriky a zdobení písmen červeně.

Misál, z něhož zlomky pocházejí, byl domácího původu, v textový popis.

M i s s a l e .

1ra: /// "(Pro pace. Deus, qui credentes ... con)cuti terro-
ribus" x "Communio. Deus, auctor pacis ... cui servire" ///

1rb: /// "tur auxilio ... Lectio libri Genesis (46, 1-2).
In diebus illis profectus est Israel" x "Ecce assum" ///

1va: /// "(Pro iter agentibus. Evangelium Mt 10,12-14). In-
trantes autem domum, salutate" x "exeuntes foras" ///

1vb: /// "(Secreta. Propitiare, Domine ...) incolomitatis
illorum" x "Complenda. Sumpta, Domine, celestia sacramenta ... fa-
mulorum (alia manu:) famularumque" ///

2rb: /// "de ut quos uno celesti pane saciasti ... Feria
quinta de patronis tempore paschali. Sancti tui, Domine, benedicent
te" x "Sapienciam sanctorum narrant populi ... Propiciare, quesumus"
///

2va: /// "merita gloriosa ... Epistola. Qui timent Dominum"
x "Communio. Iustorum anime in manu Dei sunt ... Complenda. Divina
lybantes misteria, que pro sanctorum martyrum" ///

Na fol.2v se v modlitbě jmenují čeští patroni Vít, Václav
a Vojtěch.

251

fragm. 42

Perg., XIV², 1 fol. 32 x 23 cm, ilum.

List, jehož bylo použito jako potahu desek rozměrů c.18 x
10,5 cm, šířka hřbetu c.7 cm (v někdejším hřbetu zbytky tkaniny), při
čemž byly okraje přehnuty. Text na fol.1r zlomku, které bylo na vněj-
ší straně vazby, silně otřený a místy téměř nezřetelný, při hřbetu
pergamen proděravěný.

Psáno ve 2 sloupcích, na stránce 34 řádky, zrcadlo 21,5 x
16,5 cm. - Písmo: 1 ruka gothica formata. - Výzdoba: Na dolním okra-
ji fol.1r vpravo kolorovaná perokresba 6,5 x 7 cm, znázorňující svat-
bu v Kaně Galilejské (Ježíš, P.Marie a 3 apoštolové sedící u stolu).
Prostá iniciálka modře s červenou perokresebnou výzdobou, nadpis červeně.

Výzdobou se zlomek hlásí do doby kolem r.1380 (datace dr.J. Krásy).

lra-lvb : Ž i v o t K r i s t a P á n a . /// "(ne)-
chavše tu sietí, i šli za ním ... (fol.lrb) Tuto byl Ježíš po(zván
na s)vatb(u). Od toho času" x "totiš jakžto ciesaře a krále maží
zvěstovanie všelikým tohoto světa" ///

Text zlomku odpovídá kodexu SK Praha XVII A 9, ff.35rb-36rb, v. Truhlář, Katalog českých rukopisů, 4 č.9: závěru Ctenie prvú neděli v puostě, universitní kodex fol.33va an., a části další kapitoly, nazvané v universitním kodexu Od obrácenie vody u víno, fol.35vb an. Další rukopisy a dílčí edice uvádí Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Praha 1957, 551-552.

252

fragm. 43

Pap., XVI., 2 ff. 18 x 25 cm, notace.

2 podélné zlomky, jichž bylo použito k vazbě (stopy po tme-
lu). Řádky jsou zachovány celé, takže šířka zlomků odpovídá zhruba pů-
vodní šíři folií.

Písmo: 1 ruka fractura. - Prosté iniciálky červeně nebo mod-
ře, paragrafy a notová osnova červeně, zdobení velkých písmen červeně
a žlutě. - Notace chorální rombická a mensurální černá, osnova o 5
linkách, červeně.

G r a d u á l (?)

Dochované incipity strof: "Protož se připravme, všech zlostí
zústavme, v svatém obcování a v pravém pokání na modlitbách
trvajme ..., Ó milý Pane Ježíši, dajž, at tento lid nynější
..., Poznávaje, že tak žádný netrpěl za jeho viny jako ty na
kříži hrozném, aby prospěl jeho nouzem ..."

253

fragm. 44

Perg., XIV., 2 ff. c.31,5 x 20 cm.

2 listy, nalepené na lepenkové desky se zachovanými zbytky
řemínek k jejich svázání. Text zřetelný vždy jen na jedné straně, per-

gamen proděravěný a místy zhnědlý, boční okraj obou listů chybí. Na horním okraji někdejší přední desky: "N XII" (XVIII./XIX.stol.), "Zádušní (?) Živochouské" (XVIII.stol.), na dolním pletencová ozdůbka.

Psáno ve 2 sloupcích. - Písmo: 1 ruka gothica currens.

Kodex, z něhož zlomky pocházejí, byl podle písma západoevropského původu.

T r a c t a t u s   p h i l o s o p h i c u s .

/// "argumentari ad propositum ostendendum, ibi principium et sit huic etc." x "non ergo poterat non esse et ita non erat corruptibile" ///

/// "tres species motuum simplicium. Si enim primi motus scilicet simplices sunt finiti" x "Si movetur aut movebitur ... violenciam. Si autem (?) ///

Zlomky komentáře k filosofickému spisu, jednající o pohybu, tíži, nekonečnosti ap.

254

fragm. 45

Pap., 1722/1750, 1 fol.58,5 x 45,5 cm, ilum.

Adresa, zařazená mezi zlomky. Text lemován malovanou květinovou výzdobou se znamením křižovnického řádu. Rubní strana prázdná. Datace podle velmistrovských let F.M.Böhmba. Signatura: LXIX D 1 (vitrinová).

Ir: "S ch u l d i g s t e   A n d a c h t ,   w e l c h e
a n   d e n   . . .   N a m e n s t a g   . . .   H e r r n   F r a n -
c i s c i   M a t t h a e i   B ö h m b ,   d e s   h e i l . r i t -
t e r l . K r e u t z o r d e n s   m i t   d e m   r o t e n
S t e r n   . . .   G e n e r a l n   u n d   G r o s s m e i s t e r n
. . .   u m b   e i n   b e g l ü c k t - h ö c h s t e s   W o h l s e i n   . . .   v o n   G o t t   . . .   z u   e r b i t t e n
. . .   a n g e l o b e t   . . .   v o n   u n s   . . .   a r m e n   S p i t a l l e u t e n   s . F r a n c i s c i   u n d   b .
A g n e t i s " .

Blahopřání špitálníků ze špitálů sv.Františka a bl.Anežky se seznamem obětovaných mší, svátostí a růženců. Viz č.140.

255

fragm. 46

Pap., XV.ex., 1 fol. 30 x 20,5 cm.

Jednotlivý list, zařazený mezi zlomky. Rubní strana prázdná.

- Písmo: 1 ruka gothico-humanistica cursiva. - Při horním okraji sou-
dobé poznámky: "Pisnensis Ioannes 1492", "Pro lig. dominorum (?) 13
gr. alb. Boem.", tamže razítko: "Gehörig in die S.M.Culmer Bibliothek".
- Signatura: LXIX D 2 (vitrinová).

lr: Bohuslaus de Lobkovicz et Ha-
sistein Martino medico: conqueritur
Conradum Celtes versus Bohuslai et
aliorum poetarum sub nomine suo im-
primi curavisse. 1486 "Ex Hassistein".

Ed. J.Truhlář, Listář Bohuslava Hasišteinského z Lobkovic,
Praha 1893, 11-12 č.10. Křižovnický text, v němž je něko-
lik škrtů, se v drobnostech od edice, opírající se o tisk,
liší a uvádí také místo odeslání listu, jež v tisku chybí.
Na obálce je list rukou knihovníka V.Bělohlávka ř.kř. dato-
ván "1492 ?" podle citovaného údaje na horním okraji, který
se však k listu asi nevztahuje.

256

fragm. 47

Perg., XIV¹, 1 fol. 42 x 30 cm, ilum.

Listu bylo použito jako potahu desek knihy rozměrů 26 x 18
cm, šířka hřbetu 3 cm, při čemž okraje byly zahnuty a zčásti seříznu-
ty. Text úplný, na fol.lr v místech někdejšího hřbetu zčásti nezře-
itelný.

Psáno ve 2 sloupcích po 32 řádcích. - Písmo: 1 ruka gothica
formata. - Výzdoba: 2 malované a zlacené iniciálky, figurální na fol.
lra C-antate (2 postavy u pultu s rozevřenou knihou), výška 6 řádků,
z ní vybíhající lišta s figurálními motivy, ornamentální na fol.lvb,
výška 4 řádky, s mezisloupcovou lištou. Prosté iniciálky a velká pís-
mena červeně nebo modře, rubriky červeně. - Signatura: LXIX D 3 (vit-
rinová).

Podle výzdoby lze vznik kodexu, z něhož zlomek pochází, po-
ložit do 2.čtvrtiny XIV.stol. (datace dr.J.Krásy).

ira-lvb: B r e v i a r i u m . /// "et letata est Syon. Et exultaverunt filie Iude ... (Ps 96)" x "Domine, exaudi oracionem meam, et clamor meus ad te veniat ... Percussus (Ps 101)" ///

Žaltář breviáře, obsahující část pátečního a sobotního oficia.

257

fragn. 48

Desideratum.

E p o s u m D i e t r i c h v o n B e r n , XIV. stol., něm., 3 pap. lístky, 8°. Připojen list mnicha z kláštera Schwarzachu knihaři, 1 list a 1 proužek pap., kusé. Signatura: LXIX D 5 (vitrinová). Podle údaje knihovníka V. Bělohávkova ř.kř. našel v Kynšperku (?) a odevzdal 2.III.1933 Dr. Vojtěch Sádlo ř.kř. (Katalogizační lístek)

258

fragn. 49

Perg., XV., 10 ff. 29 x 19 cm.

Kvatern a torsovitá složka, z níž dochován jen vnější dvoulist (ff.9-10), takže text fol.9v nepokračuje na fol.10r. Fol.1r prázdné a nelinkováno. - Písmo: 2 ruce, A bastarda formata, ff.1v-10r (= text a), B gothica cursiva, fol.10r-v (= text b). Reprodukce kniha památní, příloha XXXIII (fol.1v). - Prosté iniciálky a ozdůbky červeně nebo modře, nadpisy červeně, velká písmena zdobena žlutě. - Signatura: LXXXVI D 1 (vitrinová).

1v-10v: "P ř e p i s l i s t ō v n e b o z á p i - s u o v n a s b o ž i e a s v o b o d y š p i t á l a s v . F r a n t i š k a n a k o n c i m o s t a p r a ž s k é h o".

(a) 1v-10r: V á c l a v I V . , k r á l ř í m s k ý a č e s - k ý , p o t v r z u j e l i s t i n u ř í m s k é h o c í s a - ř e a č e s k é h o k r á l e K a r l a I V . z 21.VIII.1355 P r a h a a č e s k é h o k r á l e P ř e m y s l a I I . z

13.V.1269 Praha, jakož i všechna privilegia, svobody a statky, jež byly křižovnickému řádu uděleny. 10.I.1387. Praha.

Čes. překlad listiny, jejíž lat. originál je uložen ve Státním ústředním archivu v Praze, křižovnický archiv 38, stará signatura 2/9. Zlomek obsahuje jen část textu prvé inserované listiny, ed. RBM VI, 54-55 č.93, jíž se opět potvrzovaly dvě listiny českého krále Václava I. z 6.IV.1253 Praha, ed. CDB IV, 456-458 č.266+ (z křižovnického zlomku), a z 12.II.1235 Praha, ed. RBM I, 408-410 č.868; z těchto insertů plně dochován pouze prvý (ff.3v-8r), text druhé listiny Václava I. zčásti (ff.8r-9v). Na fol.10r závěr datovací formule a kancelářská poznámka listiny Václava IV. Soudobé lat. marginální poznámky k textu.

(b) 10r-10v: Karel IV., císař římský a král český, osvobozuje mistra, konvent a špitál sv. Františka, jeho nemocné a statky ode všech berní, dávek i jiných břemen. 28.IV.1362. Praha.

Čes. překlad lat. listiny, ed. Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae IX, Brunn 1875, 205-206 č.278 (z vidimovaného opisu v archivu proboštví sv.Hipolyta), odtud Regesta imperii VIII, Innsbruck 1877, 624 č.6234 a RBM VII, 708 č.1170. V překladu listina datována k 15.květnu 1362.

259

fragm. 50

Pap., 1730, 1 fol. 32 x 22 cm.

Listina, zařazená mezi zlomky, jíž bylo použito jako přídeš-tí lepenkové vazby (přilepena rubní stranou). Text tištěn a na okrajích lemován figurální rytinou, jméno příjemce, datovací formule a podpisy psány, dole přitištěna zašpičatělá oválná pečeť pod pap. krytem. Denní datum a podpis v kancelářské poznámce (fr.Albertus Remundt?) nezřetelné.

lr: Franciscus Zavarroni, ord. Minimorum corrector generalis, Leopoldo Buchwald ord. Crucig., curato Heydensi, divinorum sacrificiorum,

orationum et aliorum omnium bonorum
 spiritualium, quae per totum ordinem
 Minimorum fiunt, plenam communionem
 concedit. - X.1730. Viennae.

260 Dalimilova kronika.

Tzv. Křižovnické zlomky, uložené dříve v knihovně, nyní v křižovnickém archivu, Státní ústřední archiv v Praze, karton 2310. Popis a ed. J.Truhlář, Zlomky kroniky Dalimilovy nově objevené, LF 18, 1891, 99-104, 344-345. Dále v. Nejstarší česká rýmovaná kronika tak řečeného Dalimila, edd. B.Havránek a J.Danhelka, Praha 1958, 2.vydání, 181. (Dochovány zlomky kapitoly 67-69, ostatní jsou nezvěstné).

DODATKY

ADDITAMENTA

261

II D 4

Pap., XVII.ex./XVIII.in., 58 ms. ff. 19,5 x 15,5 cm,
vazba dobová papírová.

Rukopisný doplněk k tisku. - V prvním díle tisku: Ord. Crucig. c. r. st. cathalogo adscriptus anno 1731. - Signatury: B 19, II D 10.

Ms.: Ff.47r-58v prázdná. - 1 ruka, od níž psány i poznámky v tisku.

1r-46v: "E x p l a n a t i o p s a l m o r u m. Ex Th o m a L e B l a n c . . . Psalmorum Davidicorum analysis. Ps.1 duo continet: 1^m Vir iustus est beatus" x "Ps.86 Divisio 4^{or} complectitur ... 4.exercitia et officia civium v.7^m."

Komentář k žalmu 1-17 a 32-86, na konci nedopsaný. Výtah z Th. Le Blanca Psalmorum Davidicorum analysis, Coloniae Agrippinae 1680 (a j. vydání), který měl nahradit chybějící partie předcházejícího tisku:

Psalter Davids sampt den canticis latein und teutsch mit ... Auslegung ... Der erste Theil durch G.Wittweiler ... Costantz 1617, (48 pp.), pp.185-370.

Text na začátku i konci defektní, dochován žalm 17-31.

Psalter Davids ... Der dritte Theil durch G.Wittweiler ... Costantz 1619, (10), 184 pp.

Text na konci defektní, dochován žalm 107-117.

262

XII D 51

Pap., XVIII.¹, II+166 pp. 15,5 x 9,5 cm, vazba dobová kožená.

Stránkové reklamanty. Původní paginace. Vložen nepaginovaný lístek s lat. modlitbou XVIII.stol. Pp.II, 165-166 prázdné. - 1 ruka.

- Na přední i zadní desce: "IHS", zlacená ořízka. - Signatura: 8. - Kodex je domácího původu, v. textový popis.

I, 1-164: "O f f i c i o s a p i e t a t i s e x e r -
c i t i a cultui divino magnae Matris Mariae sanctorumque patrene-
rum debita".

Modlitby, litanie, meditace, hymny aj. Na pag.80 modlitby
k sv.Václavu a sv.Ludmile, na pp.28 Responsorium, 43 an.
Litaniae de s.Ioanne Nepomuceno. Pp.1-158 text, 159-164
obsah.

263

XVIII B 12

Pap., XVI¹, 3 ms. ff. 20,5 x 15 cm, vazba dobová kožená.
Konvolut 6 tisků, vpředu rukopisný text. - Vazba: Desky
dřevěné, potah hnědý, zdobený slepotiskem, 1 spona. Na beční ořízce
obsah (XVI.stol.) Jako předního a zadního přideští bylo užite zlemků
2 pergamenových dvoulistů s lat. excerpty ze sv.Augustina, Řehoře, Je-
ronýma, ze Seneky aj. (XIV.stol., gothica). - Signatury: E .. (na
hřbetě na bílém podkladě, přelepeno štítkem:) 44.

Ms.: Sextern (?), z něhož dochována 3 ff. - Písmo: 1 ruka
gothica cursiva, nadpis formata.

1r-3v: "L e g e n d a d e b e a t a W a l p u r g a .
Legitur autem ... quod beata Walpurgis sit nata in regione Wilburbur-
gia (!)" x "Rex autem gladio se interfecit. Et sepultus est in in-
ferno".

Pod textem rukou XVI.stol.: "Mattei 5 (18) Iota unum non
peribit, donec omnia fiant".

Tisky:

(1) Sermones contra omnem mundi perversum statum ... Georgii
Morgenstern, Liptzk 1501, 93, (7)ff.
Přípisky XVI.stol.

(2) Lucii Annei Senece Cordubensis Philosophi Liber ad Galionem
de remediis fortuitorum, Liptzk 1500, 13 ff.
Hain, Repertorium, č.14659. Součobé přípisky.

- (3) Margarita Decretalium, 56 ff.
Hain, Repertorium, č.10756.
- (4) Interpretationes somniorum Danielis prophete revelate ab
angelo ... et primo de diebus lune et cetera, Lyptzk 1500, 10 ff.
GW č.7935.
- (5) Repetitio famosissimi c. Sententiam sanguinis bona et utilis
sub ti. Ne. cle. vel mo. ... Ex commissione ... Iohannis de Breyten-
bach, 1499, 56 ff.
GW č.5093.
- (6) Repetitio elegantissima c. a nobis de deci. per ... Iohannem
de Breittenbach, in urbe Liptzensi 1500, 18 ff.
GW č.5087.

264

XX P 32

Pap., XIX², 25 ff. 20,5 x 17 cm, vazba dobová papírová.
Prvé 2 listy složek (biniones) značeny. Fol.5r prázdné. -
Patrně 1 ruka, opravy v textu.

1r-25v: "II. Methodologie des akademischen Studiums".

1r: Vorrede. "Die Methodologie oder Methodik, Propaedeutik, Isagogik bildet einen Hauptbestandtheil" x "Die Methodologie handelt ... 2. vom akademischen Leben".

1r-25v: Text. "1. Akademisches Studium. Beim akademischen Studium hat man hauptsächlich mehrere Fragen zu beantworten" x "Religion ... Wer nach meiner Lehre handelt, wird sehen, dass sie von Gott sei".

Pojednání, věnované otázkám vzdělání a studia (jazyky, matematika), tělesné výchovy, společenského a politického života, výchovy charakteru a náboženství, s odkazy k literatuře. Druhá část širší práce, jejíž úvodní svazek se v křivnické knihovně nedochoval.

265

XXX A 1

Pap., XVI¹, 32+II ms. ff. 30 x 20,5 cm, vazba dobová kožená.

2 tisky s rukopisným přívazkem na konci. - Vazba: Desky dřevěné, potah z hnědé vepřovice, zdobené slepotiskem, 2 spony. - V tisku (1) na fol.2r: "Ord. Crucig. c. r. st. Pragae 1671". Monogram: "CLS" (XVII.stol.?) - Signatury: T.36, XXXII J 1.

Ms.: Skladba: 4.III (fol.24) + IV (fol.32. Připojen volný dvoulist. Sloupce a strany číslovány 1 - 101 (= ff.1ra-32vb a zadní přidešti; patrně rukou rejstříku, který k tomuto číslování odkazuje). Psáno většinou ve 2 sloupcích. - Písmo: 1 ruka gothica cursiva, jíž psány i poznámky a přípisky v tiscích.

1ra-32vb, zadní přidešti, 1ra-IIva: R e z e p t b u c h .

Sbírka něm. a lat. lékařských předpisů (na ff.10r "Ein Regiment naturlicher Gesuntheit", 22v "Ein Regiment vor die Pestilencz gemacht durch Doctorem Benedictum Statz"). Na ff.31v-32r "Zu merken von den vier Orthen ader Angel der Welt wehen und kommen vier furnemlich Wynd ..." s perokrebnou větrnou růžicí. K rukopisnému textu připojen dvoulist s rejstříkem (ff.I-II, rukou XVII.stol.)

Tisky:

(1) Opusculum observationum bone valitudinis, quod vulgo Regiment sanitatis inscribitur Arnaldi de Nova villa, 34 ff.

(2) Virtus sanitatis. De herbis et plantis. De animalibus et reptilibus. De avibus et volatilibus ... Tabula medicinalis cum directorio generali per omnes tractatus, 358 ff.

266

XXX D 6

Pap., XVII.ex./XVIII.in., II+294 ms. pp. 18,5 x 15,5 cm, vazba dobová kožená.

Konvolut 2 tisků a 5 textů rukopisných, 1.tisk na začátku, 2. za rukopisným textem (e) mezi pp.122 a 123. - Vazba: Desky dřevěné, potah bílý. Jedna ze dvou spon chybí. Titul (XVIII.stol.) na hřbetě přelepen štítkem s platnou signaturou. - Na titulní straně

tisku (1): "Ord. Crucig. ... c. r. st. catalogo insertus anno 1726".
- Signatury: U 526, XXXVIII E 88, XXXII F 14.

Ms.: Původní paginace 1-42 při popise prodloužena do konce.
Pp.II, 43-46, 82-94, 96, 118-294 prázdné. - 3 ruce, A pp.I, 1-81
(= texty a-c), B pp.95-114 (= text d), C pp.115-117 (= text c).

(a) I, 1-42: "H e y l s a m b e M i t t e l n u n d
A r t z n e y e n besonders in Pest-Zeithen und andern hitzig und
güfftigen Krankheiten zue gebrauchen".

Předpisy, na pag.24 perokresba lidského těla.

(b) 47-70: "E t l i c h e m e r k s a m e A n z e i g u n g
d e s U r i n s . Was der Harm ist. Nota 1mo, das der Harm nichts
andersts ist" x "Von ungedeüer Feichte in Harm ... Reg. 3ia ... und
Lenden. Und dieses von Harn".

(c) 71-81: "V o n d e m P u l s . Zum ersten solt du wissen,
das der Puls nichts anders ist" x "Zum 6ten ... oder andern derglei-
chen Dingen".

(d) 95-114: "T r a c t a t u s d e a n t i m o n i o".
95-113: "Lieber Leser! Ich ermahne dich voran, dass in die-
sen teutschen Tractätlein" x "zu thun als wenig. Schluss".
113-114: Verse. "Viel werden sein, die diesen Wein" x
"aber das Leben. Ende".

Pojednání o 8 oddílech (úvodní má povahu předmluvy ke čte-
náři) se závěrem a verši. Výtah z lat. textu.

(e) 115-117: "S e c r e t a d e v i r t u t i b u s
r o s m a r i n i".

Lat. předpisy 1-24.

Tisky:

(1) Ph.Grülingii Deutsches Artzney-Buch, Leipzig 1690,(VIII),
608 pp.

(2) Pilulae seu Panacea Clementina sambt deren Wunder-Tugend
und Wirkungen, 5 ff.

Pap., XVIII², 391 ff. 34,5 x 21,5 cm, vazba dobová kožená.
 Dvojí dílčí původní paginace: 1-407 (=ff.37r-241r, text I. dílu), 1-268 (=ff.250r-375v, text II.dílu), s chybami; platná nová průběžná foliace. Ff.376r-391v a řada listů a stran mezi jednotlivými oddíly prázdných. - 1 ruka. - Na hřbetě titul. Na přední předsádce recto: "Fugger Ehrenspigl des Hauses Oestereich" (XVIII.stol.) - Na zadním přidešti soudobé poznámky. - Signatura: L A 27.

1r-375v: K a r l J o s e p h K i t l i t z , "E p i -
 t o m e c o m i t i o r u m oder substantialer Inhalt derer im
 Königreich Böheimb ab anno 722 bis inclusive 1734 gehaltenen Land-
 tagsschlüsse". Tomus I-II. " (fol.3r) Vorbericht ... Wasmassen von
 dem ersten Landtag de anno 722 ... (fol.37r) In Namen der Allerhei-
 ligsten ... Dreifaltigkeit ... Demnach der Eingang derer in diesem
 ... Erbkönigreich Böheimb gehaltenen Landtagsschlüsse ... Caput I.
 Von der Religion ... Gleich wie aus der Histori jedermänniglich be-
 kannt" x "Caput XXX. Von dem Königgratzer Burggraffenamt ... Fer-
 ners anno 1675 ist dem Caspar Caplirz ... verwilliget worden".

Díl I: obsah (fol.2r), přehled sněmů v letech 1528-1738
 (Vorbericht, ff.3r-27v), rejstřík (30r-35v), text c.I-III
 (37r-241r), díl II: obsah (244r-245v), rejstřík (246r-249r),
 text c.IV-XXX (250r-375v). Přehled obsahu rukopisně docho-
 vaného díla podán v Kurze Biographie Karl Joseph Kitlitzens,
 Materialien zur alten und neuen Statistik von Böhmen XI,
 Leipzig und Prag 1793, Miscellen 28-29, rozdělení do 3 dílů
 o 46 kapitolách ani časové vymezení (722-1740) se však s
 křížovnickým textem neshoduje (v názvech kapitol je shoda
 jen do kapitoly XIII). Dále v. H.Jireček, Právníký život
 v Čechách a na Moravě, Praha-Brno 1903, 436 č.346 (křížov-
 nický rukopis neuveden) a J.Pražák, Rukopisy křivoklátské
 knihovny, Praha 1969, 223 č.174(a).

PŘÍLOHY

TABULAE

REJSTŘÍK CHRONOLOGICKÝ

CODICUM AETAS

XIII./XIV.stol.	19
XIV.stol.	50
XIV.stol. 1.polovina	24 (b-h)
2.polovina	24 (a,i), 63, 66, 67, 112
XV.stol. 1.polovina	185
2.polovina	13 (a), 20, 23 (c,d), 27, 36, 88, 100 (a-d), 179 (a)
XV./XVI.stol.	13 (b), 56, 70, 170
XVI.stol.	148, 179 (b-d)
XVI.stol. 1.polovina	23 (a,b), 28, 60, 85-87, 100 (e,g-j), 263, 265
2.polovina	61, 62, 64 (b), 71, 90 (a), 143, 146, 171
XVI./XVII.stol.	22, 178 (a-c), 191
XVII.stol.	38 (b,c), 81, 100 (f), 125, 152
XVII.stol. 1.polovina	9, 38 (a), 76, 90 (b-f), 99, 153, 168
polovina	4, 64 (a), 103
2.polovina	3, 8, 10, 11, 15, 26, 37, 39, 43, 78, 79, 84, 89, 92, 102, 106-108, 114-117, 119, 127, 133 (b-d), 136, 137, 139, 141, 147, 149-151, 154, 158-162, 165, 178 (d,e), 182, 183, 199
XVII./XVIII.stol.	80, 113, 124, 201, 206, 261, 266
XVIII.stol.	6, 75, 105, 155, 156, 163, 197
XVIII.stol.1.polovina	18, 25, 30, 31, 33, 41, 51, 53, 54, 59, 68, 69, 74, 93 - 98, 109, 120, 121, 123, 126, 129 - 133(a), 140, 144, 145, 157, 164, 166, 186, 187, 192, 193, 195, 200, 202, 203, 205, 262
polovina	176, 204
2.polovina	2, 7, 17, 40, 48, 72, 110, 122, 138(a-e,g), 190, 196, 267
XVIII./XIX.stol.	1, 32, 55
XIX.stol.	34
XIX.stol. 1.polovina	21, 29, 42, 45 - 47, 49, 52, 57, 73, 77, 111, 134, 135, 142, 167, 169, 172, 174, 175,

	177, 180, 181, 189, 194, 198
polovina	57, 58
2.polovina	83, 138(f), 207, 264

ZLOMKY

IX./X.stol.	223
X./XI.stol.	218
XI.stol.	216
XI./XII.stol.	217
XII.stol.	88, 211, 221
XII.stol. 1.polovina	214, 240
polovina	237
2.polovina	215, 220, 222, 239
XII./XIII.stol.	87, 212
XIII.stol.	88, 170, 219, 224, 248
XIII.stol. 1.polovina	226
2.polovina	213
XIII./XIV.stol.	232, 245
XIV.stol.	20, 50, 56, 67, 70, 78, 146, 148, 228, 233, 235, 242, 253
XIV.stol. 1.polovina	256
polovina	225, 240
2.polovina	27, 185, 251
XIV./XV.stol.	27, 79, 86, 234
XV.stol.	26, 36, 39, 182, 227, 236, 238, 258
XV.stol. 1.polovina	231, 247, 250
2.polovina	13, 170, 182, 229, 241, 255
XV./XVI.stol.	154, 243, 246
XVI.stol.	154, 199, 230, 244, 252
XVII.stol.	89 (varba), 249
XVIII.stol. 1.polovina	254, 259

DATEVANÉ RUKOPISY (DO R.1600)

CODICES IN QUIBUS PERFECTIONIS ANNUS INDICATUR

(USQUE AD ANNUM 1600)

1356	66	1524	87
1472	88	1525	86
1496	23(c, d)	1538	100(e)
1500	170	1563	143
1504	23(a, b)	1582	146
1520	100(g)	1597	90(a)

REJSTŘÍK PROVENIENČNÍ

CODICUM ORIGO

Čechy	3, 4(?), 9, 15, 17, 20(?), 21, 22, 25-27, 30-34, 39, 42-44, 51-57, 59-64, 66-72, 74-79, 80(?), 81, 83, 85-88, 90, 92(?), 93-100, 103, 105, 106, 109-114, 116, 117, 119-122, 124, 126, 127, 129-133(a, b), 134, 135, 138-140, 141(?), 142, 146, 147, 148(?), 149-154, 156-162, 164, 165, 167, 170(?), 172, 177, 178(d, e), 179(c, d), 180, 181(?), 182, 183, 186, 187, 189-191, 193-207, 213, 220(?), 221(?), 225, 226(?), 227, 229-231, 237(?), 241, 247(?), 249-252, 254, 255, 256(?), 258, 262, 267
Itálie	8, 10, 11, 84, 133(c, d)
Německo	38
Rakousko	29, 102, 107(?), 108(?), 115, 123, 174, 175

REJSTŘÍK JAZYKOVÝ

CODICUM LINGUA

čeština	9(a, c-t, w, aa, ae, af, ah-aj), 17, 22, 28 (přípisky), 31, 54, 55, 57, 60-62, 63 (kalendář), 64(a), 68, 69, 71, 74, 76, 81, 83, 85-88, 90, 94, 96, 99, 100, 103, 105, 106(c), 114, 119, 121, 130, 131(b), 132, 133(a), 134, 147(b-f), 153(b), 154, 158, 161, 178(d), 179(c), 191(a, b, e), 194-196, 198, 199 (zlolek), 200(a), 201(a), 202-204, 207, 227, 229-231, 249, 251, 252, 258
francouzština	52, 89, 133(b), 163, 168
italština	7, 8, 10, 11, 52, 84, 89, 107, 108, 123, 133(b-d), 136, 155, 166, 168
latina	1-3, 6, 9(b, u, v, x-z, ab-ad, ag, ah, ak), 13, 15, 18-21, 23-30, 32, 33, 36-39, 41, 42(a, b), 43, 48, 50, 51(a-j), 52, 53, 56, 59, 63, 64(b), 66, 67, 70-72, 75, 78, 79(b), 86(d), 89, 92, 93(b, d, e), 102, 106(b), 111, 112, 120, 124, 126(b), 127, 129, 131(a), 132, 133(b), 137, 138(a-e, g), 139-141(a, b), 142, 146(a, b), 148, 161, 162, 164-166, 168-172, 176, 178(a-c, e), 179(a, b, d), 180-185, 190, 191(b-d), 192, 193, 199, 205, 206, 211-226, 228, 232-248, 250, 253, 255, 256, 259, 261-263, 265, 266(e)
němčina	4, 34, 40, 42(c, d), 45-47, 49, 51(k), 58, 73, 77, 79(a), 80, 89, 93(a, c), 95, 97, 98, 106(a), 109, 110, 113, 115-117, 122, 125, 126(a), 132, 134, 135, 138(f), 140, 141(a, c, d), 143-147(a), 149-153(a), 156, 157, 159-161, 167, 168, 174, 175, 177, 186, 187, 189, 194, 197, 200(b), 204, 254, 264, 265, 266(a-d), 267
řečtina	189
španělština	89, 168

PÍSMO

SCRIPTURA

carolina	88(zloměk), 211, 216, 218, 220, 223, 237, 240 A
carolina posterior	214, 217, 220, 221, 222, 239
caroline-gothica	87(zloměk, ?), 215
gothica primitiva	170(zloměk), 212, 213, 219 B, 224, 226, 248 A
gothica	19 A,B, 24 A,B, 50 A,B, 67(zloměk), 78(zloměk), 88(zloměk), 146(zloměk), 148(zloměk), 219 A, 232, 240 B, 245 B, 248 B, 263(zloměk)
gothica formata	26(zloměk), 27(zloměk), 39(zloměk), 50(zloměk, Bononiensis), 63, 66 A, 70 B, 79(zloměk), 154 (zlomky), 182(zloměk), 185(zloměk), 225, 228, 233-236, 238, 242-244, 246, 247, 250, 251, 256
gothica currens	20(zloměk), 214, 245 A, 253
gothica notularis	245
gothica cursiva primitiva	24 C
gothica cursiva	13 A, 19 C, 20 B, zloměk, 23, 27 A,B, 28, 36 B-D, zloměk, 50 C, 56 (texty, zloměk), 66 B, 67, 70 C, D,F,G, 86 (texty, zloměk), 87, 100 C, 112, 148, 170 A,B, zloměk, 179 C,D, 184, 185, 191 B, 238, 247, 258 B, 263, 265
gothica cursiva currens	13 B, 27 C-E, 86
gothica cursiva notularis	112
bastarda	13(zloměk), 60, 70 E, 71, 85, 100 B,D,E, 112, 227, 229, laqueis carens 36 A,E
bastarda formata	70 A, 100 A, 179 A, 199(zloměk), 231, 241, 258 A
bastarda currens	20 A, 88
fractura	22, 61, 62, 191 A, 252
gothico-humanistica cursiva	171, 255
gothico-humanistica bastarda	179 B
humanistica cursiva	23 C (vlivy), 86 A,B (vlivy), 87 (vlivy), 146 A, 148 C (vlivy), 171, 179 E, 191 B
hlahelice	17

NOTACE

NOTAE MUSICAE

neumy	88 (zlomek), 212, 213, 215, 219-222, 224, 226, 232, 240
chorální rombická	22, 26 (zlomek), 39 (zlomek), 61-63, 154 (zlomek), 170, 182 (zlomek), 244, 252
chorální rombická kursivní	67 (zlomek)
chorální rombické-virgální	70, 154 (zlomek), 243
chorální jacentně-rombická a virgální	171
chorální kvadratická	199, 235, 246
mensurální černá	61, 62, 199 (zlomek), 230, 252
mensurální bílá	22

VAZBY

INVOLUCRA

staré do r.1600	13, 22-24, 27, 28, 36, 50 (?), 56, 60-64, 66, 67, 70, 85, 86, (90), 146, 148, 170, 171, (178), 179, 184, 185, 191, 263, 265
zdobené slepotiskem	13, 19, 22-24, 28, 36, 56, 60-62, 64, 66, 85, 86, 102, 105, 107, 108, 116, 127, 130, 141, 148, 158, 160, 161, 167, 170, 171, 179, 183-185, 203, 204, 263, 265
zlacené	6, 17-19, 34, 52, 70, 139, 140, 189, 191, 192, 197, 206, 207
kování	22, 23, 28, 60-64, 66, 141, 170, 179, 185
supralibres	18, 19, 140, 191, 202, 204, 205

REJSTRÍK IKONOGRAFICKÝ

PICTURAE

- Abrahám, andělé u Abraháma 62 (fol.216r)
 andělé v. Abrahám
 Anežka Přemyslovna odevzdává křížovníkovi chrám 66 (fol.2r)
 apoštolové 63 (fol.219ra); v. evangelisté, Jan Ev., Ondřej sv.,
 Pavel sv., Petr sv., svatba v Kaně Galilejské
 beránek v. Ježíš Kristus
 biblické náměty 62 (fol.223r)
 blázen a král 66 (fol.19va)
 Bůh Otec s beránkem, symboly evangelistů 61 (fol.175r)
 černochoch, křest 62 (fol.208r)
 David král s harfou 66 (fol.9ra)
 dominikán-kazatel (Iacobus de Veragine ?) 50 (fol.1ra)
 donátor 61 (fol.175r), 62 (ff.68r, 216r, 222v)
 droalerie 66
 Duch sv., seslání 62 (fol.208r), 63 (fol.112ra)
 erb 60 (fol.1r), 61 (fol.1r), 62 (fol.208r), 158 (fol.2v, zadní
 příděští); města Frýdlantu a Liberce a jejich
 vrchností 122 (ff.3r, 9v, 33v, 36r, 81v, 82r,
 131r); křížovníckého řádu 205 (fol.2r);
 V.Dauba 62 (fol.68r); Ó.Hradeckého 62 (ff.
 61r, 199v, 216r); V.Chrudimského 62 (fol.208r);
 V.Stříbrského 62 (fol.222v), ZK 62 (fol.88r)
 evangelisté, symboly 61 (fol.175r)
 Frýdlant v. erb
 harfa v. David král
 hostie v. kalich
 hradba s věžemi 158 (fol.2r)
 hudební nástroje v. David král, varhany
 chrám 63 (fol.157vb); v. Anežka Přemyslovna, Ježíš Kristus
 (obětování)
 Iacobus de Veragine (?) v. dominikán-kazatel
 Jakub, žebřík Jakubův 62 (fol.257v)
 Jan Ev. v. kámenový obraz
 Jeruzalém v. Ježíš Kristus

Ježíš Kristus 62 (fol.222v); Bůh Otec s beránkem 61 (fol.175r);
s knihou a Jonáš 66 (fol.24vb); s knihou a král
66 (fol.14rb); křest Páně 62 (fol.97v), 66 (fol.
77vb); Majestas Christi 66 (fol.9ra); P.Maria
s Ježíškem 61 (fol.24v), 62 (fol.199v), 63 (ff.
16vb, 166va, 262ra); s P.Marií 63 (fol.198rb);
nanebevstoupení Páně 62 (fol.199v), 63 (fol.
107vb); narození Páně 62 (fol.88r); obětování
v chrámu 62 (fol.102v); se sv.Petrem a Ondřejem
na loďce 63 (fol.159va); v předpekli 61 (fol.
57r); rodokmen Páně 62 (fol.88r); Kristus
Trpitel 63 (fol.131ra); ukřižování 62 (fol.
68r), v. také kánenový obraz; vjezd do Jeruzaléma
62 (fol.139v); zmrtvýchvstání 63 (fol.96ra); v.
svatba v Kaně Galilejské, večeře poslední, veraikon
Jiří sv. 158 (fol.254r)
Jonáš a Kristus s knihou 66 (fol.24vb)
kalich s hostí 62 (fol.122v)
Kana Galilejská v. svatba v Kaně Galilejské
kánenový obraz 63 (fol.130v)
knih v. Ježíš Kristus, muž, zpěv
korunování v. Maria P.
kostel v. chrám
král 66 (fol.18vb); a blázen 66 (fol.19va); a Kristus s knihou
66 (fol.14rb)
křest v. černochoch, Ježíš Kristus
křižovníci s č.hv. 66 (ff.9ra, 31rb, 37rb, 38ra); Anežka Přemyslovna
odevzdává křižovníkovi chrám 66 (fol.2r); erb ř.
kř. 205 (fol.2r); papež před křižovníckým klášte-
rem v Praze 205 (fol.22r); znamení ř.kř. 254
Liberec v. erb
mana na poušti 62 (fol.223r)
Majestas Christi v. Ježíš Kristus
Maria P. s Ježíškem 61 (fol.24v), 62 (fol.199v), 63 (ff.16vb,
166va, 262ra); Ježíš s P.Marií 63 (fol.198rb);
korunování 66 (fol.44ra); zvěstování 61 (fol.
1r), 62 (fol.61r), 63 (fol.171ra), 66 (fol.273ra);
v. svatba v Kaně Galilejské, kánenový obraz
měsíc 143 (pag.I)

měsíce, symbolické medailony 66 (ff.3r-8v)
muž s knihou 61 (fol.24v)
nanebevstoupení Páně v. Ježíš Kristus
narození Páně v. Ježíš Kristus
obětování v chrámu v. Ježíš Kristus
Ondřej sv. 62 (fol.199v); Kristus se sv.Petrem a Ondřejem na loďce
63 (fol.159va); umučení 66 (fol.218va)
papež sv. s křížem 63 (fol.7ra); papež před křížovnickým klášterem
v Praze 205 (fol.22r)
Pavel sv., obrácení 62 (fol.100v); v. Petr sv.
Petr sv., Kristus se sv.Petrem a Ondřejem na loďce 63 (fol.159va);
a Pavel 66 (fol.377rb)
prorok 66 (fol.166va)
rodokmen Páně v. Ježíš Kristus
seslání Ducha sv. v. Duch sv.
slunce 143 (pag.I)
svatba v Kaně Galilejské 251 (fol.1r)
Trojice sv. 62 (fol.216r)
ukřížování Páně v. Ježíš Kristus
umučení sv.Ondřeje v. Ondřej sv.
varhany, křížovník hrající na varhany 66 (fol.31rb)
večeře poslední 62 (fol.223r)
veraikon 66 (fol.1v)
věže v. hradba
zmrtvýchvstání v. Ježíš Kristus
zeomorfní motivy 19 (fol.4r), 50 (fol.1ra), 62
spěv, zpívající křížovníci 66 (fol.37rb); dvě postavy u pultu
s knihou 256 (fol.1ra),
zvěstování v. Maria P.

KONKORDANCE SIGNATUR

COBICUM SIGNORUM CONCORDANTIAE

vitřinová signatura	pořadové č. katalogu
LIII D 1	112
LIII D 2	50
LIII D 3	19
LIV D 1	86
LIV D 2	85
LIV D 3	99
LV D 1	88
LV D 3	60
LVI D 1	101
LVI D 2	87
LVII D 1	100
LVII D 2	196
LXIX D 2	241
LXIX D 3	256
LXIX D 5	257
LXX D 1	61
LXXI D 1	62
LXXII D 1	63
LXXII D 2	64
LXXIII D 1	13
LXXXIV D 2	200
LXXXV D 1	201
LXXXV D 3	105
LXXXVI D 1	258
LXXXVI D 3	202
LXXXVI D 4	203
LXXXVII D 2	204
LXXXVII D 3	205
LXXXVIII D 6	3
LXXXVIII D 8	206
LXXXVIII D 9	207

REJSTŘÍK INCIPITŮ

OPERUM INITIA

ČESKÉ INCIPITY

OPERUM BOHEMICORUM INITIA

A že také kněží králům a pánům poddáni jsou	88(1)
Bazilides, veliké kníže moskevské, otec tohoto mladého Dimitra Ivana	9(w)
Bóh s vámi! Měj veliké domnění	88(x)
Bóh s vámi, páni milí i mistři! Prosím vás, abyste nejprvé vážili při boží	88(g, ae)
Bože Abrahámův, králi, páne pánův	22(h)
Bože, jenž sám vše mocně spravuješ	22(j)
Bratři! Vědúce ten čas ... Dnes pamatujeme čas a hod velmi znamenitý	60(a)
Byl jest jeden u Vlašiech znamenitý a mocný markrabie	88(n)
Byl někdy v franských krajinách rytieř jeden znamenitý	88(e)
Byl u Vlaské zemi jeden mocný markrabie	100(g)
Bylo spojení Merkuriáše s Marsem a s Jupiterem	90(b)
Čest, ctnost, stud, bázeň	88(s)
Die sv. Augustin: Ó má milá duše, rozmysliž se na te	88(m)
Die sv. Jeremiáš v svém Pláči, že zaviera Pán Bóh před hřiešnými lidmi stezky své	88(e)
Dnes pamatujeme čas a hod velmi znamenitý	60(a)
Dvojí lidé jsou, ještě těžce hřešie	60(b)
Hřiech jest nedostatek ctnosti	88(t)
Chváliti tě budu, Hospodine, v celém srdci svém	100(h)

I máme věděti, že pro pateru věc Pán Béh přepustie nemeci	88(h)
Já Jehan z Mandivilla, rytíř urozený z jednoho města	88(ag), 99
Já Otta z Dimerinka, kanovník	88(ag)
Jakež šťastné věci velikých, znamenitých králův, knížat	90(d)
Jest sedm znamení a povah zvláštních	60(c)
Ježíš Kristus milestivý vydal věrným pokrm pravý	60(f)
K teběž duše své pozdvihám, Pane můj, s důvěrností Karel Čtvrtý, císař římský ... volen jest na císařství	22(1) 85(a), 86(b)
Kdo chceš mneho země v světě prejítí	99
Když nejdebretivější Pán Bůh mne z hlubokých temností papežských vytrhneuti	90(o)
Když se strany před právem postaví	191(a)
Když synové lidští na poli Senar tak řečeném po petopě nepamatovali jsou	86(a)
Knihy Hester, žeť sú rozličnými překladači poheršeny	231
Král, nejvyšší činitel pokoje	87(b)
Kriste, tvého rytíře ctnosti připomínáme	61
Láska jest ctnost, jíž kte miluje Boha	88(q)
Léta M ^o CCCC ^o XXXV přede žněmi tábeři polní a starotáberští ... eblehli město Plzeň	86(f)
Léta Páně 1526 Ludvík, uherský, český král ... vida, že Selimanus	90(a)
Málo předtím, léta 1525, jakž týž Sleidanus píše	90(r)
Máte, urození páni, páni z Postupic, knihy o právicích	87(d)
Mezi židy knihy Judit mezi svatými písmy čtú	231
Milesrdný, litestivý Bože, rač s námi býti	22(d)
Milest a pokoj od Pána našeho Ježíše Krista buď s vámi. Amen. Tyte věci praví Pán Béh	88(aa)
Mistr Jan Hus, v náděži kněz a slúha Pána Ježíše Krista, všem věrným milým bratřím i sestrám ... Viete	88(ad)
Mistr Jan Hus, v náděži slúha boží, všem věrným Čechóm ... Ještě mi jest u mysl to vpadle	88(y)

Mistr Jan Hus, v nádeži slúha boží, všem věrným Čechóm ... Prosímť vás a napomínám	88(v)
Mistr Jan Hus, v nádeži slúha boží, všem věrným ... Napomínám vás	88(x)
Na mladé slušie, aby se takte měli	60(e)
Na počátku byle slove	100(f)
Na Syenu tvé, Bože, služby řádně se konají	22(n)
Navrátím se zase k králi Janevi uherskému	90(e)
Ó všemohúci Bože, živlúv stveřiteli, nebe, oblohy, moře mocný řediteli	22(g)
Od narozenie Pána Ježíše Krista milého po tisíci po čtyřech stech patnádstéhe léta	88(u)
Osmera jest pýcha zevnitřnie	88(r)
Pamatujmež radestně tente den	61
Pán Bóh jest svrchevané dobré	88(s)
Pán Béh rač s vámi býti, aby proti zlesti ... stojiece ... Prosímť já vás	88(ac)
Pane Bože náš, jenž si Buch Abrahámáv	22(a)
Po témž slovu Pána Krista	100(c)
Pobožný a křesťanský člověče, kdožkoli tute knížku	99
Popatř, Pane milý, jak se velmi sílí	22(k)
Pravdivé jest povědino, též i při mnohých spatřino	9(aj)
Praví jedna knieha jistá řeč písma římskéhe	88(c)
Primo Mauricii E třinácté. Jest tu nález o tem, kterak mají předešlí nálezové panští i potomní	87(b)
Prvý den meře vyjde z miesta svého	88(af)
Před Bohem, anděly jeho volej v uši světa všehe	9(a1)
Před Bohem milým i před vámi vyznávám ... že těmite žalobami	86(e)
Přieteli milý, věz, že jsi v básni a v tresktání Boha všemohúciehe	88(d)
Retuj nás, Pane, ať znají pohané	191(e)
Spíváš malému dětátku při svém povijánku	249
Srdcem, ústy, také skutkem	61

Stále se jest v létě devatynáctém za císařství Tiberiáše	88(a)
Stvořiteli věčný, myš k tobě voláme	22(b)
Stvořiteli všech věcí, Bože od věčnosti, s nebe na všechno patříš	22(f)
Tato jest pravá forma a velikost pravého titule	100(b)
Tato kronika jest od počátku české země	86(a)
Tato řeč stojí psána v knihách třetích múdrého Šalemúna ... Pomni na stvořitele svého	88(p)
Tato vyznání zjevena jsou od Boha	100(d)
Tento dnešní den křesťané mají přivstati s chválami Toho času, když biele náš milý Pán Ježíš Kristus umučen	60(d) 88(b)
Učiniž to pro tvú božskou moc, sílu, čest	179(c)
Uslyš, Pane, v nynějším čase snažnou žádost	22(e)
Ustanovenie papežské jest, aby ni žádný neposlúchal nás	88(i)
V králevství a v zemi České súdové jsou rozliční	87(d)
V zemi zajisté bydlel jest Job	231
Václav, král římský a český, dříve řečeného Karla syn císaře	85(b), 86(c)
Ve jménu pána mého Ježíše Krista povstávám	179(c)
Velebí duše má Hospodina	100(i)
Věrným a v Pánu Bohu milým bratřím i sestrám všem ... Prosím vás	88(ab)
Věřmež v Boha jediného, stvořitele všech milého	22(i)
Vidím ránu z výsosti od Bucha samého	100(j)
Volámež z hlubokosti z žaláře temného	22(c)
Zdravas, Bohem pozdravená, rodičko blahoslavená	100(e)
Země Česká od založení svého, páni z Postupic	87(d)
Zlost urputná bezbezpečného jest mi jistý svědek toho	22(m)
Znamenaj tuto, komu má býti více věřeno lidem-li čili Pánu Bohu	88(k)
Znamenav šest bludův	88(f)
Známo buď všem, že někdy Jan, jenž se nazývá Velikým mistrem	86(d)
Zrcadlo, jež by vždycky před očima míti ... měla pobožná duše	178(d)

LATINSKÉ INCIPITY
OPERUM LATINORUM INITIA

Ad mensam dulcissimi convivii tui, domine rex angelorum	185(j)
Ad primum dico, quod plura sunt	13(a)
Adiectivum vult construi cum substantive	148(b)
Advertite cives molem detestandi parricidii indicem	9(u)
Aeterni Patris verbum sua immensitate universa comprehendens	24(g)
Agnoscere et fateri certe vicinos Hungariae Christianos oportet	9(x)
Anno M ^o CCCIC in die Lucae synodaliter mandatur, ut statuta legantur	27(k)
Anno M ^o CCCC ^o . Octava Margaretae teneatur	27(l)
Anno M ^o CCCC ^o XIV ^o mandatur, quod mox concubinae evadent	27(m)
Ante omnia, fratres charissimi, diligatur Deus	205(a)
Antoninus Florentina urbe oriundus	184(a)
Ave, Maria, gratia plena etc. In salutatione ista tria continentur	24(i)
Beatus Humbertus, ordinis Praedicatorum quintus generalis, varias ob causas	205(b)
Canticum psalmorum animas decorat	185(e)
Cognoscam te, Domine, cognitorem meum	185(j)
Considerandum circa thema sollicitate est	56(c)
Considerandum ergo in primis, utrum corpus sit purgandum	245
Cum benignissimus Deus me ex densissimis tenebris papatus ... erexerit	9(ag)
Cum omnis scientia ex fine et utilitate sua naturaliter sit appetenda	245
Cum quilibet viator debet fideliter credere	27(o)
Da, Pater omnipotens, da, coeli maxime rector	191(d)

Deus de coelo prospexit super filias hominum ...	
Sunt scripta originaliter, nobis 2°	56(b)
Domine Iesu Christe, pastor bone, lumen	
inextinguibile	195(j)
Domus est firmamenti spatium quoddam	178(o)
Dubium apud multos esse solet	24(d)
Elegi mihi locum istum in domum sacrificii ...	
In quibus verbis duo tanguntur	56(b)
Erigo mentis oculos ad imaginem tuam	36(c)
Estote sine offensione Dei ... Anno nativitatis	
Domini M^oCCCC^o15^o currente in Praga sunt	
nonnulli	27(q)
Et licet in libre constitutionum	27(b)
Ex multis ac diversis philosophorum et eorum	
conscriptis	146(a)
Ex quo coniunctio vel oppositio solis et lunae	
cum eclipsi eorum	86(d)
Ex zelo devotionis urgente	27(f)
Fuit quaedam devotissima et sancta femina	
Brigita nomine	36(d)
Gaude, regina nobilis, virgo incomparabilis	36(f)
Gratias agimus tibi, Domine omnipotens ... ,	
quod patefecisti nobis	179(d)
Haereses ipsas licet utile sit in Dei ecclesia esse	27(n)
Hic est ille tuus pastor	184(b)
Hodie incipiam te exaltare coram omni populo Israel ...	
Verba ista locutus est Dominus ad Iesue	56(b)
Hodie salus huic domui facta est ... Pro introductione	
thematis assumo dictum apostoli ad Romanos 5,	
20-21. Ubi autem habundavit delictum	56(b)
In convivio sacerdotum 6 sunt observanda	27(p)
In viam pacis	70(g)
Indignus sacerdos quot verba in canone recitat	185(f)
Immensae largitatis omnipotens et misericors Deus,	
ecce ego miser	185(j)

Inter alia, quae de sapiente concipiuntur a Philosopho	24(b)
Item v. další slovo	
Legitur autem ... quod beata Walpurgis sit nata	263
Luctu luctaris, amice, tuo	178(a)
Mutabilitas conditionis humanae propter eius pravitatem	27(e)
Nemo filium suum carnalem aut filiam de baptismo suscipiat	70(a)
Nota, Notandum, quod v. další slovo	
Nunc igitur summam ad practicam lapidis philosophici	146(a)
Nuntiebatur apud Maiestatem nostram	23(c)
O benedicte Deus, quis es tu?	179(a)
O domine Iesu Christe, aeterna dulcedo te amantium	36(d)
Omnia nomina propria civitatum	148(a)
Omnis quidem Scriptura divina magistra est	23(b)
Postquam, clementissime princeps, satis superque perpendi	146(a)
Postulavit a me vestra dilectio, ut de articulis fidei ... aliqua vobis ... transcriberem	24(h)
Praeparare in occursum Dei tui, Israel ... Quando rex vel alius princeps ... ad civitatem aliquam est venturus	50(a)
Primo ergo volens ingredi monasterium veniat ad ecclesiam	70(c)
Primo ut supra mandatur, ut vitent tabernacula	27(j)
Primum, propter quod in unum estis congregati	205(a)
Pro eorum, quae ab Antonio Mancinello hoc opusculo continentur	148(c)
Prohibitum est synodaliter, ne cum pluribus candelis ... visitetur	27(g)
Propter quinque maxime festinandum est ad poenitentiam	185(i)
Quamvis natura et earum indagatores	146(a)

Quasi stella matutina in medio nebulae id est peccatorum	185(g)
Qui monachus fieri voluerit	70(e)
Quia ex dominicorum impletione praeceptorum	13(a)
Quia omne, quod movetur, necesse est habere motorem	24(c)
Quia petisti, ut tibi scriberem, an liceret iudiciis astrorum uti	24(e)
Quia sacerdotis officium circa tria specialiter versatur	185(a)
Quicumque exsecuntur decani	27(i)
Quoniam in medio laqueorum positi sumus	185(b)
Religio munda et immaculata apud Deum haec est	27(d)
Respice, quae tulerim pro te, mihi care viator	146(a)
Rex magnificus	27(a)
Rogo te, immensa pietas, Deus Pater omnipotens	185(j)
Sanguis Christi triplex est	27(r)
Septem sunt sacramenta	185(d)
Si felicitatem desideras	141(b)
Si infirmus confitens habet bullam papae	36(e)
Sol natura calidus	178(c)
Summe sacerdos et vere pontifex, domine Iesu Christe	185(j)
Summe sacerdos et vere pontifex, qui te obtulisti	36(g)
Sumptio corporis Christi multa bona operatur	185(h)
Supposito secundum fidem catholicam mundum ab aeterno non fuisse	24(f)
Temporibus antiquis consuetudo fuisse legitur	23(d)
Temporibus itaque Calixti papae II.	23(d)
Tibi gratias ago, domine sancte Pater, qui me indignum peccatorem	185(j)
Tradunt annales historiae	13(b)
Universi principes sacerdotum et populus praevaricati sunt inique ... Scripta sunt haec verba historice et originaliter, nobis 2 ^o	56(b)

Virtus est thesaurus absconditus	185(c)
Vobis dominis plebanis ... dominus noster archiepiscopus iniungit infrascripta.	
Et primo mandat vobis	27(h)
Vobis domino archidiacono Belinensi in virtute sanctae obedientiae iniungimus	27(c)

N E M E C K E I N C I P I T Y

O P E R U M G E R M A N I C O R U M I N I T I A

Alle Metallen seind Gold	141(a)
Das ist unser Luna	141(a)
Mein Freund, ich hette swar dises hohe Werk	143
Nimb ein Ding, welches sey gar fix	141(d)
Nimb in Namen der allerheiligsten Dreieinigkeit	143
Wils tu durch Gottes Gnad allein	141(c)

REJSTŘÍK JMENNÝ A VĚCNÝ

INDEX NOMINUM AC RERUM

A

- A.J.Z., vlastník č. 48
 absolutio, Forma absolutiois in articulo mortis 70(f)
 Academia Niciensis, oratio ad Ludovicum XIV. regem Galliarum 166
 Acta - Strigoniensia 137
     - Draskovich G., litterae et a. 6
     - Varia accatholicorum a. tempore Mathiae imperatoris 9
     - v. také akta
 Actus coronationis Friderici et Elisabethae in regem et reginam
     Boemiae 1619 93(b)
 De adventu patriarchae Indorum ad Urbem 23(d)
 aforismy 189
 Agnes b. v. Anežka bl.
 Aichler von Aichelberg Iacobus, vlastník č. 112
 akrostich 9(ai, aj)
 akta, sbírka akt: Kratičké vypsání, jakým způsobem falešné praktiky
     proti obyvatelům Markrabství moravského vyjeveny 81(d);
     Synopsis rerum gestarum archiducis Leopoldi Wilhelmi 89
 Alauda Martin, písař (?) a vlastník č. 78, 182; these 78
 Albertus de Diessen (?), Stella clericorum 185(g)
 von Aldringen Johann, Feldmarschall, Schreiben von Herzog zu
     Fridlant 107
 Alexander de Villa Dei, Doctrinale (excerpta) 148(a)
 alchymie: Dissertio de materia hermeticorum 146(b); Der gebedeite
     Stein der Weisen 143;
     Michael A., Misteria naturae misteriorum 146(a);
     recepty 141
 Ambrosius s., excerpta 88(m, Čes.)
 Pseudo-Ambrosius, Oratio in praeparatione ad missam 185(j)
 Anbringen, Hochwichtiges A. deren von den unirten König, Chur-Fürsten
     und Ständen von Nürnberg aus abgefertigten Gesandten bei
     Maximiliano, Herzogen in Bayern, 1620 98
 Anežka bl.: Beckovský J. F., Agnes Klarisserin (desideratum) 14;
     Crugerius G., Vita b. Agnetis 15; miniatura s textem 66

Anglie v. Canterbury
Anselm sv., excerpta 88(i, čes.)
antičtí autoři, excerpta 169, 191(b, c); v. dále Seneca
antilogie 3
antimonium, Tractatus de antimonio 266(d)
antiphonarium, zloky 232, 244
Antoninus b.: Epitaphium 184(b); Franciscus Castilionensis,
Vita b. Antonini, archiepiscopi Florentini 184(a)
Antonius - Londinensis, excerpta 141(a)
- Müglicensis, archiepiscopus Pragensis (1561-1580),
epistolae 111(a-c)
Anzeigung, Etliche merksame A. des Urins 266(b)
Apatyka domácí 194
Apokalypsa: B. Holtzhauser, Interpretatio Apocalypsis 18(a)
apokryfy: legenda o Veronice 88(b); Nikodémovo evangelium 88(a);
Pověst krásná o dřevu sv. kříže 88(c)
Apologia, aus was hohen Ursachen etliche Kriegsofficiri an Albrechten
Herzogen zu Friedland gewaltätige Hand anzulegen 4(b)
de Aquino v. Thomas de A.
Ardini Augustin, řeholník tepelského kláštera, vlastník č. 38
Aristoteles: Firmus G., Disputationes in octo libros Physicorum
Aristotelis (přednášky) 165;
Tractatus in libros Aristotelis (přednášky) 78
arkadismus: Comazzi G. B., Componimenti diversi italiani e latini 166
Arnestus archiepiscopus Pragensis (1344-1364) - Constitutiones (1349)
27(a)
- Statuta synodalia (1355) 27(b), (1361) 27(e)
- v. 178(d)
Artikel (Landtagsbeschlüsse), artykuly sněmovní v. Čechy, sněmy;
Vídeň
Artl Josef, vlastník (?) č. 52
Arzneien, Heilsame Mitteln und A. 266(a)
asketika v. exertitia spiritualia, theologie
astrologie: Epitome, quid quisque planetarum in naturis
et hominum qualitatibus agat 178(c)
Athanasius, Ex magni Athanasii, archiepiscopi Alexandrini, interpre-
tatione in psalmes ad Marcellinum stilus et character 23(b)
Audri, vlastník (?) č. 41
Augšpurk, sněm augšpurský 1530 90(b)
Augustinus Aurelius s. - excerpta 88(m, čes.), 191(b), 263
- meditationes super regulas Aurelii Augustini 51(d,i)
- Regula D. Patris Aurelii Augustini 205(a)

Pseudo-Augustinus - Liber Soliloquiorum animae, Speculum
peccatoris 185(j)
- Speculum (Manuale) 185(b)
Augustinus Lucianus, episcopus Sancturiensis, Procopii Mathaei
de Biela ad presbyteratus ordinem consecratio 1485 (zlomek) 241
Austria v. Rakousko
Ave Maria, Expositio super A. M. 24(i)
Azot Philippus, excerpta 141(a)

B

Barkanus Ioannes Iacobus, capitaneus generalis Rudolphi II.
caesaris 9(ak)
Basilej, Basilejský koncil 85(c)
básně v. poesie, verše
Báthory Zikmund (+1613), vévoda sedmihradský 9(u)
Bavorsko, vévoda v. Josef Karel E.A., Maximilian
Beckovský Jan František ř.kř. (1658-1725) - Agnes Klarisserin
(desideratum) 14
- Herbarium vivum (desideratum) 188
- O korunovacích českých králů a královen v letech 1527-1656
(autograf) 133(a)
- Miscellanea spiritualia 43
- Miscellaneorum curiosa 132
- Poselkyně starých příběhův českých I, výpisky 207,
II (1526-1657) 130, (1658-1716) 121(a)
- předmluva k Příhodám Václava Vratislava z Mitrovic 121(b)
- písař č. 43, 126(b), 132, přípisky 85; vlastník
č. 19 (?), 85, 86, 90
Beda - v. Jakub B.
- Ctihodný, excerpta 88(q, čes.)
Beer Iacobus O.Cr. (1796-1866), Dissertatio historico-ecclesiastica
de sacrae Inquisitionis tribunali 29
Bělá - plebán v. Oldřich ze Znojma
- de B. v. Procopius Mathaei de B.
Belgie: Burggravius I. M., Bifrons leonis Belgici facies 102
benedictiones - 71, 170
- episcopales 70(b)
Benedikt, děkan hořického kostela, vlastník č. 27
Beneš z Hořovic, O volení a příbězích císaře Karla českého 85(a),
86(b)
Beránek Pavel P. P., vlastník (?) č. 39

- Bergwerks-Schaal, Wohlgegründeter B. 80
- Vergleichung im Königreich Böhmen 1575 149(b), 159(b); 114(c, čes.), 158(c, čes.)
- Bericht, Kurzer und wahrer B. der kön. Krönung Friderici I^{mi},
erwählten König in Böhme 1619 93(c)
- von Bern v. Dietrich v. B.
- Bernardus s. - excerpta 43, 50(b), 88(i, m, q, čes.), 191(b, c), 223
- meditationes super verba s. Bernardi 51(c)
- berně: Extrakt über die von dem Königreich Böhme gethanen
Verwilligungen und Repartition 187
- Beschreibung - von dem Einkommen der Herrschaften im Königreich
Böhmen 110
- Historische B. europäischer Ereignisse in den Jahren
1563 - 1566 125
  - Kurz verfaßte B. des Einzugs, welchen Fridericus Primus
zu Prag 1619 gehalten 93(a)
- Beutel von Lattenberg Wenzel Joseph O. Cr. (1796-1850)
- Der katholische Prediger (autograf) 174
  - Vorbegriffe der christkatholischen Moraltheologie
(autograf) 175
- bible - Biblia sacra 19, 20
- citáty s výkladem 88(p)
  - excerpta 88(i, q, r, čes.), 169, 191(b)
  - evangelium sv. Jana 100(f)
  - Píseň písní 17
  - Vetus testamentum (zlomek) 239
  - Starý zákon (zlomek) 227, 229, 231
  - v. Apokalypsa, Ieremias, psalmi
- Billigkron (?) Adamus 146(c)
- Boczkay Stephanus, capitanei militum Stephani B. 9(ak)
- Bohemia v. Čechy
- Böhme-Adam W., vlastník č. 150, 159
- František M., velmistr ř.kř. (1722-1750): Andacht an den
Namenstag Francisci M. Böhme 254; Gratulatio I. Conradi
140
- Böhmen v. Čechy
- Bohuslaus de Lobkovic et Hasistein, littera Martino Mellerstat
medico missa 1486 255
- Bolzano Bernard (?), Zur Religionslehre 34
- Bona Iohannes, De divina psalmodia, Rerum liturgicarum libri duo
(výpisky J.F. Beckovského) 132(h, g)
- Bor (u Tachova) v. Buchwald L.

Boreš et Jenec, vicarii Iohannis archiepiscopi Pragensis generales,
 Mandata 27(f)
 Borovany, augustiniánský klášter, knihovna 20
 → bosáci, knihovna 20
 Bratislava, Posonium 9(ab-ad)
 a Breitenberg v. Pontanus a B.G.B.
 Bremius Dr., excerpta 141(a)
 Brenner Iohannes et Thurzo Georgius, archiducis Mathiae commissarii,
 litterae pacificationis cum Turca 1608 9(b)
 breviarium - Appendices breviarum 171
 - Leonis, summi magistri O. Cr. 66
 - zlomky 215, 219, 220, 221, 225 (?), 226, 237, 256
 Brigita s., Quindecim ammonitiones s. Brigitae de passione Iesu
 Christi 36(d)
 Briselda (povídka) 88(o)
 Brno - 76, 79(a)
 - kapitula u sv. Petra 247
 - sermo praedicatoris s. Iohannis Brunae 56(b)
 Brod Český, měšťan v. Košina S.
 Brodinus Bonaventura, Hibernus, Tractatus theologici ad mentem
 Iohannis Duns Scoti (přednášky) 182(a-c)
 Bronec František ř. kř. (*1882) 74
 Brozánky v. Líva J.
 z Brucku a Rottenberku v. Dyryx Vilím z B. a R.
 Bruna v. Brno
 Bruschius Caspar, Chronologia monasteriorum Germaniae, Magni operis
 de omnibus Germaniae episcopatibus epitomes (excerpta) 120(a-c)
 Brux v. Most
 z Březové v. Vavřinec z B.
 Budovec z Budova Václav - Akta sněmu 1609-1610 81(e)
 - Krátké poznamenání o příjezdu arciknížete Matyáše
 do Čech 81(c)
 - O pozdvižení Uhrů proti Rudolfu II. 81(b)
 Buglios (Boglios) Herr 95(a), 96
 Buchanan Georgius, Rerum Scoticarum Historia (excerpta) 106(b)
 Buchwald Leopoldus O. Cr., curatus Haidensis, concessio confrater-
 nitatis 1730 259
 Bullae, gratiae et privilegia s. milit. ord. Crucig. concessa 12
 Burggravius (Burggraf) Ioannes Michael M., Bifrons leonis Belgici
 facies 102
 Bydžovský z Florentina Marek, Prima pars annalium 90(a)

- calendarium 27 (zlomek), 63, 66, 225 (zlomek)
 Calix hussiticus LXII quaestionibus exhaustus 202
 Canisius Petrus, epistola Antonii Müglicensis, archiepiscopi
 Pragensis 1561 111(a)
 Canterbury, převor v. Thomas
 Cantuaria v. Canterbury
 Capitula conclavis ab em. d. cardinalibus iurata 1644 11(g)
 Caravita Giovanni Maria, gran priore di Lombardia, Trattato dei
 privilegi della S. Religione Gerosolimitana 7
 zu Carlstatt Deodoro, excerpta 141(a)
 carmina v. verše
 Cassa salis 126(b)
 Cassovia v. Košice
 catechismus, Parvus c. 75
 Catharina s., Passio 13(b)
 causae, Brevis causarum coniectio, quibus moti status regni Bohemiae
 ad novi regis electionem processerunt 1619 93(e)
 Celtes v. Conradus C.
 ceny kodexů, záknamy o koupi 86, 90
 cestopisy: Cestopis tzv. Mandevilla 88(ag), 99; Knorr O., Relatio
 von der Türkei 115; Příhody V. Vratislava z Mitrovice 119,
 121(b)
 Císař Antonín ř. kř. (1800–1856) 42
 cisterciáci, řád: De noviciis 70(e); officium ordinis ad monachum
 benedicendum professum 70(d); Ordo recipientium novicias
 secundum morem ordinis Cisterciensis 70(c)
 Clairvaux, cisterciácký klášter 70(f)
 Clanchy (Klančí) F. Bernardinus, Tractatus ad mentem Iohannis Duns
 Scoti (přednášky) 26(l–o, q)
 Clemens Ioannes ř. kř. (+1654), vlastník č. 23(1)
 collectae 71
 Comazzi Giovan Battista – Componimenti diversi italiani e latini 166
 – Favore e tradimento cresciuti insieme in Elio Seiano 155
 – Istoria della flotta cesarea sopra del Danubio 123
 communico laicorum sub utraque specie v. podobojí
 Comoedia in comoedia 131(a)
 Compendium – iuris ecclesiastici publici (přednášky) 172
 – theologiae pastoralis 72
 Complimenti della lingua volgare 133(b)
 conciones v. kázání

conclave 10, 11
 Il conclavista del Lottino 10(a)
 Conditiones pacis inter Romanorum et Turcicum imperatorem 1606 9(z)
 confessio - De confessione, extrema unctione et poenitentia 36(e)
     - Formula confessionis 51(b)
 confirmatio, Ordo confirmationum 70(a)
 confoederatio, litterae confoederationis Austriae et Hungariae contra
     Turcas 1608 9(y)
 Confoederation des Königreichs Böhemb mit den incorporirten
     Ländern 1619 95(c)
 Conrad Ioannes, Gratulatio Francisco Böhm O. Cr. oblata 140
 Conradus Celtes 255
 de Constantinopoli v. Rubertus de C.
 constitutiones synodales Pragenses et mandata 27(a-c, e-m)
 corpus Christi - De effectibus corporis Ch. 185(h)
     - De sacramento corporis et sanguinis Domini (złomek) 223
 de Costen v. Michel de C.
 de Cours Rémond, La véritable politique des personnes de qualité
     et de naissance 163
 Cremonensis v. Giraldus C.
 Cristannus magister, Replica ad Iohannis magistri Parisiensis
     prophetiam 86(d)
 Crugerius Georgius - Vita b. Agnetis de Bohemia 15
     - ? Agnes Klarisserin (desideratum) 14
 de Cubito v. Jan Herttemberger z Lokte
 Cursus - philosophicus ad mentem Doctoris Subtilis (přednášky) 78
     - theologicus ad mentem Iohannis Duns Scoti (přednášky) 182
     - theologicus ad mentem Thomae de Aquino (přednášky) 30, 33
 cvičení duchovní v. exercitia
 Cyprian sv., excerpta 88(r, čes.)
 Cyril a Metoděj sv., kázání na svátek C. a M. na Velehradě 74(a)

Č

Čáslav, hejtmani kraje čáslavského, list arciknížete Matyáše 1608
     9(ae)
 z Čechorodu v. Pešina z Č. T.
 Čechy, České království - 9(af), 81(c), 85(e), 125
     - desky zemské 87, 203
     - duchovenstvo 153
     - král v. Ferdinand I., II., Fridrich Falcký, Josef I., II.,
     Karel IV., Leopold I., Ludvík, Marie Terezie, Rudolf II.,
     Václav IV., Vladislav II., Zikmund

- patroni čeští 62, 63, 66, 67, 70(f), 190, 196, 250, 262;
v. také sv. Cyril a Metoděj, Jan Nep., Ludmila, Václav
  - sněmy 9(c, h, i, l-n, p), 81(e), artykuly sněmu 1619
94, 96, 1632 103, 1614-1615 (desideratum) 104,
Landtagsbeschlüsse 1619 95(a, b); v. Kitlitz K.J.
  - stavy 9(c, g, j-l, o, p, r, t), 85(f)
  - nejvyšší úředníci a soudci zemští 9(af)
  - Actus coronationis Friderici et Elisabethae 1619 93(b);
Kurzer Bericht der Krönung Friderici I. 1619 93(c);
Beschreibung von dem Einkommen der Herrschaften 110;
Kurz verfaßte Beschreibung des Einzugs, welchen Fridericus I.
zu Prag 1619 gehalten 93(a); Cassa salis 126(b);
Brevis causarum coniectio, quibus moti status ad novi regis
electionem processerunt 1619 93(e); Confoederation mit den
incorporirten Ländern 1619 95(c); Deklaratoria a novelty
1640 114(b), 158(b), 159(d); Dyryx V., Krátká správa
aneb vejtah sněmův 105; Expositio constitutionis regni
Bohemiae 164(a,b); Extrakt deren in höheren Stand erho-
benen Personen 186; Extrakt über die Verwilligungen und
Repartition 187; Instruktion und Artikel für kais. Richter,
Bürgermeister und Ratverwandte 150(b), 156; Instruktion
und Ordnung der Appellationskammer 150(a); Materialien
zur neuen böhmischen Landesordnung 157; Narovnáni o hory
a kovy 1575 114(c), 149(b), 158(c), 159(b); Ojír
z Očedělic A., O náleziach koruny české 87(b); Obnovené
právo a zřízení zemské 1627 114(a), 149(a), 158(a), 159(a),
Extrakt 113(a), 151(b), 154, Novellae novellarum 113(b),
151(a); Ritus coronationis Friderici, pseudoregis Bohemiae
1619 93(d); Smlouva Svatováclavská 1517 114(d), 149(c),
158(d), 159(c); Die Stadtrechte des Königreichs Böhmen
152, 156, 160; Trinum vel omne trinum perfectum 1619 97;
Verzeichnis derer Güter, welche wegen der 1618 angegangener
Rebellion konfiscirt worden 135; ze Všehrd M. V.,
O práviech země České 87(d)
  - v. historie, Praha
- Čížek Pavel knihař, vlastník (?) č. 178(1)

D

- Ďábllice (nyní Praha, Praha-východ) v. Střecha J. N.
- Dalimilova kronika 207 (excerpta), zlomek 260
- daně v. berně

datarie, Alcune osservazioni circa gli offitii della Dataria 8(b)
 Daub Václav, donátor č. 62
 Dawid, Praktische Philosophie v. 77
 defenestrace pražská 1618 132(d)
 Deklaratoria a novely k Obnovenému zřízení Království českého 1640
 114(b), 158(b), 159(d, něm.), Extrakt aneb compendium 154
 Deník zápisů od 1725–1731 na Hradišti nad Znojmem (Jan František
 Rivola ř. kř. ?, desideratum) 128; v. Diarium
 Denkmal der Freindschaft 189
 Desatero, O lásce, Desateru 88(q)
 desiderata (nezvěstné rukopisy) 5, 12, 14, 16, 35, 44, 65, 82, 91,
 101, 104, 118, 188, 208–210, 257
 desky zemské české: Ojír z Očedělic A., O náleziích koruny české
 87(b); poznámky o deskách trhových a zápisných 87(c);
 rejstřík 203; ze Všehrd M.V., O práviech země České 87(d);
 výpisy 87(a)
 Diarium, Crucigeri cuiusdam Pöltenbergensis (Iohannes Franciscus
 Rivola?) D. 1704–1711 (desideratum) 118; v. Deník
 de Diessen v. Albertus de D.
 Dietrich von Bern, Epos (zlomek, desideratum) 257
 Difesa del conclavista del Gualtieri 10(c)
 Dimitr Ivan car, velký kníže moskevský, poznamenání života jeho 9(w)
 discorso, Breve d. istorico delle famiglie fatte grandi per l'avanza-
 mento de' sommi pontefici 84(b)
 Disputatio de meteoris (přednášky) 78(h)
 Disputationes theologicae (přednášky) 26(i, j), 30(b), 33(a), 183
 Dissertio de materia universali hermeticorum sive de materia lapidis
 philosophici 146(b)
 divadlo stavovské v Praze, proslov před provozováním českých her 1823
 (tisk) 55
 Dobřichovice (u Prahy) 25(a, b)
 Doctor Angelicus v. Thomas de Aquino
 Doctor Subtilis v. Iohannes Duns Scotus
 domus, Quid sit d. 178(c)
 Donatus Samsen (?) 88(pag. 1)
 drama: Müller A., Vorlesungen über die Aesthetik 167; v. hry
 Draskovich Georgius, episcopus Quinqueecclesiensis, litterae et acta 6
 Drážďany 9(e)
 duchovní stav, Kniha psaná o pochvale duchovního stavu 76
 Dunaj: císařské loďstvo na Dunaji 123
 Dunod Antidius, Relatio mortis Ioannis Friderici de Valdstein, archi-
 episcopi Pragensis 129(a)

- duše, Rozmlouvání duše se svědomím o smrti, posledním soudu a věčném
zatracení 88(m)
- Dvořák Adalbert O.Cr. (1760-1820), Geistlicher Wegweiser nach Maria
Kulm (desideratum) 44
- Dyryx Vilím z Brucku a Rottenberku, Krátká správa aneb vejtah
sněmův v Království českém 105

E

- De effectibus corporis Christi 185(h)
- Einleitung in die Sittenlehre des Christentums (přednášky Františka
Fritsche?) 45
- elogia 3
- Entwurf der christlichen Sittenlehre 49
- epigramy 3
- Epistola Iohannis presbyteri 23(c)
- Epitome - alias compendium theologiae veritatis (tisk), rukopisný
rejstřík 28
- quid quisque planetarum in naturis et hominum qualitatibus
agat 178(c)
  - Nova et e. rerum anno 1605 gestarum 9(ah)
- erb 60, 61, 62, 122, 132(c), 205
- Ereignisse, Europäische E. in den Jahren 1621-1660 (výpisy a zázna-
my) 116
- Erklärung der Messe 34
- estetika: Müller A., Vorlesungen über die Aesthetik 167
- ethika křesťanská v. theologie
- evangelíci 9(ag), 90(c); v. kalvinismus, luteranismus
- evangelium - sv. Jana 100(f)
- v. Nikodémovo ev.
- excerpta - 43, 50(b), 88(i, l, m, p-r, Čes.), 106, 116(něm.), 132(c-h,k),
148(a), 168, 169, 191(b, c), 194, 207; v. recepty
- Excerptorum tomus II. 134
- Excusationes et protestatio regni Hungariae coram Deo 9(x)
- exercitia - spiritualia 39(b), 51(b-j), 52, 179(a)
- Exercitiorum catholicae pietatis pars II. 192
  - Officiosa pietatis e. 262
- Expositio - constitutionis regni Bohemiae 164(a, b)
- super Ave Maria 24(i)
- Extrakt - aneb compendium Obnoveného zřízení zemského Království
českého 154

- deren in höheren Stand erhobenen Personen im Königreich Böhmen 186
- seu index fundamentalis aller Sachen in der Verneuerten Landesordnung dieses Königreichs Böheimb 113(a), 151(b)
- über die von dem Königreich Böheimb gethanen Verwilligungen und darüber erfolgten Repartition 187

F

- F.A.C., písař (?) č. 178(d, e)
- F.C.B., iluminátor (?) č. 38
- F.P. (Fabian Puléř), iluminátor č. 62
- Fale, falckrabí v. Filip Ludvík, Fridrich IV., Fridrich Falcký
- Ferallus Antonius, Hibernus, Tractatus theologici ad mentem Iohannis Duns Scoti (přednášky) 26(a, b, e-g, p, r), 182(f,k)
- Ferdinand - I., císař římský a král čes. (1526-1564) 6, 88(ah);
Bydžovský z Florentina M., Prima pars annalium 90(a); O sporu s Janem Zápolským o království uherské 90(e);
- II. (1619-1637), výklad Obnoveného zřízení zemského 153(b; a, něm.); v. Landesordnung, Zřízení
- De festinatione poenitentiae 185(i)
- Filip IV., král španělský (1621-1665), Scrittura in forma di lettera, scritta al conte d'Ognate, vicerè di Napoli 1649 133(d)
- Filip Ludvík a Fridrich IV., falckrabí rýnští, list arciknížeti Matyášovi 1608 9(s)
- filosofie: Cursus philosophicus 78, 165; Němeček F. X., Praktische Philosophie 77; themata philosophica in promotione magistrorum artium in Academia Marburgensi 178(b); Tractatus philosophicus 88, 253(zlomky)
- Finkaus Samuel Jan ř. kř. (1689-1737), písař č. 25 (?), vlastník č. 25 (?), 158
- Firmus Georgius, Disputationes in octo libros Physicorum Aristotelis (přednášky) 165
- fixus, Praecipitatus f. 146(c)
- Florencie v. Antoninus b., Thadeus de Florentia
- Forma absolutionis in articulo mortis 70(f)
- Formula confessionis 51(b)
- formuláře - obřadní 180
- formulářová sbírka (lat., zlomek) 56
- formule přísah - městských hejtmanů, rychtářů, radních a obecních starších 90(a), 156(něm.)
- při duchovním právu 191(a)

Francie 133(c), 166; historie 125; král 9(u),
 v. Ludvík XIV.; v. Clairvaux, Lyon
 Franciscus Castilionensis, Vita b. Antonini 184(a)
 Frankfurt n.M., Propositio in conventu ordinum 1634 4(a)
 P. František, sekretář, vlastník č. 191
 P. Fridericus, kvardián litoměřický, vlastník č. 13
 Fridrich - IV. a Filip Ludvík, falckrabí rýnští, list arciknížeti
 Matyášovi 1608 9(s)
 - Falcký, král český (1619-1620) 93
 Friedland v. Frýdlant
 Fritsch Franciscus - Theologia moralis (přednášky) 42(a)
 - (?) Einleitung in die Sittenlehre des Christentums
 (přednášky) 45
 - (?) Die christliche Moral (přednášky) 46-47
 Frýdlant: erb 122; Rohn J. K., Chronik vormahls böhmischer Kron-
 lehen Friedland und Reichenberg 122; v. z Valdštejna A.
 Fugger Johann Jacob, Spiegel der Ehren des Erzhauses Österreich, Anno-
 tationes (excerpta) 106(a)
 Functiones apud aegrotos peragenda 180

G

Gavante Bartholomaeus, Thesaurus sacrorum rituum (výpisy J.F. Beckov-
 ského) 132(f)
 Gebetbuch, Gebete v. modlitby
 z Geilhausen v. Jan z G.
 Gelastus Havel M. 27
 Genova v. Janov
 geometrie: Moth F., Problemata e theoria linearum curvarum 142
 Georgshof 9
 Giraldus (Cremonensis? de Montepessulano?), Summa de modo medendi
 (zlomek) 245
 Gnadenfluss, Goldener G. 197
 Goclenius R. ad Ioannem Rhennanum, oratio in actu promotionis
 magistrorum Marburgi 178(b)
 graduale - Graduál týnského kůru 61, 62
 - zlomky 26, 154, 182, 212, 230(čes.), 235, 243, 246, 252 (?)
 gramatika: Regulae de nominibus generum 148(a); Regulae gramma-
 ticae 148(b); zlomek lat. 13
 Gratz v. Hradec Štýrský
 Gregorius Magnus s. - excerpta 50(b), 88(1, m, čes.), 263
 - Liber antiphonarius (zlomek) 243
 - zlomek lat. textu o sv. Řehoři 146

Gruber Marek Antonín, vlastník č. 160
 Gruminalis v. Tiburtius G.
 Gryneus Bodicens Georgius 178(b)
 Gualterus fr. OSB, excerpta 141(a)
 Gualtieri Felice - Difesa del conclavista del Gualtieri 10(c)
 - Risposta al conclavista di Mr Felice Gualtieri 10(d)
 Guilelmus Parisiensis (?), Tractatus de observatione diei
 sabbati 13(a)

H

hádky 3
 hagiografie: Crugerius G., Vita b. Agnetis 15; Passio s. Catharinae 13(b); Vita b. Antonini, archiepiscopi Florentini 184(a)
 Hájek - Josef, písař č. 198
 - z Libočan, Václav, Kronika česká (excerpta) 106(c)
 Halberstatensis v. Haymo H.
 Hansch Josef ř. kř. (1721-1789), vlastník č. 156
 z Harrachu Arnošt A., arcibiskup pražský (1624-1667), výklad Obnoveného zřízení zemského, zaslaný arcibiskupovi Harrachovi 153(b; a, něm.)
 Hasištejn, hrad (u Kralup) 255
 Havránek František ř. kř. (1805-1867), Kázání (desideratum) 208
 Haymo Halberstatensis, Homiliae (zlomek) 217
 Heilsambe Mitteln und Arzneien 266(a)
 Helbig Iohannes Laurentius, Pandesia sacra (excerpta) 18(c)
 Hellinger Ignác Řehoř ř. kř. (1694-1764), ředitel špitálu sv. Františka v Praze 204, vlastník č. 79
 herbář: Beckovský J. F., Herbarium vivum (desideratum) 188
 Herbipolis v. Würzburg
 Hermannus Tepelstensis (?), Stella clericorum 185(g)
 Herttemberger v. Jan H. z Lokte
 Hevenesi Gabriel, Alphabetum angelicum 41; vlastník č. 137
 Hieronymus s. - excerpta 50(b), 88(m, q, čes.), 191(b), 263
 - Oratio contemplativa de septem verbis Iesu Christi 36(c)
 - předmluvy k biblickým knihám 231
 - v. Oznamenie o zázracích 88(af)
 Historia de veneratione b. Mariae virg. 36(f)
 historie - česká: Beckovský J. F., O korunovacích českých králů a královen 133(a), Miscellaneorum curiosa 132(c, d), Poselkyně starých příběhův českých 121(a), 130; Beneš z Hořovic,

O volení a příbězích císaře Karla českého 85(a), 86(b);
 Budovec z Budova V., Historické spisy a akta 81; Bydžovský
 z Florentina M., Prima pars annalium 90(a); Dalimilova kro-
 nika (207), 260; Hüttel S., Chronica Trautenaviensis
 126(a); Kapihorský K. S. E., Historie kláštera sedleckého
 200(a); letopisné poznámky 88(ah), 90(b), 106(c); Staré
 letopisy 85(b), 86(c, f); Historické pojednání o bitvě u
 Turska 207; O porážce krále Ludvíka 90(d); Přibík Pulka-
 va, Česká kronika 86(a); Redlich P. R., Hipotyposis 109;
 Rohn J. K., Chronik böhmischer Kronlehen Friedland und Reichen-
 berg 122; Rosacius J., Koruna neuvadlá 201(a);
 Sexstetter N., Sex saeculorum Ilias 138(a, b, d);
 de Schleinitz M. R., Vandalo-Bohemia 124; Slavata V., Zápisky
 o věcech moravských 83; Streer B., Geschichte des Stiftes
 Kladrau 138(f, g); Tanner I., Historia civitatis Pilsnae
 127, Historia heroum de Stellis 139; Kratičké vypsání, jakým
 způsobem falešné praktiky proti obyvatelům Markrabství moravského
 vyjeveny 81(d)
 - obecná: Historische Beschreibung europäischer Ereignisse 125;
 Bruschius C., excerpta 120(a-c); Buchanan G., excerpta
 106(b); Burggravius I. M. M., Bifrons leonis Belgici facies
 102; Comazzi G. B., Favore e tradimento cresciuti insieme in
 Elio Seiano 155, Istoria della flotta cesarea 123; Breve
 discorso delle famiglie fatte grandi 84(b); Europäische Er-
 eignisse 116; O povstání T. Münzera 90(f); O pozdvižení
 Uhrů 81(b); O sporu Ferdinanda I. o království uherské
 90(e); Racconto delle nobili famiglie Romane 84(a);
 Synopsis rerum gestarum Leopoldi Wilhelmi 89
 Hloubětín (nyní Praha) v. Střecha J. N.
 Hofmann Josef ř. kř., excerptor a písař č. 138(f)
 Holandsko, válka s Ludvíkem XIV. 166; v. Nijmegen
 Holický Blažej Ignác Václav (Wencelius), farář ve Vejprnicích,
 písař č. 199 (životopisné záznamy)
 Holletz Josef ř. kř. (1783-1845), písař (?) a vlastník č. 172
 Holtzhauser Bartholomaeus - Brevis delineatio vitae Bartholomaei H.
 18(b)
 - Interpretatio Apocalypsis s. Ioannis 18(a)
 homilia v. kázání
 hornictví: Narovnání o hory a kovy 1575 114(c), 149(b), 158(c),
 159(b); Wohlgegründeter Bergwerks-Schaal 80
 Hořice, děkan v. Benedikt
 z Hořovic v. Beneš z H.

hospodářství domácí, rady, recepty 194, 199(b)
 Hradeo-Králové, kraj hradecký 9(ae)
 - Štýrský, universita, profesor v. Beutel von Lattenberg W.J.
 Hradecký Ondřej, donátor č. 62
 Hradiště sv. Hipolyta (u Znojma), proboštství ř. kř. 117, knihovna
 225, 242, 247; probošt v. Rivola J. F.
 Hroch z Mezilesic Abraham, vlastník č. 191
 Hron Martin, donátor č. 62
 hry: Comazzi G. B., Oratorio per la festa della Concezzione 166;
 Comoedia in comoedia 131(a); Láská hořící dvouch bratrův
 k otci svému 131(b)
 hudba: Müller A., Vorlesungen über die Aesthetik 167; v. notace
 Hugo de s. Victore - De anima v. 185(b)
 - ? excerpta 191(b)
 Hungaria v. Uhry
 Hus v. Jan H.
 Hüttel Simon, Chronica Boemica Trautenaviensis 126(a)
 Hyanus de passione Iesu Christi 191(d)
 - hymny 262

CH

Cheb 116; komenda ř. kř., knihovna 184; v. Bruschius C.
 Egranus 120(a-c)
 Chlum - z Chlumu Jan 71
 - sv. Maří (u Sokolova), proboštství ř. kř.: Dvořák A., Geist-
 licher Wegweiser nach Maria Kulm 44; farář v. Kundrát;
 kaplan v. Ludwig J. A. K.; knihovna 63, 255; záduší
 63
 chov koní 147(a), ovčí 147(c-f)
 Christian II., kurfiřt saský (1591-1611), list arciknížeti Matyášovi
 1608 9(e)
 chronogramy 3, 25, 55, 131(b), 138(a), 140, 169, 200, 204
 Chrudimský Václav, kloboučník, donátor č. 62
 chymische und medicinalische Decreta 141(a)

I, J

I. M. (?) 71
 I. S., Modlitby 196
 Iacobus - notarius publicus 241

- Iacobus - de Voragine, Legenda aurea (výpisky J. F. Beckovského)
132(k); Sermones de dominicis 50(a)
- v. také Jakub
- Jakub - Beda, oltářník pražského kostela (1406-1407), vlastník
kodexu C 84 KK Praha 211
- v. také Iacobus
- Jan - z Geilhausen a Jan Nider, list Čechům 85(c)
- Herttemberger z Lokte, vlastník kodexu v. č. 224
- Hus M., O šesti bludích 88(f); De ecclesia 27(o);
O hříechu 88(t); Jádro učení křesťanského s mravnými prů-
pověďmi 88(s); listy 88(g, v-ae); próza o M. Janu
Husovi 61; texty na svátek Jana Husa 71; v. Petr
z Mladoňovic, Život Mistra Jana Husi
- kněz (Želivský) v. Querelae sacerdotis Wilhelmi
- z Krumlova, děkan pražského kostela (1469-1488),
poznámky 211
- Nepomucký sv., modlitba 197, Responsorium, Litaniae 262
- Nider a Jan z Geilhausen, list Čechům 85(c)
- Rokycana M., Postilla česká s přílohami (Naučení spasitelná,
O sedmi povahách, O vočistci, Píseň o večeři Páně) 60;
Tractatulus de existentia divinissimae eukaristiae 27(n)
- sv., evangelium 100(f); zlomek o sv. Janu 36 (lat.)
- Zápolský, vévoda sedmihradský (1510-1540): O sporu Ferdinanda I.
s Janem Zápolským o království uherské 90(e)
- Zlatoušský sv. v. Iohannes Chrysostomus s.
- v. také Iohannes
- Janov, Monseur di Santalon, Relatione de siti forti della republica
di Genova 133(c)
- z Janstorfu Jan, písař č. 86, 87
- Jelínek Havel, písař č. 117
- Jenec et Boreš, vicarii Iohannis archiepiscopi Pragensis generales,
Mandata 27(f)
- Jeremiáš prorok - excerptum (čes.) 88(e)
- expositio (zlomek) 233
- Jeroným sv. v. Hieronymus s.
- jesuité, řád: Hrobový nápis Tovaryšstva Ježíšova 55; Instructio
catechetica tyronum SJ. 39(a); uvedení do Plzně 127;
zkušební dům u sv. Anny ve Vídni 137
- Ježíš Kristus: De effectibus corporis Christi 185(h); hymnus de
passione 191(d); meditationes 51(g); Michael A., Elegia
in effigiem Iesu Christi 146(a, fol. 6r); orationes et con-
templationes 36(b, c); pašije 100(a); Quindecim ammoni-

- tiones s. Brigitae 36(d); rytiny 38, 64; O smrti Pána Ježíše Krista 100(c); Život Krista Pána 151
- Iglavia v. Jihlava
- Jidáš, legenda o Jidášovi 88(c)
- Jihlava 247
- iluminace, iluminované kodexy 3, 19, 38, 50, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 100, 122, 140, 143, 158, 189, 205, 231, 248, 251, 254, 256
- iluminátoři kodexů: F.C.B. 38(?), F.P. (F. Puléř) 62, M.H. 62; v. Kestrzanek F.
- inkvisice: Beer I., Dissertatio de s. Inquisitionis tribunali 29
- Innocenc - VIII. papež (1484-1492), breve 1490 70(f)
- X. (1644-1655) 11(g); Pronostico del conclave, nel quale fù creato Innocenzo Decimo 10(h); Vera relatione di quanto è passato nella creatione di Innocenzo Decimo 10(i)
- XII. (1691-1700), Innocentii papae XII. damnatio libri Explication des maximes des Saints sur la vie interieure 132(i)
- Institutiones: Notata ad librum 4. Institutionum 176; Schambogen I. Ch., Lectiones in Institutionum iuris quatuor libros 162
- Instructio catechetica tyronum Societatis Iesu 39(a)
- instrukce hejtmanů měst Pražských a král. rychtářů 90(a)
- Instruktion - und Artikel für kais. Richter, Bürgermeister und Ratsverwandte 1651 150(b), 156
- und Ordnung der Appellations-Kammer auf Prager Schloss 150(a)
- instrumenty notářské (zlomky) 241, 247
- Instruttione politica sopra li conclavi del Mascardi 11(b)
- Interludium novum de doctore morum 131(b)
- Invalidovna (Praha-Karlín) 42(d)
- inventář - fary u sv. Petra na Poříčí na Novém Městě pražském 147(f)
- kostela v Živohošti 64(a)
- johanité, řád: Trattato dei privilegi del Prior Caravita 7
- Iohannes - archiepiscopus Pragensis (1364-1378) v. Jenec et Boreš, vicarii generales
- de Cubito v. Jan Herttemberger z Lokte
- Duns Scotus: Cursus theologicus ad mentem Iohannis D. Scoti (přednášky) 26, 182; Cursus philosophicus ad mentem I.D.S. (přednášky) 78
- Chrysostomus s., excerpta 50(b), 88(i, m, q, čes.)
- magister Parisiensis, Prophetia 86(d)
- Pisinensis 255
- presbyter, Epistola Iohannis presbyteri 23(c); De adventu patriarchae Indorum ad Urbem 23(d)

- Rokycana v. Jan R.
- Rubensis, excerpta 141(a)
- v. také Jan
- Josef - I., císař římský a král čes. (1705-1711), svatba 1699 166
- II. (1780-1790), reformy 32
- Karel Emanuel August, vévoda bavorský 120(e)
- Isidorus s., excerpta 50(b)
- Itálie v. Florencie, Janov, Milán, Neapol, Řím, Trident
- Jungwirth Ignác Josef ř. kř. (1719-1747) vlastník (?) č. 33
- Ius - canonicum, pars prima (přednášky) 173
- canonicum privatum (přednášky) 2
- ecclesiasticum privatum (přednášky) 1
- v. právo
- Ivanus a s. Ioanne Bapt., Rurale Ivaniticum sive conciones (autograf) 195

K

- kacířství 27(q, r), 54, 202; v. inkvisice, kalvinismus, luteranismus, pikartství
- Kačer Václav ř. kř. (1780-1842), písař (?) kodexu 45-47
- calendarium, kalendář v. calendarium
- kalvinismus 132(e); protikalvinistické poznámky (přípisky) 64
- kancionál 199 (zlomek)
- Kapihorský K. Symeon Eustachius, Historie kláštera sedleckého 200(a)
- Kaplice 146
- Kaplíř ze Sulevic Kašpar, rada české komory (+ 1621) 9(o)
- kardinálové, Varie sorti di elettioni del papa e de cardinali et origine loro 11(h)
- Karel IV., císař římský a král čes. (1346-1378), privilegium pro špitál sv. Františka ř. kř. v Praze 1362 258(b); O volení a příbězích císaře Karla českého 85(a), 86(b)
- Kateřina sv. v. Catharina s.
- kázání: Beutel von Lattenberg W. J., Der katholische Prediger 174
- conciones 74(b, čes.), supra festa 74(a, čes.)
- Haymo Halberstatensis, Homiliae 217
- Iacobus de Voragine, Sermones de dominicis 50(a)
- Ivanus a s. Ioanne Bapt., Rurale Ivaniticum 195
- kázání nedělní a sváteční 57
- Jan Rokycana M., Postilla česká 60
- partitiones concionum 42(b)
- Predigten 58

- Robertus ep. Aquinensis, Sermones quadragesimales 56(a, registra)
- sermones 56(b), 129(b?), 169
- themata pro conficienda homilia 72
- Vögl J. A., Predigten 51(k)
- Weber J., Kázání 55
- Zimmermann T. J., Conciones 59(b), Securis ad radicem arborum posita 59(a)
- v. Catechismus parvus, Compendium theologiae pastoralis, notae de praedicatione, Vorlesungen über die Pastoraltheologie
- Kestrzanek František, výzdoba č. 17
- Kfeller Maximilian ř. kř. (1716–1774) vlastník č. 163
- Kitlitz Karl Joseph, Epitome comitiorum 267
- Kladenský (Kladnenský) Jan Matouš ř. kř. (+ 1664), vlastník č. 22
- Kladrau v. Kladruby
- Kladruby, benediktinský klášter, historie 138
- Klančí v. Clanchy
- kláštery: Borovany 20, Clairvaux 70(f), Kladruby 138, německé a švýcarské 120(c), Oberzell 38, Olomouc Všeck sv. 79(b), Pohled 70, Praha Nové Město, alžbětinky 55, Sedlec 70, Schwarzach 257, Teplá 38, Želiv 59(b); v. křížovníci s č. hv.
- klíč, Římskej k. 198
- Kliment X. papež (1670–1676), Statutorum ord. Crucig. c. r. st. confirmatio 1675 205(c), 206(a)
- Klučenice(u Milevska) 134
- Klug Augustin Bartoloměj Jan ř. kř. (+ 1742), vlastník č. 117
- kněží - O kněžích nehodných 88(1)
  - poddanost králům a pánům 88(1)
- Kniha psaná o pochvle duchovního stavu 76
- knihovny v. vlastníci kodexů
- Knorr O., Relatio von der Türkei 115
- z Koberovic Nefestín, děkan kostela Všeck sv. na Hradě pražském, vlastník č. 153
- kodex v. ceny, iluminace, notace, písáři, vazba, vlastníci, zlomky
- Koehler Josef Antonín, velmistr ř. kř. (1815–1839) 142
- Kolbe Franciscus, Disputationes speculativo-theologicae in 3. partem D. Thomae De incarnatione (přednášky) 30(b)
- Koldín Pavel Kristián v. Práva městská Království českého, Stadtrechte des Königreichs Böhmen
- z Kolovrat Volf na Lnářích, nejvyšší komorník Království českého (+ 1609) 9(n)

komety, poznámka o kometách 71
 koncil Basilejský 85(c), Tridentický 6, 125
 koně v. chov koní, lékařství koňské
 konkláve v. conclave
 konsistoř, Paměti, kdy k. nařízena a od koho kdy obnovena byla 9(i)
 Kopanina Přední (u Tuchoměřic), kostel 55
 korespondence v. listy
 z Korkyně Pavel, vlastník č. 112
 korunovace v. Čechy
 Kostelec n. Labem, děkan v. Zateczenus J.
 Kostelecký Josef, vlastník č. 35
 Košice (Slovensko) 9(ak)
 Košina Samuel, měšťan Českého Brodu, vlastník č. 119
 Kotva Plzeňský Jan, správce týnského kúru, donátor č. 62
 Kozelka Venceslaus ř. kř. (1795-1871), Hermeneutica biblica
     generalis 21
 Krakov (Polsko) 9(w)
 Kremnice (Slovensko), alchymistický recept kremnického faráře 141(a)
 z Krumlova v. Jan z K.
 kříž, pravá forma a velikost pravého titule, kterýž napsán byl nad
     křížem Pána Ježíše 100(b)
 křížovníci s č. hv., řád - erb 205; znamení (supralibros) 18,
     19, 140, 202, 204, 205
     - fary v. Klučenice, Kynšperk n. O., Mašovice, Praha-Nové
     Město sv. Petra, Vrbno, Živohošť; komendy v. Cheb, Vídeň;
     proboštství v. Hradiště sv. Hipolyta, Chlum sv. Maří
     - noviciát 42, 51, 52, 75
     - pamětní záznamy 66, 106(a)
     - privilegia 12, 258
     - spisovatelé v. Beckovský J. F., Beer I., Beutel von Latten-
     berg W. J., Kozelka V., Zimmermann T. J.
     - statky v. Dáblice, Dobřichovice, Hloubětín
     - statuta 205(c), 206(a)
     - špitály: bl. Anežky v Praze 254; sv. Františka v Praze
     25(b), 204, 254; sv. Matěje ve Vratislavi 250
     - velmistři v. Beer I., Böhm F. M., Koehler J. A., Lev,
     Pitroff F. K., Pospíchal J. I., Suchánek A. J., Vlasák J.
 kuchařské recepty 132(b)
 Kundrát, farář z Chlumu sv. Maří 63
 Kynšperk n. Ohří 257

L

- L. H. V., vlastník (?) č. 23
- Landesordnung - Materialien zur neuen böhmischen L. 157
 - Verneuerte L. des Königreichs Böhmen 1627 149(a), 159(a);
 114(a, čes.), 158(a, čes.); Extrakt aneb compendium 154;
 Extrakt seu index fundamentalis 113(a), 151(b)
 - Verneuerte L. des Markgraftums Mähren 1628 117
- Lanškroun v. Schubar V.
- lapis philosophorum - Dissertio de materia lapidis philosophici 146(b)
 - versus de lapide ph. 141(b)
 - v. Stein der Philosophen, Stein der Weisen
- Láska - hořící dvouch bratrův k otci svému (hra) 131(b)
 - O lásce, Desateru, pochlebnících, postu, pokání 88(q)
- von Lattenberg v. Beutel von L. W. J.
- Lauterbeck G., Regentenbuch v. z Veleslavína D. A., Politia
 historica 132(a)
- Le Blanc Thomas, Psalmorum Davidicorum analysis (extractus) 261
- di Leganes, Relatione al marchese di L., governatore di Milano, sopra
 li trattati durante l'indispositione di papa Urbano VIII. 10(g)
- legenda - o Jidášovi 88(c)
 - o Veronice, Pilátovi a Tiberiovi 88(b)
 - de b. Walpurga 263
- lékařství - Apatyka domácí 194; Anzeigung des Urins 266(b);
 Heilsambe Mitteln 266(a); Von dem Puls 266(c); recepty
 132(b), 141(a), 147(b, d, e), 199(b), 265; Secreta de vir-
 tutibus rosmarini 266(e); Summa Giraldi de modo medendi 245;
 Tractatus de antimonio 266(d), medicus cum receptis 218
 - koňské: Ross(arsney)-Buch 144, 145, 147(a)
- Leopold - I., císař římský a král čes. (1657-1705), mír s Turky 166
- Leopold - Vilém, arcivévoda rakouský: Synopsis rerum gestarum archi-
 ducis Leopoldi Wilhelmi 1639-1656 89
- letopisné - poznámky k českým dějinám 644-903 106(c)
 - zprávy 1518-1587 90(b), 1526-1527 88(ah)
- letopisy, Staré l. české 85(b), 86(c, f)
- Lev, velmistr ř. kř. (1352-1363), donátor č. 66
- Liberec, erb 122; Rohn J. K., Chronik vormahls böhmischer Kron-
 lehen Friedland und Reichenberg 122
- Liehmann Vilém ř. kř. (1804-1836), vlastník č. 167
- Lienz Stephanus, profes u sv. Tomáše ap., vlastník č. 163
- Liga contra evangelicos 90(c, čes.); 9(ag, lat)
- Lira v. Mikuláš L.

- listiny - opisy 79(Olomouc), 138(e, Kladruba), 200(a, Sedlec),
258(špitál sv. Františka v Praze); v. také Acta
- originály 259(lat.); zlozky 70(lat.), 89(něm.), 241,
247(lat.)
- listy (korespondence) 255, vzorce 133(b); v. také Acta
- litanie 38(c), 66, 70(f), 180, 262
- literátský kůr v týnském kostele 61, 62
- Litoměřice, kvardián v. P. Fridericus
- Litomyšl v. Pišely A.
- liturgie: antiphonarium 232, 244; Bona I., De divina psalmodia,
Rerum liturgicarum libri II 132(h, g); breviarium 66, 171,
215, 219, 220, 221, 226, 237, 256; Gavante B., Thesaurus sacro-
rum rituum 132(f); graduale 26, 61, 62, 154, 182, 212, 230,
235, 243, 246, 252; kancionál 199; missale 63, 64, 67,
79, 88, 170, 185, 214, 222, 224, 225 (?), 228 (?), 234, 236, 238,
240, 242, 247, 250; ordo 70(a, f), 213; pontificale 211;
rituale 71, 199(a); zlozky liturgických textů 50, 67, 78
- Líva Jan z Brozáněk, církevní správce v Rožďalovicích, vlastník č. 71
de Lobkovic v. Bohuslaus de L.
- loďstvo císařské na Dunaji 123
- logika: tractatus in logicam (přednášky) 78(a-b)
- z Lokte v. Jan Herttemberger z L.
- Londinensis Antonius v. Antonius L.
- Lottino Gioan Francesco - Il conclavista del Lottino 10(a)
- Considerationi intorno l'ultimo scritto venuto fuori 10(e)
- Lucinda, komedie o Lucindě 131(a)
- Ludmila sv. 225, modlitba 262, officium 62, próza 61
- Ludwig Jiří Antonín Konstantin ř. kř. (1654-1729), kaplan v Chlumu,
Europäische Ereignisse in den Jahren 1621-1660 (výpisy a poznám-
ky) 116 (zároveň písař ?), vlastník č. 38, 116
- Ludvík - král uherský a čes. (1516-1526), o porážce krále Ludvíka
90(d)
- XIV., král francouzský (1643-1715): válka s Holandskem 166;
Ludovici XIV. vita regis Galliae 120(e)
- luteranismus 132(e); protiluteránské poznámky (čtenářské pří-
pisky) 60
- Lyon: Novina pravdivá 1607 9(f)

M

- M. H., iluminátor č. 62
- magie: Římskej klíč 198

Magnificat český 100(i)
Mähren v. Morava
de Mallerii C., rytec 38
Mancinellus Anthonius 148(c)
mandata synodalia Pragensia 27(c, f, h-m)
Mandeville, Cestopis tzv. Mandevilla (překlad Vavřince z Březové)
 88(ag), 99
Manner Jan Jiří ř. kř., revise záduší živochoštského 1647 64(a)
Manuale piarum precum 38(a)
Manuscripta latina et bohemica contra Picardos (desideratum) 16
manželství - spory manželské: Procesus práva duchovního 191(a)
 - zlomek lat. textu o m. 170
Marburg, Actus promotionis magistrorum artium in Academia Marburgensi
 1584 178(b)
Margotti Lanfrancus, Instruttione politica sopra li conclavi del
Mascardi 11(b)
Marchantius Iacobus, excerpta 43
Maria s.: Historia de veneratione 36(f); **Officiosa pietatis exer-**
citia 262, **officium** 36(a); **rytina** 39, 64; v. **modlitby**
Marie Terezie, královna čes. (1740-1780), korunovace v Praze 1743
(kázání T. J. Zimmermanna) 59(b)
Marle Jakub, měšťan Nového Města pražského, vlastník č. 119
Martimiani, kronika (čes. překlad něm. úpravy) 85(a), 86(b)
Martin, plebán v Mašovicích, děkan znojenský 247
Martinus Mellerstat medicus, littera Bohuslai de Lobkovic 1486 255
Maří Magdalena sv., rytina 191
Maspicz v. Mašovice
Mašovice (u Znojma), kostel sv. Jana Křt., misál 247, **plebán**
Martin 247
Matěj, farář kostela v Týnci n. L. 70 (zlomek)
Materialien zur neuen böhmischen Landesordnung 157
Matthaeus zu Padua, excerpta 141(a)
Matyáš, arcivévoda rakouský, správce Uherského království, pozd.
císař římský a král čes. (+ 1619) 9(b, d, e, s, v, aa, ab, ae),
 81(c)
Maxmilián, vévoda bavorský (1597-1651), falckrabě rýnský 98
Mayer Jan Josef ř. kř. (1723-1802), písař č. 18
medicina v. lékařství
meditationes 36(b), 37, 39(b), 51(b-j), 178(d, čes., e), 262
melodramata 138(c)
Merkwürdigkeiten, Einige M. der Zahl sieben 200(b)
města, stav městský v Čechách 9(g), **spor se šlechtou** 85(f)

metafysika: tractatus in Metaphysicam ad mentem Scoti (přednášky)

78(g)

Methodologie des akademischen Studiums 264

Methodus - varia in dies ardentem Deum Triunum adorandi 48

- Brevis m. meditandi 51(b)

Meuskönig Ioannes, řeholník oberzellského kláštera, písař č. 38

z Mezilesic v. Hroch z M. Abraham

Mies v. Stříbro

Michael-Anthonius, Misteria naturae misteriorum 146(a)

- s., zlomek lat. textu o sv. Michalu 36

Michel de Costen, písař č. 27

Mikuláš - syn Jana Poláka, veřejný notář 247

- Lira, excerpta 88(q, čes.)

Milán v. di Leganes

Milčinský Florian ř. kř. (1751-1835), farář u sv. Františka v Praze,

vlastník č. 72

Millinger Jan František ř. kř., vlastník č. 191

Miscellanea variorum quaesitorum in honorem G. I. Pospíchal 3

Missale - 63, 64 (tisk s rukop. přívazkem), 65 (desideratum),

67, 170 (speciale)

- zlomky 79, 88, 185, 214, 222, 224, 225 (?), 228 (?), 234,

236, 238, 240, 242, 247, 250

z Mitrovic v. Vratislav z M. V.

z Mladonovic v. Petr z M.

modlitby: 100(b, d, e, i, j), 179(c), 196, 204(čes. a něm.)

- Expositio super Ave Maria 24(i)

- Gebete, Gebetbuch 40, 44

- Goldener Gnaden-Fluss 197

- Manuale piarum precum 38(a)

- Officiosa pietatis exercitia 262

- orationes 38(c), 48, 51(b), 52 (francouzské, italské, lat.),

179(a, d), 180(lat. a něm.), 185(j), 192, 206(b); oratio

beatissimi Ieronimi contemplativa de septem verbis Iesu Christi

36(c); orationes ante missam, post missam 36(g), 185(j);

orationes et contemplationes de passione Iesu Christi 36(b)

- Quotidianum spirituale divinae adorationis 190

- Vulnera Iesu 37

- Zrcadlo pobožné duše 178(d)

Moháč, bitva u Moháče 1526 88(ah)

Mohuč, arcibiskupové (excerpta z C. Bruschia) 120(a)

Montecuccoli Raimondo - Aforismi applicati alla guerra possibil col

Turco in Ungheria 107, 108

- Aforismi riflessi alle pratiche delle guerre prossime addietro dell'Ungheria 136
- v. Knerr O., Relatio von der Türkei de Montepessulano v. Giraldus de M. mor 1713 25(a-d)
- Moral, Christliche M. (přednášky) 46-47
- Morava, Markrabství moravské - 9(d, ah)
  - Verneuerte Landesordnung des Markgraftums Mähren 1628 117
  - podobojí 81(d)
  - stavy 9(af)
  - Zápisky Viléma Slavaty o věcech moravských 82, 83
- Meravia v. Morava
- Moskevské knížectví v. Dimitr Ivan
- Most v. Redlich P. R.
- Moth Franciscus, Problemata e theoria linearum curvarum 142
- mravoučná excerpta 169
- mše: Erklärung der Messe 34; orationes 36(g), 185(j); zlomek lat. textu o mši 170
- Müller Anton, Vorlesungen über die Aesthetik 167
- Münzer Tomáš, O povstání Tomáše Münzera 90(f)
- Mystopol Ioannes, vlastník (?) č. 179

N

- náboženství - vyučování: Vorlesungen über die Pastoraltheologie 73
  - v. kalvinismus, luteranismus, pikartství, podobojí
- Náhlovský Vincenc, Věrouka (přednášky, deperditum) 35
- nákresy 116, 142, 143, 146, 166, 178(c), 265, 266(a)
- Napomenutie každému člověku při smrti 88(d)
- Narovnání o hory a kovy 1575 114(c), 158(c); 149(b, něm.), 159(b, něm.); Extrakt aneb kompendium 154
- Narratio cuiusdam hominis, quomodo papa conspiraverit contra evangelicos 9(ag); 90(c, čes.)
- Neapol, vicekrál v. d'Ognate
- Německo v. Bavorsko, Bruschius C., Drážďany, Falc, Frankfurt n.M., Mohuč, Oberzell, Říše římská, Sasko, Schwarzach, Würzburg
- Němeček František Xav., Praktische Philosophie (přednášky) 77
- Netolický Bartoloměj, písař Menšího Města pražského, písař č. 100(e)
- Neuwerth - František Ignác, veř. notář 106
  - Jiří Vojtěch ř. kř. (+ 1709), farář u sv. Petra na Poříčí 28, 50, 182, 185, 240; písař č. 106, 147, 162, 165; vlastník č. 24, 106, 147, 162, 165

Nicolaus v. Mikuláš
 Nider v. Jan N.
 Nigrin Adam L. 95(a)
 Nijmegen, mír 1679 106(a)
 Nikodémovo evangelium 88(a)
 Nizza (?) v. Academia Niciensis
 notace, notované kodexy 22, 26 (zlomek), 39 (zlomek), 61, 62, 63,
 67 (zlomek), 70, 88 (zlomek), 154 (zlomek), 170, 171, 182 (zlo-
 mek), 199 (i zlomek), 212, 213, 215, 219, 220, 221, 222, 224,
 226, 230, 232, 235, 240, 243, 244, 246, 252
 notae - 27(p), 43, 120(a-d)
 - de praedicatione 56(c)
 Notata ad librum 4. Institutionum 176
 Nova et epitome rerum anno 1605 gestarum 9(ah)
 de la Nove, excerpta 141(a)
 Novellae novellarum (1640-1654) 113(b), 151(a)
 noviciát v. cisterciáci, jesuité, křižovníci s č. h.
 Novina pravdivá, co se v městě Lyonu 1607 7. srpna stalo 9(f)
 Nussdorf (Rakousko, nyní součást Vídně), Comazzi G. B., Tratteni-
 menti nel soggiorno di N. 166

0

Oberzell, premonstrátský klášter (u Würzburgu) 38
 obřadní kniha 79
 z Očedělic v. Ojíř z O.
 odpustky 100(b)
 officia - defunctorum 36(a), 70(i, j)
 - s. Mariae 36(a)
 sv. Officium, kongregace: Pratica per procedere nelle cause del
 S. Officio 8(a)
 d'Ognate, Scrittura in forma di lettera, scritta dal rè Filippo IV.
 di Spagna al conte d'Ognate, vicerè di Napoli 1649 133(d)
 Ojíř z Očedělic Albrecht, O náleziech koruny české 87(b)
 Oldřich ze Znojma, plebán v Bělé, vlastník č. 247
 Olomouc - biskupství a kapitula, privilegia 79
 - klášter Věech sv., probošt, převor a konvent, vidimus 79(b)
 Opavské knížectví, podobojí 81(d)
 orationes v. modlitby
 Orbitel, excerpta 146(a)
 Ordine del conclave 11(a)

- ordo - ad monachum benedicendum 70(d)
- confirmationum 70(a)
- exercitiorum 51(b)
- iter agendi 70(g)
- officii divini recitandi missaeque celebrandae (zlomek) 213
- recipientium novitias sec. morem ord. Cisterciensis 70(c)
- sacrae unctionis et sepulturae 70(f)
- v. také rituale

Origenes, excerpta 88(q, čes.)

osservationi, Alcune o. circa gli offitii della Dataria 8(b)

Ostřihom, arcibiskupství, listiny 137

z Ottersdorfu Vratislav Sixt, vlastník č. 168

ovce v. chov ovcí

Ovidius, excerpta 191(c)

Oznámenie o zázraciech, kteréžto předejdú den súdný 88(af)

P

zu Padua v. Matthaeus zu P.

památník, Denkmal der Freindschaft 189

Paměť stavům Království českého, jaké přímluvy k J. M. C. obec
Starého Města pražského od pánův potřebuje 9(j)

Paměti sněmův Království českého, kdy konsistoř nařízena a obnovena
byla 9(i)

pamětní záznamy 78, 182, 197, 198, 199

papež - dvůr, úřady 8(a, b), 9(ag), 10, 11, 84(c)

- v. Innocenc VIII., X., XII., Kliment X., Urban VIII.

Papoušek Ondřej, písař č. 196

Paprocký Bartoloměj, Diadochus (excerpta) 207

Paracelsus von Hohenheim Theophrastus - excerpta 141(a)

- Verse 141(d)

Parisiensis v. Guilelmus P.

Passaurek (František Kav. ř. kř., 1730-1805 ?, Václav Kazimír ř. kř.
1739-1794 ?) 202

passio - Iesu Christi v. Ježíš Kristus

- s. Catharinae 13(b)

pašije 100(a)

Patritius Hibernus P., Tractatus theologicus (přednášky) 26(k)

Paukher Jakub Jan, písař č. 119 pavláni v. Zavarroni F.

peccatum, De virtute et peccato 185(c)

Pecher Josef ř. kř. (1781-1823), písař a vlastník č. 177

Pešina z Čechorodu Tomáš (1629-1680), poznámky a přípisky 27, 139;
vlastník č. 81, 103

Peter Georgius, Tractatus theologicus in 1ma 2da Doctoris Angelici
 (přednášky) 193(b)

Pětikostelí, biskup v. Draskovich G.

Petr z Mladonovic M., Život M. Jana Husi 88(u)

Petrus Damiani, Oratio ad Deum Patrem 185(j)

philosophia v. filosofie

pikartství: 27(n); Manuscripta latina et bohemica contra Picardos
 (desideratum) 16; protipikartské poznámky (přípisky) 64

Pilsna v. Plzeň

písaři kodexů: Alauda M. 78, 182 (?), Beckovský J. F. ř. kř. 43,
 126 B, 132, 133(a), Beutel W. J. von Lattenberg ř. kř. 174,
 175, F. A. C. 178(d, e?), Hájek J. 198, Hofmann J. ř.
 kř. 138(f), Holický B. I. V. 199, Holletz J. ř. kř.
 172 (?), Ivanus a s. Ioanne B. 195, z Janstorfu J. 86,
 87, Jelínek H. 117, Kačer V. ř. kř. 45-47, Ludwig J. A. K.
 ř. kř. 116 (?), Mayer J. J. ř. kř. 18, Meuskönig I. 38,
 Michel de Costen 27 C, Netolický B. 100 B, Neuwirth J. V.
 ř. kř. 106, 147, 162, 165, Papoušek O. 196, Pauker J. J.
 119, Pecher J. ř. kř. 177, Pišely A. 17, Poeschl J. T.
 ř. kř. 180, Pospíchal J. I. ř. kř. 183 (?), Procháska J.
 ř. kř. 52, Renner J. 173, Rohn J. K. 122, S. F.
 (S. Finkaus ř. kř. ?) 25, Šefčík M. J. ř. kř. 30,
 Tesař E. 83, Vocet I. ř. kř. 42, Vögl J. A. ř. kř. 51,
 Voiticus I. H. E. 26, W. L. 76, W. M. P. (?) 86,
 W. P. P. P. 169 (?), Weber J. 55, Wolfgangus Tracken 170,
 Zahner 181, Zimmermann T. J. ř. kř. 31 B, 54, 68 B, 69

Píseň - písní 17

- vánoční 249
- žádající od Pána Boha retuňku proti Turku 191(e)
- Jan Rokycana, Píseň o večeři Páně 60(f)
- písně 22(a-j), 55, 134
- historické o pozdvižení země uherské 9(ai-aj)

Písmo sv. v. bible

Pisnensis v. Ioannes P.

Pišely Antonín, písař č. 17

Pitroff František Kristian, profesor pastorální theologie, velmistr
 ř. kř. (1810-1814) 72

Plateys, vlastník č. 161

Plzeň 199; Tanner I., Historia civitatis Pilsnae 127

poddaní, přísaha věrnosti (kázání T. J. Zimmermanna) 59(b)

podobojí: 9(l), 71; Calix hussiticus 202; De communione
 laicorum sub utraque 27(q, r); podobojí Markrabství moravského

a knížectví opavského 81(d); stavy Království českého
9(g, k, n, p, q)

Poeschl Jakob Th. ř. kř. (1802-1862), písař a vlastník č. 180
poesie: Müller A., Vorlesungen über die Aesthetik 167; v. verše
pochlebníci, O lásce, Desateru, pochlebnících 88(q)
pojednání, Historické p. rozličných dějepisců o bitvě u Turska 207
pokání, O lásce, Desateru, pochlebnících, postu, pokání 88(q);
De festinatione poenitentiae 185(i)

Policianus Angelus, Ex magni Athanasii interpretatione in psalmos
stilus et character e graeco in latinum redactus per Angelum
Policianum Florentinum 23(b)

Polsko, král v. Zikmund III.; v. Krakov

Pontanus a Breitenberg Georgius Bartholdus, Bruxia v. Redlich P.R.,
Hipotyposis 109

pontificale (zlomek) 211

O porážce krále Ludvíka 90(d)

Posonium v. Bratislava

Pospíchal Jiří Ignác (1634-1699), velmistr ř. kř. (1694-1699), písař (?)
a vlastník č. 183; Miscellanea in honorem Georgii Ignatii P. 3

Pověst krásná o dřevu svatého kříže 88(c)
povídky: Briselda 88(o); Legenda o Veronice 88(b); Pověst
krásná o dřevu kříže 88(c); Valter a Griselda 88(n), 100(g)
povstání - v Uhrách (1604-1605) 9(ah-ak), 81(b)
- O p. Tomáše Münzera 90(f)
- O pozdvižení Uhrů proti Rudolfovi II. 81(b)

Poznámání - co jest v sněmu obecném promlouváno 6. - 9. II. 1609
9(m)
- některých hlavních platných věcí, kteréž na nynějším sněmu sta-
vům předněšeny býti mohou 9(h)

poznámky a výpisky v. excerpta, notae

Požadavky třetího stavu k obraně náboženství podobojí 9(g)

praefationes 70(h), 71

De praestantia regulae s. Augustini 205(b)

Prag, Praga v. Praha

Praha - 25(a, b), 111(a-c), 116
- arcibiskupové v. Antonius Müglicensis, Arnestus,
z Harrachu A. V., Iohannes, z Valdštejna J. B.; arcibiskup-
ský seminář, přednášky 26, 78, 182; profesori v.
Brodinus B. H., Clanchy F. B., Ferallus A., Patritius H.
- defenestrace 1618 132(d)
- divadlo stavovské 55
- Invalidovna 42(d)

- kostel sv. Ducha 55; sv. Michala 241; sv. Petra na Poříčí ř. kř. 28, 50, 55, 78, 147(f), 182, 185, 240, farář v. Neuwerth J. V.; týnský 55, 61, 62; sv. Víta 211-224; v. také křížovníci s č. hv.
- města Pražská: formule přísah hejtmanů a obecních starších, instrukce hejtmanů a král. rychtářů 90(a); Menší Město, písař v. Netolický B.; Nové Město, měšťan v. Marle J.; Staré Město 9(j), 195
- osvobození 1742 (kázání T. J. Zimmermanna) 59(b)
- universita 9(a, c), přednášky 30, 77, 162, 167; profesoři v. Müller A., Náhlovský V., Němeček F. X., Peter G., Schambogen I. Ch.
- Präger Execution 1621 116; Rosacius J., Koruna neuvadlá mučedníkův českých 201(a); Verzeichnis, was für Personen anno 1621 den 21. Iunii hingerichtet worden 201(b)
- Prachalice 114
- Prattica per procedere nelle cause del S. Officio 8(a)
- Práva městská Království českého, Extrakt aneb compendium 154, citát 191(a)
- právo - 148 (zlomek, lat.)
  - kanonické, církevní 72; Beer I., Dissertatio de s. Inquisitionis tribunali 29; Compendium iuris ecclesiastici publici 172; constitutiones synodales Pragenses et mandata 27(a-c, e-m); Iuris canonici pars prima 173; Ius canonicum privatum 2; Ius ecclesiasticum privatum 1; Prattica per procedere nelle cause del S. Officio 8(a); Processus práva duchovního 191(a); Trattato dei privilegi della S. Religione Gerosolimitana del Prior Caravita 7
  - římské: Notata ad librum 4. Institutionum 176; Schambogen I. Ch., Lectiones publicae in Divi Iustiniani Institutionum iuris quatuor libros 162
  - v. Čechy, Morava
- Predigten v. kázání
- Priscianus, Institutiones grammaticae, excerpta 148(a)
- Privilegia - ecclesiae Olomucensi et capitulo eiusdem confirmata 79
  - Bullae, gratiae et p. s. milit. ord. Crucig. concessa 12, 258
- Processus práva duchovního 191(a)
- Procopius - Mathaei de Biela, consecratio ad presbyteratus ordinem 241
  - Niger, vlastník č. 50
  - v. také Prokop
- Prognostica 43

Procháska Jan ř. kř. (1783-1819), písař a vlastník č. 52
 Prokop sv., officium 62; v. také Procopius
 promotio, Actus promotionis magistrorum artium in Academia Marburgensi
 1584 178(b)
 Pronestico del conclave di Urbano Ottavo, nel quale fù creato Innocen-
 zo Decimo 10(h)
 Prophetia Iohannis magistri Parisiensis 86(d)
 Propositio in conventu ordinum zu Frankfurt a. M. 1634 4(a)
 přednášky, zápisy 1, 2, 25, 26, 30, 32, 33, 42, 45-47, 73, 77, 78,
 162, 165, 167, 172, 173, 177, 181, 183, 193
 předpisy v. recepty
 Přibík Pulkava z Radenína, Česká kronika 86(a)
 Přihonský František ř. kř. (1799-1844), vlastník č. 49
 přísaha v. formule přísah
 psalmi - 22(k-n, čes.), 100(h, čes.), 179(b)
 - De virtutibus psalmodum 185(e)
 - Ex magni Athanasii interpretatione in psalmos ad Marcellinum
 stillus et character 23(b)
 - Explanatio psalmodum 261
 Psalterium beati Brunonis episcopi Herbipolensis, prvotisk s rukopis-
 nými rejstříky 23(a)
 Puléř Fabian, iluminátor č. 62
 Pulkava v. Přibík P. z Radenína
 Puls, Von dem P. 266(c)
 půst, O lásce, Desateru, pochlebnících, postu 88(q)
 O pýše a smilstvu 88(r)

Q

Quaestiones disputatae (theologické přednášky) 25(a, b)
 Querelae sacerdotis Wilhelmi post decollationem Iohannis sacerdotis
 86(e)
 Quindecim ammonitiones s. Brigittae de passione Iesu Christi 36(d)
 Quinque ecclesiae v. Pětikostelí
 Quotidianum spirituale divinae adorationis et cultus sanctorum 190

R

Racconto storico delle nobili famiglie antiche Romane 84(a)
 Rakousko 9(s, y); historie 200(b); vévoda v. Leopold
 Vilém, Matyáš; v. také Hradec Štýrský, Nussdorf, Salzburg,
 Vídeň

Ratio, cur conclavis in creatione Romani pontificis inventus fuerit 11(f)
recepty 56(a), 132(b, lékařské, kuchařské aj.), 141(a, chemické a lékařské), 144, 145(koňské lékařství), 147(a-e, lékařské i zvěrolékařské), 265(lékařské); **Michael A., Misteria naturae misteriorum** 146(a)
recollectiones 179(a)
Redlich - Josef, vlastník č. 24
 - **Paul Rochus, Hipotyposis oder Abbildung der dreien Feuerbrunsten in Brūx** 109
Regiment natürlicher Gesuntheit 265
Registra bonorum dominorum de Rosenberg 1379/1384 113
Regula D. Patris Aurelii Augustini 205(a); **De praestantia regulae s. Augustini** 205(b)
Regulae - de nominibus generum 148(a)
 - **grammaticae** 148(b)
 - **noviciorum** 51(a)
Recht v. právo
Reichenberg v. Liberec
Rejstřík - historický 121
 - **jmenný k 1.-6. břeskvovému kvaternu přísah dědičné poddanosti stavovských desk zemských** 203
Relation aus Parnasso über die einkomene Advisen der mörderischen Gewaltat an Herzogen von Friedland 4(c)
Relatione - al marchese di Leganes sopra li trattati durante l'indispositione di papa Urbano VIII. 10(g)
 - **Vera r. di quanto e passato nella creatione di papa Innocenzo X.** 10(i)
Religionslehre, Zur R. 34
Remigius sv., excerpta 88(q, čes.)
Rémond de Cours, La véritable politique des personnes de qualité et de naissance 163
Renbir v. Ribner L.
Renner Jan, písař a vlastník (?) č. 173
Rezeptbuch 265
Rhennanus Ioannes, R. Goclenius ad I. Rhennanum 178(b)
Ribner Leonhard 49
Risposta al conclavista di Mr Felice Gualtieri 10(d)
Ristretto dell'attieni de conclavi 11(c)
rituale 71(čes.), 199(a)
Ritus coronationis Friderici, pseudoregis Bohemiae 1619 93(d)

- Rivola Jan František ř. kř. (1649–1734), probošt v Hradišti sv. Hipo-
lyta - Deník zápisů od 1725–1731 na Hradišti nad Znojmem (desi-
deratum) 128
- Diarium 1704–1711 (desideratum) 118
- Robertus episcopus Aquinensis, Sermones quadragesimales, prvotisk
s rukopisnými rejstříky 56(a)
- Rohn Johann Karl, Chronik vormahls böhmischer Kronlehen Friedland
und Reichenberg (autograf) 122
- Rokycana v. Jan R.
- Rosacius Jan, Koruna neuvadlá mučedníkův českých 201(a)
de Rosenberg v. z Rožberka
rosmarinus, Secreta de virtutibus rosmarini 266(e)
- Ross - arzneibuch 144, 145
- buch 147(a)
- Rožďalovice (u Libáně) v. Líva Jan
z Rožberka - Jan, Petr, Oldřich v. Registra bonorum
- Petr Vok (+ 1611) 9(n-p), vlastník č. 20
- Vilém (+ 1592) 146(a)
- Rubensis Ioannes v. Ioannes R.
- Rubertus de Constantinopoli M., excerpta 141(a)
- Rudolf II., císař římský a král čes. (1576–1612) 9(a, c, j-1, q,
r, t, u, z, ac), 81(b)
- Rukopis Královédvorský (excerpta) 207
- Rümler Bernardus Georgius, vlastník č. 145
- Russwurm Heřman, polní maršálek (+ 1605) 81(b)
- Růžencové bratrstvo, modlitba Růžencového bratrstva před smrtí 100(d)
rytiny 20, 38, 39, 64, 191, 196, 259

Ř

- řády v. bosáci, cisterciáci, jesuité, johanité, křižovníci s č.hv.,
pavláni; v. také kláštery
- Řečice Červená (u Pelhřimova), děkan v. Zimmermann T. J.
- řečnictví: Müller A., Vorlesungen über die Aesthetik 167
- Řehoř sv. v. Gregorius s.
- Říčanský z Říčan Václav, vlastník č. 179
- Říha František, vlastník č. 194
- Řím, šlechtické rody 84(a, b); v. papež
- římské dějiny 200(b); Comazzi G. B., Favore e tradimento cresciuti
insieme in Elio Seiano 155
- Říše římská, kurfiřti, knížata 9(d); císař v. Čechy, král

- S. F. (Samuel Finkaus ř. kř. ?), písař a vlastník č. 25
 S. F. z W., písař předlohy č. 81
 De sacerdote indigno 185(f)
 sacramentum - De sacramento corporis et sanguinis Domini (zlomek) 223
 - De septem sacramentis 185(d)
 Sadeler Jiljí, rytec exlibris 20
 Salzburg v. Burggravius Ioannes Michael, archiepiscopalis camerae
 registrator
 sanguis, De sacramento corporis et sanguinis Domini (zlomek) 223
 di Santalon Monseur, Relatione de siti forti... della republica di Genova
 133(c)
 Sasko, kurfiřt v. Christian II.
 Scrittura - in forma di lettera, scritta dal rè Filippo IV. di Spagna
 al conte d'Ognate, vicerè di Napoli, 1649 133(d)
 - intorno all'elettione in sommo pontefice del cardinale
 Ludovisio del Mascardi 10(f)
 Secreta de virtutibus rosmarini 266(e)
 Sedlec, cisterciácký klášter 70; Kapihorský K. S. E., Historie
 kláštera sedleckého 200(a)
 Sedmihradsko, vévoda v. Jan Zápolský
 Seidel P., Tractatus theologico-scholasticus de virtutibus theologi-
 cis (přednášky) 25(e)
 sekvence 61(čes.), 228(lat., zlomek)
 Seneca, excerpta 50(b), 191(b), 263
 sententiae, Variae s. ss. Patrum et Ecclesiae Doctorum 169
 sepultura, Ordo sepulturae 70(f)
 sermones v. kázání
 Sexstetter Nicolaus, Sex saeculorum Ilias sive memorabilia coenobii
 Cladrubiensis 138(a, d), supplementum 138(b); oslava
 50. výročí řeholních slibů 138(c)
 Schambogen Ioannes Christophorus, Lectiones publicae in Divi Iustiniani
 Institutionum iuris quatuor libros 162
 Schenbaum Vít (Scherbaum V. ř. kř., 1803-1845 ?), vlastník č. 181
 de Schleinitz, Maximilianus Rudolphus, Vandalobohemia 124
 Schönpflug Ferdinand Ignác ř. kř. (1696-1741), vlastník č. 129, 158
 Schubar Valentin, kněz v Lanškrouně, vlastník č. 179
 Schwarzach, benediktinský klášter (na Rýně) 257
 Sieghardt P., Tractatus theologicus in Tertiam partem D. Thomae
 (přednášky) 25(c)
 Simon magister, Sermo 56(b)

- De simonia (desideratum) 5
- Sittenlehre - Entwurf der christlichen S. 49
- Christliche S. (přednášky) 177
  - v. také theologie
- Skandinávie, historie 125
- Slavata Vilém, Zápisky Viléma Slavaty o věcech moravských z let 1607, 1608 a 1613-1615 82 (desideratum), 83
- Sleidanus Iohannes v. O povstání Tomáše Münzera 90(f),
O sporu Ferdinanda I. s Janem Zápolským o království uherské 90(e)
- Slovensko v. Acta Strigoniensia, Košice, Kremnice
- Slunečko Václav ř. kř. (1773-1840), vlastník č. 2
- smilstvo, O pýše a smilstvu 88(r)
- Smlouva Svatováclavská 1517 114(d), 158(d); 149(c, něm.),
159(c, něm.); Extrakt aneb compendium 154
- O smrti Pána Ježíše Krista 100(c)
- sněm v. Čechy, Vídeň
- solní pokladna 126(b)
- Solopisky (u Kutné Hory) 17
- sorti, Varie s. di elettioni del papa e de cardinali et origine loro 11(h)
- soud apelační v Praze: Instruktion und Ordnung Ferdinands III. 150(a)
- O sporu Ferdinanda I. s Janem Zápolským o království uherské 90(e)
- Die Stadtrechte des Königreichs Böhmen 152, 156, 160
- Stanislaus fr., recept 56(a)
- staroutrakvisté, obřadní kniha 71
- Lo stato della corte di Roma 84(c)
- statuta - Arnesti archiepiscopi Pragensis (1349) 27(a),
(1355) 27(b)
- generalia ord. Crucig. c. r. st. 205(c), 206(a)
  - synodalia Pragensia 27(g) v. také constitutiones synodales
- Statz Benedictus, Regiment vor die Pestilenz 265
- Stein - der Philosophen, Verse vom Steine der Ph. 141(c);
v. lapis philosophorum
- der Weisen, Der gebedeite St. der W. 143
- Stella clericorum 185(g)
- Streer - Anton 138(f)
- Benedict, Geschichte des Benediktiner-Stiftes Kladrau (excerpta) 138(f); Series abbatum, benefactorum et religiosorum monasterii Cladrubiensis ad usum B. Streer 138(g)

Strigonium v. Ostřihom
Střecha Jan Nep. ř. kř. (1705–1779) Breve compendium rerum, quae ab
anno 1750 penes villam Dablicensem nec non Hloupetinensem acci-
derunt (desideratum) 209
Střibro 138(f)
Střibrský Valentin, donátor č. 62
studium: Methodologie des akademischen Studiums 264
súdný den, Oznámenie o zázraciech, ktoréžto předejdú den súdný
88(af)
Suchánek Antonín Jakub, velmistr ř. kř. (1755–1795), vlastník č. 31,
125, 202
sumář v. Beschreibung von dem Einkommen der Herrschaften im
Königreich Böhmen
Summa Giraldi de modo medendi (zlomek) 245
svěcení na kněze 241
sylogismy 169
Synopsis rerum gestarum archiducis Leopoldi Wilhelmi 1655–1656 89

Š

Šeřčík Martin Josef ř. kř. (1698–1751), písař kodexu 30
šifrovaný (?) text 199(b)
šlechta – česká, nobilitace 186, spory s městy 85(f)
- římské šlechtické rody 84(a, b)
Španělsko, král v. Filip IV.
Štěpán, zasn. farář kostela v Týnci n. L. 70(zlomek)
Štěrbá ze Štěrbic Petr, překladatel Koldínových Práv městských do
němčiny v. Stadtrechte des Königreichs Böhmen
Šternberk (u Olomouce) 141(a)
ze Šternberka – Adam (+ 1623) 9(ad)
- hrabata: Tanner I., Historia heroum de Stellis 139
Švédové, obležení Chebu 1647 116
Švýcarsko, kláštery (excerpta z C. Bruschia) 120(c); v. také
Basilej

T

Tanner Iohannes – Historia civitatis Pilsnae 127
- Historia heroum de Stellis 139
Tepelstensis v. Hermannus T.
Teplá, premonstrátský klášter v. Ardini A.
Tertullianus, excerpta 191(b)

Tesař E., písař č. 83

testamentum Vetus v. bible

Tetniczki (?), vlastník (?) č. 99

Thadeus de Florentia, Consilia medica v. 218

Theatrum Europaeum (excerpta) 116, 120(d)

theologie: Ps. - Augustinus, Liber soliloquiorum animae 185(j),
Speculum 185(b); Beutel von Lattenberg W. J., Vorbegriffe
der christkatholischen Moraltheologie 175; Bolzano B. (?),
Zur Religionslehre 34; Calix hussiticus 202; De commu-
nione laicorum sub utraque specie 27(q, r); Compendium
theologiae pastoralis 72; Cursus theologicus 25, 26, 30,
32, 33, 181-183, 193; De effectibus corporis Christi 185(h);
Entwurf der christlichen Sittenlehre 49; De festinatione
poenitentiae 185(i); Fritsch F., (?) Einleitung in die
Sittenlehre des Christentums 45, (?) Die christliche Moral
46-47; Theologia moralis 42(a); Guillelmus Parisiensis (?),
Tractatus de observatione diei sabbati 13(a); Hevenesi G.,
Alphabetum angelicum 41; Jan Hus, O šesti bludiech 88(f),
De ecclesia 27(o), O hřiechu 88(t), Jádro učení křesťan-
ského 88(s); Jan Rokycana, Naučení spasitelná 60(e),
O sedmi povahách 60(c), Tractatulus de existentia eukaristiae
27(n), O vočistci 60(b); Kniha psaná o pochvale duchovního
stavu 76; Kozelka V., Hermeneutica biblica 21; Napomenu-
tie při smrti 88(d); Oznamenie o zázraciech 88(af); De
sacramento corporis et sanguinis Domini 223; De septem
sacramentis 185(d); Christliche Sittenlehre 177; Stella
clericorum 185(g); Thomas de Aquino, Opera 24; Ps.-Tho-
mas de A., De officio sacerdotis 185(a); Thomas Hibernicus,
Puncti religionis christianae 27(d); Tractatus de observa-
tione diei sabbati 13(a); De virtute et peccato 185(c);
Vorlesungen über die Pastoraltheologie 73; zlomky theolo-
gických textů 86, 170, 216, 248; v. bible, kázání, litur-
gie, meditationes, modlitby

Theorica del conclave 11(d)

Thomas de Aquino - Compendium theologiae 24(g)

- De aeternitate mundi 24(f)

- De mixtione elementorum in mixto 24(d)

- excerpta 88(q, čes.), 141(a), Expositio super Ave M. 24(i)

- Summa contra Gentiles 24(b)

- Tractatus brevis de articulis fidei et sacramentis ecclesie
24(h)

- Tractatus de iudiciis astrorum 24(e)

- Tractatus de motu cordis 24(c)
- Cursus theologicus ad mentem Thomae de Aquino (přednášky) 25, 30, 33
- Peter G., Tractatus theologicus in 1ma 2^{dae} Doctoris Angelici 193(b)
- Pseudo-Thomas de Aquino, De officio sacerdotis 185(a)
- Thomas-Hibernicus M., Puncti religionis christianae 27(d)
  - prior ecclesiae Cantuariensis 56(zlomek)
- Thurzo Georgius et Brenner Iohannes, archiducis Mathiae commissarii, litterae pacificationis cum Turca 1608 9(b)
- Tiburtius Gruminalis, excerpta 141(a)
- tisky přivázané - prvotisky 13(2-4), 23(1, 3-5, 7), 28(2, 5), 36, 56, 64, 184, 185, 263(2-6)
  - tisky po r. 1500 4(1-2), 13(1, 5, 6), 22, 23(2, 6), 28(1, 3, 4), 55, 93, 103, 111, 113, 116, 131, 133, 148, 153, 161, 168, 171, 178, 179, 191, 261, 263(1), 265, 266; v. 259
- Titularbuch von anno 1675 161
- Tracken v. Wolfgangus T.
- Tractatus - contra communionem laicorum sub utraque specie 27(q)
  - de antimonio 266(d)
  - de divinis officiis et horis canonicis 185(a)
  - de observatione diei sabbati 13(a)
  - moralis (? zlomek) 216
  - philosophici 78(b-g, přednášky), 253(zlomek)
  - theologici (přednášky) 25(c-e), 26(b-h, k-s), 30(a), 33(b), 182(d, e, g-j, l-p), 193(a); zlomky 86, 170, 248
- Tragoedia ingenii humani 92
- Trattato del conclave, in quanto è attione humana 11(e)
- Trautmann Prokop Kryštof ř. kř. (1750-1801), korepetitor theologie v. Compendium theologiae pastoralis
- Trident, Tridentský koncil 6, 125
- Trinum vel omne trinum perfectum immo perfectissimum 97
- Trutnov: Hüttel S., Chronica Boemica Trautenaviensis 126(a)
- Třeboň 9(n-p)
- Tuchoměřice (u Prahy), kostel sv. Víta 55, knihovna 154
- Turecko, turecké války 9(b, x-z), 116, 123, 125, 166; Knorr O., Relatio von der Türkei 115; Montecuccoli R., Aforismi applicati alla guerra in Ungheria 107, 108, 136; Píseň žádající retuňku proti Turku 191(e); Příhody Václava Vratislava z Mitrovic 119, 121(b)
- Turnovius Laurinus, učitel v Žerčicích 71

Tursko, Historické pojednání o bitvě u Turska 207
Týnec n. L., kostel, farář v. Matěj, Štěpán

U

Uhry, Uherské království - 9(ac, ad), 125
- stavy 9(ab)
- války 9(b, v, x-z, ak); v. Turecko
- Causae seditionum Hungaricarum 9(ah); Montecuccoli R.,
Aforismi applicati alla guerra col Turco 107, 108, 136;
Písně historické o pozdvižení země uherské 9(ai, aj);
O pozdvižení Uhrů proti Rudolfu II. 81(b); O sporu Ferdi-
nanda I. s Janem Zápolským o království uherské 90(e)
- v. Ostřihom, Pětikostelí
umění výtvarné: Müller A., Vorlesungen über die Aesthetik 167;
v. iluminace, rytiny
unctio, Ordo sacrae unctionis 70(f)
university v. Hradec Štýrský, Marburg, Praha, Vídeň
Urban VIII. papež (1623-1644): Pronostico del conclave di Urbano VIII.,
nel quale fu creato Innocenzo Decimo 10(h); Relazione al
marchese di Leganes sopra li trattati durante l'indispositione
di papa Urbano VIII. 10(g)
urbář v. Registra bonorum dominorum de Rosenberg
Ureš Václav, vlastník č. 198
Urin, Etliche merksame Anzeigung des Urins 266(b)
utrakvisté v. podobojí

V, W

W. K. 73
W. L., překladatel (?) a písař č. 76
W. M. P. (?), písař č. 86
W. P. P. P., písař (?) č. 169
Václav - IV., král římský a čes. (1378-1419), konfirmace privilegií
ř. kř. 1387 258(a)
Václav - sv. 213, kázání o sv. Václavu 57, modlitba 262, ofi-
cium 62, 170, próza 61
z Valdštejna - Albrecht, vévoda frýdlantský (+ 1634) 4(b, c);
Leben und Toth in Eger 116; Schreiben an Feldmarschal Gra-
fen von Aldringen 107
- Jan Bedřich, arcibiskup pražský (1675-1694): Dunod A., Relatio
mortis I. F. de Waldstein 129(a)

- válka - Selská 1525 90(f)
 - Třicetiletá 116, 120(d)
 - v. Turecko, Uhry, vojenství
- Walpurga b., Legenda de b. W. 263
- Valter a Griselda (povídka) 88(n), 100(g)
- Varhaník (?), Láska hořící dvouch bratrův k otci svému 131(b)
- Vavřinec - z Březové v. Mandeville
 - rektor v Žerčicích 71
- Weber Jan, Kázání (autograf) 55
- Vejprnice (u Plzně), farář v. Holický B. I. V.
- Velehrad, kázání na svátek sv. Cyrila a Metoděje u cisterciáků 74(a)
 z Veleslavína Daniel Adam, Politia historica (výtah J. F. Beckovského)
 132(a)
- S. Wenzels-Vertrag 1517 149(c), 159(c); 114(d, čes.), 158(d, čes.)
- Vergilius, excerpta 191(b)
- Werner - ř. kř. (Jan Kristián ? 1720-1788), vlastník č. 75
 - Jan Ludvík (týž jako předchozí ?) ř. kř., vlastník č. 38
- Veronika, Legenda o Veronice 88(b)
- Verse, versus v. verše
- verše - 109(něm.), 131(b), 138(c, d, lat.), 140(lat., něm.),
 178(a, lat.), 189(něm.), 191(b, lat.) 266(d, něm.)
 - versus: Ad detractores, Dulcis panis proprius, Fata trahunt
 homines, Homine ingrato nil, Honores mutant mores, Memorare
 futura, Mulier mala herba, Non multum sapere, Non omnibus cre-
 dendum, Querela, Responsio 191(c)
 - Comazzi G. B., Componenti diversi italiani e latini 166;
 Dalimilova kronika (zlomek) 260; Michael A., Elegia in
 effigiem Iesu Christi 148(a, fol. 6r); modlitba 100(j);
 Paracelsus von Hohenheim T., Verse 141(d); Verse vom
 Steine der Philosophen 141(c); De versibus et carminibus
 148(c); Versus de lapide philosophorum 141(b)
 - v. Hymnus, písně
- Verzeichnis - derer Güter, welche wegen der in Böheimb anno 1618 an-
 gegangener Rebellion confiscirt worden 135
 - was für Personen auf offenen Platz in der Alten Stadt Prag
 anno 1621 den 21. Iunii hingerichtet worden 201(b)
- de s. Victore v. Hugo de s. V.
- Vídeň - 9(v), 29, 107, 108, 259
 - zkušební dům S. J. u sv. Anny 137
 - kostely: císařská hrobka v kapucínském kostele 166;
 sv. Karla Bor. ř. kř., kooperátor v. Beer I.

- oficiál biskupský: epistola A. Müglicensis archiepiscopi Praegensis officiali episcopatus Viennensis 111(b)
- sněm 1606, artykuly 9(aa)
- universita 29, profesor v. Kozelka V.

Vidlička (Widliczka ?) Jan, vlastník č. 13

Wien, Vienna v. Vídeň

Vilém kněz, žaloba na mistry a kněze pražské 86(e)

de Villa Dei Alexander v. Alexander de V. D.

Wincklerianum manuscriptum, excerpta 141(a)

Wind, vier fürnemlich w. 265

De virtute et peccato 185(c)

virtutes - De virtutibus psalorum 185(e)

- Decem v. 38(b)

Wisdomini Francesco, Discorso sopra il conclave 10(b)

Wisňowskiego řeči krolovske (desideratum) 91

Vita - Franciscus Castilionensis, Vita b. Antonini, archiepiscopi Florentini 184(a)

- Crugerius G., Vita b. Agnetis 15

Vladislav II., král čes. (1471-1516) privilegium 1471 85(e), žaloby ve sporu měst se šlechtou, podané králi 85(f)

Vlasák Josef, velmistr ř. kř. (1915-), vlastník č. 196

vlastníci kodexů, knihovny: A. J. Z. 48 (?), Aichler von Aichelberg I. 112; Alauda M. 78, 182, Ardini A. 38, Artl J. 52 (?), Audri 41 (?), Beckovský J. F. ř. kř. 19 (?), 85, 86, 90, Benedikt 27, Beránek P. P. P. 39 (?), Böhm A. W. 150, 159, Borovany 20, bosáci 20, CLS 265, Clemens I. ř. kř. 23(1), Čížek P. 178 (1?), Finkaus S. J. ř. kř. 25 (?), 158, P. František 191, P. Fridericus 13, Gruber M. A. 160, Hansch J. ř. kř. 156, Hellinger I. Ř. ř. kř. 79, Holletz J. ř. kř. 172, Hradiště sv. Hipolyta, proboštství ř. kř. 225, 242, 247, Hroch z Mezilesic A. 191, Cheb, komenda ř. kř. 184, Chlum sv. Maří, proboštství ř. kř. 63, 255, Jakub Beda 211, Jan Herttemberger z Lokte 224, Jungwirth I. J. ř. kř. 33 (?), Kfeller M. ř. kř. 163, Kladenský J. M. ř. kř. 22, Klug A. B. J. ř. kř. 117, z Koberovic Nefestin 153, z Korkyně P. 112, Kostelecký J. 35, Košina S. 119, L. H. V. 23 (?), Liehmann V. ř. kř. 167, Lienz S. 163, Líva J. 71, Ludwig J. A. K. ř. kř. 38, 116, Marle J. 119, Milčinský F. ř. kř. 72, Millinger J. F. 191, Mystopol I. 179 (?), Neuwerth J. V. ř. kř. 24, 106, 147, 162, 165, Oldřich ze Znojma 247, z Ottersdorfu V. S. 168,

Pecher J. ř. kř. 177, Pešina T. z Čechorodu 81, 103, Plateys 161, Poeschl J. T. ř. kř. 180, Pospíchal J. I. ř. kř. 183, Praha, fara u sv. Petra na Poříčí ř. kř. 28, 50, 78, 182, 185, 240, metropolitní kapitula 211-224, špitál sv. Františka ř. kř. 204; Procopius Niger 50, Procháska J. ř. kř. 52, Přihonský F. ř. kř. 49, Redlich J. 24, Renner J. 173 (?), z Rožberka P. Vok 20, Rümpler B. G. 145, Říčanský z Říčan V. 179, Říha F. 194, S. F. (S. Finkaus ř. kř. ?) 25, Schenbaum V. (Scherbaum V. ř. kř. ?) 181, Schönplug F. I. ř. kř. 129, 158, Schubar V. 179, Slunečko V. ř. kř. 2, Suchánek A. J. ř. kř. 31, 125, 202, Tetniczki (?) 99 (?), Tuchoměřice, kostel 154, Ureš V. 198, Werner ř. kř. 75, Werner J. L. ř. kř. 38, Vidlička J. 13, Vlasák J. ř. kř. 196, Vocet I. ř. kř. 42, Vögl J. A. ř. kř. 51, Voiticus I. H. E. 26, Vratislav, špitál ř. kř. 250, Vrbno, fara ř. kř. 74, 229, Zateczenus I. 23(1), Živohošť, kostel ř. kř. 63, 64

Vocet Ignác ř. kř. (1797-1874), Sbíрка rozličných povídek ze znamenitějších německých spisů vytažených a v češtinu přeložených (desideratum) 210; písař (?) a vlastník č. 42

Vögl Josef Antonín ř. kř. (1718-1769), Predigten 51(k), písař (?) a vlastník č. 51

Voiticus Ioannes Hermannus Ernestus, alumnus arcibiskupského semináře v Praze, písař a vlastník č. 26

vojenství 116, 125; Comazzi G. B., Istoria della flotta cesarea sopra del Danubio 123; excerpta 168; v. válka

Wolfgangus Tracken, písař č. 170

Volšovy (u Sušice) 158

de Voragine v. Iacobus de V.

Vorlesungen über die Pastoraltheologie 73

Vratislav - biskup Baltazar z Promnic: epistola Antonii Müglicensis archiepiscopi Pragensis episcopo Vratislaviensi 111(c)

- špitál sv. Matěje ř. kř., knihovna 250

- z Mitrovic Václav, Příhody 119, 121(b)

Vrbno (u Mělníka), farní knihovna 74, 229

ze Všehrd M. Viktorin, O práviech země České 87(d), Práv českých kniha VIII a IX (desideratum) 101

Vulnera Iesu (meditationes) 37

Würzburg, biskupové, excerpta z C. Bruschia 120(b)

vypsání, Kratičké v. jakým způsobem falešné praktiky proti obyvatelům Markrabství moravského vyjeveny 1609 81(d)

Z

- Z. K., donátor č. 62
 Zahner, písař č. 181
 zákon Starý v. bible
 Zap Karel František, Českomoravská kronika (excerpta) 207
 Zateczenus Ioannes, děkan v Kostelci n. L., vlastník č. 23(1)
 Zatočil z Löwenbrucku Jan N., Léto a denopis 1648 (desideratum) 91
 Zavarroni Franciscus, ord. Minimorum corrector generalis, concessio
 confraternitatis Leopoldo Buchwald O. Cr. data 1730 259
 Zikmund - císař římský, uherský a čes. král (+ 1437), glejt 1431 85(d)
 - III., král polský (1587-1632) 9(u)
 Zimmermann Tomáš Josef ř. kř. (1679-1744) - Compendium scientiae per-
 fectissimae 53
 - Conciones latinae 59(b)
 - Securis ad radicem arborum posita 59(a)
 - Vůle poslední 31, 54, 68, 69(ab, výtahy)
 zlomky kodexů 13, 20, 26, 27, 36, 50, 56, 60, 67, 70, 78, 79, 86-89,
 146, 148, 154, 170, 182, 185, 199, 211-248, 250-253, 256-258,
 260, 261
 Znojmo 9(d), děkan v. Martin; ze Znojma v. Oldřich ze Z.
 zprávy v. letopisné zprávy
 Zrcadlo pobožné duše 178(d)
 zřízení, Obnovené právo a z. zemské Království českého 1627 114(a),
 158(a), 149(a, něm.), 159(a, něm.); Extrakt aneb compendium
 154, výklad 153(b; a, něm.); Expositio constitutionis regni Bohe-
 miae 164(a, b); v. Landesordnung
 zvěrolékařství, recepty 199(b); Apatyka domácí 194; v. lékař-
 ství koňské

Ž

- žalmy v. psalmy
 Želiv, premonstrátský klášter 59(b)
 Želivský v. Jan kněz
 Žerčice (u Ml. Boleslavi), učitel v. Turnovius Laurinus, Vavřinec
 rektor
 Živochošť (u Neveklova), kostel, misály 63, 64; záduší 63, 253,
 inventář 64(a)
 Život Krista Pána (zlomek) 251

SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH

IMAGINES

- 1 Breviář velmistra Lva, sign. XVIII F 6 (č.66), fol.2r
- 2 Misál ze Živohoště, sign. XVIII E 2 (č.63), fol.16v
- 3 M.Jan Hus, De ecclesia, sign. VII G 3 (č.27), pag.190.
- 4 Valter a Griselda. Briselda, sign. XXII A 4 (č.88), pag.269
- 5 Staré letopisy české, sign. XXII A 1 (č.85), pag.17
- 6 A.Michael, Misteria naturae, sign. XXX C 12 (č.146), fol.IIr
- 7 Wohlgegründeter Bergwerks-Schaal, sign. XXI C 31 (č.80), fol.1r
- 8 J.F.Beckovský, O korunovacích českých králů a královen,
sign. 27 J 20/10 (č.133), fol.1r

Anno maruanius duice. M. C. LXXVIII. p. 111. 1111
pateri gregoriu papam nouu confirmatus est odo fiam un
Cruacense amilena de regnia sa angustien que funda
ut aduic in sacra ecclia epia uillana tango dignes
regali genua expro genua pater uidenter p. 111. 111. 111. 111.
iuda rege lonanou. M. C. LXXVIII. 111. 111. 111. 111.
constancia corore

li nesnadme moztalowa zena na
legena byti na ktery by talowa w
iem atpiciwost wta bywa nez
lyca puocliwa sledna byla oz
wlastie aby bydy wzal dby pr
klad nate dby apocire zeme ja
by gesti ona tal smet dlnesto clo
wieka milowala wicme a pruw
u sycho woli syednala wem joch
dby tez clowiel wstiesh ywnefhe
sh y wpruwenshwi pana koha s
weho mileho swyritele nadenfhe
ly wicgy milowal a pruw woli sycho
woli syednal Annizadnem pruw
wenshwi proti memu nectpal a
tal swog zimot aby dbynal amē
dbynala se tē wclm pielnā ali
am wpruwenshwi wclm witeina o
pocire atpice clowaly godne by
zeldy gmenem wicm mneho ja
mutly a wpruwenshwi tēpiela od
swello muz. By se pal kocina od
be zeme neslecietna gmenem B
wzeldy wicm mneho glesho cimla
gest muz pruw dbytal oie pa koch
pomsh

Indivisi Tragicæ et subca stella catalogo inscriptus
Praga N. 1723.

MYSTERICA NATU-
re, interiorum, cum Thesauris
totius mundi.

Auctore Antonio Michæle

Indivisi in secretis secretor.

Fractus est sigilli caelestis, qui vera arcana communi-
cat indignis. Nihil enim restat, quam ut mul-
ta eam sequantur mala.

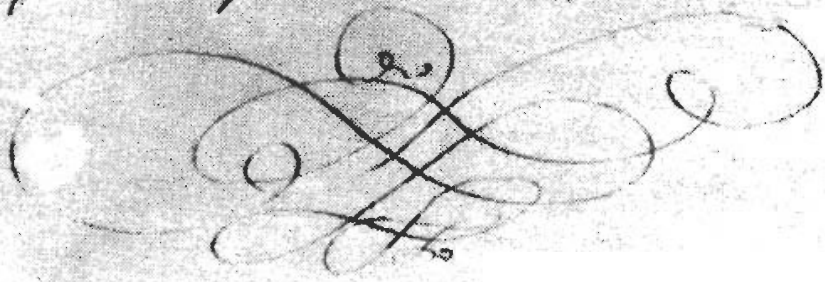
Erweitert (Freigewonnen) von Kaiser Nikolaus I. im Jahre 1854.

~~1854~~
Hochgegründete
Bergwerks-Schule,

oder
Praktische Lehr- und Erziehungsanstalt
für Bergbau
in russischer Sprache
in Petersburg.

unter der Aufsicht des
Königlichen Bergbau-Departements.

gegründet
im Jahre 1827.

1527. Memoria Julia & Julia Bohemica Imperatoris
Rokurovanij Ferdinanda I. na kralovstvi ceske.

Ferdinand I. Cisarze Rymského Maximiliana Fourniho
Kral, krale Španielskeho Filipa Fourniho Syn, Cisarze
Krala Štatskeho Brals, a voleny kral Cesty z Wüdné do
Cech leta 1527 křiž vyžidel, proti nemu dne 26 ledna
Městye niektoryi vzacnějši Jani Gěstli, lež z Rytně,
Kova z 3 Praxanuro az do pšlany vyželi, křižna pomez
kralovstvi Cestecho dne 30 ledna Prziřahu uřinil, kterou
potvrzuce v kameni vytesany napis tento: In Perpet:
Memor. Ferd. I. Imp. Augustus Hung. Boh. Rex. Infans
Hispania, Archidux Austria, Marchio Moravia, in
Regem designatus Bohemia, Regni hoc in loco juramen-
tum puerilibit die 30 Januarij Anno salutis 1527
Ten šab diamen, ro němž napiv tento vytesan gest, terora
zo niektorym Křiže na tom místě, kde Josefana Křiže,
Křestaven byl, a na tom místě zo uřiněne Prziřaze on
Ferdinand od těch Panuro Cestyel gmenem vřichřinil
zřawun za krale Cestecho yřinil byl, což se dalo
v dřígeru šabě tyromizeni, ginal yředě křawnost
Cřiřtowanij Panny Marie. Na to vyřiněny se křawze
lynali, a na den d' haly dne 5. února Městye vyřiněni

O B S A H
C O N S P E C T U S

Akademik V.Vaněček: Předmluva - Praefatio (Latine proposuit J.Hejnic)	V
Rukopisný soubor křižovnické knihovny. Úvod - De libris manu scriptis, qui in bibliotheca Crucigerorum cum rubea stella asservabantur. Isagoge (Latine reddidit J.Hejnic)	IX
Seznam zkráceně citované literatury a edicí - Opera breviter citata	XLI
Zkratky a značky - Compendia	XLV
Soupis rukopisů - Catalogus codicum manu scriptorum	1
Zlomky - Codicum fragmenta	223
Přílohy - Tabulae	
Rejstřík chronologický - Codicum aetas	263
Datované rukopisy (do r.1600) - Codices in quibus perfectionis annus indicatur (usque ad annum 1600)	265
Rejstřík provenienční - Codicum origo	265
Rejstřík jazykový - Codicum lingua	266
Písmo - Scriptura	267
Notace - Notae musicae	268
Vazby - Involucra	268
Rejstřík ikonografický - Picturae	269
Konkordance signatur - Codicum signorum concordantiae	272
Rejstřík incipitů - Operum initia	273
Rejstřík jmenný a věcný - Index nominum ac rerum	283
Seznam obrazových příloh - Imagines	327

Jiří Pražák: Katalog rukopisů křižovnické knihovny, nyní deponovaných
ve Státní knihovně ČSR.

Odpovědná redaktorka: dr. Emma Urbánková

Vydala Státní knihovna ČSR, nositelka Řádu republiky
Sektor služeb a speciálních oddělení

Vytiskly Středočeské tiskárny, n.p. Náklad 700

Praha 1980

Cena 48,- Kčs